

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030
Územné vymedzenie :	Obec Michal na Ostrove
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHRSR:	XX. XX. 2024
Dátum schválenia aktualizácie PHRSR:	-
Dátum platnosti:	od XX. XX. 2024 do 31.12.2030
Verzia¹	1.0
Publikovaný verejne:	XX. XX. 2024

2024

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Obsah

ÚVOD	4
A – ANALYTICKÁ ČASŤ	8
Vymedzenie riešeného územia	8
Základné fyzickogeografické charakteristiky obce.....	8
Súčasná krajinná štruktúra	11
Ochrana prírody a krajiny.....	12
Životné prostredie.....	15
Predchádzanie zmene klímy a zmierňovanie jej dopadov	16
A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA.....	20
Ludské zdroje	20
Základné demografické charakteristiky	20
Prírodný pohyb obyvateľstva	24
Mechanický pohyb obyvateľstva	26
Sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva.....	27
Zamestnanosť, nezamestnanosť	30
Mzdy.....	37
Ľudia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia	38
Rovnosť príležitostí	39
Domový a bytový fond	41
Dopravná a technická infraštruktúra.....	50
Dopravná infraštruktúra.....	50
Technická infraštruktúra	54
Odpadové hospodárstvo.....	58
Hospodársko-ekonomický potenciál obce	60
Poľnohospodárstvo	60
Priemysel	61
Trhové služby, maloobchod.....	61
Podnikateľská aktivita	62
Cestovný ruch.....	63
Občianska vybavenosť obce	67
Administratíva	67
Školstvo	68
Zdravotníctvo.....	70
Sociálne služby	72
Kultúra.....	79
Šport	81
Tretí sektor, mimovládne organizácie	82
Ostatné služby.....	84
Ochrana a bezpečnosť.....	84
Zhodnotenie obdobia 20010-2024.....	86
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	90
Základné socioekonomické priestorové väzby obce a formy medziobecnej spolupráce	103
SMART vidiek – SMART Michal na Ostrove	107
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	110
SWOT analýza potenciálu rozvoja obce.....	110
B – STRATEGICKÁ ČASŤ	115
Strategická vízia obce Michal na Ostrove	122
C – PROGRAMOVÁ ČASŤ	125
Strategické prioritné rozvojové oblasti, ciele, opatrenia, aktivity	125
Monitorovanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.....	134
Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHRSR obce Michal na Ostrove na obdobie 2024 – 2030	136
D – REALIZAČNÁ ČASŤ	141
Organizačné zabezpečenie realizácie.....	141

Komunikačná stratégia	141
Systém monitorovania a hodnotenia	142
Akčný plán obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030.....	144
Projektové zámery obce Michal na Ostrove na obdobie 2024 – 2030.....	150
E – FINANČNÁ ČASŤ	170
ZÁVER	171
PRÍLOHA Č. 1: AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHLADOM NA 6 ROKOV	172
PRÍLOHA Č. 2: ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PHRSR	193
PRÍLOHA Č. 3: ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PHRSR	196
PRÍLOHA Č. 4: ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO VÝBORU, PRACOVNÝCH SKUPÍN – TÍMOV LOGISTICKEJ PODPORY A TÍMU PRE KOORDINÁCIU PARTICIPATÍVNEJ TVORBY A IMPLEMENTÁCIE PHRSR OBCE MICHAL NA OSTROVE NA ROKY 2024 – 2030.....	197

Úvod

Dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Michal na Ostrove je základným dokumentom, ktorým sa samospráva obce pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Cieľom Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030 je zmapovanie sociálno-ekonomickej priestorovej štruktúry obce Michal na Ostrove (webová stránka obce: <https://www.michalnaostrove.sk/>) a na základe výsledkov týchto analýz vytvoriť program hospodárskeho a sociálneho rozvoja daného územia, ktorý bude základným strednodobým programovým dokumentom v období 2024 – 2030 na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce. Vlastne je to program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnúť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030 bol vypracovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Michal na Ostrove sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a environmentálnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a environmentálneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Tento programový dokument prioritne vychádza z aktuálnych strategických dokumentov na programové obdobie 2021 – 2027 na úrovni Európskej únie, na úrovni Slovenskej republiky, na úrovni Trnavského samosprávneho kraja (+ z ďalších stratégií na regionálnej a miestnej úrovni), napr. je previazaný s Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobou stratégiou udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030, Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR [schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014], Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001 [KURS 2001] v znení Zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011, Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy, Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050, Plánom obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, Strategickým plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2023 – 2027, Koncepciou rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030, Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030, Integrovanou územnou stratégiou Trnavského samosprávneho kraja v programovom období 2021 – 2027, Nízkouhlíkovou stratégiou Trnavskej župy, Územným plánom regiónu Trnavského samosprávneho kraja, Integrovanou stratégiou rozvoja územia OZ Agroprameň, Územným plánom obce Michal na Ostrove, Komunitným plánom sociálnych služieb obce Michal na Ostrove atď.

PHRSR obce Michal na Ostrove bol spracovaný aj v súlade so významným strednodobým eurofondovým investičným plánom pre Slovensko: Program Slovensko 2021 – 2027 (ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 426 z 28. júna 2022 a na základe ktorého bude možné čerpať takmer 13 miliárd eur v novom programovom období; strešným rámcom pre Program Slovensko 2021 – 2027 je Partnerská dohoda na roky 2021 – 2027). Prostredníctvom Programu Slovensko sa v období 2021 – 2027 budú realizovať investície z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu a Fondu na spravodlivú transformáciu pre cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti (ďalej len

„fondy EÚ“). Tento strategický dokument určuje podrobne oblasti, kam bude Slovensko nové fondy EÚ investovať. Program Slovensko nahradí doterajších šesť operačných programov a výrazne sa tiež zredukuje byrokratická náročnosť procesu využitia európskych zdrojov.

PHRSR obce Michal na Ostrove na obdobie 2024 – 2030 bol vypracovaný na základe metodiky, ktorú vydal Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu v roku 2020 [verzia: 1.0.3].

Pri vypracovaní tohto programového dokumentu boli zohľadnené priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.

Pre naplnenie dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Tab. 1: Harmonogram spracovania Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030

Termín (mesiac, rok)	Január 2024	Február 2024	Marec 2024	Apríl 2024	Máj 2024	Jún 2024	Júl 2024	August 2024	September 2024	Október 2024
Úvod										
Analytická časť										
Strategická časť										
Programová časť										
Realizačná časť										
Finančná časť										
Záver										

V období 2015 – 2020 rozvojová stratégia obce vychádzala zo stratégie Európa 2020, prostredníctvom financovania projektov v programovom období 2014 – 2020 podporila

- inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
- udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje,
- inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť.

V novom programovacom období – v rokoch 2021 – 2027 – rozvojová stratégia obce vychádza z 5 cieľov Partnerskej dohody Slovenskej republiky na obdobie 2021 – 2027: Inteligentnejšia Európa – Inovatívne Slovensko; Ekologickejšia Európa – Ekologické Slovensko pre budúce generácie; Prepojenejšia Európa – Mobilita, doprava a prepojenosť;

Sociálnejšia Európa – Sociálne, spravodlivé a vzdelané Slovensko; Európa bližšie k občanom – Kvalitný život v regiónoch.

Obr. 1: Základné ciele Obce Michal na Ostrove vychádzajúce z Partnerskej dohody SR na obdobie 2021 – 2027

PHRSR obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030 reaguje aj na hlavné výzvy a kľúčové oblasti rozvoja strategického dokumentu Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 –Dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030: ochrana a rozvoj zdrojov, ich udržateľné využívanie a rozvoj komunít.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Michal na Ostrove bol vytvorený partnerstvom hlavných aktérov územia. K príprave PHRSR v obci Michal na Ostrove bol zriadený Riadiaci výbor, Tím pre koordináciu participatívnej tvorby a implementácie PHRSR obce Michal na Ostrove na obdobie 2024 – 2030 a boli vytvorené aj pracovné skupiny – tímy logistickej podpory pre rozvojové oblasti obce (zo zástupcov, aktérov miestneho života).

Príležitosť vstupu do programovacieho procesu dostali všetci obyvatelia obce vrátane podnikateľských subjektov, organizácií a inštitúcií z obce. Obyvatelia ako aj zástupcovia podnikateľských subjektov, organizácií a inštitúcií mali možnosť zapojiť sa do procesu programovania prostredníctvom hĺbkových rozhovorov a pripomienkovania pracovných verzií strategického programu.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Michal na Ostrove schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Michale na Ostrove, ktoré bude potom realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu.

Schválený PHRSR obce Michal na Ostrove je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity, resp. niektoré opatrenia a aktivity sa môžu rušiť.

A – Analytická časť

Vymedzenie riešeného územia

Územie obce Michal na Ostrove je územný celok, ktorý tvorí jedno katastrálne územie, a to katastrálne územie Michal na Ostrove.

Obec Michal na Ostrove sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenskej republiky (ďalej SR). Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 3 patrí do Trnavského kraja, na úrovni okresov sa obec Michal na Ostrove nachádza v okrese Dunajská Streda.

Tab. 2: Základné charakteristiky obce Michal na Ostrove

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	501786
Názov okresu	Dunajská Streda
Názov kraja	Trnavský
Štatút obce	obec
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1337
Nadmorská výška obce v m	118
Celková výmera územia obce [m ²]	10 653 393
Hustota obyvateľstva na km ² v roku 2014	87,53
Hustota obyvateľstva na km ² v roku 2023	101,99

Stav k 31.12.2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Základné fyzickogeografické charakteristiky obce

Geomorfológia a geológia územia

Územie obce je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej je súčasťou podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina. V rámci Podunajskej nížiny patrí do celku Podunajská rovina. Časť riešeného územia vyplýva časť Potônska mokrad'. Základný typ reliéfu: reliéf rovín a nív.

Nadmorská výška k. ú. obce sa pohybuje medzi 119 – 116 m n. m.

Typ geologického substrátu a typ reliéfu predstavujú prvotný diferenciačný prvok z hľadiska ostatných prírodných zložiek krajiny, ale aj z hľadiska možného využitia človekom. Geologický podklad riešeného územia je tvorený kvartérnymi holocénnymi nivnými sedimentmi. Základnými kvartérnymi útvarmi k. ú. obce sú:

- fluviálno-mokrad'ové sedimenty s organickou prímiesou (holocén),
- fluviálno-nivné sedimenty v nížinách (holocén),
- viate piesky (würm až holocén) [v najjužnejšej časti riešeného územia].

Na základe typologického členenia reliéfu ide o reliéf rovín a nív. Na základe exogénnych procesov celé riešené územie je akumulátnym reliéfom a reliéfom s nepatrným uplatnením litológie, kde sa vyskytujú tieto typy reliéfu:

- ⇒ fluviálno-mokrad'ový reliéf – fluviálna mokrad' a slatinná rovina,
- ⇒ fluviálny reliéf – fluviálna rovina,
- ⇒ eolicko-fluviálny reliéf, eolicko-fluviálna zvlnená rovina [v najjužnejšej časti riešeného územia].

Z hľadiska hydrogeologického podklad riešeného územia tvoria kvartérne piesky a štrky nívnych území – priepustnosť zvodnených vrstiev je pórová – veľmi dobrá až dobrá.

Typ podzemnej vody: 70 % podzemnej vody je doplňovaná z riek a ich prítokov.

Z hľadiska seizmických pomerov sa územie obce zaraďuje medzi menej aktívne oblasti v rámci Slovenska.

Klimatické podmienky územia

Na základe klimatickogeografických typov Slovenska študované územie leží v suchej až mierne suchej oblasti teplej a prevažne teplej nížinnej klímy s miernou inverziou teplôt. Suma teplôt 10 °C a viac za jeden rok je 3000 – 3200.

Priemerná ročná teplota vzduchu v obci je 9,9 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty -2,1 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 20,5 °C.

Záujmové územie patrí medzi najteplejšie a najsuchšie oblasti Slovenska (oblasť je chránená pred západnými vetrami predhorím Álp a Malými Karpatmi), priemerný ročný úhrn zrážok je 550 – 600 mm. Najviac zrážok padne v mesiacoch máj, jún a júl – priemerne za mesiac 59,3 mm zrážok.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať vodozádržné opatrenia v obci – pre zlepšenie ochrany intravilánu obce pred povodňami. Vybudovaním vodozádržných opatrení sa zníži riziko vzniku povodne po výdatných dažďoch (ktoré sa vyskytujú stále častejšie v dôsledku klimatických zmien).

Pedologické podmienky územia

V k. ú. obce prevládajú piesočnato-hlinité, hlinité a ílovito-hlinité pôdne druhy. Pôdy sú bez skeletu až slabo skeletnaté. Potenciálna erózia pôdy je nijaká až nepatrná.

Hlavné pôdne typy v k. ú. obce sú:

- čiernice karbonátové, sprievodné čiernice glejové, lokálne rašelinové pôdy (na karbonátových nívnych sedimentoch),
- nívne pôdy karbonátové, sprievodné nívne pôdy glejové (na karbonátových nívnych sedimentoch),
- čiernice glejové, sprievodné čiernice a gleje (na karbonátových a nekarbonátových nívnych sedimentoch),
- černoze slabo glejové, prevažne karbonátové, sprievodné čiernice a čiernice glejové (na starých fluviálnych sedimentoch).

Bonita poľnohospodárskych pôd je vysoká – v riešenom území sa nachádzajú produkčné pôdy.

Rastlinstvo, živočíšstvo

Z hľadiska fytogeografického členenia riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina.

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej aj nelesnej) s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na väčšine riešeného územia predstavujú:

- jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy,
- suchomilné dubové lesy, ponticko-panónske dubové lesy (predstavujú malé plochy v južnej časti riešeného územia),
- slatiniská (predstavujú malé plochy v strednej časti riešeného územia).

Vplyvom intenzívneho hospodárenia pôvodná vegetačná pokrývka bola vo väčšej časti odstránená (zachovali sa zvyšky lesov a lesíkov, ktoré umožňujú vytvoriť obraz o ich prirodzenom alebo jemu blízkom zložení – ochrana týchto lesov je veľmi dôležitá, lebo spôsobujú ako ekostabilizačný faktor), na miestach prirodzených kultúr sa nachádzajú najúrodnejšie poľnohospodárske pôdy Slovenska.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obehú látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu.

Z hľadiska živočíšnej regionalizácie Slovenska územie obce patrí do Panónskej oblasti, v rámci ktorej do juhoslovenského obvodu, do lužného dunajského okrsku.

Na území obce sa z poľovnej (srstnatej i pernatej) zveri vo voľnej prírode nachádzajú všetky významné druhy (srnec, diviak, bažant, jarabica a zajac).

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) považujú tuhé, kvapalné a plynne časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov. V riešenom území sa vyskytujú významné zásoby štrkopieskov nadregionálneho významu na báze riečnych náplavov Dunaja.

V k. ú. Obce Michal na Ostrove sa nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov (nie sú určené chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory).

Hydrologické pomery

Katastrálne územie obce patrí do povodia toku Dunaj. Katastrálnym územím obce (v jej severnej polovici) preteká viac vodných tokov – odvodňovacích kanálov (vodné toky pretekajúce cez katastrálne územie nezasahujú do zastavaného územia sídla): Klátovský kanál (vodohospodársky najvýznamnejší vodný tok, v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku š. p. OZ Bratislava), Starý Klátovský kanál, Prícestný kanál, Zugovský kanál,

Viliamov kanál. V katastrálnom území obce sa nachádza niekoľko menších vodných plôch, využívaných pre rybolov.

Katastrálne územie obce sa nachádza v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, z čoho vyplýva povinnosť riešiť a regulovať urbanistickú koncepciu rozvoja obce v súlade s ust. v zmysle § 3 ods. 3, 4 zákona č. 305/2018 Z. z. a zabezpečovať ochranu vôd na základe environmentálnych cieľov ustanovených § 5 vodného zákona č. 364/2004 Z. z. V chránenej vodohospodárskej oblasti všetky činnosti musia byť v súlade s § 3 ods. 1 zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Riešené územie patrí k oblastiam s vhodným potenciálom rozvoja geotermálnej energie. Územie obce patrí do Centrálnej depresie Podunajskej panvy, kde fyzikálne a chemické vlastnosti prevažnej väčšiny zdrojov sú veľmi výhodné. Na väčšine územia obce v hĺbke 1000 m pod povrchom sa vyskytujú vody s teplotou 40 – 50 °C, kým v hĺbke 2000 m pod povrchom sa vyskytujú vody s teplotou 80 – 90 °C (Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, <http://apl.geology.sk/atlasge/>). V severnej polovici k. ú. obce v hĺbke 2000 m pod povrchom sa vyskytujú vody s teplotou 90 – 100 °C. Hustota povrchového tepelného toku sa pohybuje v rozmedzí 70 – 80 mW/m² (západná polovica intravilánu obce), 80 – 90 mW/m² (východná polovica intravilánu obce a miestna časť Kolónia).

Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Typ súčasnej krajiny je poľnohospodársky, ide o nízinnú rovinnú oráčinovú krajinu na väčšej časti riešeného územia, na menších plochách oráčino-lúčno-lesnú krajinu.

Tab. 3: Štruktúra využitia zeme v obci Michal na Ostrove (v m²)

	Celková výmera územia obce	Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatné plochy
v m ²	10653393	9297895	296375	69929	738736	250458
%	100.00	87.28	2.78	0.66	6.93	2.35

Poznámka: Údaje k 31.12.2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V prípade záberu poľnohospodárskej pôdy je potrebné postupovať v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, podľa § 12, § 17, resp. § 18 zákona.

Lesy majú dôležitú úlohu v zabezpečení kvality životného prostredia (pomáhajú udržiavať ekologickú rovnováhu, zabezpečujú zdravé ekosystémy, regulujú vodný režim a znižujú riziko povodní, zabraňujú erózii pôdy atď.). Predmetné územie patrí k málo lesnatým územiám Slovenska, lesnatosť k. ú. obce je len 2,78 % (celoslovenský priemer je nad 40 %, kým na Žitnom ostrove priemer je okolo 10 % – Podunajská rovina je prevažne poľnohospodárska oblasť s minimálnym podielom lesov).

Ochrana prírody a krajiny

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Cieľom ochrany prírody a krajiny je chrániť prírodu pre optimálne využitie krajiny. Príroda a jej časti v rámci krajiny predstavujú pre život nesmierne dôležitú, až existenčnú zložku životného prostredia. Prírodu a krajinu treba chrániť nielen z hľadiska súčasných životných potrieb, ale aj pre potrebu zachovať ju pre budúce pokolenie ako zdravú.

Ochranu prírody a krajiny s vyčlenením územnej a druhovej ochrany, ako aj ochrany stromov zabezpečuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ktorého hlavným poslaním je obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov.

Pôvodné geoeekosystémy boli v záujmovom území značne pozmenené predovšetkým vplyvom rozvoja priemyslu, dopravy, poľnohospodárskej výroby, výstavby bytov.

Územná ochrana

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území: chránené vtáčie územia a územia európskeho významu.

V riešenom území sa nenachádzajú chránené územia patriace do sústavy Natura 2000, ani chránené územia vyhlásené na základe zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

V severovýchodnej časti katastrálne územie obce hraničí s Územím európskeho významu Malý Dunaj, avšak kat. územie obce nie je súčasťou tohto územia európskeho významu (identifikačný kód územia: SKUEV0822; výmera lokality: 1 840,12 ha; stupeň ochrany: 2), pričom v blízkom okolí obce sa nachádza množstvo ďalších chránených území: Územie európskeho významu Klátovské rameno (identifikačný kód územia: SKUEV0075), Chránené vtáčie územie Veľkoblahovské rybníky (identifikačný kód územia: SKCHVU034), Chránené vtáčie územie Lehnice (identifikačný kód územia: SKCHVU012). V susedstve riešeného územia sa nachádza aj Národná prírodná rezervácia Klátovské rameno (ide o reprezentatívny príklad nížinnej meandrujúcej rieky s výskytom vzácných vodných a močiarnych spoločenstiev, kde platí štvrtý a piaty stupeň ochrany; celková rozloha NPR je 306,44 ha).

V intraviláne obce sa nachádza chránený strom Dub v Michale na Ostrove, v jeho ochrannom pásme platí 3. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Tab. 4: Základné charakteristiky chráneného stromu Dub v Michale na Ostrove

Evidenčné č. štátneho zoznamu:	S 249				
Právny predpis:	VZV KÚ v Trnave, 1/1996, 12. 12. 1996				
Dôvod ochrany:	Kultúrny, vedecký, ekologický, krajinotvorný a estetický význam.				
Význam ochrany:	kultúrny, krajinársky a estetický				
Lokalizácia:					
Kraj:	Trnavský				
Okres:	Dunajská Streda				
Katastrálne územie:	Michal na Ostrove				
Podrobná lokalizácia výskytu:	stred obce, pri pomníku I. s. vojny				
Druh pozemku:	zastavané plochy a nádvoría				
Druh vlastníctva:	ostatné spoločenstvá				
Počet stromov:	1				
V pôsobnosti organizačného útvaru ŠOP SR:	Správa CHKO Dunajské luhy				
Ochranné pásmo:	podľa § 49 ods. 6 zákona				
Slovenský názov taxónu	Vedecký názov taxónu	Obvod kmeňa [cm]	Výška stromu [m]	Priemer koruny [m]	Vek stromu [rok]
dub letný	Quercus robur L.	471	23	28	200

Zdroj: Slovenská agentúra životného prostredia, <https://www.enviroportal.sk/>

Podzemná voda je nenahraditeľnou zložkou prírodného prostredia, predstavuje z kvantitatívneho, kvalitatívneho aj ekonomického hľadiska najvhodnejší dostupný zdroj pitnej vody. Oblasť Žitného ostrova svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu podzemných vôd a povrchových vôd. Žitný ostrov je schopný svojím potenciálom zásobiť vodou prakticky celé Slovensko. Predmetné územie je súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Zákon č. 305/2018 Z. z. (Zákon o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov) ustanovuje chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd (t. j. chránené vodohospodárske oblasti), činnosti, ktoré sú na ich území zakázané, a opatrenia na ochranu povrchových vôd a podzemných vôd prirodzene sa vyskytujúcich v chránenej vodohospodárskej oblasti. Tento zákon ustanovuje práva a povinnosti osôb na úseku ochrany vôd a vodných pomerov, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí v chránenej vodohospodárskej oblasti a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona. Zákom boli sprísnené sankcie za porušenie, pričom jasne určuje, čo možno a čo nemožno v CHVO vykonávať. § 3 ods. 3 zákona č. 305/2018 Z. z. obsahuje obmedzenia, medzi inými v chránenej vodohospodárskej oblasti sa zakazuje

a) stavať alebo rozširovať

1. nový priemyselný zdroj alebo jestvujúci priemyselný zdroj, v ktorom sa vyrábajú alebo na výrobu používajú znečisťujúce látky, s výnimkou rozširovania a prestavby existujúcich priemyselných zdrojov, ktorými sa dosiahne účinnejšia ochrana vôd,

2. nový priemyselný zdroj alebo jestvujúci priemyselný zdroj, ktorý produkuje priemyselné odpadové vody obsahujúce prioritné nebezpečné látky,

3. ropovod alebo iný líniový produktovod na prepravu znečisťujúcich látok,

4. sklad ropných látok s celkovou kapacitou väčšou ako 1 000 m³; v chránenej vodohospodárskej oblasti podľa § 2 ods. 2 písm. a) s celkovou kapacitou väčšou ako 200 m³ a s kapacitou jednotlivých nádrží väčšou ako 50 m³,

5. spracovateľské zariadenia na uhynuté zvieratá a bitútky,

6. stavby veľkokapacitných fariem alebo stavby sústredených menších fariem,

7. stavby hromadnej rekreácie alebo stavby individuálnej rekreácie bez zabezpečenia čistenia komunálnych odpadových vôd,

8. stavby, ktoré si vyžadujú počas výstavby alebo prevádzky aplikáciu znečisťujúcich látok,

b) vykonávať leteckú aplikáciu hnojív, prípravkov na ochranu rastlín a biocídnych výrobkov vo vzdialenosti menej ako 50 m od povrchových vôd, odkrytých podzemných vôd a vodných plôch, kde môže dôjsť k znečisteniu vôd alebo k ohrozeniu kvality vôd,

c) vykonávať plošné odvodnenie lesných pozemkov v rozsahu, ktorým sa narušia vodné pomery v chránenej vodohospodárskej oblasti,

d) odvodňovať poľnohospodárske pozemky vo výmere väčšej ako 50 ha súvislej plochy,

e) ťažiť rašelinu v množstve väčšom ako 500 000 m³ celkovo na jednom mieste,

f) ťažiť nevyhradené nerasty povrchovým spôsobom alebo vykonávať iné zemné práce, ktorými môže dôjsť k odkrytiu súvislej hladiny podzemnej vody,

g) ukladať rádioaktívny odpad,

h) budovať skládky na nebezpečný odpad a zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

Podľa environmentálneho strategického dokumentu *Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Dunajská Streda* severná časť územia obce susedí a nasledovným biokoridorom:

- NRBk1 Malý Dunaj – Klátovské rameno (*NRBk1a Malý Dunaj, NRBk1b Klátovské rameno*); kategória: hydrický nadregionálny biokoridor.

Do územia obce zasahuje biocentrum regionálneho významu Potônská mokrad'. Čiastočne na území obce sa nachádza 1 ekologicky významný segment krajiny (EVSK), a to Potônská mokrad' (označovanie EVSK: EVKS184; nachádza sa v kat. územiach: Lehnice, Horná Potôň, Blahová, Michal na Ostrove, Orechová Potôň, Veľké Blahovo; charakteristika: zvyšky slatinných spoločenstiev so zvyškami hlavových vrb a fragmentami pôvodných lúk popri kanáloch a pri krovinách).

Životné prostredie

Súčasný stav kvality životného prostredia záujmového územia je výsledkom vzájomného priestorového a časového pôsobenia stresových faktorov rôznej intenzity.

Na základe *Správy o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2022* územie Slovenskej republiky je rozčlenené do 3 stupňov environmentálnej kvality (EK), v rámci ktorého environmentálneho členenia riešené územie patrí medzi regióny 2. environmentálnej kvality (2. stupeň EK – regióny s mierne narušeným prostredím).

Obec Michal na Ostrove predstavuje vidiecky typ sídla historicky budovaný zástavbou popri cestách, obkolesenou poľnohospodársky využívanou pôdou.

Koeficient ekologickej stability (KES) vyjadruje sprostredkované stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (stupeň ekologickej stability) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajiny štruktúry v konkrétnej obci. Na základe *Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Dunajská Streda* hodnota KES riešeného územia je 1,28 (čo znamená, že typ ekologickej stability krajiny je nízka ekologická stabilita [KES okresu Dunajská Streda je 1,61 – čo znamená, že typ ekologickej stability krajiny je stredná ekologická stabilita]).

V záujmovom území najväčším problémom pre kvalitu životného prostredia je doprava, ktorá hlukom a vibráciou veľmi zaťažuje intravilán obce (hlavne pozdĺž ciest II. a III. triedy: II/572, III/1390, III/1438, III/1432).

Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho rozvoja územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Environmentálna záťaž je v zmysle geologického zákona zadefinovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. V riešenom území sa nenachádza evidovaná environmentálna záťaž (zdroj: <https://envirozataze.enviroportal.sk/>).

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať aktivity v oblasti životného prostredia cieľom zvýšiť jej kvalitu rozšírením a revitalizáciou verejnej zelene, vybudovaním ekodvora – dvora triedeného zberu odpadu a kompostárne pre zlepšenie podmienok odpadového hospodárstva obce.

V strednodobom horizonte je potrebné zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj územia s mimoriadnym dôrazom na zníženie rizika vzniku negatívnych dopadov javov a procesov vplývajúcich na kvalitu zložiek životného prostredia prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení environmentálnej infraštruktúry a zvyšovaním environmentálneho povedomia

obyvateľov obce. V strednodobom horizonte je potrebné aj zvyšovať atraktivitu územia prostredníctvom rozvoja a rekonštrukcií oddychových zón, parkov, prvkov verejnej zelene a drobnej architektúry s určením druhovej výstavby a uprednostnením pôvodných druhov drevín.

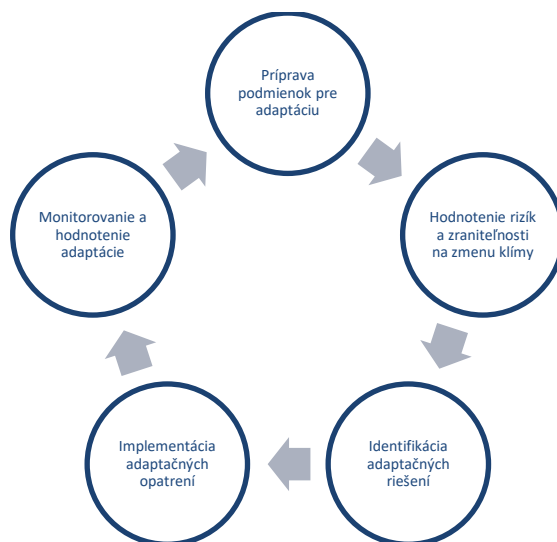
Predchádzanie zmene klímy a zmiernovanie jej dopadov

Zmena klímy je jedným z najväčších environmentálnych, ekonomických a spoločenských problémov dnešnej doby. Jej dôsledky zasahujú nielen veľké mestá a priemyselné centrá, ale aj malé vidiecke obce, ktoré čelia špecifickým výzvam spojeným so zmenou klímy. Zmena klímy môže výrazne ovplyvniť ich každodenný život, dostupnosť vody, kvalitu pôdy a ekosystémy, ktoré sú nevyhnutné pre miestnu poľnohospodársku výrobu. Preto je dôležité nielen predchádzať jej ďalšiemu zhoršovaniu, ale aj zmiernovať jej dopady na miestnu komunitu.

Za obdobie rokov 1881 – 2017 sa na Slovensku pozoroval:

- rast priemernej ročnej teploty vzduchu asi o 1,73 °C (z pohľadu ročných sezón k najrýchlejšiemu otepľovaniu dochádza v lete a na jar),
- pokles relatívnej vlhkosti vzduchu (na juhu Slovenska od roku 1900 doteraz o 5 %, na ostatnom území menej),
- nárast potenciálneho výparu a pokles vlhkosti pôdy – charakteristiky výparu vody z pôdy a rastlín, vlhkosti pôdy, slnečného žiarenia potvrdzujú, že najmä juh Slovenska sa postupne vysušuje,
- extrémne horúčavy, extrémne sucho, extrémne zrážky, extrémne búrky (Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy).

Obr. 2: Model proaktívnej adaptácie obce na zmenu klímy

Zdroj: Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy

Zmena klímy ako fenomén 21. storočia sa stáva jednou z najväčších výziev environmentálnej politiky každej krajiny, každého regiónu a každej obce. Všetky negatívne javy zmeny klímy sa v súčasnosti dajú zmierniť pozitívnymi adaptačnými opatreniami (napr. takými, ktoré zadržiavajú vodu a vlhkosť na území obce alebo pomáhajú zmiernovať efekt tepelného ostrova tým, že poskytujú tieň a ochladzujú okolité prostredie).

Tab. 5: Dôsledky zmeny klímy v sídelnom prostredí

	Prejav zmeny klímy			
	Zvýšená priemerná teplota vzduchu, zvýšený počet tropických dní a častejší výskyt vln horúčav	Premenlivosť zrážkových úhrnov, absencia zrážok a výskyt obdobia sucha.	Premenlivosť zrážkových úhrnov, extrémne úhrny zrážok – snehové, dažďové a prívalové povodne, bahnnotoky.	Extrémne poveternostné situácie – búrky, víchrice, tornáda.
Oblasti	Dôsledky zmeny klímy			
Zastavané územia	Nepriaznivá mikroklima v dôsledku zosilnenia tepelného ostrova obce a prehrievaniu spevnených povrchov, zhoršenie tepelnoizolačných vlastností budov a zníženie kvality života obyvateľov bez adekvátneho bývania.	-	Poškodenie povrchov a zariadení na verejných priestranstvách, zosuvy pôdy, problémy s odtokom v dôsledku nedostatočne dimenzovanej resp. zastaranej kanalizačnej siete, zatopenie budov, poškodenie základov budov, v krajných prípadoch zrútenie budov v dôsledku zosuvov spôsobených prívalovými zrážkami.	Narušenie konštrukcie budov, poškodenie povrchov a zariadení na verejných priestranstvách, poškodenie fasád a omietok budov, poškodenie zariadení budov (solárne panely, fotovoltické články a pod.), poškodzovanie infraštruktúry v lesoparkoch.
Zeleň	Zmeny v druhej štruktúre (zvýšený potenciál využitia xerothermných druhov drevín v štruktúrach zelene sídiel), šírenie invázných a nepôvodných druhov.	Usychanie vegetácie, chradnutie drevín, ohrozenie škodcami, častejšie možné požiare.	Pôdna erózia, ochudobnenie pôdneho substrátu o živiny, podmáčanie a oslabenie koreňového systému drevín, poškodenie sadovnícky upravených plôch.	Poškodzovanie drevín zlomami a vývratmi.
Vodné zdroje (pitná, úžitková, technologická voda, vodné toky, nádrže a pod.)	Zvýšené nároky na spotrebu pitnej vody a úžitkovej vody na zavlažovanie.	Problém so zásobovaním pitnou vodou, zavlažovaním, pokles vodného stavu, eutrofizácia.	Zvýšené nároky na stokovú sústavu odvádzať prívalové zrážky, bleskové povodne a záplavy spôsobujúce škody.	
Zdravie obyvateľstva	Zhoršenie celkového stavu zraniteľných skupín obyvateľov, riziko prehriatia alebo dehydratácie organizmu, zhoršenie stavu ľudí s kardiovaskulárnymi, respiračnými ochoreniami, dopad nových patogénov na zdravie.	Zhoršenie alergických stavov, riziko dehydratácie organizmu, dopad nových patogénov na zdravie.	Výskyt infekčných ochorení.	Ohrozenie ľudí bez domova a iných zraniteľných skupín.
Doprava	Únava materiálu, prehriatie zariadení, poškodzovanie povrchu komunikácií, poškodzovanie koľajníc, zhoršený komfort cestujúcich, zvýšenie konc. prízemného ozónu.	-	Zhoršenie bezpečnosti a plynulosti dopravy, poškodenie technického parku, zosuvy pôdy môžu skomplikovať zásobovanie tovarmi.	Znížená bezpečnosť pozemnej dopravy, poškodenie technického parku.
Energetická infraštruktúra	Meniace sa požiadavky na dodávku energií a zaťaženie rozvodného systému elektrickej energie v dôsledku zvýšeného výkonu chladiacich systémov, častejšie výpadky rozvodných systémov a energetických výrobných technológií.	Stúpajúce požiadavky na technologickú vodu.	Poruchy a poškodenie zariadení, výpadky v dodávke energií.	Poruchy a poškodenie zariadení, výpadky v dodávke energií, zvýšenie komplikácií pri opravách, nárast škôd spôsobených výpadkom energií u odberateľov.

Zdroj: Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy, 2018

Globálna zmena klímy zväčšuje extrémne výkyvy počasia aj v obci Michal na Ostrove, kde je to hlavne vo forme extrémnych horúčav a častých prívalových zrážok. Obdobie 2001 – 2017 sa charakteristikami teploty vzduchu, úhrnov zrážok, výparu, snehovej pokrývky, ako aj iných prvkov priblížilo k predpokladaným podmienkam klímy okolo roku 2030.

Koncepcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 je rámcovým dokumentom, ktorý navrhuje všeobecne prospešné a aplikovateľné princípy a ucelený súbor opatrení smerujúcich k posilneniu úlohy miest v celkovom rozvoji Slovenska. Tento dokument zdôrazňuje dôležitosť uplatňovania systémového prístupu k adaptácii na zmenu klímy zo strany miest. Medzi prejavy zmeny klímy v sídelnom prostredí patrí zvýšenie počtu tropických dní a výskyt vln horúčav v letnom období, nerovnomerné časové a priestorové rozloženie zrážok, častejší výskyt extrémnych úhrnov zrážok spôsobujúcich povodne, častejší výskyt období sucha spôsobujúcich pokles kapacity vodných zdrojov a výskyt extrémnych poveternostných situácií (vichrice, veterné smršte, búrky, tornáda). Očakávajú sa vážne dôsledky na zastavané územia (stavebné konštrukcie, pamiatky, infraštruktúra sídla, verejné priestranstvá), prírodnú zložku sídelného prostredia (pôda, zeleň, zelená infraštruktúra sídla), vodné zdroje (zásobovanie pitnou vodou a hospodárenie s vodnými zdrojmi, vodné nádrže), využívanie krajiny v sídelnom prostredí, zdravie obyvateľstva a sociálnu oblasť, dopravnú, technickú a energetickú infraštruktúru, obchod, priemysel a cestovný ruch (Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy).

Všetky negatívne javy zmeny klímy sa v súčasnosti dajú zmierniť pozitívnymi adaptačnými opatreniami, ktoré zadržiavajú vodu a vlhkosť na území obce.

V strednodobom horizonte je potrebné v obci realizovať/podporovať opatrenia:

- *na revitalizáciu a rozšírenie plôch verejnej zelene (podpora biodiverzity, zmiernenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy, príprava a adaptácia na klimatickú zmenu), ktoré verejné zelené plochy slúžia aj ako miesta pre stretávanie a sociálnu interakciu (podporujú komunitný duch a súdržnosť),*
- *na zvyšovanie podielu vegetácie v okolí dopravných komunikácií (celkový prínos zvyšovania podielu vegetácie v okolí dopravných komunikácií je teda mnohostranný: vegetácia pomáha zachytávať škodlivé látky z dopravy; stromy a kríky pôsobia ako prírodné bariéry, ktoré absorbujú a znižujú hluk z dopravy; zeleň môže znížiť náklady na údržbu ciest tým, že chráni povrch vozovky pred extrémnymi teplotami a eróziou atď.),*
- *na budovanie alternatívnych prvkov zelenej infraštruktúry (podporu zelených striech a vertikálnej zelene),*
- *na tienenie verejných priestorov (prispieva k udržateľnejšiemu a príjemnejšiemu životnému prostrediu pre všetkých),*
- *na ekologický manažment zrážkových vôd (budovanie plôch s priepustným povrchom, zvýšenie infiltrácie vody; udržateľné odvodňovacie systémy) – navýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu.*

Zmena klímy má široké dôsledky vrátane extrémnych poveternostných podmienok, zvýšenej frekvencie a intenzity sucha, povodní, horúčav a iných klimatických extrémov. Tieto zmeny negatívne ovplyvňujú poľnohospodárstvo, biodiverzitu a zdravie ľudí.

Zmena klímy so sebou prináša extrémne prejavy počasia, ako sú suchá, záplavy, búrky či nepredvídateľné teplotné výkyvy. Pre obce, ktoré sú závislé na poľnohospodárstve tieto zmeny môžu mať devastačné následky. Napríklad obdobia sucha môžu znížiť úrodu a obmedziť prístup k vode, zatiaľ čo prívalové dažde môžu zapríčiniť eróziu pôdy a zaplaviť polia. Zavedením opatrení, ktoré zvyšujú odolnosť miestnej infraštruktúry, ako sú protipovodňové bariéry či systémy na zadržiavanie vody môžu obce výrazne znížiť svoju zraniteľnosť voči týmto rizikám.

Prispôsobenie sa klimatickým zmenám je jednou z hlavných výziev, ktoré región obce Michal na Ostrove čelí. Zmeny v zrážkových vzorcoch a nárast teplôt vyžadujú nové prístupy k manažmentu vody a ochrane pôdy.

Zvýšená spotreba energie a produkcia emisií CO₂ má priamy dopad na lokálnu a aj oblastnú kvalitu životného prostredia. Množstvo spotrebovanej energie a produkcia emisií CO₂ je priamo závislá od správania sa obyvateľov a firiem. Zvyšujúca sa životná úroveň obyvateľstva a intenzívny rozvoj hospodárstva sa odráža na zvýšených nárokoch na spotrebu energie.

V strednodobom časovom horizonte je potrebné aj skvalitniť informačnú kampaň na zvýšenie povedomia občanov/návštevníkov/podnikov riešeného územia o problematike energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov. V danom časovom horizonte je potrebné podporovať environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu s cieľom zabezpečenia udržateľného využívania zdrojov a ochrany životného prostredia.

Rozvoj verejnej zelene v obci má mnohostranný význam, ktorý pozitívne ovplyvňuje kvalitu života obyvateľov aj celkové prostredie. Rozvoj verejnej zelene a parkov v obci nie je len estetickým zámerom, ale nevyhnutným krokom k vytvoreniu zdravého, udržateľného a pohodlného prostredia pre jeho obyvateľov. Je to investícia do ich fyzického a duševného zdravia, sociálnych vzťahov a celkového životného štýlu.

Kvalita životného prostredia má kľúčový vplyv na zdravie, pohodu a celkovú kvalitu života obyvateľov. Investície do ekologickej infraštruktúry, podpora udržateľného poľnohospodárstva, ochrana prírodných zdrojov a vzdelávanie miestnej komunity sú kľúčovými krokmi na zabezpečenie udržateľnej budúcnosti a kvalitného životného prostredia. Aj malé kroky na lokálnej úrovni môžu mať veľký dopad, a to nielen pre súčasnú generáciu, ale aj pre tie budúce.

Obec Michal na Ostrove pre rozvoj kvality životného prostredia plánuje realizovať v strednodobom horizonte:

- revitalizáciu parku v centre obce,
- vybudovanie miestnej kanalizačnej siete v obci (vrátane miestnej časti Kolónia),
- zníženie energetickej náročnosti verejných budov vo vlastníctve obce Michal na Ostrove,
- rozšírenie využitia obnoviteľných zdrojov energie v obci,
- vybudovanie zberného dvora v obci,
- skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci,
- vodozádržné opatrenia v obci.

A.I Analýza vnútorného prostredia

Ludské zdroje

Rozvoj malých obcí je neoddeliteľne spojený s ich obyvateľstvom. Populácia predstavuje základný kameň sociálnej a ekonomickej stability, zároveň je aj katalyzátorom rozvoja obcí.

Demografická štruktúra obce je kľúčovým faktorom jej rozvoja. Počet a vekové zloženie obyvateľov určujú potreby a možnosti obce. Obyvateľstvo je základným zdrojom pracovnej sily a podnikateľských aktivít, ktoré sú kľúčové pre hospodársky rozvoj. Mladá a rastúca populácia môže priniesť nový elán a pracovnú silu, ktorá je nevyhnutná pre hospodársky rozvoj a inovácie. Na druhej strane, starnúca populácia môže zvýšiť potrebu sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti, ale zároveň prispieva k udržaniu tradícií a kultúrnej kontinuity.

Základné demografické charakteristiky

Vývoj počtu obyvateľov obce za posledné 2 dekády charakterizoval dynamický rast. Pri SODB v roku 2021 obec mala 1031 trvale bývajúcich obyvateľov. K 31. 12. 2023 v obci Michal na Ostrove bývalo 1104 osôb.

Tab. 6A: Priestorové rozloženie obyvateľstva v obci podľa základných sídelných jednotiek

Obec, časť obce, základná sídelná jednotka	Počet obyv. k 31. 08. 2024
Obec Michal na Ostrove - spolu	1132
Centrálna časť Michal na ostrove	958
Michal na Ostrove – časť Kolónia	174

Zdroj: Obecný úrad, 2024

Prostredníctvom podpory demografického rastu, zachovania kultúrnych tradícií, posilňovania hospodárskej aktivity a rozvoja komunitných iniciatív môže obec dosiahnuť udržateľný a prosperujúci rozvoj.

V strednodobom horizonte sa očakáva stabilizácia počtu obyvateľstva obce na úrovni okolo 1200. Predpoklad vývoja obyvateľov obce pre výhľadové obdobie sa vychádza z nasledujúcich cieľov:

- vytvárať podmienky pre rast počtu obyvateľov obce,
- vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít a služieb v obci.

Tab. 6B: Vývoj počtu obyvateľstva v obci Michal na Ostrove v období 2004 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na konci obdobia (osoba)	1104	1069	1062	1030	1009	988	965	967	960	940	925	901	920	896	898	884	851	861	837	827

Poznámka: Údaje k 31. 12.

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 7: Hustota obyvateľstva (osoba na kilometer štvorcový) v obci Michal na Ostrove v období 2004 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Hustota obyvateľstva (osoba na kilometer štvorcový)	101,99	100,02	98,23	95,7	93,73	91,66	90,68	90,44	89,17	87,53	85,7	85,47	85,94	84,2	82,98

Poznámka: Údaje k 31. 12.

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Národnostná štruktúra obyvateľstva obce je rozmanitá. Táto rôznorodosť je zdrojom mnohých výhod, ktoré formujú sociálnu, ekonomickú a kultúrnu dynamiku obce. V národnostnej štruktúre obce Michal na Ostrove má dominantné zastúpenie obyvateľstvo maďarskej národnosti (68 %). K slovenskej národnosti sa hlásilo 28,7 % obyvateľov.

V riešenom území žije väčšia rómska komunita. Atlas rómskych komunít 2019 uvádza počet Rómov na intervale 51 – 100 osôb (t. j. 5 – 10 %-ný podiel), pričom pri SODB 2021 len 2 obyvatelia obce sa hlásili k rómskej národnosti, kým ďalší 4 obyvatelia uviedli rómsku národnosť ako ich ďalšiu národnosť.

Jednou z hlavných výhod rôznorodého národnostného zloženia je bohatstvo kultúrnej diverzity. Etnické menšiny prinášajú so sebou jedinečné kultúrne tradície, jazyky a zvyky. Tieto prvky obohacujú spoločenský a kultúrny život obce, vytvárajú pestrofarebné podujatia a prispievajú k vzájomnému porozumeniu a rešpektu medzi rôznymi komunitami.

Tab. 8: Štruktúra obyvateľov podľa národnosti v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 – celkový počet obyv.: 1031

slovenská (abs.)	slovenská (%)	maďarská (abs.)	maďarská (%)	rómska (abs.)	rómska (%)	rusínska (abs.)	rusínska (%)	česká (abs.)	česká (%)
281	27.26	693	67.22	2	0.19	0	0	5	0.48
ukrajinská (abs.)	ukrajinská (%)	nemecká (abs.)	nemecká (%)	moravská (abs.)	moravská (%)	poľská (abs.)	poľská (%)	ruská (abs.)	ruská (%)
0	0	1	0.1	0	0	0	0	0	0
vietnamská (abs.)	vietnamská (%)	bulharská (abs.)	bulharská (%)	chorvátska (abs.)	chorvátska (%)	srbská (abs.)	srbská (%)	židovská (abs.)	židovská (%)
0	0	0	0	1	0.1	0	0	0	0
rumunská (abs.)	rumunská (%)	albánska (abs.)	albánska (%)	rakúska (abs.)	rakúska (%)	grécka (abs.)	grécka (%)	sliezska (abs.)	sliezska (%)
2	0.19	0	0	0	0	0	0	0	0
čínska (abs.)	čínska (%)	talianka (abs.)	talianka (%)	kórejská (abs.)	kórejská (%)	anglická (abs.)	anglická (%)	francúzska (abs.)	francúzsk a (%)
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
turecká (abs.)	turecká (%)	iránska (abs.)	iránska (%)	íriska (abs.)	íriska (%)	kanadská (abs.)	kanadská (%)	iná (abs.)	iná (%)
1	0.1	0	0	0	0	0	0	1	0.1
nezistená (abs.)	nezistená (%)								
44	4.27								

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 9: Štruktúra obyvateľov podľa ďalšej národnosti v obci Michal na Ostrove
k 1. 1. 2021 – celkový počet osôb s ďalšou národnosťou: 51

slovenská (abs.)	slovenská (%)	maďarská (abs.)	maďarská (%)	rómska (abs.)	rómska (%)	rusínska (abs.)	rusínska (%)	česká (abs.)	česká (%)
15	29.41	8	15.69	4	7.84	0	0	3	5.88
ukrajinská (abs.)	ukrajinská (%)	nemecká (abs.)	nemecká (%)	moravská (abs.)	moravská (%)	poľská (abs.)	poľská (%)	ruská (abs.)	ruská (%)
0	0	1	1.96	2	3.92	0	0	3	5.88
vietnamská (abs.)	vietnamská (%)	bulharská (abs.)	bulharská (%)	chorvátska (abs.)	chorvátska (%)	srbská (abs.)	srbská (%)	židovská (abs.)	židovská (%)
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rumunská (abs.)	rumunská (%)	albánska (abs.)	albánska (%)	rakúska (abs.)	rakúska (%)	grécka (abs.)	grécka (%)	sliezska (abs.)	sliezska (%)
0	0	0	0	1	1.96	0	0	0	0
čínska (abs.)	čínska (%)	talianka (abs.)	talianka (%)	kórejská (abs.)	kórejská (%)	anglická (abs.)	anglická (%)	francúzka (abs.)	francúzka (%)
0	0	1	1.96	0	0	0	0	0	0
turecká (abs.)	turecká (%)	iránska (abs.)	iránska (%)	írska (abs.)	írska (%)	kanadská (abs.)	kanadská (%)	iná (abs.)	iná (%)
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nezistená (abs.)	nezistená (%)								
13	25.49								

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Materinský jazyk je úzko spätý s kultúrnou identitou a dedičstvom obyvateľov. Jazyková rôznorodosť je tiež prínosom pre hospodársky rozvoj obce. Obyvatelia hovoriaci rôznymi jazykmi môžu nadviazať obchodné a kultúrne kontakty s krajinami, kde sa týmito jazykmi hovorí (napríklad, maďarsky hovoriaci obyvatelia podporujú cezhraničnú spoluprácu s Maďarskom, čo môže priniesť nové obchodné príležitosti a investície). Jazyková pestrosť je výhodou aj v oblasti turizmu. Obec, ktorá dokáže ponúknuť služby a informácie v niekoľkých jazykoch, môže prilákať viac turistov a zvýšiť svoj hospodársky prínos. Turisti často vyhľadávajú autentické kultúrne zážitky a jazyková rozmanitosť je súčasťou týchto zážitkov. 68,19 % obyvateľov uviedlo maďarčinu ako materinský jazyk. Slovenčina je materinským jazykom pre 26,29 % ľudí žijúcich v obci Michal na Ostrove.

Tab. 10: Štruktúra obyvateľov podľa materinského jazyka v obci Michal na Ostrove
k 1. 1. 2021

slovenský (abs.)	slovenský (%)	maďarský (abs.)	maďarský (%)	rómsky (abs.)	rómsky (%)	rusínsky (abs.)	rusínsky (%)	český (abs.)	český (%)
271	26.29	703	68.19	1	0.1	0	0	6	0.58
ukrajinský (abs.)	ukrajinský (%)	nemecký (abs.)	nemecký (%)	poľský (abs.)	poľský (%)	ruský (abs.)	ruský (%)	vietnamský (abs.)	vietnamský (%)
1	0.1	1	0.1	0	0	0	0	0	0
anglický (abs.)	anglický (%)	chorvátsky (abs.)	chorvátsky (%)	srbský (abs.)	srbský (%)	talianky (abs.)	talianky (%)	jidiš alebo hebrejský (abs.)	jidiš alebo hebrejský (%)
0	0	1	0.1	0	0	0	0	0	0
arabský (abs.)	arabský (%)	francúzsky (abs.)	francúzsky (%)	rumunský (abs.)	rumunský (%)	albánsky (abs.)	albánsky (%)	španielsky (abs.)	španielsky (%)
0	0	0	0	2	0.19	0	0	1	0.1
slovenský posunkový jazyk (abs.)	slovenský posunkový jazyk (%)	čínsky (abs.)	čínsky (%)	bulharský (abs.)	bulharský (%)	kórejský (abs.)	kórejský (%)	turecký (abs.)	turecký (%)
0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.1
perzský (abs.)	perzský (%)	iný (abs.)	iný (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)				
0	0	0	0	43	4.17				

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Náboženská štruktúra obyvateľstva formuluje sociálne a kultúrne aspekty života komunity. Podľa SODB 2011 v náboženskej štruktúre obyvateľstva obce dominujú obyvatelia, ktorí sa prihlasujú k rímskokatolíckej cirkvi (tvoria 65 % obyvateľstva obce). Počet osôb bez náboženského vyznania je 195. Cirkevné pamiatky (kostoly, malé sakrálne pamiatky) sú významnými turistickými atrakciami a prispievajú k rozvoju kultúrneho turizmu, pripomínajú historický význam obce.

Tab. 11: Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania v obci Michal na Ostrove
k 1. 1. 2021

bez náboženského vyznania (abs.)	bez náboženského vyznania (%)	Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke) (abs.)	Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke) (%)	Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelické) (abs.)	Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelické) (%)	Gréckokatolícka cirkev na Slovensku (gréckokatolícke) (abs.)	Gréckokatolícka cirkev na Slovensku (gréckokatolícke) (%)	Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske) (abs.)	Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske) (%)
195	18.91	670	64.99	22	2.13	14	1.36	55	5.33
Pravoslávna cirkev na Slovensku (pravoslávne) (abs.)	Pravoslávna cirkev na Slovensku (pravoslávne) (%)	Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike (abs.)	Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike (%)	Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť (abs.)	Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť (%)	Kresťanské zbory na Slovensku (abs.)	Kresťanské zbory na Slovensku (%)	Apoštolská cirkev na Slovensku (abs.)	Apoštolská cirkev na Slovensku (%)
2	0.19	0	0	0	0	8	0.78	0	0
Bratská jednota baptistov v Slovenskej republike (baptistické) (abs.)	Bratská jednota baptistov v Slovenskej republike (baptistické) (%)	Cirkev bratská v Slovenskej republike (abs.)	Cirkev bratská v Slovenskej republike (%)	Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie (abs.)	Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie (%)	Židovská obec na Slovensku (židovské) (abs.)	Židovská obec na Slovensku (židovské) (%)	Cirkev československá husitská na Slovensku (abs.)	Cirkev československá husitská na Slovensku (%)
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Starokatolícka cirkev na Slovensku (starokatolícke) (abs.)	Starokatolícka cirkev na Slovensku (starokatolícke) (%)	Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike (abs.)	Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike (%)	Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní v Slovenskej republike (abs.)	Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní v Slovenskej republike (%)	Novoapoštolská cirkev v Slovenskej republike (abs.)	Novoapoštolská cirkev v Slovenskej republike (%)	budhizmus (abs.)	budhizmus (%)
3	0.29	0	0	0	0	0	0	4	0.39
islam (abs.)	islam (%)	hinduizmus (abs.)	hinduizmus (%)	ostané a nepresne určené kresťanské cirkvi (abs.)	ostané a nepresne určené kresťanské cirkvi (%)	pohanstvo a prírodné duchovno (abs.)	pohanstvo a prírodné duchovno (%)	ad hoc hnutia (abs.)	ad hoc hnutia (%)
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
iné (abs.)	iné (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)						
2	0.19	56	5.43						

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania má zásadný vplyv na rozvoj obce, najmä v oblastiach sociálneho, ekonomického a kultúrneho života. Vzdelanostná úroveň obyvateľov ovplyvňuje ich schopnosť inovovať, adaptovať sa na nové výzvy a prispievať k udržateľnému rozvoju obce. Vzdelanie je kľúčovým faktorom pre ekonomický rozvoj. Obyvatelia s vyšším vzdelaním majú tendenciu mať lepšie pracovné príležitosti, vyššie mzdy a väčšiu schopnosť podnikat'. Vzdelanostná úroveň obyvateľstva tak priamo ovplyvňuje ekonomickú prosperitu obce.

Z hľadiska vzdelanosti obyvateľstva obec vykazuje menej konkurencieschopnú vzdelanostnú úroveň: v obci Michal na Ostrove vzdelanostná štruktúra obyv. je nepriaznivejšia v porovnaní s celoslovenským priemerom.

Tab. 12: Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021

bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov (abs.)	bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov (%)	základné vzdelanie (abs.)	základné vzdelanie (%)	stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity) (abs.)	stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity) (%)	úplné stredné vzdelanie (s maturitou) (abs.)	úplné stredné vzdelanie (s maturitou) (%)
97	9.41	266	25.8	250	24.25	222	21.53
vyššie odborné vzdelanie (abs.)	vyššie odborné vzdelanie (%)	vysokoškolské vzdelanie (abs.)	vysokoškolské vzdelanie (%)	bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac (abs.)	bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)
43	4.17	110	10.67	3	0.29	40	3.88

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Jednou z hlavných výziev je zabezpečiť rovnaký prístup k vzdelaniu pre všetkých obyvateľov, bez ohľadu na sociálno-ekonomický status. Je dôležité investovať do vzdelávacích inštitúcií a programov, ktoré podporujú inkluzívne vzdelávanie a zabezpečujú, že všetci mladí ľudia majú príležitosť dosiahnuť svoj potenciál.

Ďalšou výzvou je zabrániť odlivu vzdelaných mladých ľudí do miest. Obec musí vytvárať atraktívne podmienky pre život a prácu, vrátane dostupnosti kvalitného bývania, pracovných príležitostí a voľnočasových aktivít, aby mladí ľudia zostávali a prispievali k rozvoju svojej komunity.

Ekonomická a sociálna situácia obyvateľov obce sa nevyhnutne odráža na spoločenskom vedomí i správaní. Zmenená životná situácia má vplyv na hodnotenie prebiehajúcich zmien a utvára novú spoločenskú klímu vrátane populačnej.

Veľké množstvo rozličných foriem demografickej dynamiky možno rozdeliť do troch kategórií pohybu: prirodzený pohyb obyvateľstva, mechanický pohyb obyvateľstva, sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva.

Prirodzený pohyb obyvateľstva

Prirodzený pohyb obyvateľstva, ktorý zahŕňa narodenia a úmrtia, má zásadný vplyv na rozvoj malej vidieckej obce. V obciach s vysokou pôrodnosťou a nízkou úmrtnosťou dochádza k nárastu populácie, čo môže podporiť ekonomický a sociálny rozvoj. Rastúca populácia zvyšuje dopyt po tovaroch a službách, čo môže stimulovať miestne podnikanie a vytvárať nové pracovné príležitosti. Na druhej strane, obce s nízkou pôrodnosťou a vysokou úmrtnosťou čelia demografickému úpadku. Zmenšujúca sa populácia môže viesť k znižovaniu ekonomickej aktivity, úbytku pracovnej sily a zániku služieb a inštitúcií, ako sú školy a zdravotné zariadenia.

Demografický úpadok môže tiež viesť k sociálnej izolácii a zníženiu kvality života pre zostávajúcich obyvateľov.

Prirodzený pohyb obyvateľstva má priamy vplyv na potreby sociálnej infraštruktúry a služieb v obci. Populácia obce Michal na Ostrove má priemernú úroveň pôrodnosti, kým miera úmrtnosti v obci je tiež okolo celoštátneho priemeru. Obec Michal na Ostrove vykazuje nepriaznivé trendy vývinu prirodzeného pohybu obyvateľstva. Rozdiel medzi počtom živonarodených a zomretých indikuje mierny pokles prirodzeného prírastku obyvateľstva v obci (v období 2009 – 2023 počet narodených bol 138, kým počet zomretých bol 155).

Tab. 13: Vývoj počtu živonarodených v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Živonarodení (osoba)	10	13	14	5	10	11	14	8	5	11	9	6	7	10	5

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 14: Vývoj počtu zomretých v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Zomretí (osoba)	9	12	15	9	7	3	13	14	13	10	9	13	5	11	12

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 15: Narodení na 1 000 obyvateľov (hrubá miera pôrodnosti) (promile) v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Hrubá miera živorodenosti (promile) v obci Michal na Ostrove	9,2	12,161	13,258	4,892	10,04	11,364	14,374	8,247	5,263	11,918	9,945	6,572	7,642	11,186	5,65

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 16: Vývoj hrubej miery úmrtnosti (promile) v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Hrubá miera úmrtnosti (promile) v obci Michal na Ostrove	8,28	11,225	14,205	8,806	7,028	3,099	13,347	14,433	13,684	10,834	9,945	14,239	5,459	12,304	13,559

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 17: Vývoj prirodzeného prírastku obyvateľstva (osoba) v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Prirodzený prírastok obyvateľstva (osoba)	1	1	-1	-4	3	8	1	-6	-8	1	0	-7	2	-1	-7

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 18: Priemerný vek obyvateľa (rok) v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Priemerný vek obyvateľa (rok)	40,29	39,98	39,73	40,17	39,73	39,65	39,21	39,03	39,11	38,79	38,48	38,39	38,09	37,45	37,17

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 19: Podiel osôb v predproduktívnom veku (percento) v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Podiel osôb v predproduktívnom veku (percento)	14,13	15,34	15,25	14,27	15,56	15,38	15,96	15,82	15,73	16,17	17,3	17,76	17,17	18,42	18,04

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 20: Podiel osôb v poproduktívnom veku (percento) v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Podiel osôb v poproduktívnom veku (percento)	15,04	13,66	12,99	13,4	12,19	11,74	10,88	10,75	10,83	11,28	10,81	10,99	10,98	11,05	11,36

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 21: Index starnutia (percento) v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Index starnutia (percento)	106,41	89,02	85,19	93,88	78,34	76,32	68,18	67,97	68,87	69,74	62,5	61,88	63,92	60	62,96

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 22: Index ekonomického zaťaženia osôb (percento) v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Index ekonomického zaťaženia osôb (percento)	41,18	40,84	39,37	38,26	38,41	37,22	36,69	36,2	36,17	37,83	39,1	40,34	39,18	41,77	41,64

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Mechanický pohyb obyvateľstva

Priestorová a sociálna mobilita obyvateľstva navzájom od seba závisia. Zmena sociálnej štruktúry vyvoláva priestorové pohyby obyvateľstva. Rozvoj priemyslu a terciárnych aktivít a ich lokalizácia predovšetkým v mestských sídlach vyvolali rozsiahle presuny obyvateľstva do miest – migrácia občanov obce v podstate odráža rozdiely medzi okolitými sídlami v sociálnych a ekonomických podmienkach života ľudí.

Mechanický pohyb obyvateľstva, zahrňujúci migráciu ľudí do a z obce, je dôležitým faktorom ovplyvňujúcim sociálne, ekonomické a kultúrne aspekty života každej komunity. Príliv nových obyvateľov do obce môže priniesť vitalitu a oživenie do komunity, lebo noví obyvatelia často prinášajú nové nápady, zručnosti a podnikateľské príležitosti, ktoré môžu stimulovať miestne hospodárstvo a podporiť sociálny a kultúrny život. Zároveň však môže mechanický pohyb obyvateľstva predstavovať aj výzvy pre sociálnu kohéziu a integráciu. Rýchle demografické zmeny môžu viesť k napätiu medzi pôvodnými obyvateľmi a novousadlíkmi, najmä ak sú zdroje obmedzené alebo ak existujú významné rozdiely v kultúre (prináša výzvy týkajúce sa integrácie, sociálnej kohézie a adaptácie služieb na meniace sa demografické podmienky).

Z priestorového hodnotenia dochádzky do zamestnania rozhodujúca zložka pracovnej sily je zamestnaná v mestách Dunajská Streda a Bratislava.

Migrácia obyvateľstva je taký pohyb obyvateľstva, ktorý sa viaže na zmenu trvalého bydliska. Pri tomto pohybe vznikajú významné zmeny v priestorovom rozmiestnení pracovnej sily. Tá je však do značnej miery ovplyvňovaná predovšetkým možnosťou získania bývania a zamestnania.

V období 2009 – 2023 do obce sa prisťahovalo 591 osôb, pričom v tom istom období sa z obce odsťahovalo len 370 osôb. Tieto údaje svedčia o výraznom migračnom prírastku obyvateľstva. Výrazný záujem o bývanie v obci možno charakterizovať ako suburbanizačný proces blízkych miest (Dunajská Streda, Šamorín, Bratislava).

Špecifickosťou prisťahovalcov do obce je ich priaznivá veková a rodinná štruktúra: rozhodujúcu časť tvoria mladé rodiny s malými deťmi, čo premieta do budúcnosti zastavenie súčasného prirodzeného úbytku obyvateľstva a výraznejšie posilnenie mladších vekových skupín vo vekovej štruktúre obyvateľstva obce.

Tab. 23: Vývoj počtu prisťahovaných na trvalý pobyt do obce v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Prisťahovaní na trvalý pobyt (osoba)	57	28	47	36	43	40	30	46	77	42	51	24	24	18	28

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 24: Vývoj počtu vystávaných z trvalého pobytu z obce v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Vystávaní z trvalého pobytu (osoba)	23	22	15	11	25	25	33	33	49	28	27	36	17	19	7

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 25: Migračné saldo (osoba) v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Migračné saldo (osoba)	34	6	32	25	18	15	-3	13	28	14	24	-12	7	-1	21

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 26: Celkový prírastok obyvateľstva (osoba) v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Celkový prírastok obyvateľstva (osoba)	35	7	31	21	21	23	-2	7	20	15	24	-19	9	-2	14

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 27: Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva (promile) v obci v období 2009 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva (promile)	32,199	6,548	29,356	20,548	21,084	23,76	-2,053	7,216	21,053	16,251	26,519	20,811	9,825	-2,237	15,819

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva

Táto mobilita zahŕňa presuny obyvateľstva medzi jednotlivými sociálnymi skupinami. Výsledkom tohto pohybu sú zmeny v štruktúre obyvateľstva podľa ekonomických a kultúrnych znakov.

Demografické zmeny ovplyvňujú aj dostupnosť a štruktúru pracovnej sily v obci. V čase SODB 2021 v obci Michal na Ostrove počet pracujúcich (okrem dôchodcov) bol 412 osôb. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov obce je 49,8 %. V čase SODB 2021 v obci bolo 40 nezamestnaných, čo predstavovalo 3,88 % ekonomicky aktívnych osôb. V období 2021 –

2024 počet nezamestnaných sa výrazne znížil. K 31. 12. 2023 sa počet nezamestnaných znížil na 27 osôb.

Tab. 28: Štruktúra obyvateľov podľa súčasnej ekonomickej aktivity v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet obyv.: 1031)

pracujúci (okrem dôchodcov) (abs.)	pracujúci (okrem dôchodcov) (%)	pracujúci dôchodca (abs.)	pracujúci dôchodca (%)	osoba na materskej dovolenke (abs.)	osoba na materskej dovolenke (%)	osoba na rodičovskej dovolenke (abs.)	osoba na rodičovskej dovolenke (%)	nezamestnaný (abs.)	nezamestnaný (%)
412	39.96	71	6.89	3	0.29	17	1.65	40	3.88
žiak strednej školy (abs.)	žiak strednej školy (%)	študent vysokej školy (abs.)	študent vysokej školy (%)	osoba v domácnosti (abs.)	osoba v domácnosti (%)	dôchodca (abs.)	dôchodca (%)	prijemca kapitálových príjmov (abs.)	prijemca kapitálových príjmov (%)
45	4.36	19	1.84	78	7.57	169	16.39	1	0.1
žiak základnej školy (abs.)	žiak základnej školy (%)	dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky (abs.)	dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky (%)	iná (abs.)	iná (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)		
85	8.24	71	6.89	5	0.48	15	1.45		

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 29: Štruktúra obyvateľov podľa zamestnania v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021

Spolu	Príslušníci ozbrojených síl (abs.)	Príslušníci ozbrojených síl (%)	Zákonomodarcovia, riadiaci pracovníci (abs.)	Zákonomodarcovia, riadiaci pracovníci (%)	Špecialisti (abs.)	Špecialisti (%)	Technici a odborní pracovníci (abs.)	Technici a odborní pracovníci (%)	Administratívni pracovníci, úradníci (abs.)	Administratívni pracovníci, úradníci (%)	Pracovníci v službách a obchode (abs.)	Pracovníci v službách a obchode (%)
418	1	0.24	19	4.55	61	14.59	41	9.81	35	8.37	63	15.07
Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve (abs.)	Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve (%)	Kvalifikovaní robotníci a remeselníci (abs.)	Kvalifikovaní robotníci a remeselníci (%)	Operátori a montéri strojov a zariadení (abs.)	Operátori a montéri strojov a zariadení (%)	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (abs.)	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (%)	Nezistené (abs.)	Nezistené (%)			
6	1.44	49	11.72	48	11.48	35	8.37	60	14.35			

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk>

Tab. 30: Štruktúra obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (spolu: 503)

	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov (abs.)		Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov (%)		Ťažba a dobývanie (abs.)		Ťažba a dobývanie (%)		Priemyselná výroba (abs.)		Priemyselná výroba (%)		Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (abs.)		Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (%)		Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov (abs.)		Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov (%)		Stavebníctvo (abs.)		Stavebníctvo (%)
	24		4.77		1		0.2		68		13.52		3		0.6		3		0.6		31		6.16
	Veľkoobchod a malobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov (abs.)		Veľkoobchod a malobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov (%)		Doprava a skladovanie (abs.)		Doprava a skladovanie (%)		Ubytovacie a stravovacie služby (abs.)		Ubytovacie a stravovacie služby (%)		Informácie a komunikácia (abs.)		Informácie a komunikácia (%)		Finančné a poisťovacie činnosti (abs.)		Finančné a poisťovacie činnosti (%)		Činnosti v oblasti nehnuteľností (abs.)		Činnosti v oblasti nehnuteľností (%)
	81		16.1		28		5.57		9		1.79		14		2.78		6		1.19		6		1.19
	Odborné, vedecké a technické činnosti (abs.)		Odborné, vedecké a technické činnosti (%)		Administratívne a podporné služby (abs.)		Administratívne a podporné služby (%)		Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie (abs.)		Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie (%)		Vzdelávanie (abs.)		Vzdelávanie (%)		Zdravníctvo a sociálna pomoc (abs.)		Zdravníctvo a sociálna pomoc (%)		Umenie, zábava a rekreácia (abs.)		Umenie, zábava a rekreácia (%)
	24		4.77		30		5.96		36		7.16		23		4.57		18		3.58		5		0.99
	Ostatné činnosti (abs.)		Ostatné činnosti (%)		Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie (abs.)		Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie (%)		Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení (abs.)		Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení (%)		Nezistené (abs.)		Nezistené (%)								
	14		2.78		0		0		0		0		79		15.71								

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Zamestnanosť, nezamestnanosť

Zamestnanosť je základným pilierom pre ekonomickú stabilitu obce. Práca poskytuje nielen finančné prostriedky pre jednotlivcov a ich rodiny, ale tiež prispieva k miestnemu hospodárstvu prostredníctvom spotreby a investícií. V obciach, kde je vysoká miera zamestnanosti, je často vidieť silnejšiu ekonomickú aktivitu a lepšiu kvalitu života. Zamestnanosť v lokálnych podnikoch, ako sú poľnohospodárske družstvá, maloobchody, remeselné dielne alebo služby, podporuje sociálnu kohéziu a zvyšuje pocit spolupatričnosti medzi obyvateľmi. V minulom desaťročí došlo k významným zmenám v štruktúre zamestnanosti obce v dôsledku celospoločenských zmien: narástol počet občanov pracujúcich v službách. Vplyv pandémie ochorenia COVID-19 sa prejavoval na trhu práce obce v posledných 3 rokoch poklesom celkovej zamestnanosti. Celková situácia na trhu práce je do určitej miery ovplyvnená i možnosťami pracovného uplatnenia sa občanov v zahraničí (hlavne v západnej Európe, kam už tradične smeruje najväčšia pracovná migrácia zo Slovenska).

Zamestnanosť ďalej posilňuje spoločenskú súdržnosť, keďže práca nie je len zdrojom príjmu, ale tiež príležitosťou pre sociálne interakcie a budovanie vzťahov. Ľudia, ktorí pracujú, často pociťujú silnejší pocit príslušnosti k svojej komunite a sú viac motivovaní zapojiť sa do miestnych aktivít a iniciatív.

Tab. 31: Štruktúra obyvateľov podľa postavenia v zamestnaní v obci Michal na Ostrove
k 1. 1. 2021

Spolu	zamestnanec (abs.)	zamestnanec (%)	podnikateľ (abs.)	podnikateľ (%)	iné (abs.)	iné (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)
503	393	78.13	83	16.5	2	0.4	25	4.97

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. Sprievodným javom vysokej miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť, v ohrození je najmä nekvalifikovaná, resp. nevhodne kvalifikovaná pracovná sila. Dlhodobá nezamestnanosť môže vyvolávať pocit beznádeje a frustrácie, čo môže viesť k emigrácii mladých a schopných ľudí do miest v hľadaní lepších príležitostí. Tento „odliv mozgov“ oslabuje obec, znižuje jej demografickú obnovu a zhoršuje ekonomické perspektívy.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných odhaľuje, že najzraniteľnejšie sú skupiny s najnižšou kvalifikáciou a vzdelaním. Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatnení sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jeho orientácii na kvalifikovanú a kvalifikačne flexibilnú pracovnú silu.

Miera nezamestnanosti v mikropriestore obce – v okrese Dunajská Streda je mierne vyššia než priemer v Trnavskom kraji, pričom pozitívnym trendom je, že vývoj nezamestnanosti má klesajúcu tendenciu. Miera nezamestnanosti mužov v porovnaní so ženami je nižšia: k 30. 04. 2024 v obci Michal na Ostrove bolo 28 nezamestnaných, z nich počet žien bol 17.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných odhaľuje, že najzraniteľnejšie sú skupiny s najnižšou kvalifikáciou a vzdelaním. Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatnení sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jeho orientácii na kvalifikovanú a kvalifikačne flexibilnú pracovnú silu.

Tab. 32: Celkový počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Michal na Ostrove k 31. 12. v období 2010 – 2023

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Počet UoZ	27	31	40	38	19	21	28	48	60	86	90	88	88	76

Poznámka: UoZ - Uchádzač o zamestnanie

Uchádzač o zamestnanie (UoZ): je občan s trvalým pobytom na území SR, ktorý môže pracovať, chce pracovať a hľadá zamestnanie a je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 33: Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie v obci Michal na Ostrove k 31. 12. v období 2010 – 2023

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Počet UoZ	19	25	26	22	16	9	18	26	31	42	48	56	48	36

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 34: Základné ukazovatele nezamestnanosti v obci Michal na Ostrove – I. stav k 30. 04. 2024

Stav UoZ ku koncu mesiaca	z toho		
	občania so ZP	mladiství	absolventi
28	2	0	0

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 35: Základné ukazovatele o nezamestnanosti v obci Michal na Ostrove – I. – ženy – stav k 30. 04. 2024

Stav UoZ ku koncu mesiaca	z toho		
	občania so ZP	mladiství	absolventi
17	0	0	0

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 36: Základné ukazovatele o nezamestnanosti v obci Michal na Ostrove – II. stav k 30. 04. 2024

Počet nedisponibilných UoZ	OPV	Počet disponibilných UoZ v PV	PU (v %)	PDU (v %)
5	807	23	3.47	2.85

Disponibilný UoZ: je UoZ, ktorý bezprostredne po ponuke voľného pracovného miesta môže nastúpiť do pracovného pomeru.

Produktívny vek (PV): je vek najmenej 15 rokov a najviac 64 rokov, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna.

UoZ vo veku 15 – 64r. (UoZ v PV): je UoZ, ktorý dosiahol vek najmenej 15 rokov a najviac 64 rokov.

Obyvateľstvo v produktívnom veku (OPV): osoby s trvalým pobytom na území SR v PV.

Podiel UoZ v PV na OPV (PU): je podiel počtu UoZ v PV k počtu OPV vyjadrený v percentách. = („UoZ v PV“/„OPV“) * 100

Podiel disponibilných UoZ v PV na OPV (PDU): je podiel počtu disponibilných UoZ v PV k počtu OPV vyjadrený v percentách. = („disponibilní UoZ v PV“/„OPV“) * 100

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 37: Základné ukazovatele o nezamestnanosti v obci Michal na Ostrove – II. – ženy – stav k 30. 04. 2024

Počet nedisponibilných UoZ	OPV	Počet disponibilných UoZ v PV	PU (v %)	PDU (v %)
3	392	14	4.34	3.57

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 38: Štruktúra UoZ podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED) v obci Michal na Ostrove – stav k 30. 04. 2024

UoZ spolu	v tom									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	n/a
28	0	0	7	18	0	0	1	2	0	0

ISCED (The International Standard Classification of Education) - Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania

- 0 predprimárne vzdelanie
- 1 primárne vzdelanie
- 2 nižšie sekundárne vzdelanie
- 3 vyššie sekundárne vzdelanie
- 4 post sekundárne neterciárne vzdelanie
- 5 terciárne vzdelanie (nie VŠ)
- 6 terciárne vzdelanie (VŠ 1. stupeň)
- 7 terciárne vzdelanie (VŠ 2. stupeň)
- 8 terciárne vzdelanie (VŠ 3. stupeň)

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 39: Štruktúra UoZ podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED) v obci Michal na Ostrove - ženy – stav k 30. 04. 2024

UoZ spolu	v tom									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	n/a
17	0	0	4	12	0	0	0	1	0	0

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 40: Štruktúra UoZ podľa profesie (SK ISCO-08) vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie v obci Michal na Ostrove – stav k 30. 04. 2024

UoZ spolu	v tom											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	n/a	bezprostred. pred evidenciou bez zamestnania
28	0	1	0	2	1	2	0	1	0	5	0	16

SK ISCO-08

- 1 Zákonnodarcovia, riadiaci pracovníci
- 2 Špecialisti
- 3 Technici a odborní pracovníci
- 4 Administratívni pracovníci
- 5 Pracovníci v službách a obchode
- 6 Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve
- 7 Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci
- 8 Operátori a montéri strojov a zariadení
- 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
- 0 Príslušníci ozbrojených síl

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 41: Štruktúra UoZ podľa profesie (SK ISCO-08) vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie v obci Michal na Ostrove – ženy – stav k 30. 04. 2024

UoZ spolu	v tom											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	n/a	bezprostred. pred evidenciou bez zamestnania
17	0	0	0	1	1	2	0	0	0	4	0	9

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 42: Štruktúra UoZ podľa veku v obci Michal na Ostrove – stav k 30. 04. 2024

UoZ spolu	v tom										
	do 20 r.	20 – 24 r.	25 – 29 r.	30 – 34 r.	35 – 39 r.	40 – 44 r.	45 – 49 r.	50 – 54 r.	55 – 59 r.	60 r. a viac	n/a
28	0	1	2	8	2	2	3	6	3	1	0

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 43: Štruktúra UoZ podľa veku v obci Michal na Ostrove – ženy – stav k 30. 04. 2024

UoZ spolu	v tom										
	do 20 r.	20 – 24 r.	25 – 29 r.	30 – 34 r.	35 – 39 r.	40 – 44 r.	45 – 49 r.	50 – 54 r.	55 – 59 r.	60 r. a viac	n/a
17	0	0	2	4	0	1	1	6	2	1	0

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 44: Štruktúra UoZ podľa odvetvia posledného zamestnávateľa (SK NACE) – zamestnanie bezprostredne pred zaradením do evidencie v obci Michal na Ostrove – stav k 30. 04. 2024

UoZ spolu	v tom																						
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	n/a	bezprostred. pred evidenciou bez zamestnania
28	2	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	2	16

SK NACE - odvetvová klasifikácia ekonomických činností

A	poľnohosp., lesníctvo a rybolov
B	ťažba a dobývanie
C	priemyselná výroba
D	dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu
E	dodávka vody, čistenie a odvod odp. vôd, odpady a služ.
F	stavebníctvo
G	veľkoobchod a maloobchod, oprava motor. voz. a motocy.
H	doprava a skladovanie
I	ubytovacie a stravovacie služby
J	informácie a komunikácia
K	finančné a poisťovacie služby
L	činnosti v oblasti nehnuteľností
M	odborné, vedecké a technic. činnosti
N	administratívne a podporné služby
O	verejná správa a obrana, povinné sociál.zabezp.
P	vzdelávanie
Q	zdravotníctvo a sociálna pomoc
R	umenie, zábava a rekreácia
S	ostatné činnosti
T	činnosti domácností ako zamestnávateľov
U	činnosti extrateritoriálnych organiz. a združení

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 45: Štruktúra UoZ podľa odvetvia posledného zamestnávateľa (SK NACE) – zamestnanie bezprostredne pred zaradením do evidencie v obci Michal na Ostrove – ženy – stav 30. 04. 2024

UoZ spolu	v tom																						
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	n/a	bezprostred. pred evidenciou bez zamestnania
17	2	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	9

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 46: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie (v mesiacoch) v obci Michal na Ostrove – stav k 30. 04. 2024

	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 – 6 m.	7 – 9 m.	10 – 12 m.	13 – 18 m.	19 – 24 m.	25 – 30 m.	31 – 36 m.	37 – 42 m.	43 – 48 m.	nad 48 m.
Stav UoZ k 31. 10. 2023	28	9	7	4	0	1	3	0	1	0	0	3

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 47: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie (v mesiacoch) v obci Michal na Ostrove – ženy – stav k 30. 04. 2024

	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 – 6 m.	7 – 9 m.	10 – 12 m.	13 – 18 m.	19 – 24 m.	25 – 30 m.	31 – 36 m.	37 – 42 m.	43 – 48 m.	nad 48 m.
Stav UoZ k 31. 10. 2023	17	6	3	2	0	1	2	0	0	0	0	3

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 48: Štruktúra UoZ znevýhodnených podľa §8 zákona č. 5/2004 Z. z. v obci Michal na Ostrove – stav k 30. 04. 2024

UoZ spolu	z toho								
	a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)
22	0	10	8	7	13	0	1	2	0

Číselník typov znevýhodnených UoZ podľa zák. č. 5/2004 Zb. § 8 písm.:

- absolvent školy – občan mladší ako 26 rokov veku, ktorý ukončil príslušným stupňom vzdelania sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a od jej ukončenia nemal pravidelne platené zamestnanie
- občan starší ako 50 rokov veku
- dlhodobo nezamestnaný občan - občan vedený v evidencii UoZ najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov
- občan, ktorý dosiahol vzdelanie nižšie ako stredné odborné vzdelanie
- občan, ktorý v období najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemal pravidelne platené zamestnanie a nevykonával alebo neprevádzkoval samostatnú zárobkovú činnosť dlhšie ako 6 po sebe nasledujúcich mesiacov
- štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol udelený azyl alebo ktorému bola poskytnutá doplnková ochrana
- osamelý občan – občan, ktorý žije ako osamelá dospelá osoba s jednou alebo viacerými osobami odkázanými na jeho starostlivosť alebo starajúca sa aspoň o jedno dieťa pred skončením povinnej školskej dochádzky,
- občan so zdravotným postihnutím
- občan, ktorý ukončil poberanie materského alebo poberanie rodičovského príspevku menej ako dva roky pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie a ktorý počas poberania materského alebo počas poberania rodičovského príspevku nemal príjem zo zárobkovej činnosti zamestnanca a zo samostatnej zárobkovej činnosti

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 49: Štruktúra UoZ znevýhodnených podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z. v obci Michal na Ostrove – ženy – stav k 30. 04. 2024

UoZ spolu	z toho								
	a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)
14	0	9	6	4	7	0	1	0	0

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Tab. 50: Základné ukazovatele o nezamestnanosti na rôznych regionálnych úrovniach v SR k 30.04.2024

Územie	*Prítok UoZ v mesiaci	*Odtok UoZ v mesiaci	Stav UoZ ku koncu mesiaca	Počet nedisponibilných UoZ				Obyvateľstvo v produktívnom veku (OPV)	Počet disponibilných UoZ v produktívnom veku	Podiel UoZ v PV na OPV (v %) (PU)	Podiel disponibilných UoZ v PV na OPV (v %) (PDU)	
				spolu	z toho							
					Vzdelávanie a príprava pre trh práce, Rekvalifikácia	Dočasná pracovná neschopnosť a OCR	Absolventská prax a Prax pre mladých					Menšie obecné služby a PUPN
Okres Dunajská Streda	334	380	2 566	268	0	263	0	5	87 388	2 297	2,94	2,63
Trnavský kraj	1 469	1 672	10 595	848	0	823	0	25	383 878	9 745	2,76	2,54
Slovensko	16 087	16 592	165 829	26 847	2	13 335	0	13 657	3 635 074	138 952	4,56	3,82

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

Zamestnanosť tiež prispieva k rozvoju infraštruktúry, pretože s rastúcou ekonomikou sa zvyšuje potreba kvalitnejších ciest, komunikácií a verejných služieb. Obce s vyššou mierou zamestnanosti sú lepšie vybavené na prilákanie investícií, ktoré ďalej podporujú hospodársky rast. Nové podniky a služby vytvárajú dodatočné pracovné miesta a podporujú rozvoj miestnych trhov, čím sa obec stáva ekonomicky sebestačnejšou.

V strednodobom horizonte jednou z hlavných priorít obce je zvyšovať zamestnanosť, a tak prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne obyvateľov obce. V nasledujúcom desaťročí by sa mali občania zapojiť do rôznych programov celoživotného vzdelávania, lebo budúcnosť je o nepretržitom procese vzdelávania, ktorý prebieha počas celého života človeka.

Udržateľný rozvoj obce závisí od jej schopnosti vytvárať a udržiavať pracovné príležitosti pre svojich obyvateľov. Zamestnanosť, ktorá je v súlade s princípmi udržateľnosti, môže podporovať ochranu životného prostredia, sociálnu spravodlivosť a ekonomickú efektívnosť. Naopak, vysoké miery nezamestnanosti môžu podkopávať snahy o udržateľný rozvoj, keďže dlhodobé ekonomické a sociálne problémy odvádzajú pozornosť a zdroje od environmentálnych iniciatív.

Zamestnanosť je jedným z kľúčových faktorov, ktorý priamo ovplyvňuje hospodársky a sociálny rozvoj každej obce. Vo vidieckych oblastiach – akým je aj región obce Michal na Ostrove – sa často stretávame s nižšou dostupnosťou pracovných miest a obmedzenými možnosťami, má podpora zamestnanosti mimoriadny význam. Stabilné a kvalitné pracovné príležitosti nielenže zlepšujú životnú úroveň obyvateľov, ale tiež prispievajú k celkovej prosperite a atraktivite obce.

Mzdy

Mzda ako finančné ohodnotenie za prácu hrá kľúčovú úlohu v hospodárskom a sociálnom rozvoji každej obce. Na vidieku, kde sa často stretávame s nižšími príjmami, nedostatkom pracovných príležitostí a slabšou infraštruktúrou, má výška a stabilita mzdy mimoriadny význam. Mzda ovplyvňuje nielen jednotlivcov a ich rodiny, ale aj celú komunitu – od miestnych podnikateľov až po obecné financie.

Priemerná mzda obyvateľstva je jedným z kľúčových ekonomických ukazovateľov, ktorý má výrazný vplyv na rozvoj obce. Tento faktor ovplyvňuje mnoho aspektov, vrátane kvality života obyvateľov, miestneho hospodárstva, dostupnosti služieb a celkovej atraktivity obce pre nových obyvateľov a investorov.

Mzdy sú základným pilierom lokálnej ekonomiky. Mikropriestor riešeného územia patrí na základe výšky priemerných mesačných nominálnych miezd medzi podpriemerné regióny Slovenska: príjmy obyvateľov obce i okresu sú pod celoštátnym a krajským priemerom.

V roku 2022 podobne ako v predošlých rokoch, bola priemerná mzda pod celoslovenským priemerom. V roku 2022 priemerná mesačná nominálna mzda v okrese Dunajská Streda bola 1289 EUR, kým priemerná mesačná nominálna mzda na Slovensku bola o 211 EUR vyššia. V roku 2022 priemerná mesačná mzda v Trnavskom kraji bola o 139 EUR vyššia ako v okrese Dunajská Streda. Takáto nízka úroveň nominálnej mzdy v záujmovom regióne je odrazom všeobecného postavenia ekonomiky okresu. Najvyššiu mzdu poberali zamestnanci v priemysle a vo finančných a poisťovacích činnostiach.

Tab. 51: Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (v EUR) na rôznych regionálnych úrovniach v období 2022 – 2013

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Slovenská republika	1 500	1 401	1 324	1 266	1 171	1 095	1 034	993	957	891
Bratislavský kraj	1 903	1 767	1 688	1 646	1 532	1 426	1 356	1 319	1 286	1 182
Trnavský kraj	1 428	1 331	1 281	1 204	1 114	1 050	965	930	892	841
Okres Dunajská Streda	1 289	1 190	1 126	1 078	983	907	823	801	768	725
Okres Galanta	1 304	1 195	1 146	1 053	948	935	851	804	769	735

Zdroj: Štatistický úrad 2024

Zamestnanie nie vždy chráni pred chudobou, keď náklady na život sú neprimerane vysoké a mzdy sú nízke. Vyššia priemerná mzda priamo prispieva k zlepšeniu kvality života obyvateľov. Obyvatelia s vyššími príjmami si môžu dovoliť lepšie bývanie, kvalitnejšie vzdelanie pre svoje deti, lepšiu zdravotnú starostlivosť a širšie spektrum voľnočasových aktivít. Vyššie príjmy tiež znižujú riziko chudoby a sociálnej marginalizácie, čo prispieva k celkovej sociálnej stabilite v obci. Aktuálne v dôsledku hospodárskej krízy (rast ceny energií, vysoká inflácia) značná časť populácie obce – ako aj Slovenska, alebo celej EÚ – je vystavená zvyšujúcemu sa riziku chudoby.

Vyššie príjmy obyvateľov umožňujú obci zhromažďovať viac prostriedkov prostredníctvom miestnych daní a poplatkov. Tieto prostriedky môžu byť následne investované do rozvoja infraštruktúry, ako sú cesty, verejné osvetlenie, vodovodné a kanalizačné systémy, ako aj do rozvoja sociálnych a vzdelávacích služieb, ako sú materská škola a zdravotnícke zariadenie. Zabezpečenie rastu priemerných miezd a rovnomerného rozvoja je kľúčové pre udržateľný rozvoj a prosperitu obce.

Dlhodobá prosperita obce závisí od jej schopnosti vytvárať a udržiavať pracovné

príležitosti pre súčasných a budúcich obyvateľov. Podpora miestneho podnikania, rozvoj vidieckeho turistického ruchu a poľnohospodárstva môžu výrazne prispieť k udržateľnosti obce. Obce, ktoré sa aktívne zapájajú do vytvárania pracovných príležitostí a podporujú inovácie, sú schopné prežiť hospodárske a demografické výzvy.

V strednodobom horizonte aj komunity riešeného územia budú čeliť výzvam spojeným s globalizáciou, technologickým pokrokom a demografickými zmenami, aby si udržali svoju vitalitu a poskytli svojim obyvateľom prosperujúce a inkluzívne prostredie.

Vyššie mzdy vedú k zlepšeniu kvality života, znižovaniu chudoby, udržaniu mladých ľudí v obci a zlepšeniu sociálnej súdržnosti. V strednodobom horizonte je potrebné podporiť vytváranie dobre platených pracovných miest, investície do rozvoja podnikateľského prostredia, čo prinesie dlhodobú prosperitu a udržateľnosť pre celú obec.

Ľudia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia

Sociálne vylúčenie je komplexný a mnohostranný fenomén, ktorý postihuje jednotlivcov a skupiny, ktoré sú na okraji spoločnosti a nemajú rovnaký prístup k príležitostiam, zdrojom a službám ako ostatní. Sociálne vylúčenie môže mať vážne dôsledky pre jednotlivcov, komunity a spoločnosť ako celok. Medzi hlavné dôsledky patria: zdravotné problémy (sociálne vylúčení jedinci často čelia horším zdravotným podmienkam a majú obmedzený prístup k zdravotnej starostlivosti), psychologické dopady (sociálne vylúčenie môže viesť k depresii, úzkosti a ďalším psychickým problémom), kriminalita a sociálna nestabilita (sociálne vylúčení jednotlivci sú náchylnejší na zapojenie sa do kriminálnych aktivít, čo môže viesť k zvýšeniu sociálnej nestability a kriminality v komunite).

Boj proti sociálnemu vylúčeniu je kľúčovou politickou prioritou obce. Najpočetnejšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú nezamestnaní. V najbližších rokoch bude potrebné sústrediť pozornosť aj na pracovnú silu vo vekových skupinách nad 40 rokov, ktorí sú ohrození rizikom sociálneho vylúčenia, lebo väčšinou majú nízku adaptabilitu na meniace sa požiadavky pracovného trhu a majú zväčša nevyhovujúcu kvalifikáciu, čoho dôsledkom je ich nízka atraktivita pre zamestnávateľa (majú malú šancu uplatniť sa na trhu práce).

Ďalšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú starší obyvatelia, ktorí sú poberateľmi starobných dôchodkov (výraznejšie vyššie vekové kategórie) a zdravotne, zmyslovo a duševne postihnutí občania. Títo občania sú v prevažnej miere poberateľmi invalidných dôchodkov.

Ďalšou významnou skupinou ľudí, ktorých možno zaradiť medzi ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia, sú deti odkázané na pomoc cudzích a prípadne iné sociálne ohrozené skupiny obyvateľov. Obzvlášť ohrozené sú deti pochádzajúce z domácností s nízkym vzdelaním rodičov.

Rizikom sociálneho vylúčenia sú ohrození aj osoby so zdravotným postihnutím: fyzické a mentálne zdravotné postihnutia môžu obmedziť schopnosť jednotlivcov zapojiť sa do bežného života, vrátane pracovných aktivít, spoločenských udalostí a vzdelávania.

Etnické, rasové, rodové a iné formy diskriminácie môžu tiež obmedziť prístup jednotlivcov k zdrojom a príležitostiam, čo prispieva k ich sociálnemu vylúčeniu.

V budúcom období možno predpokladať zvýšený záujem občanov o sociálne služby pre seniorov, keďže dochádza k starnutiu populácie, čo predstavuje celoeurópsky trend.

Opatrenia, ktoré môžu pomôcť zmierniť sociálne vylúčenie a podporiť integráciu zraniteľných skupín:

- *podpora vzdelávania a zvyšovanie prístupnosti kvalitného vzdelania pre*

všetkých obyvateľov sú kľúčové pre zníženie rizika sociálneho vylúčenia,

- *podpora zamestnanosti, tvorba nových pracovných miest a zvyšovanie miezd môžu pomôcť znížiť chudobu a sociálne vylúčenie,*
- *poskytovanie sociálnych služieb (ako sú sociálne bývanie, zdravotná starostlivosť a sociálna podpora), ktoré môžu pomôcť zraniteľným skupinám prekonať bariéry a zlepšiť ich životné podmienky,*
- *boj proti diskriminácii – implementácia antidiskriminačných zákonov a podpora inkluzívnych politík môžu pomôcť znížiť predsudky a diskrimináciu voči zraniteľným skupinám,*
- *posilňovanie rodinných a sociálnych väzieb – podpora komunitných programov a iniciatív, ktoré posilňujú rodinné a sociálne väzby, môžu pomôcť znížiť riziko sociálnej izolácie a vylúčenia.*

Rovnosť príležitostí

Rovnosť príležitostí je princíp, ktorý zaručuje, že všetci jednotlivci majú rovnaký prístup k vzdelaniu, zamestnaniu, zdravotnej starostlivosti a iným základným službám bez ohľadu na ich sociálne postavenie, pohlavie, etnický pôvod alebo iné osobné charakteristiky. Tento princíp má mimoriadny význam, pretože podporuje sociálnu súdržnosť, ekonomický rast a celkovú kvalitu života obyvateľov.

V rámci všetkých rozvojových programov je odôvodnené, aby program zabezpečil rovnosť príležitostí znevýhodnených spoločenských skupín. Podpora základných práv, nediskriminácie a rovnosti príležitostí je jedným zo základných princípov uplatňovaných v EÚ. Rovnosť príležitostí znamená podporovať potieranie diskriminácie na základe pohlavia, rasy, etnického pôvodu, náboženského vyznania, viery, zdravotného postihnutia, veku, či sexuálnej orientácie. Cieľom je zabezpečiť rovnosť príležitostí pre všetkých a predchádzanie všetkým formám diskriminácie, t. j. rovnosť príležitostí znevýhodnených spoločenských skupín ako dôchodcovia, trvalo nezamestnaní, ženy v domácnosti, občania s nízkou vzdelanosťou, ľudia s telesným a duševným postihnutím, s cieľom podpory integrácie sociálne vylúčených ľudí s rizikom sociálnej exklúzie, zvyšovanie zamestnanosti a zamestnateľnosti (aktivizáciou a motiváciou) obyvateľov bez vzdelania, s nízkym vzdelaním, dlhodobo nezamestnaných, nezamestnaných nad 45 rokov a mladistvých, a ďalších, podpora rovnosti a boj proti diskriminácii, zlepšovanie materiálnych podmienok bývania a infraštruktúry izolovaných osád a komunít, podpora rozvoja a aktivizácia komunít pri riešení sociálnych a ekonomických problémov, využívanie projektov a programov aktívnej politiky zamestnanosti.

Jedným z hlavných atribútov demokratického štátu je vybudovanie takého legislatívneho a inštitucionálneho rámca, ktorý zaručuje dôstojnosť občanov a dohliada na zabezpečenie ich základných práv.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede podporuje projekty zamerané na zvýšenie zamestnanosti osôb ohrozených sociálnym vylúčením z dôvodu príslušnosti ku skupinám, osobitne ohrozených diskriminujúcimi fenoménmi – rod, vek, zdravotné postihnutie. Hlavné aktivity sú zamerané na vytváranie pracovného prostredia, ktoré zvyšuje možnosť odstraňovania bariér brániacich vstupu týchto skupín na trh práce, pričom sa intenzívna pozornosť venuje odstraňovaniu rodových bariér, ktoré bránia ženám v sebarealizácii. Do realizácie týchto projektov sú preto zapojení nezamestnaní, zamestnávateľia z regiónu, sociálni partneri a zástupcovia verejnej správy a samosprávy, úrady práce a inšpektoráty práce na lokálnej úrovni.

Ďalším spôsobom vytvárania rovnakých príležitostí (predovšetkým vytváraním

vhodných podmienok pre postihnutých občanov) je zriaďovanie chránených dielní/chránených pracovísk (CHD/CHP).

Obec Michal na Ostrove podporí opatrenia pre predchádzanie a odstraňovanie prekážok dosahovania skutočnej rovnoprávnosti a dôstojného života pre všetky skupiny obyvateľstva, podporí prehlbovanie uplatňovania hľadísk rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí na všetkých úrovniach osobného, rodinného, pracovného a spoločenského života (v súlade s Celoštátnou stratégiou ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike).

Rozvoj ľudských zdrojov si vyžaduje komplexný a viacrozmerný prístup, ktorý zahŕňa všetkých obyvateľov a vytvára pre nich podmienky pre prosperujúce a udržateľné životné prostredie. Zabezpečenie rovnakého prístupu k vzdelaniu, zamestnaniu, zdravotnej starostlivosti a sociálnej inklúzii prispieva k zvyšovaniu kvality života obyvateľov, podporuje sociálnu súdržnosť a vytvára podmienky pre ekonomický rast.

Domový a bytový fond

Kvalita domového a bytového fondu priamo ovplyvňuje životné podmienky obyvateľov. Kvalitné a dostupné bývanie je základným predpokladom pre spokojný a zdravý život. V každej obci je dôležité, aby boli k dispozícii rôzne typy bývania, ktoré vyhovujú potrebám rôznych skupín obyvateľov, vrátane mladých rodín, seniorov a ďalších zraniteľných skupín.

Dostupnosť kvalitného bývania je kľúčovým faktorom pre prilákanie nových obyvateľov a udržanie súčasných. Mladé rodiny a odborníci často hľadajú obce, ktoré ponúkajú nielen pracovné príležitosti, ale aj kvalitné bývanie a životné prostredie. Preto je dôležité, aby obec aktívne podporovala rozvoj svojho domového a bytového fondu.

V roku 2021 pri Sčítaní obyvateľov, domov a bytov (ďalej SODB 2021) v obci bolo 448 bytov a 322 domov. Na domovom fonde obce dominantný podiel mali rodinné domy. Veľká časť neobývaných bytov je určitou rezervou pre skvalitňovanie domového fondu, keďže po ich rekonštrukcii sa spravidla zvýši ich vybavenosť. Počet trvale obývaných bytov v obci Michal na Ostrove výrazne vzrástol v období 2011 – 2024.

Trvalo obývané domy vykazujú nepriaznivú vekovú štruktúru, priemerný vek domového fondu je nad celoslovenským priemerom. Od veku bytov čiastočne závisia aj všetky ostatné charakteristiky, počínajúc veľkosťou, až po ich technické vybavenie.

Bývanie a jeho úroveň patria k dôležitým aspektom celkových životných podmienok obyvateľstva. Byt neplní iba materiálnu funkciu prirodzených potrieb rodiny ako základnej jednotky spoločnosti, ale zároveň je výraznou zložkou kultúrneho štandardu obyvateľstva a v nemalej miere aktívne pôsobí na regeneráciu ľudí.

Tab. 52: Štruktúra domov podľa typu domu v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet domov spolu: 322)

rodinný dom (abs.)	rodinný dom (%)	bytový dom (abs.)	bytový dom (%)	polyfunkčná budova (abs.)	polyfunkčná budova (%)	ostatné budovy na bývanie (abs.)	ostatné budovy na bývanie (%)	neskolaudovaný rodinný dom (abs.)	neskolaudovaný rodinný dom (%)
289	89.75	11	3.42	4	1.24	7	2.17	4	1.24
núdzový objekt, neurčený na bývanie (abs.)	núdzový objekt, neurčený na bývanie (%)	inštitucionáln e alebo kolektívne zariadenia (abs.)	inštitucionáln e alebo kolektívne zariadenia (%)	ostatné (abs.)	ostatné (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)		
2	0.62	0	0	5	1.55	0	0		

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 53: Štruktúra domov podľa obdobia výstavby v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet domov spolu: 322)

pred rokom 1919 (abs.)	pred rokom 1919 (%)	1919 – 1945 (abs.)	1919 – 1945 (%)	1946 – 1960 (abs.)	1946 – 1960 (%)	1961 – 1980 (abs.)	1961 – 1980 (%)	1981 – 2000 (abs.)	1981 – 2000 (%)
7	2.17	28	8.7	49	15.22	78	24.22	56	17.39
2001 – 2010 (abs.)	2001 – 2010 (%)	2011 – 2015 (abs.)	2011 – 2015 (%)	2016 a neskôr (abs.)	2016 a neskôr (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)		
20	6.21	29	9.01	52	16.15	3	0.93		

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 54: Štruktúra domov podľa formy vlastníctva v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021
(počet domov spolu: 322)

nezistený (abs.)	nezistený (%)	fyzická osoba (abs.)	fyzická osoba (%)	štát (abs.)	štát (%)	obec (abs.)	obec (%)	iná právnická osoba (abs.)	iná právnická osoba (%)
24	7.45	266	82.61	0	0	2	0.62	0	0
cirkev (abs.)	cirkev (%)	zahraničný vlastník (abs.)	zahraničný vlastník (%)	kombinácia vlastníkov (abs.)	kombinácia vlastníkov (%)	bytové družstvo (abs.)	bytové družstvo (%)	obchodná spoločnosť (abs.)	obchodná spoločnosť (%)
1	0.31	3	0.93	23	7.14	0	0	3	0.93

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 55: Štruktúra domov podľa typu vodovodnej prípojky v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet domov spolu: 322)

v dome – z verejnej siete (abs.)	v dome – z verejnej siete (%)	v dome – vlastná (abs.)	v dome – vlastná (%)	mimo domu – z verejnej siete (abs.)	mimo domu – z verejnej siete (%)
12	3.73	294	91.3	0	0
mimo domu – vlastná (abs.)	mimo domu – vlastná (%)	bez prípojky (abs.)	bez prípojky (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)
1	0.31	10	3.11	5	1.55

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 56: Štruktúra domov podľa plynovej prípojky v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021
(počet domov spolu: 322)

áno (abs.)	áno (%)	nie (abs.)	nie (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)
202	62.73	117	36.34	3	0.93

Tab. 57: Štruktúra domov podľa typu kanalizačného systému v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet domov spolu: 322)

septik, žumpa (abs.)	septik, žumpa (%)	prípojka na kanalizačnú sieť (abs.)	prípojka na kanalizačnú sieť (%)	domáca čistička odpadových vôd (abs.)	domáca čistička odpadových vôd (%)
300	93.17	0	0	7	2.17
bez kanalizácie (abs.)	bez kanalizácie (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)		
12	3.73	3	0.93		

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 58: Štruktúra domov podľa obdobia poslednej rekonštrukcie v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet domov spolu: 322)

pred rokom 1980 (abs.)	pred rokom 1980 (%)	1980 – 1990 (abs.)	1980 – 1990 (%)	1991 – 1995 (abs.)	1991 – 1995 (%)	1996 – 2000 (abs.)	1996 – 2000 (%)	2001 – 2005 (abs.)	2001 – 2005 (%)
0	0	2	0.62	0	0	6	1.86	19	5.9
2006 – 2009 (abs.)	2006 – 2009 (%)	2010 – 2015 (abs.)	2010 – 2015 (%)	2016 a neskôr (abs.)	2016 a neskôr (%)	bez rekonštrukcie (abs.)	bez rekonštrukcie (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)
30	9.32	61	18.94	26	8.07	175	54.35	3	0.93

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 59: Štruktúra obývanosti domov na trvalý pobyt v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet domov spolu: 322)

Spolu	áno (abs.)	áno (%)	nie (abs.)	nie (%)
322	249	77.33	73	22.67

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 60: Štruktúra obývanosti domov na súčasný pobyt v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021

Spolu	áno (abs.)	áno (%)	nie (abs.)	nie (%)
322	270	83.85	52	16.15

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 61: Štruktúra domov podľa materiálu nosnej konštrukcie v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet domov spolu: 322)

murovaná konštrukcia (tehly, tvárnice, tehlové bloky) (abs.)	murovaná konštrukcia (tehly, tvárnice, tehlové bloky) (%)	konštrukcia z nepálených tehliel (abs.)	konštrukcia z nepálených tehliel (%)	spriahnutá oceľobetónová konštrukcia (stenové panely) (abs.)	spriahnutá oceľobetónová konštrukcia (stenové panely) (%)	konštrukcia z kameňa (abs.)	konštrukcia z kameňa (%)	drevená konštrukcia (abs.)	drevená konštrukcia (%)	konštrukcia kombinovaná (kameň a tehly) (abs.)	konštrukcia kombinovaná (kameň a tehly) (%)
290	90.06	24	7.45	1	0.31	0	0	0	0	4	1.24
betónová konštrukcia (abs.)	betónová konštrukcia (%)	hliníková konštrukcia (abs.)	hliníková konštrukcia (%)	konštrukcia odolná proti zemetraseniu (abs.)	konštrukcia odolná proti zemetraseniu (%)	oceľová konštrukcia (abs.)	oceľová konštrukcia (%)	iná konštrukcia (abs.)	iná konštrukcia (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0.93

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 62: Štruktúra domov podľa počtu podlaží v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet domov spolu: 322)

1 podlažie (abs.)	1 podlažie (%)	2 podlažia (abs.)	2 podlažia (%)	3 podlažia (abs.)	3 podlažia (%)	4 podlažia (abs.)	4 podlažia (%)	5 podlaží (abs.)	5 podlaží (%)	6 podlaží (abs.)	6 podlaží (%)
234	72.67	70	21.74	15	4.66	0	0	0	0	0	0
7 podlaží (abs.)	7 podlaží (%)	8 podlaží (abs.)	8 podlaží (%)	9 podlaží (abs.)	9 podlaží (%)	10 podlaží (abs.)	10 podlaží (%)	11 podlaží (abs.)	11 podlaží (%)	12 podlaží (abs.)	12 podlaží (%)
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13 podlaží (abs.)	13 podlaží (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)								
0	0	3	0.93								

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 63: Štruktúra bytov podľa typu domu v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet bytov spolu: 448)

rodinný dom (abs.)	rodinný dom (%)	bytový dom (abs.)	bytový dom (%)	polyfunkčná budova (abs.)	polyfunkčná budova (%)	ostatné budovy na bývanie (abs.)	ostatné budovy na bývanie (%)	neskolaudovaný rodinný dom (abs.)	neskolaudovaný rodinný dom (%)
292	65.18	127	28.35	10	2.23	7	1.56	5	1.12
núdzový objekt, neurčený na bývanie (abs.)	núdzový objekt, neurčený na bývanie (%)	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia (abs.)	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia (%)	ostatné (abs.)	ostatné (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)		
2	0.45	0	0	5	1.12	0	0		

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 64: Štruktúra bytov podľa formy vlastníctva v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet bytov spolu: 448)

byt obývaný vlastníkom (abs.)	byt obývaný vlastníkom (%)	byt vo vlastnom rodinnom dome (abs.)	byt vo vlastnom rodinnom dome (%)	obecný byt (abs.)	obecný byt (%)	služobný byt (abs.)	služobný byt (%)
13	2.9	291	64.96	75	16.74	3	0.67
družstevný byt (abs.)	družstevný byt (%)	byt v nájme (abs.)	byt v nájme (%)	iná forma užívania bytu (abs.)	iná forma užívania bytu (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)
0	0	48	10.71	13	2.9	5	1.12

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 65: Štruktúra bytov podľa počtu obytných miestností v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet bytov spolu: 448)

1 obytná miestnosť (abs.)	1 obytná miestnosť (%)	2 obytné miestnosti (abs.)	2 obytné miestnosti (%)	3 obytné miestnosti (abs.)	3 obytné miestnosti (%)	4 obytné miestnosti (abs.)	4 obytné miestnosti (%)	5 obytných miestností (abs.)	5 obytných miestností (%)
37	8.26	67	14.96	150	33.48	121	27.1	49	10.94
6 obytných miestností (abs.)	6 obytných miestností (%)	7 obytných miestností (abs.)	7 obytných miestností (%)	8 obytných miestností (abs.)	8 obytných miestností (%)	9 obytných miestností a viac (abs.)	9 obytných miestností a viac (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)
17	3.79	3	0.67	1	0.22	0	0	3	0.67

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 66: Štruktúra bytov podľa zásobovania vodou v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet bytov spolu: 448)

vodovod v byte zo spoločného zdroja (abs.)	vodovod v byte zo spoločného zdroja (%)	vodovod v byte z vlastného zdroja (abs.)	vodovod v byte z vlastného zdroja (%)	vodovod mimo bytu (abs.)	vodovod mimo bytu (%)
43	9.6	389	86.83	1	0.22
bez vodovodu (abs.)	bez vodovodu (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)		
12	2.68	3	0.67		

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 67: Štruktúra bytov podľa splachovacieho záchodu v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021

Spolu	splachovací záchod v byte (abs.)	splachovací záchod v byte (%)	splachovací záchod mimo bytu (abs.)	splachovací záchod mimo bytu (%)	bez splachovacieho záchoda (abs.)	bez splachovacieho záchoda (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)
448	426	95.09	6	1.34	13	2.9	3	0.67

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 68: Štruktúra bytov podľa kúpeľne v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021

Spolu	vaňa alebo sprchovací kút v byte (abs.)	vaňa alebo sprchovací kút v byte (%)	bez vane alebo sprchovacieho kúta v byte (nachádza sa na chodbe domu, spoločná) (abs.)	bez vane alebo sprchovacieho kúta v byte (nachádza sa na chodbe domu, spoločná) (%)	bez vane alebo sprchovacieho kúta (abs.)	bez vane alebo sprchovacieho kúta (%)	nezistená (abs.)	nezistená (%)
448	427	95.31	1	0.22	17	3.79	3	0.67

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 69: Štruktúra bytov podľa typu kúrenia v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet bytov spolu: 448)

ústredné kúrenie diaľkové (abs.)	ústredné kúrenie diaľkové (%)	ústredné kúrenie lokálne (abs.)	ústredné kúrenie lokálne (%)	etážové kúrenie (abs.)	etážové kúrenie (%)	samostatné vykurovacie teleso (abs.)	samostatné vykurovacie teleso (%)
9	2.1	367	81.92	5	1.12	49	10.94
iný (abs.)	iný (%)	bez kúrenia (abs.)	bez kúrenia (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)		
7	1.56	8	1.79	3	0.67		

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 70: Štruktúra bytov podľa typu zdroja energie vykurovania v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021 (počet bytov spolu: 448)

plyn (abs.)	plyn (%)	elektrina (abs.)	elektrina (%)	kvapalné palivo (abs.)	kvapalné palivo (%)	pevné palivo (abs.)	pevné palivo (%)
317	70.76	84	18.75	0	0	36	8.4
solárna energia (abs.)	solárna energia (%)	iný (abs.)	iný (%)	žiadny (abs.)	žiadny (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)
0	0	0	0	8	1.79	3	0.67

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 71: Štruktúra obývanosti bytov na trvalý pobyt v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021

Spolu	áno (abs.)	áno (%)	nie (abs.)	nie (%)
448	323	72.1	125	27.9

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 72: Štruktúra obývanosti bytov na súčasný pobyt v obci Michal na Ostrove k 1. 1. 2021

Spolu	áno (abs.)	áno (%)	nie (abs.)	nie (%)
448	362	80.8	86	19.2

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

V strednodobom horizonte výstavba nových bytov v obci bude realizovaná priebežne na základe aktuálneho dopytu v už existujúcej domovej zástavbe, t. j. v intraviláne obce a na pozemkoch súkromných vlastníkov (bez finančnej účasti obce).

Strategický rozvoj domového a bytového fondu je kľúčovým nástrojom na zabezpečenie dlhodobej prosperity a kvality života obyvateľov obce Michal na Ostrove. Ciele, ktoré obec sleduje sú v tomto kontexte zamerané na rôzne aspekty sociálneho, ekonomického a environmentálneho rozvoja.

Strategickým cieľom v oblasti rozvoja bývania v obci Michal na Ostrove je vytvoriť podmienky pre zabezpečenie lepšej dostupnosti a kvality bývania pre rôzne skupiny obyvateľov v rôznych lokalitách obce, revitalizovať obytné zóny.

Tab. 73: Vývoj počtu začatých a dokončených bytov za roky 2015 – 2023

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Začaté byty	1	5	3	13	21	9	27	37	10
Dokončené byty	4	6	3	5	19	11	11	27	35

Začaté byty – Počet bytov, na ktoré bolo vydané stavebné povolenie

Dokončené byty – Počet bytov, na ktoré bolo vydané kolaudačné rozhodnutie

Zdroj: Obecný úrad, 2024

Tab. 74: Vývoj počtu začatých a dokončených bytov v rodinných domoch za roky 2015 – 2023

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet začatých bytov v rodinných domoch	1	5	3	13	21	9	27	21	10
počet dokončených bytov v rodinných domoch	4	6	3	5	19	11	11	27	19

Zdroj: Obecný úrad, 2024

Tab. 75: Vývoj počtu začatých a dokončených bytov v bytových domoch za roky 2015 – 2023

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet začatých bytov v bytových domoch	0	0	0	0	0	0	0	16	0
počet dokončených bytov v bytových domoch	0	0	0	0	0	0	0	0	16

Zdroj: Obecný úrad, 2024

Tab. 76: Vývoj počtu začatých a dokončených bytových domov za roky 2015 – 2023

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet začatých bytových domov	0	0	0	0	0	0	0	1	0
počet dokončených bytových domov	0	0	0	0	0	0	0	0	1

Zdroj: Obecný úrad, 2024

Obec Michal na Ostrove bude dlhodobo riešiť tieto konkrétne ciele:

- rekonštrukcia a modernizácia existujúcich budov – zameranie sa na zlepšenie energetickej efektívnosti, bezpečnosti a komfortu starších obytných budov,
- podpora výstavby a rekonštrukcie budov a využívaním obnoviteľných zdrojov energie a udržateľných stavebných materiálov,
- podpora demografického rastu a stabilizácie obyvateľstva.

Konkrétna stratégia obce Michal na Ostrove v oblasti zabezpečenia finančných zdrojov na realizáciu zámerov v oblasti rozvoja bývania vychádza z rozpočtových pravidiel obecných samospráv a z možností čerpania úverov a nenávratných finančných prostriedkov – dotácií. Podpora progresívnej bytovej politiky bude prispievať k demografickému rastu obce, čo je dôležité pre jej dlhodobý a udržateľný rozvoj, tiež prispieva k sociálnej stabilite a posilňuje komunitné väzby. Systematické a koordinované úsilie v tejto oblasti bude výrazne prispievať k zlepšeniu kvality života v obci, posilneniu jej ekonomickej základne a zabezpečeniu jej udržateľného rozvoja.

Obnova budov

Koncepcie štátnej bytovej politiky prijímané po roku 1990 upravovali jednoznačnú úlohu v oblasti kvality bývania, a to zlepšiť technický stav existujúceho bytového fondu a s použitím vhodných nástrojov obnovy prispieť k predĺženiu jeho životnosti, bezpečnosti pri užívaní a k zvýšeniu energetickej hospodárnosti budov.

Sektor budov v EÚ je najväčším spotrebiteľom energie. Na vykurovanie a chladenie sa používa takmer 50 % konečnej spotreby energie v EÚ, z čoho 80 % sa využíva v budovách. Takmer 75 % budov v EÚ je energeticky neefektívnych, pričom sa predpokladá, že takmer 80 % existujúcich budov bude v užívaní aj v roku 2050. Súčasný tempo obnovy budov v EÚ je veľmi nízke a nepostačuje na dosiahnutie cieľa klimatickej neutrality do roku 2050 (Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov SR).

Obnova budov predstavuje zmeny stavebných konštrukcií a technického zariadenia budovy, ktorými sa pred ukončením ich životnosti dosiahne splnenie základných požiadaviek na stavby a predĺženie životnosti stavby alebo častí stavby. Počas životnosti stavby sa vykonáva pravidelne prehliadka stavu a vykonávajú sa potrebné opravy a údržba, ako aj pravidelné povinné revízie a kontroly vyhradených zariadení (elektrické, plynové, tlakové nádoby, výťahy atď.). Obnovou sa menia tepelnotechnické parametre budovy, zvyšuje sa komfort užívateľov (lepšia tepelná pohoda v zimnom a letnom období, lepšia kvalita vnútorného prostredia, odstránenie hygienických nedostatkov), predlžuje sa životnosť budovy, a bezpečnosť pri používaní budov, klesajú výdavky na údržbu a energie, zlepšuje sa vzhľad budovy, rastie trhová hodnota nehnuteľnosti. Po uskutočnení obnovy je rovnako dôležité vplývať na správanie užívateľov a vlastníkov obnovennej budovy, aby bolo možné dosiahnuť úplný potenciál očakávaných úspor z obnovy

Budovy (vykurované a chladené) majú vplyv na konečnú spotrebu energie. Odhadovaný podiel sektoru budov na konečnej spotrebe energie v Slovenskej republike je približne 40 %, pričom veľká časť energie v budovách sa spotrebuje najmä na vykurovanie, prípravu teplej vody a v ostatných rokoch aj na chladenie a vetranie. Vzhľadom na dlhý cyklus obnovy existujúcich budov by mali existujúce budovy, na ktorých sa vykonáva významná obnova, spĺňať minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť závislú na miestnych klimatických podmienkach a zabezpečení požiadaviek na vnútornú tepelnú pohodu (Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov SR).

Jednou z priorít Európskej únie je iniciatíva „Vlna obnovy“ zameraná na zvýšenie energetickej hospodárnosti budov (ďalej len „EHB“). Dokument bol zverejnený EK dňa 14. októbra 2020. Jeho cieľom je zdvojnásobiť ročnú mieru obnovy bytových a nebytových budov a posilniť uskutočňovanie hĺbkovej obnovy. Slovensko patrí k lídrom v oblasti obnovy bytových domov v EÚ. Tempo obnovy nebytových budov výrazne zaostáva za tempom obnovy bytových domov najmä kvôli neexistujúcej systémovej podpore v minulosti. Ambiciózne ciele dekarbonizácie fondu budov do roku 2050 však prinášajú nutnosť zmeny rozsahu obnovy

budov, zrýchlenia tempa obnovy všetkých budov s dôrazom na nákladovo efektívnu hĺbkovú obnovu budovy, podporu obnovy technických systémov a inštalácie systémov automatizácie a riadenia budovy, zavedenie vysokoúčinných alternatívnych systémov, využívanie pasívnych prvkov a pasívnych technológií s cieľom dosiahnuť vysoko energeticky efektívny a dekarbonizovaný fond budov (Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov SR).

Revitalizácia existujúceho bytového fondu obce smeruje k skvalitneniu bývania, predovšetkým k znižovaniu nákladov na energie, ktoré v súčasnosti tvoria hlavnú časť nákladov na bývanie. Bytový fond v súkromnom vlastníctve, rodinné domy a byty postupne prechádzajú individuálnou rekonštrukciou vlastníckmi.

Budúcnosť rozvoja bývania

Individuálna bytová výstavba (IBV) poskytuje obyvateľom možnosť prispieť k vytváraniu svojho vlastného domova podľa vlastných predstáv a potrieb. Mnohí ľudia sa rozhodujú pre individuálnu bytovú výstavbu na vidieku s cieľom žiť v harmónii s prírodou a vyhýbať sa zhonu veľkých miest. Vo výhľade treba počítať s rastúcim záujmom o individuálnu bytovú výstavbu (IBV) aj v riešenom území, ktorá môže pomáhať zachovávať vidiecky charakter a špecifickú identitu riešeného územia. Ľudia budú mať možnosť prispieť k vzhľadu a atmosfére svojej obce prostredníctvom individuálnych projektov, ktoré odrážajú miestne architektonické tradície. Miestne stavebné projekty IBV môžu stimulovať miestnu ekonomiku tým, že vytvárajú pracovné miesta pre miestnych stavebných pracovníkov a dodávateľov stavebných materiálov.

V strednodobom horizonte je potrebné pokračovať v obnove bytových a nebytových budov v súkromnom a verejnom vlastníctve v riešenom území, vďaka týmto aktivitám by sa mala znížiť spotreba energie a posilniť odolnosť voči klimatickej, ako aj energetickej kríze. V danom časovom horizonte je potrebné realizovať medzi inými aj zvýšenie energetickej efektívnosti obecných nájomných bytov a rekonštrukciu obecného nájomného bytového domu č. 277 v obci Michal na Ostrove.

Dopravná a technická infraštruktúra

Dopravná a technická infraštruktúra sú kľúčovými prvkami rozvoja každej obce. Efektívna a moderná dopravná a technická infraštruktúra sú základmi pre ekonomický rast, zlepšenie kvality života obyvateľov a celkovú udržateľnosť obce. Investície do týchto oblastí zvyšujú ekonomický rast, zlepšujú kvalitu života obyvateľov, podporujú sociálnu inklúziu a udržateľnosť a prispievajú k demografickej stabilite obce. Kvalitná infraštruktúra je preto nevyhnutná pre dlhodobú prosperitu a udržateľný rozvoj obce.

Dopravná infraštruktúra

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja obce, ktoré významne ovplyvňujú jej hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov. Veľký význam dopravy je daný jej podstatným vplyvom na efektívnosť dovozu vstupov do územia a vývozu výstupov výroby z daného územia.

V blízkosti obce Michal na Ostrove prechádzajú významné európske multimodálne koridory:

- *koridor č. VII (vodná cesta Dunaj – najbližší prístav sa nachádza v Gabčíkove vo vzdialenosti 22 km),*
- *koridor č. IV (Berlín/Norimberg – Praha – Kúty – Bratislava – Nové Zámky/Komárno – Štúrovo – Maďarsko lokalizovaný pre trate železničnej a kombinovanej dopravy).*

Tieto dopravné koridory patria medzi najvýznamnejšie komunikačné osi v Európe. V budúcnosti teda nevyhnutnou úlohou bude využiť prítomnosť horeuvedených európskych komunikačných systémov (bude potrebné zlepšiť infraštruktúrne prepojenia na horeuvedené európske multimodálne koridory).

Cestná infraštruktúra

Najvýznamnejším cestným ťahom prechádzajúcim cez riešené územie je cesta II. triedy: II/572, ktorá je významný cestný koridor medzi mestami Dunajská Streda a Bratislava. cesta II. triedy: II/572 prechádza cez miestnu časť Kolónia. Cez centrálnu časť obce prechádzajú cesty III. triedy: III/1390, III/1438, III/1432.

V obci sú vybudované miestne komunikácie, ktorých technický stav v niektorých častiach obce nie je uspokojivý (najmä kvôli šírkovým parametrom a chýbajúcim chodníkom pre peších). Miestne komunikácie majú bezprašnú povrchovú úpravu (všetky miestne komunikácie majú spevnený povrch) a rôzne šírkové a smerové usporiadanie.

V blízkosti obce prechádza cesta I/63 – cestný ťah medziregionálneho významu (Štúrovo – Komárno – Dunajská Streda – Bratislava), ktorá je aj zároveň medzinárodná komunikačná os s označením E575 (Győr (Maďarsko) – hranica SR/Maďarsko – Veľký Meder – Dunajská Streda – Bratislava).

V blízkosti riešeného územia – cez územie susedenej obce (Obec Holice) – prechádza aj rýchlostná cesta R7, Bratislava – Holice je prvým úsekom rýchlostnej cesty R7 Bratislava – Lučenec. V strednodobom horizonte bude dokončený úsek Holice – Dunajská Streda. Úsek rýchlostnej cesty R7 veľkou mierou prispeje k rozvoju potenciálu spádového územia s funkčným využitím jeho plôch, čo má za následok priaznivý vplyv na ekonomický rast a životnú úroveň obyvateľstva v danej oblasti. Rýchlostná cesta R7 je tiež súčasťou medzinárodného európskeho ťahu E 575 v smere Bratislava – Dunajská Streda – Medveďov – Vámosszabadi (Maďarsko) – Győr (Maďarsko) a hlavnou spojnicou medzi hl. mestom SR – Bratislavou, s južnými centrami Trnavského a Nitrianskeho kraja.

Obec považuje pešiu dopravu za najdôležitejší druh dopravy z hľadiska udržateľnej mobility, zdravia obyvateľov a ochrany životného prostredia. Chodci sú zároveň vo všeobecnosti považovaní za najzraniteľnejšiu skupinu účastníkov cestnej premávky. Základným predpokladom bezpečnej pešej mobility je dostatočne rozvinutý systém chodníkov na oboch stranách ulice, možnosť bezpečného prechodu medzi oboma stranami ulice. Aktuálne chodníkový systém v obci nie je dostatočne rozvinutý (na mnohých úsekoch chýba chodník, resp. existujúci chodník je v zlom technickom stave). Stav viacerých chodníkov je nevyhovujúci.

Cieľom miestnej samosprávy je zlepšovanie kvality pešej infraštruktúry v obci (prednostne v tých častiach obce, kde je vysoká frekvencia chodcov, napr. v parkoch, pri autobusových zastávkach).

V strednodobom horizonte pre bezpečnosť cestnej premávky je potrebné ďalej rozvíjať miestny systém, ako aj skvalitniť miestne komunikácie, realizovať rekonštrukciu miestnych komunikácií. V strednodobom horizonte je potrebné popri rozsiahlej rekonštrukcie miestnych komunikácií aj riešiť dopravu a rekonštrukciu systému chodníkov vzhľadom na bezpečnosť a plynulosť dopravy (rozvoj chodníkového systému má za cieľ zvýšiť bezpečnosť pešej dopravy). Do roku 2030 je potrebné rozšíriť miestny systém chodníkov v obci, t. j. vybudovať nové chodníky, resp. zrekonštruovať chodníky v technicky nevyhovujúcom stave. Medzi inými v danom horizonte je potrebné realizovať

- vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia – vedľa miestnej komunikácie,
- vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia – vedľa komunikácie č. II/572.

V danom časovom horizonte je potrebné realizovať zlepšenie kvality životného prostredia výsadbou zelene pozdĺž komunikácií (stromov, okrasných rastlín).

Železničná doprava

Obec Michal na Ostrove je priamo napojená na európsky železničný systém. Cez riešené územie prechádza železničná Bratislava – Dunajská Streda – Komárno (jednokolejná trať; v celom úseku neelektrifikovaná s výnimkou konečných staníc [Bratislava, Komárno]; číslo trate vo verejnom cestovnom poriadku: 131; číslo trate vo služobnom cestovnom poriadku: 124). Železničná infraštruktúra na trati Bratislava – Dunajská Streda – Komárno sa blíži k hranici svojej životnosti. Trať Bratislava – Dunajská Streda – Komárno je preťažená (je najvyťaženejšou jednokolejnou traťou na Slovensku) a v zlom stave, potrebuje preto obnovu a zvýšenie kapacity. Nedostatočná kapacita trate bráni naplneniu rastúceho dopytu v osobnej a nákladnej železničnej doprave.

Železničná zastávka sa nachádza na južnom okraji zastavaného územia obce.

V budúcnosti sa plánuje modernizácia trate Bratislava – Dunajská Streda – Komárno na traťovú rýchlosť 120 km/h, vrátane elektrifikácie a technickej modernizácie (zdroj: ŽSR Zvýšenie priepustnosti trate Bratislava – Dunajská Streda – Komárno, Útvar hodnoty za peniaze, Ministerstvo financií SR, 2022).

V strednodobom horizonte je potrebné vybudovať záchytné parkovisko pri železničnej zastávke – pre zlepšenie bezpečnosti cestujúcich, zvýšenie atraktivity železničnej dopravy a kultúry cestovania obyvateľov obce.

Hromadná doprava

Integrovaný regionálny systém hromadnej dopravy zabezpečuje organizáciu a prepojenie hlavných zložiek hromadnej cestnej dopravy v hlavných smeroch pohybu cestujúcich, ktorými pre riešené územie sú:

- cesty do okresného centra Dunajská Streda,
- cesty do Bratislavy.

Najväčší podiel na hromadnej preprave osôb do zamestnania, škôl, úradov a za nákupmi má autobusová preprava prostredníctvom prímestských liniek, ktoré zabezpečuje prevažne SAD Dunajská Streda a. s. Významný podiel na hromadnej preprave osôb má aj železničná doprava, ktorú zabezpečuje súkromný dopravca Leo Express Slovensko s. r. o.

Zastávky verejnej osobnej dopravy sú kľúčovou súčasťou infraštruktúry obce, ktorá výrazne ovplyvňuje mobilitu obyvateľov, dostupnosť služieb a celkovú kvalitu verejného priestoru. V obciach, kde je závislosť na verejnej doprave väčšia, predstavuje modernizácia autobusových zastávok strategickú investíciu do každodenného života obyvateľov, a to nielen z hľadiska funkčnosti, ale aj estetiky, bezpečnosti a udržateľnosti.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať rekonštrukciu existujúcich autobusových zastávok v obci.

Ostatné druhy dopravy

Cyklodoprava

Konfigurácia terénu, rozmiestnenie funkcií bývania, vybavenosti, práce, rekreácie a relatívne málo frekventovaný charakter dopravy v sídle dávajú predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy ako jedného zo základných vnútrošídlných dopravných systémov a ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy.

V obci Michal na Ostrove je vybudovaný cyklochodník medzi centrálnou časťou obce a miestnou časťou Kolónia. Na podporu rozvoja cyklodopravy v uplynulých 4 rokoch boli vybudované 2 uzamykateľné prístrešky pre bicykle (jeden pri železničnej zastávke v obci Michal na Ostrove, druhý v centre obce na hlavnom námestí).

V blízkosti obce prechádza aj najdôležitejšia cyklistická trasa na Slovensku, medzinárodná Dunajská cyklistická cesta – tvorí časť významnej európskej trasy EuroVelo 6. Dunajská cyklistická cesta na slovenskom úseku začína pri hraničnom prechode Berg a končí sa pri Štúrove. Je dlhá 168 km a vedie pozdĺž dunajskej hrádze. Za bratislavským Prístavným mostom sa rozdeľuje na pravobrežnú a ľavobrežnú vetvu, pričom obe vetvy sa opäť spoja na

priehradnej hrádzi Gabčíkovo. Na väčšine trasy má kvalitný asfaltový povrch, takže je vhodná aj pre korčuliarov. EuroVelo 6 (EV6) je diaľková cyklomagistrála siete EuroVelo vedúca v dĺžke 3653 km pozdĺž viacerých veľkých európskych riek — väčšiny Loiry, časti Saôny, krátkej časti horného toku Rýnu a takmer celej dĺžky druhej najväčšej európskej rieky Dunaj — čím spája francúzske atlantické pobrežie s rumunským mestom Konstanca pri Čiernom mori.

Rozvoj cyklodopravy, ako aj zvýšenie bezpečnosti cyklistov na cestách si vyžaduje výstavbu nových cyklociest, ktoré budú vedené oddelene od ciest s vysokou dopravnou intenzitou.

Realizáciou projektov podporujúcich cyklodopravu obec prispeje k trvalo udržateľnej mobilite a ochrane životného prostredia a zároveň sa realizáciou projektu uľahčí obyvateľom a návštevníkom obce dochádzanie za prácou, oddychom alebo vzdelaním.

V strednodobom horizonte je potrebné rozšíriť cyklochodníkový systém obce výstavbou cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň.

Letecká doprava

Najbližšie letisko s verejnou prepravou osôb a nákladov sa nachádza v Bratislave vo vzdialenosti približne 37 km – Letisko M. R. Štefánika je najväčším medzinárodným letiskom na Slovensku.

V súlade so Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy a Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 je potrebné:

- *znižovať uhlíkovú stopu verejnej dopravy dostupnými technológiami,*
- *zvýšiť podiel nízkoemisnej dopravy,*
- *rozvíjať cyklistickú dopravu ako jeden z pilierov osobnej dopravy v obci,*
- *realizovať edukáciu v prospech ekologickej dopravy,*
- *vytváranie bezpečných stojísk pre bicykle pri verejných budovách,*
- *zvýšiť atraktivitu a komfort verejnej hromadnej dopravy.*

Plán udržateľnej mobility Trnavského samosprávneho kraja zdôrazňuje potrebu rozvoja smart mobility, určuje potrebu zmien v nasledovných oblastiach:

1. Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, mobility a dostupnosti kraja
2. Zvýšenie efektivity dopravných systémov a ich optimalizácia
3. Zvýšenie bezpečnosti a kvality života – zníženie dopadu dopravy na životné prostredie
4. Zvýšenie informovanosti verejnosti v oblasti využívania inovovanej dopravnej infraštruktúry

Ďalšie vízie Plánu udržateľnej mobility Trnavského samosprávneho kraja, ktoré sú krátkodobejšie:

- Zlepšenie ponuky a atraktivity verejnej osobnej dopravy
- Zvýšenie kvality verejnej osobnej dopravy a súvisiacej infraštruktúry (dopravných prostriedkov, zastávok, prestupných miest a prvkov pre informovanosť cestujúcich, tarifno-vybavovacích systémov, pravidelná údržba vozidiel)
- Optimálne využitie vozidiel verejnej osobnej dopravy (VOD) a zdrojov vynakladaných na verejnú osobnú dopravu

- Zvýšenie počtu obyvateľov využívajúcich verejnú osobnú dopravu na úkor individuálneho automobilizmu
- Rozvoj infraštruktúry, ktorá zníži potrebu využívania osobných automobilov (chodníky, cyklotrasy, záchytné parkoviská a pod.)

Zlepšená dopravná infraštruktúra umožňuje lepšiu sociálnu inklúziu, pretože zvyšuje prístupnosť služieb a aktivít pre všetky vekové a sociálne skupiny, vrátane starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím.

Technická infraštruktúra

Technická infraštruktúra je jedným z hlavných pilierov rozvoja akejkoľvek komunity. Pre obce predstavuje rozvoj technickej infraštruktúry kľúčový nástroj na zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti, hospodárskeho rastu a zvyšovanie kvality života obyvateľov. Technická infraštruktúra zahŕňa širokú škálu oblastí (verejný vodovod, kanalizácia, energetické siete, telekomunikácie či prístup k moderným technológiám atď.), ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu pri vytváraní prosperujúceho prostredia.

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou

Verejný vodovod patrí medzi základné infraštruktúrne prvky každej modernej obce. Voda je nenahradiiteľným zdrojom a preto efektívna distribúcia a správa tohto zdroja formou verejného vodovodu predstavuje kľúčový faktor pre celkový rozvoj obce.

Dostupnosť čistej pitnej vody a efektívneho systému kanalizácie je základom pre zdravie obyvateľov. Kvalitná vodná infraštruktúra pomáha predchádzať chorobám a zlepšuje hygienické podmienky.

Obec Michal na Ostrove nemá celoplošne vybudovaný verejný vodovod, väčšina obyvateľov nemá prístup k obecnému verejnému vodovodu (rodinné domy majú vlastné studne, z ktorých je zabezpečený vodný zdroj).

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať rekonštrukciu a rozšírenie vodovodnej siete v obci Michal na Ostrove (zabezpečiť rozšírenie vodovodnej siete pre zásobovanie domácností v rodinných domoch). Zavedenie vodovodnej infraštruktúry bude zlepšovať kvalitu života, podporí ekonomický rast a udržateľný rozvoj obce. Tým sa stáva verejný vodovod investíciou, ktorá prináša dlhodobé benefity pre všetkých obyvateľov a posilňuje budúci rozvoj obce.

Kanalizácia a čistenie odpadovej vody

Vybudovanie verejnej kanalizácie je jedným z najzásadnejších krokov, ktoré môže obec podniknúť pre zlepšenie kvality života svojich obyvateľov a zabezpečenie udržateľného rozvoja. Verejná kanalizácia poskytuje obyvateľom komfort, ktorý je pre moderný spôsob života nevyhnutný. Verejná kanalizácia by mala byť základným prvkom technickej infraštruktúry každej obce. Efektívny kanalizačný systém zabezpečuje bezpečný odvod splaškov a odpadových vôd, čím predchádza kontaminácii pôdy a vodných zdrojov, čo je základom pre zdravie obyvateľov obce a zároveň chráni životné prostredie.

V obci Michal na Ostrove nie je vybudovaná verejná kanalizačná sieť, neexistuje ani čistiareň odpadových vôd (ČOV), síce obec leží v Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Žitný ostrov.

Dažďové vody z komunikácií, z nehnuteľností a zo spevnených plôch sú odvádzané jestvujúcimi prícestnými odvodňovacími rigolmi.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať vybudovanie verejnej kanalizácie a ČOV – je to jeden zo základných environmentálnych cieľov obce. Bez adekvátneho systému na odvádzanie a čistenie odpadových vôd môžu nečistoty prenikať do podzemných a povrchových vôd, čo ohrozuje kvalitu pitnej vody a životného prostredia.

Vybudovanie verejnej kanalizácie v obci Michal na Ostrove (vrátane miestnej časti Kolónia) by prispelo k ochrane vodných zdrojov a zlepšeniu kvality miestnych ekosystémov, čo má dlhodobé pozitívne dopady na zdravie obyvateľov. Kanalizácia nie je len technickým riešením, ale symbolom pokroku, ktorý prispieva k zlepšeniu kvality života obyvateľov, ochrane prírody a trvalej udržateľnosti obce. Preto projekt vybudovania verejnej kanalizácie predstavuje základný predpoklad pre moderný, udržateľný a prosperujúci rozvoj obce Michal na Ostrove.

Zásobovanie elektrickou energiou, verejné osvetlenie

Elektrická energia je základným pilierom moderného života a jej dostupnosť je kriticky dôležitá pre rozvoj a prosperitu každej obce. Stabilné dodávky elektriny sú nevyhnutné pre každodenný život obyvateľov, umožňujú kvalitný hospodársky a sociálny rozvoj.

V súčasnosti obec Michal na Ostrove je zásobovaná elektrickou energiou na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce.

Verejné osvetlenie hrá kľúčovú úlohu v rozvoji obcí, pretože priamo ovplyvňuje bezpečnosť, kvalitu života, ekonomickú aktivitu a estetiku prostredia. Osvetlenie ciest a chodníkov znižuje počet dopravných nehôd, pretože zvyšuje viditeľnosť pre vodičov, cyklistov a chodcov. Dobre osvetlené verejné priestranstvá, ulice a parky môžu výrazne znížiť riziko kriminality a vandalizmu, pretože potenciálni páchatelia sú odradení prítomnosťou svetla. Moderné technológie využívané vo verejnom osvetlení sú energeticky efektívne a znižujú spotrebu elektriny, čo vedie k úsporám nákladov pre obec.

Verejné osvetlenie obce je v dobrom stave.

Zásobovanie plynom

Zásobovanie plynom predstavuje pre obec kľúčový prvok infraštruktúry, ktorý má významný vplyv na kvalitu života obyvateľov, rozvoj miestnej ekonomiky a udržateľnosť životného prostredia. Zásobovanie plynom je kľúčovým prvkom technickej infraštruktúry, ktorý má významný vplyv na ekonomický rozvoj, kvalitu života, energetickú bezpečnosť a environmentálnu udržateľnosť obce. Spaľovanie zemného plynu produkuje menej emisií oxidu uhličitého a iných znečisťujúcich látok v porovnaní s uhlím alebo naftou, čo prispieva k čistejšiemu ovzdušiu a znižovaniu uhlíkovej stopy obce. Investície do rozvoja a údržby plynovodnej infraštruktúry sú preto nevyhnutné pre zabezpečenie dlhodobej prosperity a rozvoja obce.

Obec Michal na Ostrove je plno plynofikovaná. Zemný plyn je v prevažnej miere využívaný na vykurovanie, prípravu teplej vody a varenie. V prípade výstavby nových rodinných domov, objektov občianskej vybavenosti je možnosť predĺženia plynových rozvodov k týmto objektom.

Telekomunikácie, verejný rozhlas, verejný kamerový systém, obnoviteľné zdroje energií

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, predstihujúci mnohonásobne rozvoj ostatných odvetví technickej infraštruktúry. Je to jednak prestavbou a rekonštrukciou pevnej telefónnej siete a ústrední, ale hlavne rozvojom mobilných telefónnych systémov a ich plošného uplatnenia a rozvojom internetovej siete.

Digitálna transformácia prináša primárne spoločenskú a nielen technologickú výzvu, ktorá sa dotýka všetkých občanov Slovenska. Cieľovou entitou je občan, ktorý by mal mať jednoduchší a kvalitnejší každodenný život na pracovisku a v súkromí, ako aj občan-podnikateľ, ktorému by mal štát maximálnou možnou mierou znížiť administratívne bremeno a podporiť ho primeranými stimulmi. Informačné a digitálne technológie musia byť preto rozvíjané a používané pre skvalitnenie života obyvateľov a na optimalizovanie ich prínosu pre hospodársky, sociálny a environmentálny rast krajiny s dôrazom na trvalo udržateľný rozvoj (Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030).

Verejný obecný rozhlas patrí medzi tradičné, no stále mimoriadne účinné komunikačné nástroje v obciach. Pre malé obce na juhu Slovenska je tento systém dôležitým médiom, prostredníctvom ktorého obecné úrady dokážu rýchlo a efektívne informovať obyvateľov o dôležitých oznámeniach, udalostiach či mimoriadnych situáciách. Aj napriek rýchlemu rozvoju moderných technológií, ako sú mobilné aplikácie či sociálne siete, má obecný rozhlas svoje nezastupiteľné miesto v živote vidieckych komunít.

Systém verejného miestneho rozhlasu obce je vybudovaný, v strednodobom horizonte bude realizovaná postupná výmena jednotlivých prvkov systému, aby bol naďalej účinným nástrojom na udržanie pevného spojenia medzi obecným úradom a občanmi, čím prispieva k harmonickému a udržateľnému rozvoju obce.

V súčasnej dobe je prístup k rýchlemu internetu jedným z kľúčových faktorov pre rozvoj obcí. Internet už dávno nie je len prostriedkom komunikácie, ale stáva sa nevyhnutnou súčasťou moderného života, ktorá ovplyvňuje všetky aspekty spoločnosti – od vzdelávania, cez zdravotnú starostlivosť, ekonomiku, až po sociálnu integráciu. Dostupnosť rýchleho internetu v obci má zásadný význam pre jej rozvoj a zvyšovanie kvality života obyvateľov. Internet zároveň podporuje sociálnu integráciu a zlepšuje komunikáciu v komunite, čo vedie k celkovému zlepšeniu kvality života obyvateľov a k udržateľnému rozvoju obce.

V obci Michal na Ostrove je dostupný širokopásmový internet, avšak je potrebné v nasledujúcich rokoch rozšíriť dostupnosť širokopásmového internetu pre obyvateľov, výrazne pokročiť v digitálnej transformácii miestnej komunity.

V strednodobom horizonte je potrebné pokračovať v zabezpečení rýchleho a spoľahlivého internetu pre všetkých občanov, organizácií a inštitúcií na území obce. Dostupný internet je považovaný za jeden zo základných predpokladov fungujúcej digitálnej ekonomiky a spoločnosti.

Pokrytie signálom mobilných operátorov má pre obce fundamentálny význam. Je to nielen základná infraštruktúra potrebná pre súčasný spôsob života, ale aj kľúčový faktor, ktorý

umožňuje obciam rásť a rozvíjať sa v mnohých smeroch. Investície do zlepšenia mobilného pokrytia sa teda priamo premietajú do zvýšenej kvality života obyvateľov, posilnenia ekonomiky a zlepšenia verejných služieb. Obec Michal na Ostrove má dobré pokrytie od najväčších mobilných operátorov.

Verejný kamerový systém sa stáva dôležitým nástrojom v zabezpečení verejného poriadku a bezpečnosti v obciach po celom Slovensku. Kamerový systém prispieva k zvýšeniu bezpečnosti, zníženiu kriminality a ochrane verejného majetku, čo má pozitívny vplyv na miestne obyvateľstvo aj potenciálnych návštevníkov.

V obci je vybudovaný verejný kamerový systém, ktorý je v dobrom technickom stave, ktorý je zameraný na elimináciu páchania priestupkov, prípadne trestných činov, napomáha k ochrane života, zdravia a majetku obyvateľov a návštevníkov obce, ale aj majetku obecných a ostatných inštitúcií, organizácií.

V kontexte globálnych zmien klímy a rastúcej potreby trvalo udržateľného rozvoja je využitie obnoviteľných zdrojov energie (OZE) kľúčovým faktorom pre budúcnosť každej obce. Riešené územie a jej okolie je charakterizované rozsiahlymi poľnohospodárskymi plochami a prírodnými zdrojmi, majú ideálne podmienky pre využitie solárnej energie, energie vetra, biomasy a ďalších obnoviteľných zdrojov. Využitie OZE môže prispieť nielen k zníženiu závislosti obcí na fosílnych palivách, ale aj k stimulácii lokálneho hospodárstva, zlepšeniu životného prostredia a posilneniu energetickej bezpečnosti.

V súlade so Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy a Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 je potrebné:

- zvyšovať energetickú efektívnosť v sektore budov prednostne výmenou starých neefektívnych a neekologických vykurovacích zariadení za moderné zariadenia (vrátane OZE) v kombinácii so zateplením,
- zvýšiť tempo obnovy verejných budov,
- pri obnove verejných budov podporovať najmä hĺbkovú obnovu budovy, v súlade s princípmi zeleného verejného obstarávania,
- zvýšiť dosahovanú úsporu energie pri obnove budov z 30 % na 60 %, pretože obnova budov je najhospodárnejšie a najefektívnejšie opatrenie,
- pri všetkých opatreniach energetickej efektívnosti dôsledne aplikovať princípy zeleného obstarávania s dôrazom na spotrebu energie a produkciu emisií počas celého životného cyklu opatrenia.

Využívanie OZE má priaznivý vplyv na životné prostredie, pretože znižuje emisie skleníkových plynov a iných znečisťujúcich látok spojených s využívaním fosílnych palív. To môže viesť k lepšej kvalite ovzdušia a nižšiemu vplyvu na klimatické zmeny, čo je obzvlášť dôležité pre poľnohospodársky orientované regióny, kde môže mať zmena klímy priamy vplyv na úrodu a dostupnosť vody. Čistejšie životné prostredie prispieva nielen k ochrane prírody, ale zvyšuje aj kvalitu života obyvateľov.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať rozšíriť využitie obnoviteľných zdrojov energie v obci Michal na Ostrove a zároveň znížiť energetickú náročnosť verejných budov vo vlastníctve obce Michal na Ostrove.

Zlepšenie kvality života obyvateľov, podpora hospodárskeho rastu, udržanie a prilákanie mladých ľudí a ochrana životného prostredia sú len niektoré z prínosov, ktoré

moderná a efektívna infraštruktúra prináša. Investície do technickej infraštruktúry sú investíciami do budúcnosti obce, ktoré z nej môžu urobiť atraktívne, udržateľné a prosperujúce miesto pre život, prácu a podnikanie.

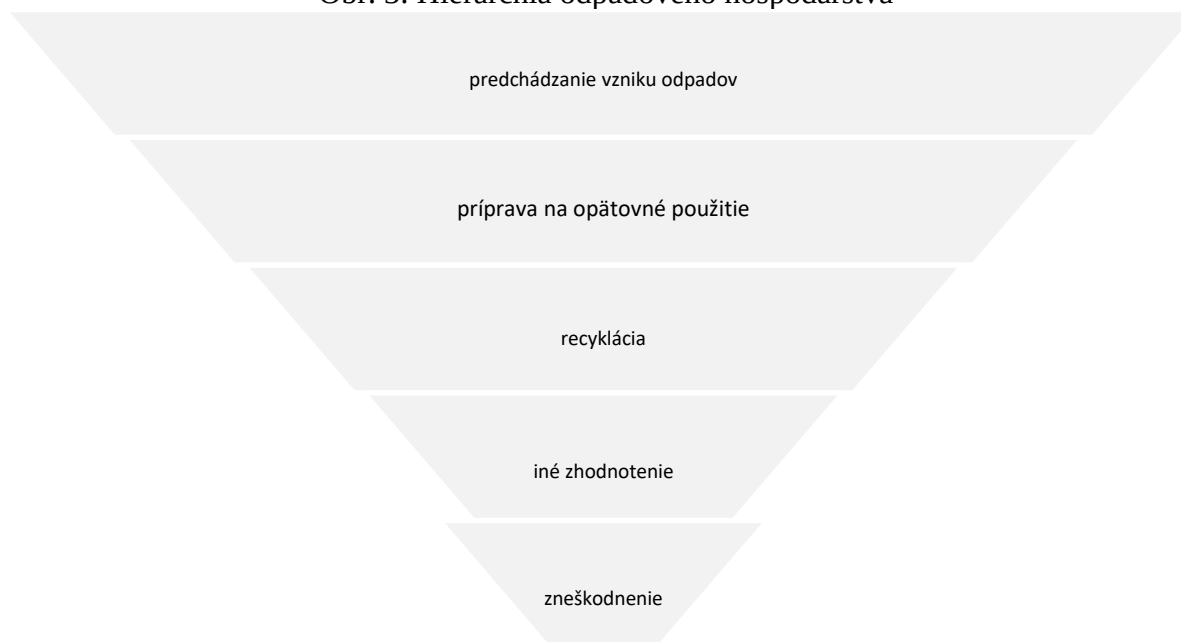
Rozvoj technickej infraštruktúry obce Michal na Ostrove má špeciálny význam, pretože môže zásadne ovplyvniť jej schopnosť prilákať investície, udržať obyvateľov a zlepšiť celkovú konkurencieschopnosť. V strednodobom horizonte prioritou obce bude rozvoj týchto prvkov základnej technickej infraštruktúry, ktoré podporujú fungovanie komunity, ekonomiky a udržateľný rozvoj: rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete, vybudovanie miestnej kanalizačnej siete.

Odpadové hospodárstvo

Jedným z cieľov odpadovej politiky EÚ je zníženie vzniku odpadu v rámci celkového cieľa a oddelenie hospodárskeho rastu od využívania zdrojov a environmentálnych vplyvov. Z toho dôvodu je vznik komunálnych odpadov jedným z indikátorov obehového hospodárstva (Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025).

Účelom odpadového hospodárstva v zmysle zákona o odpadoch je predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu, znižovať ich nebezpečnosť na životné prostredie a prednostne zabezpečiť zhodnocovanie odpadov.

Obr. 3: Hierarchia odpadového hospodárstva

Zdroj: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Slovenská agentúra životného prostredia: Obehové hospodárstvo - budúcnosť rozvoja Slovenska, 2019

V SR je povinnosťou obcí zaviesť triedený zber komunálnych odpadov minimálne pre papier, plasty, kovy, sklo a kompozitné obaly, ako aj pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne. Obec je tiež povinná zabezpečiť aj triedený zber objemného odpadu, drobných stavebných odpadov a odpadov s obsahom škodlivín.

V SR každoročne vzniká cez dva milióny ton komunálnych odpadov, pričom za rok 2019 bolo viac ako 50 % komunálnych odpadov skládkovaných. Hlavným cieľom odpadového hospodárstva obce je odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním najmä pre

komunálne odpady (v súlade s hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR do roku 2025). Cieľom je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie, zvyšovanie recyklácie, zlepšovanie triedeného zberu a zavádzanie a zvyšovanie opätovného použitia odpadu v rámci recyklácie.

Nakladanie s odpadmi musí byť v súlade s platnými právnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva a Programom odpadového hospodárstva Trnavského kraja.

Nakladanie s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce upravuje Všeobecné záväzné nariadenie obce Michal na Ostrove č. 1/2020.

V obci sú zabezpečené komplexné profesionálne služby v odpadovom hospodárstve:

- v obci je zavedený komplexný triedený zber odpadu – na uľahčenie triedeného zberu komunálneho odpadu sú na území obce umiestnené kontajnery na sklo, a ošatenie; ich odvoz sa uskutočňuje podľa potreby.

Veľkým nedostatkom miestneho odpadového hospodárstva je absencia zberného dvora a kompostárne v obci.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva obce je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie, ako aj obmedzovanie využívania zdrojov a uprednostňovať praktické uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva. Bude nevyhnutné zásadnejšie presadzovanie a dodržiavanie hierarchie odpadového hospodárstva, aby sa dosiahlo zvýšenie recyklácie odpadov predovšetkým pre oblasť komunálnych odpadov a stavebných odpadov a odpadov z demolácií.

V strednodobom horizonte je potrebné zvyšovať povedomie verejnosti v oblasti nakladania s odpadmi. Informačné kampane na zvyšovanie povedomia obyvateľstva a zainteresovanej verejnosti je potrebné uskutočňovať v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Informačné kampane je potrebné zamerať najmä na: predchádzanie vzniku odpadu; znižovanie nadmernej spotreby a informovanie o dôsledkoch konzumnej spoločnosti; triedený zber a recykláciu odpadov; na zlepšenie informovanosti obyvateľov v oblasti nakladania s odpadmi; na výchovu a vzdelávanie detí a mládeže v oblasti odpadov v zmysle Rezortnej koncepcie environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu do roku 2030 (Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025). Cieľom obce je vytvoriť efektívny miestny odpadový systém, ktorý zabezpečí ekologickejšie a ekonomickejšie spracovávanie, zhodnocovanie odpadov.

Vzhľadom na prevažne poľnohospodársky ráz územia významný podiel na celkovej skladbe odpadu má odpad organického pôvodu popri samotnom komunálnom odpade. V budúcnosti by bolo vhodné zaviesť intenzívnejší triedený zber biologicky rozložiteľných odpadov v obci.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať vybudovanie zberného dvora a kompostárne v obci Michal na Ostrove, tieto investície by mali skvalitniť efektívne triedenie odpadu na rôzne kategórie (tým podporiť recykláciu a znižovanie množstva odpadu smerujúceho na skládky) a umožniť spracovanie bioodpadu. Obec Michal na Ostrove pre rozvoj kvality životného prostredia plánuje realizovať v strednodobom horizonte aj ďalšie opatrenia na skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci.

Hospodársko-ekonomický potenciál obce

Ekonomický potenciál obce Michal na Ostrove i jej mikroregiónu je nižší ako priemer Slovenska. Širší priestor obce – okres Dunajská Streda – patrí do kategórie priemyselno-poľnohospodárskych regiónov SR. Z pohľadu makroekonomickej štruktúry rozhodujúce postavenie majú služby a priemysel, avšak poľnohospodárstvo je v okrese stále významné odvetvie.

V období 2020 – 2021 ekonomickú situáciu v riešenom území, v okrese, ako aj na celom Slovensku ovplyvňoval priebeh globálnej pandémie ochorenia COVID-19 a súvisiace protipandemické opatrenia. V období 2022 – 2024 rozvoj obce (ako aj celého Slovenska, EÚ) najviac ohrozujú energetická kríza a inflácia (miera rizika chudoby výrazne narástla medziročne).

Poľnohospodárstvo

Región obce – Žitný ostrov – predstavuje jednu z najvýznamnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych oblastí Slovenska. Jeho úrodné pôdy vďaka výnimočným prírodným podmienkam a vodným zdrojom tvoria základ slovenskej potravinovej bezpečnosti a sú dôležitým pilierom pre miestne aj národné hospodárstvo. Prispôbenie sa klimatickým zmenám je jednou z hlavných výziev, ktoré región čelí.

Poľnohospodárstvo je najrozšírenejšou aktivitou v záujmovom území. Zmeny v zrážkových vzorcoch a nárast teplôt vyžadujú nové prístupy k manažmentu vody a ochrane pôdy. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci je 929,8 ha, čo predstavuje 87,28 % z jej celkovej výmery. O intenzívnej poľnohospodárskej výrobe svedčí aj vysoký podiel poľnohospodárskej pôdy využívanej ako orná pôda (95,6 %). V oblasti sa čoraz viac uplatňujú moderné technológie a metódy, ako sú presné poľnohospodárstvo, automatizácia a biotechnológie, ktoré zvyšujú efektívnosť a udržateľnosť produkcie.

Tab. 77: Štruktúra využitia poľnohosp. pôdy v obci Michal na Ostrove k 31. 12. 2023

	Celková výmera poľnohosp. p.	Orná pôda	Chmeľnica	Vinica	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávny porast
v m ²	9297895	8889086	0	5296	170091	82567	150855
v %	100.00	95.60	0.00	0.06	1.83	0.89	1.62

Poznámka: Údaje k 31.12.2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Rastlinná produkcia je výrazne ovplyvňovaná produkčným potenciálom pôd. Záujmový región patrí do vysokoprodukčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska, dobré prírodné a klimatické podmienky územia vytvorili predpoklady pre pestovanie všetkých poľnohospodárskych plodín Slovenska. Rastlinná výroba regiónu obce sa zameriava prevažne na výrobu obilnín (najviac sa pestujú pšenica ozimná a jarná, sladovnícky jačmeň, kukurica na siláž a krmivo), ktoré zaberajú plochu tradične viac ako 2/3 ornej pôdy. V súčasnosti živočíšna výroba v riešenom území nemá veľký význam. Obec je známa svojimi rybníkmi, rybárstvo má veľkú tradíciu v riešenom území.

Všetky opatrenia v poľnohospodárskej výrobe musia smerovať k tomu, aby sa dosiahla primeraná rentabilita výroby, za dodržania pravidiel ochrany vôd, pôdy a ovzdušia. Z

ekologického hľadiska je dôležité podstatné obmedzenie používania anorganických hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín. V rastlinnej výrobe sa i do budúcnosti predpokladá zachovanie jej intenzity s podmienkou udržiavania ekologickej stability poľnohospodárskej krajiny.

Predmetné územie patrí k málo lesnatým územiam SR, lesnatosť k. ú. obce je extrémne nízka – podiel lesného pôdneho fondu je menej ako 3 %.

Poľnohospodárstvo bude naďalej významným ekonomickým a sociálnym prínosom pre región obce aj v nasledujúcich desaťročiach. Napriek výzvam, ako sú klimatické zmeny a potreba udržateľnosti, má táto oblasť veľký potenciál pre ďalší rozvoj prostredníctvom inovácií, modernizácie a diverzifikácie poľnohospodárskej produkcie.

Priemysel

Rozvoj priemyselnej výroby v malej obci je komplexný proces, ktorý vyžaduje strategické plánovanie. V dôsledku ekonomicko-geografickej polohy obec má veľmi slabú výrobnú funkciu, obec slúži predovšetkým na bývanie. Priemyselná výroba obce je slabá, toto odvetvie zastupujú podnikateľské subjekty s počtom zamestnancov do 20 osôb (napr. J & J Csonga, s. r. o. (profil: výroba plastových okien a dverí, výroba ostatných plastových výrobkov; priemerný prepočítaný počet zamestnancov v roku 2023: 10).

Medzi základné ciele obce z hľadiska riešenia rozvoja priemyselnej výroby patrí vytvorenie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce.

V strednodobom horizonte subjekty priemyselnej výroby môžu využiť atraktívnu geografickú polohu obce (blízkosti hraníc s Rakúskom a Maďarskom, prítomnosť významných mestských centier (ako sú Bratislava, Trnava), prítomnosť hlavných a rýchlostných ciest v blízkosti obce (cesta I/63, R7, D1), prítomnosť kvalitnej telekomunikačnej infraštruktúry, dostupnosť kvalitnej pracovnej sily).

Pri ďalšom rozvoji priemyslu je potrebné zabezpečiť, aby rozvoj priemyslu mal pozitívny vplyv na miestnu komunitu, vrátane vytvárania nových pracovných miest a zlepšovania životných podmienok obyvateľov.

Trhové služby, maloobchod

Trhové služby a maloobchod zohrávajú kľúčovú úlohu v rozvoji obce Michal na Ostrove. Maloobchodné prevádzky a trhové služby poskytujú pracovné príležitosti pre časť miestneho obyvateľstva, čím podporujú ekonomickú stabilitu obce. Maloobchod a trhové služby poskytujú platformu pre rozvoj nových podnikateľských nápadov a inovácií.

Škála poskytovaných služieb v obci je veľmi úzka. Služby vo väčšine prípadov rozvíjajú na základe živnostenských oprávnení a v prevažnej miere v priestoroch rodinných domov (prípadne vo vyčlenených priestoroch pre tento účel). V obci sa nachádzajú služby, ako: autoservis, pneuservis, cestná nákladná doprava, reklamné a marketingové služby, vykonávanie inžinierskych, priemyselných, bytových a občianskych stavieb, činnosť organizačných, ekonomických a marketingových poradcov, poradenská činnosť pri chove rýb, využívanie rybníkov, špeciálnych rybochovných zariadení a iných vodných plôch na produkciu rybieho plôdika, násadových, tržných a generačných rýb, poradenská činnosť v oblasti podnikania atď.

Záverečnú časť pohybu materiálnych produktov na ich ceste od výroby k spotrebe zabezpečuje maloobchod, ktorého cieľom je predaj vyrobených tovarov spotrebiteľom. Sieť maloobchodných predajní a trhových služieb je relatívne dobrá (v obci sa nachádza viac potravín, pre občanov k dispozícii sú reštaurácie, kaviarne).

Priemerný obrat maloobchodov na jedného obyvateľa je nižší než celoslovenský priemer, čo je dôvodom finančných príjmov tunajšieho obyvateľstva. Zariadenia peňažných služieb v obci sa nenachádzajú (okrem jedného bankomatu).

Trhové služby a maloobchod aj v strednodobom horizonte budú mať naďalej zásadný význam pre rozvoj obce Michal na Ostrove (medzi inými lokálne podnikanie znižuje závislosť od dlhých dodávateľských reťazcov a podporuje udržateľné praktiky). Ich prínosy sa budú prejavovať v ekonomickej stabilite, zvýšení kvality života, sociálnej súdržnosti, ako aj v udržateľnom rozvoji.

Podnikateľská aktivita

Podnikateľské aktivity sú kľúčovým faktorom pre rozvoj každej obce – prispievajú k hospodárskemu rastu, zlepšeniu kvality života a celkovému rozvoju komunity. Podnikateľské aktivity vytvárajú nové pracovné miesta a poskytujú tak obyvateľom príležitosti na zamestnanie v mieste bydliska. Rôzne podnikateľské aktivity prispievajú k diverzifikácii miestnej ekonomiky, čo zvyšuje jej odolnosť voči ekonomickým krízam.

Podnikatelia poskytujú miestnym obyvateľom prístup k širokému spektru tovarov a služieb priamo v obci, čo zlepšuje kvalitu života a pohodlie. Podnikatelia poskytujú rôzne služby, ktoré zlepšujú kvalitu života obyvateľov, ako sú maloobchodné predajne, reštaurácie, zdravotné služby a iné. Peniaze utrácané v miestnych podnikoch zostávajú v obci, čo zvyšuje ekonomickú aktivitu a podporuje ďalší rast. Z celkového počtu podnikateľských subjektov v obci vyše 90 % tvoria fyzické osoby. Podnikateľská aktivita vyjadrená podielom fyzických a právnických osôb na celkovom počte obyvateľstva je relatívne dobrá. Rozhodujúca väčšina podnikateľov vyvíja svoju činnosť v službách. Z pohľadu zamestnanosti efektívna by bola podpora aktivít vykonávaných fyzickými osobami v rámci živnostenského podnikania.

Tab. 78: Vývoj počtu fyzických osôb – podnikateľov v obci Michal na Ostrove v období 2023 – 2005

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Fyzické osoby – podnikatelia (osoby)	68	70	68	67	75	63	64	58	56	74	81	89	85	94	91	99	94	86	79

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 79: Vývoj počtu živnostníkov v obci Michal na Ostrove v období 2023 – 2005

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Živnostníci (osoby)	62	64	62	63	69	56	58	53	50	56	62	70	67	74	72	78	74	66	57

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 80: Vývoj počtu právnických osôb (spolu) v obci Michal na Ostrove v období 2023 – 2005

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Právnické osoby spolu	49	49	44	37	39	39	37	35	31	30	28	24	25	23	21	18	14	15	13

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 81: Vývoj počtu právnických osôb – ziskových v obci Michal na Ostrove v období 2023 – 2005

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Právnické osoby ziskové	45	44	39	33	34	34	33	32	30	27	25	21	20	18	16	13	9	10	8

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 82: Vývoj počtu právnických osôb – neziskových v obci Michal na Ostrove v období 2023 – 2005

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Právnické osoby neziskové	4	5	5	4	5	5	4	3	1	3	3	3	5	5	5	5	5	5	5

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V strednodobom horizonte miestne podniky by mali spolupracovať a vytvárať siete, ktoré podporujú zdieľanie zdrojov a skúseností, čo vedie k ďalšiemu rozvoju podnikateľského prostredia. Pre úspešný rozvoj podnikateľských aktivít je dôležitá spolupráca s miestnou komunitou.

Cestovný ruch

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

Národný program rozvoja cestovného ruchu SR na základe zhodnotenia ponukovej stránky územia a jeho vybavenosti a posúdenia dlhodobých vývojových tendencií dopytu v cestovnom ruchu navrhuje rozvíjať nasledovné nosné formy cestovného ruchu: **a)** Letná rekreácia, pri vodných plochách založená na kúpaní a vodných športoch, hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy. **b)** Mestský a kultúrny cestovný ruch. **c)** Zdravotný cestovný ruch v jeho klasickej liečebnej podobe, ktorý je potrebné zachovať a popritom rozvíjať zdravotný cestovný ruch (relax, fitness, prevencia, skrášľovanie, kondícia), ktorý začína prudko rásť prakticky v

celosvetovom rozsahu. **d)** Vidiecky cestovný ruch a agroturistika. **e)** Doplnkové formy cestovného ruchu.

Na základe hore uvedenej klasifikácie nosných foriem cestovného ruchu Slovenska obec Michal na Ostrove má reálny potenciál predovšetkým pre rozvoj:

- vidieckej turistiky vrátane agroturistiky.

Miestne podnikateľské aktivity (ako sú ubytovacie zariadenia, reštaurácie a atrakcie) prilákajú turistov, čo prináša dodatočné príjmy do obce.

V záujmovom regióne okrem vidieckeho cestovného ruchu sú veľmi dobré predpoklady aj pre kulinársky cestovný ruch – cestovný ruch zameraný na autentické gastronomické zážitky. Kulinárske zážitky sú jedinečným lákadlom pre turistov, ktorí hľadajú autentické a nezabudnuteľné skúsenosti. Obec Michal na Ostrove môže prilákať turistov z domova i zo zahraničia vychýrenou maďarskou a slovenskou kuchyňou. Kulinársky cestovný ruch môže podporiť používanie miestnych surovín, čím sa zvyšuje dopyt po miestnych produktoch a podporujú sa miestni farmári a výrobcovia. Návštevníci prichádzajúci za kulinárskymi zážitkami mínajú peniaze na jedlo, ubytovanie, dopravu a suveníry, čím podporujú miestne podniky. Kulinársky cestovný ruch umožňuje obci diverzifikovať svoju ekonomiku a znížiť závislosť na tradičných odvetviach, ako je poľnohospodárstvo.

Kulinársky cestovný ruch môže byť kombinovaný s inými formami cestovného ruchu, ako je agroturistika, historický a kultúrny turizmus, čo zvyšuje celkovú atraktivitu obce. Propagácia miestnych jedál a kulinárskych techník pomáha zachovať a odovzdávať tradičné recepty a kulinárske dedičstvo. Organizovanie kulinárskych festivalov, trhov a workshopov zvyšuje povedomie o miestnej kultúre a posilňuje komunitný duch. Turisti, ktorí si užijú kulinárske zážitky, sú často motivovaní vrátiť sa a odporučiť obec svojim známym, čím sa zabezpečuje stabilný tok návštevníkov.

Ubytovacie služby zohrávajú kľúčovú úlohu v rozvoji cestovného ruchu, ubytovacie zariadenia sú nevyhnutnou podmienkou úspešného rozvoja cestovného ruchu. V obci sú k dispozícii ubytovacie služby v 1 penzióne (Penzión Moto disponuje ubytovacou kapacitou 22 lôžok; izby sú štruktúrované nasledovne: 8 dvojľôžkových a 2 trojlôžkové izby; <https://penzionmoto.sk/>).

Cestovný ruch v mikropriestore obce

Rozvoj cestovného ruchu v obci je úzko spojený s rozvojom cestovného ruchu v regióne obce, a preto i tento materiál posudzuje stav a navrhuje rozvoj cestovného ruchu v tomto kontexte.

Širší priestor obce sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi a folklórom, čo vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky.

V mikropriestore obce najvýznamnejšími turistickými cieľmi sú:

- mesto Dunajská Streda (<https://dunstreda.sk/>) – okresné mesto a centrum Žitného ostrova, termálne kúpalisko Thermalpark (<https://thermalpark.sk/>) – v predcovidovom období počet hostí presiahol 400 tisíc, Žitnoostrovské múzeum – prezentuje históriu Dunajskej Stredy a okolia, vývoj spoločnosti, prírody a dejiny poľnohospodárstva na Žitnom ostrove, kultúrne a športové podujatia (napr. Žitnoostrovský jarmok, podujatia športového klubu FC DAC 1904), galérie (napr. Galéria súčasných maďarských umelcov).
- mesto Bratislava (<https://bratislava.sk/>) – hlavné mesto SR vo vzdialenosti 30 km, rozlohou aj počtom obyvateľov najväčšie mesto Slovenska.

- mesto Veľký Meder – termálne kúpalisko THERMAL CORVINUS (<https://thermal-corvinus.sk/>) patrí medzi najnavštevovanejšie celoročné termálne kúpaliská na Slovensku (ročne vyše 700 tisíc návštevníkov).
- Profesionálny a univerzálny motoristický areál Slovakia Ring (<https://slovakiaringsk/>) na území obce Orechová Potôň je vzdialený 6 km od obce. Dominantou areálu je pretekárska dráha disponujúca homologáciou Medzinárodnej automobilovej federácie (FIA) II. stupňa, ako aj Medzinárodnej motocyklovej federácie (FIM). Moderná pretekárska dráha je dlhá takmer 6 km, ponúka spolu sedem rôzne dlhých variantov jazdenia.
- Malkia Park – významná súkromná zoologická záhrada (<https://malkiapark.sk/>), ktorej primárnou myšlienkou je poskytnutie čo najlepších životných podmienok zvieratám (v parku dodnes si našlo svoj domov vyše 75 druhov, poddruhov a plemien zvierat).
- mesto Šamorín – x-bionic® sphere je multifunkčný rezort pre šport a relax (<https://x-bionic.sk/>) nachádzajúci sa v Šamoríne. x-bionic® sphere s celkovou rozlohou viac ako 1 000 000 m² poskytuje profesionálne podmienky pre výkon 26 olympijských disciplín. V lete 2016 rezort získal štatút Slovenského olympijského tréningového centra. Súčasťou areálu je jedno z najväčších a najmodernejších olympijských jazdeckých centier, moderný atletický štadión, prvotriedny X-BIONIC® HOTEL i špičkové kongresové priestory.
- mesto Trnava (<https://www.trnava.sk/>) – krajské mesto vo vzdialenosti 50 km – sídlo Trnavského samosprávneho kraja, svojou rozlohou a počtom obyvateľov je siedmym najväčším mestom krajiny, množstvo architektonických a kultúrnych pamiatok (v meste stojí množstvo kostolov, preto dostala prezývku „Malý Rím“ alebo aj „Slovenský Rím“).
- mesto Gabčíkovo (<https://www.gabcikovo.sk/>) – atraktívne mesto s nádherným prírodným prostredím; cez mesto prechádza Dunajská cyklistická cesta (súčasť európskej diaľkovej cyklomagistály EuroVelo 6); pri meste je vodné dielo na rieke Dunaj.
- Termálne kúpalisko Topoľníky – celoročné kúpalisko vo vzdialenosti 25 km od obce sa nachádza v peknom prostredí pri ramene Malého Dunaja, termálna minerálna voda priaznivo pôsobí na choroby pohybového ústrojenstva.
- Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy (<https://chkodunajskeluhy.sopsr.sk/>), Chránené vtáčie územie Dunajské luhy, Územie európskeho významu Dunajské luhy.
- Národná prírodná rezervácia Klátovské rameno – chránené územie sa nachádza v okrese Dunajská Streda v katastrálnych územiach obcí Orechová Potôň, Dolná Potôň, Jahodná, Dolné Topoľníky, Vydrany, Veľké Blahovo, Dunajský Klátov, Ohrady, Horné Mýto, Malé Blahovo, Trhová Hradská a Horné Topoľníky. Ide o reprezentatívny príklad nízkej meandrujúcej rieky s výskytom vzácnych vodných a močiarnych spoločenstiev. Reprezentuje biotopy lužných vrbovo-topoľových a jelšových lesov, prirodzených eutrofných a mezotrofných stojatých vôd s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition, nízinné a podhorské kosné lúky, lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy a karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy. Platí tu štvrtý a piaty stupeň ochrany. Celková rozloha NPR je 306,44 ha.
- Dunajská cyklistická cesta – medzinárodná trasa, tvorí časť významnej trasy EuroVelo 6 zo siete cyklotrás EuroVelo; vedie pozdĺž dunajskej hrádze.
- rieka Malý Dunaj – vodné športy, rybárstvo.
- rieka Dunaj a jej ramená, lužné lesy pozdĺž rieky Dunaj a jej ramien.
- mesto Győr (Maďarsko, <https://gyor.hu/>) – vysoko atraktívne mesto vo vzdialenosti 48 km od obce, mesto poskytujúce širokú škálu možností na oddych a relax.

Súčasná úroveň návštevnosti obce je nízka, potenciál cestovného ruchu sa ešte nevyužíva. V blízkej budúcnosti prvoradou úlohou pre rozvoj cestovného ruchu v obci bude:

- rozvíjať a skvalitniť služby cestovného ruchu (je potrebné zlepšovať podmienky a podporovať rozvoj reštauračných a ubytovacích služieb v obci),
- rozvíjať kvalitnú propagáciu a marketingové aktivity produktov, a tak zabezpečovať efektívne využitie už existujúcich, ako aj plánovaných služieb cestovného ruchu.

Zvyšovanie cestovného ruchu v obci v blízkosti Bratislavy a Malého Dunaja vyžaduje komplexný prístup, ktorý zohľadňuje potreby návštevníkov aj miestnej komunity. Kľúčom k úspechu je využitie jedinečných charakteristík obce, aktívne zapojenie obyvateľov, udržateľný prístup a efektívna propagácia. Týmto spôsobom môže obec nielen zvýšiť počet turistov, ale aj zabezpečiť dlhodobý rozvoj, ktorý prinesie prospech pre všetkých zúčastnených.

V strednodobom horizonte je potrebné zvyšovať atraktivitu obce pre rozvoj cestovného ruchu vydávaním propagačných materiálov a organizovaním podujatí na propagáciu rôznych foriem turizmu v obci.

V ďalšom rozvoji rekreačnej funkcie obce predstavuje veľké rezervy systém cyklociest na Žitnom ostrove, ktoré medzi inými spájajú kúpeľné mestá (Dunajská Streda, Veľký Meder) a EuroVelo6 (Európska diaľková cyklomagistrála). Obec môže využiť svoju geografickú polohu, prírodné krásy, kultúrne dedičstvo a blízkosť k hlavnému mestu na prilákanie turistov z domova aj zo zahraničia.

Občianska vybavenosť obce

Občianska vybavenosť je kľúčovým faktorom pri hodnotení kvality života v obci. Služby a zariadenia občianskej vybavenosti obce zlepšujú kvalitu života a poskytujú obyvateľom potrebné prostriedky na každodenný život. Dobrá občianska vybavenosť prispieva k spokojnosti obyvateľov, podporuje komunitný život a môže prilákať nových obyvateľov a zamestnávateľov.

Občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, kultúry, športové, zdravotnícke a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Administratíva

Správne fungovanie administratívy je nevyhnutnou súčasťou efektívneho riadenia obce, ktoré zabezpečuje, že služby sú poskytované efektívne, transparentne a spravodlivo. Správne fungovanie administratívy pomáha identifikovať a využívať príležitosti pre rozvoj obce, čím prispieva k dlhodobej udržateľnosti a prosperite komunity.

V zmysle zákona o obecnom zriadení má obec dva orgány: obecné zastupiteľstvo a starostu obce. Každý z orgánov obce má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia obce nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu obce. Ďalšie orgány, ako je napr. obecný úrad, komisie a pod. sú len odvodenými orgánmi obecného zastupiteľstva. Obecný úrad, ktorý je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu, zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

Tab. 83: Inštitúcie a organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Michal na Ostrove

názov	adresa	činnosť
Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským Michal na Ostrove	s. č. 98	Materská škola

Zdroj: Obecný úrad, 2014

Administratíva je pilierom, na ktorom stojí každodenné fungovanie a dlhodobý rozvoj komunity. Jej úlohy siahajú od zabezpečovania základných verejných služieb po podporu hospodárskeho rastu a udržateľného rozvoja.

Miestny dobrovoľný hasičský zbor je nenahradiateľnou súčasťou každej komunity. Ich prítomnosť a aktivity zlepšujú bezpečnosť, pripravenosť a kvalitu života pre všetkých obyvateľov. V obci Michal na Ostrove funguje aktívny miestny dobrovoľný hasičský zbor, ktorého primárnou úlohou je reagovať na požiare a iné núdzové situácie, aby zabránil stratám na životoch a majetku. Ich aktivity sú neoceniteľné pri dopravných nehodách, prírodných katastrofách a iných núdzových situáciách. Dobrovoľní hasiči môžu poskytovať dôležitú podporu profesionálnym záchraným zložkám, najmä v situáciách, keď je potrebná veľká mobilizácia síl alebo pri rozsiahlych katastrofách. Dobrovoľní hasiči často zohrávajú dôležitú úlohu v komunite, organizujú kultúrne a spoločenské podujatia, ktoré prispievajú k súdržnosti komunity.

Väčšina verejných budov v riešenom území – ktoré hrajú kľúčovú úlohu pri formovaní kvality života v komunite a podporujú rôzne aspekty sociálneho, kultúrneho, ekonomického a

vzdelávacieho rozvoja – sú v dobrom technickom stave (napr. požiarna zbrojnica, obecný úrad, kultúrny dom).

V strednodobom horizonte je potrebné, aby obecná samospráva spolupracovala s občanmi a ďalšími zainteresovanými stranami, aktérmi regionálneho rozvoja na dosahovaní spoločného cieľa udržateľného rozvoja obce.

V strednodobom horizonte je potrebné znížiť energetickú náročnosť verejných budov vo vlastníctve/správe obce a zvýšiť ochranu životného prostredia (popri znížení prevádzkových nákladov týchto budov) rozmiestnením slnečných kolektorov a fotovoltických panelov. Tým sa obec stáva ekologickejšou a prispieva k ochrane životného prostredia. Integrácia obnoviteľných zdrojov energie (OZE) do energetického mixu obce predstavuje nielen krok k energetickému a ekonomickému zabezpečeniu, ale aj k zlepšeniu životného prostredia a zdravia obyvateľov. V dlhodobom horizonte môže byť využitie OZE kľúčom k udržateľnému rozvoju obce.

Školstvo

Investície do vzdelávania a odbornej prípravy sú kritické pre rozvoj ľudských zdrojov. Poskytovanie prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu a celoživotnému učeniu umožňuje obyvateľom získať potrebné zručnosti pre adaptáciu na meniace sa pracovné trhy a podporuje podnikateľské a inovačné aktivity. Zároveň pomáha zabráňovať odlivu mozgov a podporuje návrat mladých do obce.

Školstvo má rozhodujúci význam z hľadiska sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja každej komunity. Obec Michal na Ostrove považuje výchovu a vzdelávanie za jednu zo svojich najvýznamnejších a trvalých priorít a v rámci svojich kompetencií vytvára priaznivé podmienky vo všetkých sférach vzdelávania. Školstvo otvára dvere do lepšej budúcnosti.

Obec v súlade s intervenčnou logikou Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania 2018 – 2027 (NPRVaV) podporí dosiahnutie nasledovných

- strategických cieľov:
 - Zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania
 - Zvýšenie dostupnosti kvalitnej výchovy a vzdelávania
 - Modernizácia výchovy a vzdelávania
- prierezových priorít zameraných na riešenie významných a aktuálnych spoločenských a ekonomických problémov:
 - Integrácia a inklúzia marginalizovaných rómskych komunít a študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia
 - Prepojenie systému výchovy a vzdelávania s potrebami ekonomiky a trhu práce
 - Rozvoj systému neformálneho vzdelávania.

Stratégia Európa 2020 obsahuje nasledovných šesť ukazovateľov prepojených na oblasť vzdelávania:

1. podiel mladých ľudí s predčasne ukončeným vzdelávaním
2. podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva vo veku 30 – 34 rokov
3. podiel 15-ročných žiakov dosahujúcich nízke zručnosti
4. miera zamestnanosti čerstvých absolventov
5. participácia detí na predprimárnom vzdelávaní
6. participácia dospelých na celoživotnom vzdelávaní.

V roku 2017 v *Národnom programe rozvoja výchovy a vzdelávania 2018 – 2027* (NPRVaV) bol vyhodnotený stav naplňania ukazovateľov *Stratégie Európa 2020* v SR nasledovne:

1. podiel mladých ľudí s predčasne ukončeným vzdelávaním – cieľ bol splnený
2. podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva vo veku 30 – 34 rokov – cieľ bol splnený
3. podiel 15-ročných žiakov dosahujúcich nízke zručnosti – cieľ bol splnený
4. miera zamestnanosti čerstvých absolventov – cieľ bol splnený
5. participácia detí na predprimárnom vzdelávaní – cieľ nebol splnený
6. participácia dospelých na celoživotnom vzdelávaní – cieľ nebol splnený.

Materská škola poskytuje základy vzdelania a výchovy pre deti v predškolskom veku (predškolská výchova pripravuje deti na prechod do základnej školy, čo môže zvýšiť ich šance na úspech v ďalšom vzdelávaní). Pomáha rozvíjať ich kognitívne, motorické, sociálne a emocionálne zručnosti. Materská škola je miestom, kde sa deti zoznámia s rôznymi kultúrami a spoločenskými vrstvami, čo podporuje sociálnu integráciu a toleranciu.

V obci kde nie je dostupná základná škola a funguje len materská škola, má táto predškolská východno-vzdelávacia inštitúcia mimoriadny význam. Materská škola tu predstavuje nielen základ vzdelávacieho systému, ale aj stredobod komunitného života, ktorý zásadne ovplyvňuje sociálny, kultúrny a ekonomický rozvoj obce. Hlboký vplyv materskej školy na rodiny a celú obec možno pozorovať v mnohých aspektoch, od vzdelávania po sociálnu kohéziu.

V obci Michal na Ostrove sa nachádza 1 materská škola s výchovným jazykom maďarským, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti obce. Dostupnosť kvalitnej predškolskej starostlivosti je atraktívna pre mladé rodiny, prispieva k demografickému rastu obce (rodiny s malými deťmi sa môžu rozhodnúť usadiť sa v obci, lebo ponúka kvalitnú infraštruktúru pre ich deti). Materská škola zabezpečuje, že všetky deti, bez ohľadu na socioekonomické zázemie, majú prístup k rovnakým výchovno-vzdelávacím príležitostiam, čím podporuje rovnosť a spravodlivosť.

Tab. 84: Vývoj počtu detí v MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Michal na Ostrove

Školský rok	Materská škola s VJM, č. 98, 930 35 Michal na Ostrove
2018/2019	17
2019/2020	19
2020/2021	22
2021/2022	21
2022/2023	22
2023/2024	27
2024/2025	23

Zdroj: Obecný úrad, 2024

Do konca šk. r. 2017/2018 v obci bola aj 1 základná škola s vyučovacím jazykom maďarským – 1. stupeň, tá však bola zrušená kvôli nízkemu počtu detí) sú inštitúcie s vyučovacím jazykom maďarským). Miestne deti navštevujú základné školy v blízkych obciach (Orechová Potôň, Horná Potôň, Lehnice, Dunajská Streda).

V strednodobom horizonte miestna samospráva bude pokračovať v skvalitnení materskej školy podľa potrieb, v modernizácii materiálno-technického vybavenia, podporovať kvalitný výchovno-vzdelávací proces a rozvoj ľudských zdrojov. Samospráva bude podporovať projekty, ktoré zvýšia záujem detí a mládeže o športové aktivity.

V danom časovom horizonte je potrebné riešiť rozšírenie miestnej materskej školy – prístavbou a nadstavbou k existujúcej budove MŠ. Rozšírenie kapacity materskej školy zabezpečí individuálnejší prístup k deťom, čím sa zlepši kvalita vzdelávania. Väčší počet učiteľov/asistentov umožní lepšie uspokojiť potreby každého dieťaťa, podporí ich osobnostný rast a pomôže pri príprave na základnú školu. Zároveň sa týmto krokom zvyšuje rovnosť príležitostí pre všetky deti, čím sa zabráňuje vzniku vzdelávacích rozdielov medzi deťmi z rôznych sociálnych a ekonomických prostredí.

V danom časovom horizonte je potrebné zabezpečiť dostupné a inkluzívne vzdelávanie pre všetky deti – dať všetkým deťom šancu na kvalitné vzdelanie – zabezpečiť miesto pre všetky deti, dať im podporu na základe ich individuálnych potrieb a prispieť k znižovaniu segregácie vo vzdelávaní.

Vyššie uvedené ciele a priority v oblasti výchovy a vzdelávania sú v súlade s národnými prioritami Agendy 2030:

- ✓ Zvýšenie kvality vzdelávania a posilnenie spoločenského statusu učiteľa v kontexte medzinárodného porovnania, globálnych megatrendov a uplatňovania princípov znalostnej spoločnosti.
- ✓ Posilnenie princípov inkluzívnosti vo vzdelávacom systéme a zabezpečenie rovných príležitostí pre všetkých žiakov/študentov bez ohľadu na ich sociálne pozadie, zdravotný stav alebo národnostnú/etnickú príslušnosť s dôrazom na zvyšovanie príležitostí pre uplatňovanie pozitívnej sociálnej mobility.
- ✓ Prekonanie štrukturálnych nerovností medzi ponukou pracovnej sily a dopytom trhu práce, zvýšenie pripravenosti pracovnej sily na aktuálne, ako aj budúce potreby trhu práce a zabezpečenie dostatočných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie jednotlivca.

V strednodobom horizonte je potrebné pokračovať vo vytváraní podmienok pre rozvoj talentu, nadania a záujmového vzdelávania detí a žiakov. V danom časovom horizonte je potrebné pokračovať aj v implementácii programov podpory zdravia a zdravého životného štýlu, prevencie sociálno-patologických javov na formovanie vzťahu k zdravému životnému štýlu.

Zdravotníctvo

Dostupnosť zdravotnej starostlivosti priamo ovplyvňuje zdravie a kvalitu života obyvateľov. Pravidelný prístup k lekárom, zubným lekárom a špecialistom zlepšuje prevenciu, diagnostiku a liečbu chorôb, čím sa zvyšuje celková kvalita života. Prítomnosť a kvalita zdravotníckych služieb v obci má zásadný vplyv na demografický, sociálny a ekonomický rozvoj obce, zlepšuje životné podmienky a podporuje dlhodobú udržateľnosť komunity.

Zdravie a dostupnosť zdravotníckych služieb sú neoddeliteľne spojené s kvalitou života, ekonomickým rozvojom a sociálnou súdržnosťou obce. Dostupnosť týchto služieb

znižuje potrebu cestovať do vzdialenejších centier, čo je obzvlášť dôležité pre starších obyvateľov a ľudí bez vlastnej dopravy.

Zdravie je základné ľudské právo a kľúčový faktor rozvoja spoločnosti. Štát smeruje svoju politiku v oblasti zdravia na vytvorenie prostredia, v ktorom občania budú mať zaručené podmienky na podporu a ochranu svojho zdravia, právo na zdravotnú starostlivosť a na dostupnosť a rovnosť v jej poskytovaní.

Šance ľudí na zdravie úzko súvisia s podmienkami, v ktorých sa narodili, v ktorých vyrastali, pracovali a starli. Je nevyhnutné systematické posudzovanie účinkov na zdravie, ktoré má na človeka rýchlo sa meniace prostredie – špeciálne súvisiace s technológiami, prácou, sociálnymi podmienkami, nedostatkom pravidelných pohybových aktivít, stravovacími zvyklosťami, výrobou energie a urbanizáciou – a malo by vyústiť do aktivít na zabezpečenie pozitívneho prínosu pre zdravie (Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030).

Zdravotná starostlivosť o obyvateľov je na území obce dobre riešená. Zdravotnú starostlivosť obyvateľom obce Michal na Ostrove zabezpečujú poskytovatelia sústredení v zrekonštruovanom zdravotnom stredisku (obvodný lekár pre dospelých, stomatologická ambulancia, gynekologická ambulancia), ale mnohí občania dochádzajú do blízkeho mesta Dunajská Streda (vzdialeného 11 km od obce), kde sú zabezpečené aj komplexnejšie zdrav. služby (Nemocnica s poliklinikou sa nachádza v Dunajskej Strede). V obci sa nachádza 1 lekáreň.

Každý štvrtý človek v európskom regióne trpí v priebehu života nejakou formou poruchy duševného zdravia. Preto v strednodobom horizonte je dôležité aj posilňovanie programov podpory duševného zdravia. Osobitnú pozornosť si zaslúži podpora včasnej diagnostiky depresii a prevencia samovrážd iniciovaním komunitných intervenčných programov. Problémy duševného zdravia sa častejšie vyskytujú v komunitách so sociálnou marginalizáciou, nezamestnanosťou, bezdomovectvom, alkoholizmom a užívaním iných návykových látok; čoraz aktuálnejšie sú aj nové formy závislostí týkajúce sa virtuálneho internetového sveta. Závažným problémom v prevencii a liečbe duševných chorôb je sociálna izolácia seniorov (žijúcich osamele), ich pocit životnej a sociálnej záťaže pre rodinu a spoločnosť (Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030).

Obec v súlade so strategickým dokumentom „Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030“ podporí priority zdravotníctva EÚ:

- *investície do zdravia počas celého životného cyklu a vytváranie možností pre posilňovanie zodpovednosti obyvateľov za zdravie,*
- *posilňovanie zdravotných systémov, posilňovanie kapacít verejného zdravotníctva a pripravenosti, monitoring epidemiologickej situácie a schopnosti reagovať na núdzové situácie,*
- *vytváranie podporného prostredia pre zdravie ľudí a vytvorenie zdravých komunit.*

Stratégia rozvoja zdravotníctva na území Trnavského samosprávneho kraja v rokoch 2023 – 2027 definuje hlavný cieľ nasledovne: zabezpečiť rovnaký a včasný prístup ku kvalitnej, udržateľnej a finančne dostupnej zdravotnej starostlivosti v tých segmentoch, ktoré si vyžadujú práve regionálny manažment – podpora rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovania kvality efektívnej zdravotnej a lekárenskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov, či na potreby občana orientovaných inovatívnych opatrení a SMART riešení.

Stratégia rozvoja zdravotníctva na území Trnavského samosprávneho kraja v rokoch 2023 – 2027 určila 6 priorít, ktoré budú počas obdobia implementácie strategického dokumentu napĺňané:

- Priorita 1 – Optimálna sieť ambulantných zdravotníckych zariadení
- Priorita 2 – Rozšírenie kapacít dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti
- Priorita 3 – Duševné zdravie
- Priorita 4 – Vzdelávanie
- Priorita 5 – Kvalitné dáta
- Priorita 6 – Rozvoj telemedicínskych služieb a smart technológie

Význam zdravotníctva nemožno podceňovať v žiadnej obci. Je to základný pilier, ktorý podporuje nielen fyzické, ale aj psychické a sociálne zdravie komunity. Napriek výzvam existuje mnoho stratégií, ktoré môžu pomôcť zlepšiť prístup a kvalitu zdravotnej starostlivosti v týchto oblastiach. Investície do osvetu a komunitné zapojenie sú kľúčové pre budovanie silnej a zdravej vidieckej obce. Rozvoj komunitných zdravotných programov zameraných na prevenciu, vzdelávanie a podporu zdravého životného štýlu môže mať pozitívny vplyv na celkové zdravie obyvateľov.

Sociálne služby

Sociálne služby predstavujú základný stavebný kameň pre zdravé a funkčné komunity. Hlavným cieľom sociálnych služieb je prevencia, riešenie a zmiernenie nepriaznivej životnej situácie osoby, rodiny alebo komunity, zachovanie, obnova alebo rozvoj schopností fyzickej osoby viesť samostatný život a podpora jej inklúzie do spoločnosti (Stratégia dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike).

Rozvoj sociálnych služieb vyžaduje záväzok, inováciu a spoluprácu na všetkých úrovniach. Investície do sociálnych služieb nie sú len investíciou do jednotlivcov; sú investíciou do budúcnosti celej obce, zabezpečujúc jej prosperitu a udržateľný rozvoj.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov definuje sociálnu službu ako odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Zvyšovanie dostupnosti a kvality štandardu poskytovaných služieb sociálnej starostlivosti sa stáva významným indikátorom životnej úrovne. Existencia kvalitne

vybudovanej siete sociálnych zariadení a podpora činnosti subjektov zameraných na rôzne sociálne skupiny je predpokladom pre kvalitný život obyvateľov.

Poskytovatelia sociálnych služieb sú verejní a neverejní. Verejných poskytovateľov sociálnych služieb zriaďujú obce a vyššie územné celky (VÚC), spravidla sú silne viazaní na ich rozpočet ako príspevkové alebo rozpočtové organizácie samosprávy. Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb sú spravidla neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby (n. o.), občianske združenia alebo cirkevné právnické osoby.

V riešenom území rozvoj sociálnych služieb zabezpečuje predovšetkým obec Michal na Ostrove spolu s partnermi ako dlhodobý, systematický a koordinovaný proces riešenia problémov osôb odkázaných na poskytovanie sociálnych služieb. Spolupráca subjektov pôsobiacich v sociálnej oblasti je na území obce na dobrej úrovni najmä v prepojenosti poskytovaných sociálnych služieb.

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Tieto služby a pomoc sú poskytované verejnou správou (štát, samospráva) a súkromnými poskytovateľmi (občianske združenia, neziskové organizácie, cirkevné organizácie atď.).

Sociálne služby sa poskytujú formou ambulantnou (prijímateľ sociálnej služby dochádza k poskytovateľovi do jeho priestorov a vracia sa do svojho prirodzeného prostredia), terénnou (poskytuje sa v prirodzenom prostredí prijímateľa), pobytovou (poskytuje sa u poskytovateľa sociálnej služby v jeho priestoroch spravidla na dobu neurčitú) alebo formou inou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, sociálne služby podľa druhu sú:

a) sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:

1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
 - 2.1. nízkoprahové denné centrum,
 - 2.2. integračné centrum,
 - 2.3. komunitné centrum,
 - 2.4. nocľaháreň,
 - 2.5. útulok,
 - 2.6. domov na polceste,
 - 2.7. zariadenie núdzového bývania,
3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu,

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
3. služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života,
4. služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
5. služba včasnej intervencie,

c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorými sú:

- 1.1. zariadenie podporovaného bývania,
- 1.2. zariadenie pre seniorov,
- 1.3. zariadenie opatrovateľskej služby,
- 1.4. rehabilitačné stredisko,
- 1.5. domov sociálnych služieb,
- 1.6. špecializované zariadenie,
- 1.7. denný stacionár,

2. domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
5. tlmočnická služba,
6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požičiavanie pomôcok,

d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,

e) podporné služby, ktorými sú

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
4. podpora samostatného bývania,
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
6. poskytovanie sociálnej služby v práci,
7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Pôsobnosť obce definuje Zákon č. 448/2008 Z. z. Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov nasledovne v časti § 80:

Obec

a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,

b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,

c) je správnym orgánom v konaniach o

1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
4. povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 13,

- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
 - 1. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 - 2. nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
 - 3. opatrovateľskej služby,
 - 4. prepravnej služby,
 - 5. odľahčovacej služby,
 - 6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31,
 - 7. terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
 - 1. o poskytovaní sociálnej služby,
 - 2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladáť a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) môže poskytnúť finančný príspevok podľa § 78a ods. 8 písm. a) a § 78aa ods. 5 na základe písomnej zmluvy podľa osobitného predpisu¹³⁾ a kontroluje hospodárenie s ním,
- l) poskytuje podľa § 75 ods. 1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 6 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
- p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene o) a kontroluje ich plnenie,
- q) vedie v informačnom systéme sociálnych služieb evidenciu
 - 1. fyzických osôb,
 - 1a. o ktorých odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári a odkázanosti na opatrovateľskú službu bolo vydané rozhodnutie,
 - 1b. ktorým vznikla na základe rozhodnutia podľa písmena c) štvrtého bodu povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 13,
 - 1c. za ktoré vznikla fyzickým osobám uvedeným v bode 1b. povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 13,
 - 1d. ktoré podali žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 1,
 - 2. osôb, ktorým
 - 2a. bol poskytnutý finančný príspevok podľa písmen k) až n) a jeho sumu pre jednotlivé druhy sociálnych služieb, pre ktoré je tento finančný príspevok určený, a ak ide o sociálnu službu

poskytovanú v zariadení uvedenom v § 34 až 40, aj pre jednotlivé formy sociálnej služby v zariadení,

2b. nebol poskytnutý finančný príspevok podľa písmen k) až n) a jeho požadovanú sumu pre jednotlivé druhy sociálnych služieb, pre ktoré mal byť tento finančný príspevok určený, a ak ide o sociálnu službu poskytovanú v zariadení uvedenom v § 34 až 40, aj pre jednotlivé formy sociálnej služby v zariadení, a dôvod jeho neposkytnutia,

2c. bolo vydané vyjadrenie podľa § 83 ods. 8,

r) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,

s) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,

t) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu,

u) môže poveriť právnickú osobu, ktorú zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku podľa písmena d),

v) vydáva písomné vyjadrenie podľa § 83 ods. 8.

Pôsobnosť obce vyplývajúce zo Zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 27):

⇒ Pôsobnosť obce

Obec

a) rozhoduje o jednorazovej dávke,

b) poskytuje fyzickým osobám poradenskú činnosť v oblasti hmotnej núdze.

Zákon o sociálnych službách vymedzuje sociálne služby ako špecializované činnosti na riešenie prevencie vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie. Sociálne služby sú realizačným prostriedkom na zabezpečenie cieľa sociálnej pomoci: zmierniť alebo prekonať s aktívnou účasťou občana hmotnú alebo sociálnu núdzu, zabezpečiť základné životné podmienky občana v prirodzenom prostredí, zabráňovať vzniku, prehĺbovaniu alebo opakovaniu porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu občana a zabezpečiť integráciu občana do spoločnosti.

Financovanie sociálnych služieb je založené na viaczdrojovom financovaní, spôsob a podmienky financovania verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb je rozdielny. Obec Michal na Ostrove zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb pre svojich občanov v rámci svojich kompetencií a finančných možností. Obec má vypracovaný Komunitný plán sociálnych služieb obce Michal na Ostrove.

Obec vzhľadom na blízkosť k významným mestským sídlam (Dunajská Streda, Šamorín, Bratislava atď.) a rozpočtové obmedzenia nedisponuje zariadeniami sociálnej infraštruktúry.

Hlavnou demografickou výzvou súčasného, no najmä budúceho rozvoja sociálnych služieb v riešenom území sa stáva populačné starnutie. Podiel starších osôb na celkovom počte obyvateľov sa v nadchádzajúcich desaťročiach výrazne zvýši, keďže väčšia časť generácie, ktorá sa narodila v období populačnej explózie po 2. svetovej vojne, dosiahne vysoký vek.

V obci funguje základná organizácia Slovenského červeného kríža.

Budovanie partnerstiev medzi obecnou samosprávou, regionálnou samosprávou, neziskovými organizáciami, súkromným sektorom a vládnyimi inštitúciami/agentúrami môže zlepšiť dostupnosť a kvalitu sociálnych služieb.

Vyššie územné celky majú legislatívne stanovenú povinnosť zabezpečiť rovnomerný rozvoj sociálnych služieb v rámci svojho kraja. *Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030* definuje nasledovný Globálny cieľ: „Zvyšovanie kvality života občanov v udržateľne sa rozvíjajúcom regióne prostredníctvom rozvoja systému sociálnej starostlivosti.“

Rozvojovú trajektóriu sociálnych služieb na Slovensku do roku 2030 definuje strategický dokument Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030 (vypracovaný Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR). Tento dokument definuje nasledovné národné priority rozvoja sociálnych služieb na do roku 2030:

Národná priorita 1 (NP1): Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

- NP1 sa bude vzťahovať ku všetkým cieľovým skupinám sociálnych služieb a ich sektorom, vrátane sektora sociálnych služieb krízovej intervencie, najmä pre ľudí bez domova a marginalizované komunity a osobitne rozvoja komplexných (pobytových aj poradenských) sociálnych služieb krízovej intervencie pre obeť domáceho násillia.

Národná priorita 2 (NP2): Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

- NP2 odráža pretrvávajúce problémy so zabezpečovaním, financovaním a dostupnosťou ošetrovateľskej starostlivosti v relevantných druhoch sociálnych služieb, a to nielen sociálnych služieb podmienených odkázanosťou organizovaných pobytovou formou, ale aj ošetrovateľskej starostlivosti v rámci ambulantnej a terénnej formy sociálnych služieb.

Národná priorita 3 (NP3): Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

- NP3 vychádza z konceptu tzv. zdieľanej starostlivosti, teda takej, kde sa jednotlivé formy a sektory/subjekty starostlivosti vzájomne nevylučujú (buď formálna – alebo neformálna; buď domáca – alebo pobytová, atď.), ale skôr doplňajú. Doterajšia prax ukazuje, že kvalitná starostlivosť o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby si vyžaduje komplementaritu jednotlivých segmentov starostlivosti (rodiny, širšieho podporného kruhu v komunite, komunitného dobrovoľníctva, formálnych služieb, atď.). Zároveň, každý z týchto segmentov potrebuje osobitnú verejnú podporu a posudzovanie špecifických „potrieb“ pre poskytovanie takejto podpory. Súčasťou naplňovania tejto NP je aj posilnenie reálnych podmienok pre uplatňovanie práva osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby vybrať si druh a formu podpory/pomoci, prostredie a poskytovateľa starostlivosti/sociálnej služby prostredníctvom zavedenia príspevku na starostlivosť podľa stupňa odkázanosti.

Národná priorita 4 (NP4): Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

- Zvyšovanie kvality sociálnych služieb je jedným z dôležitých nástrojov pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb, ako aj dôležitým nástrojom pre zabezpečenie kvalitných komunitných služieb v rámci transformácie inštitucionálnej starostlivosti smerom ku sociálnym službám komunitného charakteru.

Obr. 4: Prioritné oblasti Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov na Slovensku do roku 2030

Zdroj: Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov na Slovensku do roku 2030

V strednodobom horizonte je nevyhnutný ďalší rozvoj sociálnych služieb v obci na zabezpečenie inkluzívneho, prístupného a udržateľného prostredia pre všetkých obyvateľov. Inkluzívny sociálny rozvoj si vyžaduje koordinovaný prístup zahŕňajúci miestnu samosprávu, regionálnu samosprávu, neziskové organizácie, štátne inštitúcie, súkromný sektor a občiansku spoločnosť. Efektívne riešenie týchto výziev vyžaduje inovatívne prístupy a spoluprácu na viacerých úrovniach.

Ciele rozvoja sociálnych služieb v obci sú zamerané na zabezpečenie prístupu ku kvalitným a inkluzívnym službám, ktoré adresujú potreby všetkých členov komunity. S koordinovaným prístupom a angažovanosťou všetkých zainteresovaných strán môže obec prekonať výzvy a vytvoriť prostredie, kde môže každý občan prosperovať. V dlhodobom horizonte sa uvažuje aj o vybudovaní zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa (čoho cieľom bude zabezpečiť všestranný harmonický rozvoj dieťaťa v súlade s jeho vekovými možnosťami a osobitosťami).

Kultúra

Kultúra formuje identitu spoločenstva, jeho hodnoty, tradície a spôsob života, posilňuje komunitné väzby, podporuje miestnu identitu a prispieva k udržateľnému sociálno-ekonomickému rozvoju. Kultúra je kľúčová pre budovanie silnej a súdržnej komunity. Tradície, slávnosti a kultúrne podujatia umožňujú obyvateľom zdieľať spoločné zážitky, čím sa posilňuje pocit príslušnosti a komunitnej identity. Spoločné oslavovanie miestnych sviatkov a tradícií podporí medzigeneračný prenos kultúrneho dedičstva.

Kultúrne podujatia a festivaly majú významnú úlohu v dynamike každej obce. Tieto podujatia sú nielen oslavou lokálnej kultúry a tradícií, ale majú aj hlboký vplyv na sociálnu súdržnosť, ekonomický rozvoj a zlepšenie kvality života miestnych obyvateľov. Predstavujú platformu pre zdieľanie, učenie a oslavu spoločných hodnôt, a sú kľúčovým prvkom pri budovaní silnej a životaschopnej komunity. Kultúrny a spoločenský život obce Michal na Ostrove je veľmi pestrý. Odráža záujmy obyvateľov, vychádza z tradícií a rozvíja moderné trendy. Tradičné kultúrne podujatia organizované miestnou samosprávou: Vstavenie mája, Deň detí, Nočná hasičská súťaž, Deň obce, Deň Dôchodcov, Vianočný koncert.

Z kultúrnych zariadení sa v obci Michal na Ostrove nachádza Kultúrny dom (v ňom sa nachádza viacúčelová kultúrna sála s kapacitou 130 miest), v ktorom sa nachádza aj miestna knižnica.

Medzi spoločensky najaktívnejšie organizácie a združenia obce patrí: Dobrovoľný hasičský zbor, TJ Družstevník Michal na Ostrove. V obci funguje miestna organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku – v septembri 2024 miestna organizácia dôchodcov mala 30 členov.

V riešenom území sa nachádzajú 2 nehnuteľné národné kultúrne pamiatky: Kostol sv. Michala, kríž pri kostole.

Tab. 85: Základné charakteristiky nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky v obci Michal na Ostrove

Č. ÚZPF NNP	Unifikovaný názov NNP	Zaužívaný názov NNP	Unifikovaný názov PO	Zaužívaný názov PO	Dátum vyhlásenia za NNP	Vznik	Prevládajúci sloh	Autor	Adresa	Orientačné číslo	Súpisné číslo	Adresa popisom
103	KOSTOL	Kostol sv.Michala	KOSTOL	kostol sv.Michala	8.5.1963	2.pol.14.st.	gotika			130	130	Pri hlavnej ceste
104	KRÍŽ	kríž pri kostole	KRÍŽ	kríž pri kostole	8.5.1963	1657	renesancia					pri kostole

Zdroj: Pamiatkový úrad SR, 2024, <http://www.pamiatky.sk/>

Pri realizácii PHRSR obce je potrebné dodržiavať platnú legislatívu – rešpektovať ustanovenia zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ktorý upravuje podmienky ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná).

Pri obnove národnej kultúrnej pamiatky je potrebné postupovať v zmysle § 32 pamiatkového zákona (Zákon č. 49/2002 Z. z. – Zákon o ochrane pamiatkového fondu), ktorý zákon

- upravuje podmienky ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- ďalej upravuje organizáciu a pôsobnosť orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ako aj práva a povinnosti vlastníkov a iných právnických osôb a fyzických osôb a ukladanie pokút za protiprávne konanie na úseku ochrany pamiatkového fondu, ktorý je významnou súčasťou kultúrneho dedičstva a ktorého zachovanie je verejným záujmom.

Rozvoj kultúry môže oživiť lokálnu ekonomiku prostredníctvom prilákania turistov a podpory miestneho remeselného a umeleckého priemyslu. Kultúrne podujatia a atrakcie, ako sú folklórne festivaly, výstavy a umelecké dielne, môžu pritiahnuť návštevníkov, čo prináša príjmy pre miestnych podnikateľov a zvyšuje dopyt po lokálnych produktoch a službách.

Kultúrne aktivity a programy poskytujú obyvateľom, najmä mladým, príležitosti na vzdelávanie a osobný rozvoj. Účasť na kultúrnych a umeleckých aktivitách podporuje kreativitu, kritické myslenie a sociálne zručnosti. Kultúrne vzdelávanie môže tiež zvýšiť povedomie o miestnej histórii a prírodných zdrojoch.

V strednodobom horizonte je potrebné pokračovať v organizovaní tradičných kultúrno-spoločenských podujatí. V obci je kľúčové zachovať jedinečné kultúrne dedičstvo pre budúce generácie. Uchovávanie a dokumentácia tradičných piesní, tancov, remesiel a príbehov je nevyhnutná pre zachovanie kultúrnej identity a pamäti obce.

Festivaly sú mostom medzi minulosťou a budúcnosťou, ktoré umožňujú nielen zachovať kultúrne dedičstvo, ale aj podporovať rozvoj obce.

V strednodobom horizonte obec plánuje zachovanie a propagáciu kultúrneho dedičstva prostredníctvom organizovania Festivalu miestnych tradícií v obci. Začatie organizovania festivalu miestnych tradícií v obci je krok, ktorý má ďalekosiahly význam pre celú komunitu. Takýto festival prináša nielen kultúrne obohatenie, ale aj ekonomický prínos, posilnenie sociálnej súdržnosti a vzdelávanie mladých generácií.

Šport

Šport je univerzálnym jazykom, ktorý spája ľudí naprieč kultúrami a spoločenskými vrstvami. Rozvoj športových aktivít a infraštruktúry má významný dopad na komunitu v každej obci. Nielenže podporuje fyzické zdravie a pohodu, ale šport tiež posilňuje sociálne väzby, podporuje miestny rozvoj a prispieva k formovaniu pozitívnej identity obce.

Pravidelná fyzická aktivita je základným kameňom zdravého životného štýlu. Vytváranie a podpora športových programov v obci pomáha obyvateľom udržiavať fyzickú kondíciu, predchádzať chorobám spojeným so sedavým spôsobom života a znižovať stres.

Športové podujatia a aktivity sú vynikajúcim prostriedkom na budovanie a upevňovanie komunitnej súdržnosti. Organizácia miestnych turnajov, športových dní a iných podujatí poskytuje obyvateľom príležitosť stretnúť sa, spoznať nových ľudí a posilniť pocit príslušnosti k obci.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života, podmienky pre telesnú kultúru a šport. Obec podľa § 64 zákona NR SR č. 440/2015 Z. z. o športe vypracúva koncepciu rozvoja športu podľa vlastných podmienok, podporuje výstavbu, modernizáciu, rekonštrukciu a prevádzkovanie športovej infraštruktúry v spolupráci so športovými organizáciami. Zabezpečuje využívanie športovej infraštruktúry v základných školách, ktorých je zriaďovateľom a tiež infraštruktúry vo vlastníctve alebo správe obce na šport pre všetkých so zameraním na mládež najviac za náklady s tým spojené.

Obec má veľké športové tradície. V obci Michal na Ostrove je 1 futbalové ihrisko (v správe obce Michal na Ostrove). V riešenom území sa nachádza 1 športový klub: Telovýchovná jednota Družstevník Michal na Ostrove.

Detské ihriská majú významnú úlohu v komunitnom živote a prispievajú k celkovej kvalite života obyvateľov. Tieto priestory sú nielen miestom zábavy a hry pre deti, ale majú aj hlbšie sociálne, fyzické, psychologické a komunitné významy (ihriská sú miestom, kde deti môžu nadväzovať nové priateľstvá a učiť sa sociálne zručnosti, ako je zdieľanie, striedanie sa a tímová práca). Detské ihriská ponúkajú deťom bezpečné prostredie na fyzické aktivity – na hranie, behanie, skákanie a lezenie, čo podporuje fyzickú aktivitu a pomáha predchádzať detskej obezite a súvisiacim zdravotným problémom. Detské ihriská slúžia aj ako miesto stretnutia pre rodiny, kde rodičia môžu spoznávať ostatných rodičov a vytvárať sociálne väzby.

Rozvoj športu v riešenom území predstavuje významnú príležitosť pre zlepšenie kvality života obyvateľov, posilnenie komunitnej súdržnosti a podporu zdravia občanov. Investície do športovej infraštruktúry, podpora športových programov a zapojenie komunity sú kľúčové stratégie, ktoré umožňujú miestnej samospráve využiť plný potenciál športu ako nástroja pre úspešný a udržateľný rozvoj.

Tretí sektor, mimovládne organizácie

Tretí sektor a mimovládne organizácie zohrávajú kľúčovú úlohu v rozvoji obcí, dopĺňajú a podporujú úlohy verejného sektora, mobilizujú komunitné zdroje a angažovanosť a prispievajú k udržateľnému a inkluzívnemu rozvoju komunity.

Ich prínos je mnohostranný a zahŕňa rôzne oblasti života obce. Tu sú niektoré z kľúčových aspektov, ako môžu mimovládne organizácie prispieť k rozvoju obce:

- poskytujú sociálne služby, ako sú starostlivosť o seniorov, pomoc rodinám v núdzi, služby pre osoby so zdravotným postihnutím a ďalšie sociálne programy, ktoré môžu chýbať vo verejnom sektore,
- organizujú vzdelávacie a kultúrne aktivity a komunitných podujatí, ktoré obohacujú kultúrny život obce a podporujú celoživotné vzdelávanie,
- mobilizujú dobrovoľníkov na rôzne projekty, čo nielenže prispieva k realizácii týchto projektov, ale tiež posilňuje komunitné väzby a angažovanosť obyvateľov,
- môžu zastupovať záujmy obyvateľov obce v komunikácii s verejnými inštitúciami, pomáhať pri riešení miestnych problémov a podporovať participáciu občanov na rozhodovacích procesoch.

Miestny tretí sektor má pestrú a rôznorodú tvár. Miestnu komunitu v obci charakterizuje vysoká angažovanosť občanov v občianskych združeniach (občianske združenie je najrozšírenejšia forma neziskovej organizácie s jednoduchou štruktúrou; občianske združenia poskytujú platformu pre občanov, aby sa mohli zapájať do riešenia spoločenských problémov a prispievať k rozvoju svojej komunity; podmienky vzniku a právne postavenie občianskych združení upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení neskorších predpisov). Napomáhajú pri presadzovaní spoločných záujmov rozličných komunít, ochrane práv skupín aj jednotlivcov a tvorbe programov a opatrení na zlepšenie kvality života.

Tab. 86A: Spoločensky aktívne organizácie, združenia, inštitúcie v obci

názov	činnosť
TJ Družstevník Michal na Ostrove	Futbalový klub
DHZ Michal na Ostrove	Dobrovoľný hasičský zbor

Zdroj: Obecný úrad, 2024

V riešenom území sa nachádza vyše 10 registrovaných mimovládnych organizácií, pričom časť z nich vyvíja svoje aktivity mimo obce. Podľa charakteru činnosti sa neziskové organizácie členia na organizácie pôsobiace hlavne v oblasti kultúry a vzdelávania, životného prostredia, obhajoby záujmov skupín občanov. Práca v organizáciách tretieho sektora sa vykonáva predovšetkým na báze dobrovoľnosti, prácu robia ľudia z vlastnej vôle, chcú pomôcť komunite a bez nároku na odmenu.

Tab. 86B: Občianske združenia so sídlom v Michal na Ostrove k 01. 07. 2024

Názov organizácie	Sídlo	Činnosti
ŠKST JUNIOR	Kolónia 429, 930 35 Michal na Ostrove – Kolónia	telovýchovným združením
Športujeme.sk – Sportolunk.sk	930 35 Michal na Ostrove 127	podpora a rozvoj telesnej kultúry a všeobecná propagácia športu
Profi Záchranári	930 35 Michal na Ostrove – Kolónia 226	záchrannárske, hasičské
Druhá šanca na domov	930 35 Michal na Ostrove – Kolónia 210	ochrana zvierat, útulky
Poľovnícka spoločnosť Les	930 35 Michal na Ostrove 166	poľovnícke
Telovýchovná jednota Družstevník Michal na Ostrove	Michal na Ostrove 0, 930 35 Michal na Ostrove	sa stará o rozvoj, prosperitu a ochranu a ochranu záujmov základných odvetvových zložiek
Daruj úsmev 9	930 35 Michal na Ostrove 144	životné prostredie, postihnutí zdravotne, vzdelávanie, výchova, mládež, umenie, kultúra, šport
KROKY Jaga	930 35 Michal na Ostrove 47	podpora a pomoc pri integrácii špecifických skupín občanov
E-LIT	930 35 Michal na Ostrove 47	sociálne, opatrovateľské
RÓMSKA OSADA	Michal na Ostrove 150, 930 35 Michal na Ostrove	zachovanie kultúrnych hodnôt rómskeho etnika
Dobrovoľná požiarna ochrana Slovenskej republiky	Kutuzovova 253/17, 831 03 Bratislava-Nové Mesto	záchrannárske, hasičské
Združenie maďarských rodičov na Slovensku Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským – Magyar Nyelvű Óvoda Železničná 98, Michal na Ostrove Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége	Zoltána Kodály 777, 924 01 Galanta	zhromažďuje a rieši názory a námety, pripomienky a požiadavky rodičov
Základná organizácia Jednoty dôchodcov Michal na Ostrove	Michal na Ostrove 246, 930 35 Michal na Ostrove	organizuje a vedie starších občanov, podporuje rozvoj sociálnych služieb

Zdroj: Ministerstvo vnútra SR, 2024 <https://ives.minv.sk/rmno/>

Ostatné služby

Kostoly a cintoríny sú od nepamäti neoddeliteľnou súčasťou vidieckeho krajinného obrazu na Slovensku, kde sa prelínajú hlboké duchovné, kultúrne, historické a spoločenské dimenzie. Tieto miesta predstavujú nielen náboženské a duchovné centrá, ale sú aj dôležitými piliermi komunitného života, ktoré formujú identitu, tradície a kultúrne dedičstvo vidieckych spoločenských skupín. Kostoly a cintoríny sú významnými miestami pre upevňovanie spoločenských väzieb a podporu komunitného ducha. Sú miestom stretnutí, spoločenských udalostí ktoré zosilňujú vzájomnú podporu a solidaritu medzi obyvateľmi.

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti v obci sa nachádza 1 kostol, 1 cintorín a 1 dom smútku.

V roku 2021 bola zrekonštruovaná budova domu smútku na miestnom cintoríne v obci Michal na Ostrove. Bol zrekonštruovaný vnútorný priestor budovy (kde sa vykonávajú smútočné obrady a rozlúčka so zosnulým), ako aj vonkajšia fasáda. Rekonštrukcia zahŕňala kompletnú izoláciu vnútorných stien, opravu stien s náterom, obnovu podlahy, výmenu elektrického vedenia, ako aj poistnej skrine, výmenu vnútorných a vonkajších svietidiel, opravu – izoláciu obvodových stien a novej fasády, výmenu okien a dverí.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať rekonštrukciu oplotenia cintorína.

Ochrana a bezpečnosť

Subjektmi prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti sú orgány, organizácie a inštitúcie, ktoré sú realizátormi preventívnych aktivít a opatrení uskutočňovaných samostatne alebo v partnerstve na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni. Podľa zákona č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prevencii kriminality“) sa pod prevenciou kriminality rozumie „cieľavedomé, plánovité, koordinované a komplexné pôsobenie na príčiny a podmienky, ktoré vyvolávajú alebo umožňujú kriminalitu a inú protispoločenskú činnosť, s cieľom ich predchádzania, potlačania a zamedzovania; to sa vzťahuje aj na prevenciu inej protispoločenskej činnosti“.

Štatistické ukazovatele kriminality a inej protispoločenskej činnosti v okrese Dunajská Streda zodpovedajú celoslovenskému vývoju celkovej kriminality, ktorá má v posledných rokoch spravidla klesajúcu tendenciu. Obec realizuje viac aktivít na prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti.

Vandalizmus, ako forma antisociálneho správania, predstavuje nielen estetický a finančný problém pre komunitu, ale tiež signalizuje hlbšie sociálne a kultúrne problémy. V malej obci vandalizmus má zvlášť silný dopad, keďže zdroje na opravy a prevenciu sú často obmedzené. Vandalizmus môže poškodiť nielen fyzické prostredie, ale aj sociálnu súdržnosť. Akt vandalizmu často vyvoláva pocit nespravodlivosti a frustrácie medzi obyvateľmi, ktorí sa starajú o svoje spoločenstvo. Vytvorenie zmysluplných aktivít a programov pre mládež môže odvrátiť mladých ľudí od zapojenia sa do vandalizmu tým, že im ponúkne alternatívne formy sebarealizácie a zmysluplného trávenia voľného času. Aktívne zapojenie občanov do ochrany a starostlivosti o verejné priestory môže vytvoriť silný odstrašujúci účinok voči potenciálnym vandalom.

Vandalizmus predstavuje vážnu výzvu, ktorá si vyžaduje koordinovanú reakciu zo strany celej komunity. Boj proti tomuto problému si vyžaduje kombináciu vzdelávania, zapojenia občanov, zlepšenia infraštruktúry a spolupráce s orgánmi činnými v trestnom konaní. Investície do týchto stratégií nielenže pomôžu predchádzať vandalizmu, ale tiež posilnia spoločenskú súdržnosť a zlepšia celkovú kvalitu života v obci. V konečnom dôsledku je boj proti vandalizmu bojom za zachovanie hodnôt, ktoré definujú zdravé a prosperujúce spoločenstvo.

Obec Michal na Ostrove podporuje činnosť odborníkov a subjektov, ktorí pôsobia v oblasti prevencie negatívnych spoločenských javov. V strednodobom horizonte je potrebné zvýšiť preventívne, informačno-propagačné a kontrolné aktivity, venovať pozornosť sociálne slabším vrstvám obyvateľov obce (a pri zistení problémov vo výchove riešiť konkrétne prípady v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a Policajným zborom SR).

Efektivita v boji proti kriminalite si vyžaduje komplexný prístup prevencie, riešenia zamerané na príčiny a vplyvy mikroprostredia a účinnú koordinovanú spoluprácu všetkých subjektov prevencie.

V strednodobom horizonte bude potrebné ďalej hľadať možnosti a prostriedky (vlastné zdroje, ako aj zdroje získané z dotácií a grantov) s cieľom využiť ich na podporu zníženia kriminality a iných nežiadúcich spoločenských javov, a tým uspokojiť sociálne a bezpečnostné štandardy modernej spoločnosti.

V strednodobom horizonte je potrebné pokračovať v budovaní a rozširovaní kamerových systémov, prvkov pasívnej ochrany majetku a osôb s cieľom vyššej bezpečnosti.

Zhodnotenie obdobia 20010-2024

Miestna samospráva obce Michal na Ostrove na obdobie 2010 – 2024 stanovila ako globálny cieľ podporiť vyvážený rozvoj v obci prostredníctvom postupného zvyšovania jej konkurencieschopnosti. Hlavné priority pre dané obdobie boli nasledovné: ochrana životného prostredia, investície do občianskej infraštruktúry, podpora rozvoja služieb pre obyvateľov, rozvoj technickej a dopravnej infraštruktúry. V obci Michal na Ostrove sa podarilo realizovať viac úspešných aktivít, avšak je zrejmé, že nie všetky naplánované aktivity boli realizované.

Vybrané rozvojové aktivity obce Michal na Ostrove v období 2005 – 2014

Názov projektu	Časový harmo-nogram	Koor-dinátor	Finančná náročnosť v EUR	Verejné výdavky spolu v EUR (SKK)	Verejné výdavky v EUR (SKK)				Súkromné výdavky v EUR (SKK)	Poznámky
					miestne zdroje	regionálne (VUC) zdroje	národné zdroje/štátny rozpočet	zdroje EU		
Rekonštrukcia verejného priestranstva	2010-2011		319.537,21,-		15.148,04,-	-	76.097,29,-	228.291,87,-	-	PPA Program rozvoja vidieka SR 2007-2013
Rekonštrukcia a obnova chodníkov	2011-2012		179.064,12,-		3.386,07,-	-	35.135,61,-	140.542,44,-		PPA Program rozvoja vidieka SR 2007-2013

Zdroj: Obecný úrad, 2014

Projekty realizované obcou Michal na Ostrove, resp. v partnerstve v období 2015 – 2024

Dátum realizácie	Kód projektu	Názov projektu	Zdroje financovania	Rozpočet projektu v EUR	Spoluúčasť obce v EUR
2015	CEZ : UV SR – 1066/2015	Výstavba multifunkčné ihriska	Úrad vlády Slovenskej republiky	66743,05	26743,05
2017		Bytový dom 2 x 12 bytová jednotka	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky	1053000,-	631800,-
2017		Zníženie energetickej náročnosti zdravotného strediska	Environmentálny fond	127696,86	120000,-

2018		Novostavba hasičskej zbrojnice	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	130197,22	70197,-
2019		Územný plán obce Michal na Ostrove	Slovenská republika zastúpená Ministerstvom dopravy a výstavby Slovenskej republiky	21 600,-	4320,-
2019		Zníženie energetickej náročnosti zdravotného strediska	Environmentálny fond	158716,71	8716,71
2019	302011G502	Cyklotrasa Michal na Ostrove – Michal na Ostrove Kolónia	Integrovaný regionálny operačný program – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	135825,02	6791,26

2020	302011G502	Uzamykateľný prístrešok v obci Michal na Ostrove	Integrovaný regionálny operačný program – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	38669,46	6389,25
2021	310041K592	Zníženie energetickej náročnosti budovy Obecného úradu v obci Michal na Ostrove	Slovenská inovačná a energetická agentúra ako sprostredkovateľský orgán pre operačný program Kvalita životného prostredia v zastúpení Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky ako riadiaceho orgánu pre Operačný program Kvalita životného prostredia	256910,89	37446,09
2023	IROP-CLLD-T477-512-001-002	Rekonštrukcia chodníka v obci Michal na Ostrove	Integrovaný regionálny operačný program – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	16779,19	5121,07
2023	IROP-CLLD-T477-512-002-001	Uzamykateľný prístrešok pre bycikle pri ŽST Michal na Ostrove	Integrovaný regionálny operačný program – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	45506,47	10506,47

Zdroj: Obecný úrad, 2024

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Okres Dunajská Streda zahŕňa 67 obcí – z toho 4 mestá – a rozprestiera sa na 1074,6 km² (rozlohou patrí medzi veľké okresy Slovenska). Okres sa v rámci Slovenska radí medzi väčšie aj počtom obyvateľov. Okres je významným administratívnym, hospodárskym, kultúrnym a vzdelávacím centrom Podunajského regiónu. Okres Dunajská Streda má relatívne stabilne rastúcu populáciu v dôsledku dobrej geografickej polohy – v blízkosti hlavného mesta SR. Okres Dunajská Streda susedí s okresmi: Senec, Galanta a Komárno. Dlhá južná hranica okresu je zároveň hranicou s Maďarskou republikou.

Obec Michal na Ostrove je od okresného mesta vzdialená 11 km severným smerom. Obec nemôže presadzovať individuálny prístup k regionálnemu rozvoju, ale musí dôkladne analyzovať svoje prostredie a plánovať svoj rozvoj v súlade s obmedzeniami a možnosťami okolia.

Obec má v mikropriestore pre celé územie Žitného ostrova typický bodový charakter osídlenia v poľnohospodárskej krajine, pričom okresné mesto Dunajská Streda tvorí centrálny rozvojový pól sídelnej štruktúry priestoru obce.

Tab. 87: Zoznam obcí za okres Dunajská Streda

Baka	Baloň	Bellova Ves	Blahová	Blatná na Ostrove
Bodíky	Boheľov	Báč	Dobrohošť	Dolný Bar
Dolný Štál	Dunajská Streda	Dunajský Klátov	Gabčíkovo	Holice
Horná Potôň	Horné Mýto	Horný Bar	Hubice	Hviezdoslavov
Jahodná	Janíky	Jurová	Kostolné Kračany	Kráľovičove Kračany
Kvetoslavov	Kyselica	Kľúčovec	Kútники	Lehnice
Lúč na Ostrove	Makov	Mad	Malé Dvorníky	Medveďov
Michal na Ostrove	Mierovo	Nový Život	Ohrady	Okoč
Orechová Potôň	Oľdza	Padáň	Pataš	Potônske Lúky
Povoda	Rohovce	Sap	Topoľníky	Trhová Hradská
Trnávka	Trstená na Ostrove	Veľká Paka	Veľké Blahovo	Veľké Dvorníky
Veľký Meder	Vieska	Vojka nad Dunajom	Vrakúň	Vydrany
Zlaté Klasy	Šamorín	Štvrtok na Ostrove	Čakany	Čenkovec
Čiližská Radvaň	Nárad			

Okres Dunajská Streda má vyše 127 tisíc obyvateľov. Okres má rozmanitú populáciu s rôznorodou vekovou štruktúrou. Mesto Dunajská Streda ako okresné sídlo je najľudnatejším mestom v okrese.

Tab. 88: Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na konci obdobia (osoba) v období 2012 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Slovenská republika	5424687	5428792	5434712	5459781	5457873	5450421	5443120	5435343	5426252	5421349	5415949	5410836
Trnavský kraj	566114	565573	565296	565324	564917	563591	562372	561156	559697	558677	557608	556577
Okres Dunajská Streda	127025	126078	125238	123355	122825	121891	121028	120085	119306	118499	117884	117402

Poznámka: Údaje k 31. 12. 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V národnostnej štruktúre okresu Dunajská Streda má prevahu maďarská národnosť: podľa údajov Štatistického úradu SR sa v roku 2021 vyše 70 % obyvateľov okresu tvorili obyvatelia maďarskej národnosti.

Materinský jazyk má zásadný význam pre rozvoj južného Slovenska. Podporuje kultúrnu identitu a súdržnosť, zlepšuje vzdelávanie a osobný rozvoj, prispieva k ekonomickému rastu, zabezpečuje sociálnu inklúziu a rovnosť, a podporuje medzikultúrny dialóg a spoluprácu. Investície do vzdelávania a služieb v materinskom jazyku sú nevyhnutné pre udržateľný a inkluzívny rozvoj regiónu. 71,22 % obyvateľov okresu uvádza maďarčinu ako svoj materinský jazyk.

Tab. 89: Štruktúra obyvateľov podľa národnosti v okrese Dunajská Streda k 1. 1. 2021 – celkový počet obyv.: 124669

slovenská (abs.)	slovenská (%)	maďarská (abs.)	maďarská (%)	rómska (abs.)	rómska (%)	rusínska (abs.)	rusínska (%)	česká (abs.)	česká (%)
30728	24.65	85586	68.65	1225	0.98	25	0.02	588	0.47

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 90: Štruktúra obyvateľov podľa ďalšej národnosti v okrese Dunajská Streda k 1. 1. 2021 – celkový počet osôb s ďalšou národnosťou: 8861

slovenská (abs.)	slovenská (%)	maďarská (abs.)	maďarská (%)	rómska (abs.)	rómska (%)	rusínska (abs.)	rusínska (%)	česká (abs.)	česká (%)
2328	26.27	2909	32.83	975	11	77	0.87	145	1.64

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 91: Štruktúra obyvateľov podľa materinského jazyka v okrese Dunajská Streda k 1. 1. 2021

slovenský (abs.)	slovenský (%)	maďarský (abs.)	maďarský (%)	rómsky (abs.)	rómsky (%)	rusínsky (abs.)	rusínsky (%)	český (abs.)	český (%)
26617	21.35	88795	71.22	1488	1.19	47	0.04	539	0.43

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 92: Prirodzený prírastok obyvateľstva (osoba) na rôznych regionálnych úrovniach v období 2011 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Slovenská republika	-5506	-6915	-16896	-2439	3820	3346	4055	5206	1776	3687	2734	3098	8910
Trnavský kraj	-1152	-1481	-2332	-841	-25	-367	-209	-86	-458	-88	-234	-170	55
Okres Dunajská Streda	-216	-239	-484	-246	54	-85	-31	-20	-22	-82	-92	-70	-5

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 93: Migračné saldo (osoba) na rôznych regionálnych úrovniach v období 2011 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Slovenská republika	1401	995	2338	4347	3632	3955	3722	3885	3127	1713	2379	3416	2966
Trnavský kraj	1693	1758	1620	1248	1351	1586	1425	1545	1478	1157	1265	1238	1433
Okres Dunajská Streda	1163	1079	1053	776	880	948	974	799	829	697	574	607	659

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 94: Priemerný vek obyvateľa (rok) na rôznych regionálnych úrovniach v období 2011 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Slovenská republika	41,91	41,62	41,39	41,26	41,06	40,82	40,59	40,37	40,13	39,87	39,6	39,32	39,05
Trnavský kraj	42,78	42,49	42,26	42,23	41,99	41,72	41,48	41,23	40,98	40,72	40,44	40,15	39,86
Okres Dunajská Streda	42,31	42,07	41,85	41,88	41,66	41,41	41,16	40,93	40,7	40,45	40,16	39,84	39,56

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 95: Podiel osôb v predproduktívnom veku (percento) na rôznych regionálnych úrovniach v období 2011 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Slovenská republika	15,99	16,09	16,06	15,9	15,83	15,74	15,61	15,46	15,33	15,31	15,32	15,35	15,41
Trnavský kraj	14,89	14,96	14,89	14,68	14,58	14,48	14,31	14,12	13,97	13,91	13,87	13,85	13,89
Okres Dunajská Streda	14,92	14,93	14,84	14,65	14,57	14,48	14,35	14,19	14,03	13,95	13,95	14,04	14,11

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 96: Podiel osôb v produktívnom veku (percento) na rôznych regionálnych úrovniach v období 2011 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Slovenská republika	65,66	66,06	66,55	67,03	67,59	68,22	68,87	69,55	70,22	70,73	71,14	71,52	71,81
Trnavský kraj	66,21	66,63	67,17	67,57	68,23	68,96	69,69	70,45	71,19	71,74	72,22	72,67	72,97
Okres Dunajská Streda	67,23	67,64	68,31	68,63	69,27	69,98	70,76	71,55	72,33	72,9	73,27	73,49	73,62

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 97: Podiel osôb v poproduktívnom veku (percento) na rôznych regionálnych úrovniach v období 2011 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Slovenská republika	18,4	17,85	17,39	17,07	16,58	16,04	15,52	14,99	14,45	13,96	13,54	13,13	12,78
Trnavský kraj	18,9	18,41	17,94	17,75	17,19	16,56	16	15,43	14,85	14,35	13,91	13,47	13,14
Okres Dunajská Streda	17,9	17,43	16,84	16,72	16,16	15,54	14,9	14,26	13,64	13,15	12,78	12,48	12,27

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 98: Index ekonomického zaťaženia osôb (percento) na rôznych regionálnych úrovniach v období 2012 – 2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Slovenská republika	52,3	51,38	50,26	49,2	47,95	46,59	45,21	43,77	42,41	41,39	40,57	39,81	39,25
Trnavský kraj	51,03	50,08	48,88	47,99	46,56	45	43,48	41,95	40,48	39,4	38,46	37,61	37,04
Okres Dunajská Streda	48,75	47,84	46,38	45,7	44,36	42,9	41,33	39,77	38,26	37,18	36,48	36,08	35,82

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva hrá kľúčovú úlohu v sociálnom a ekonomickom rozvoji regiónov. Kvalitné vzdelanie prispieva k zvýšeniu produktivity, inovácií a celkovej konkurencieschopnosti regiónov. Regióny s vysokou úrovňou vzdelania sú atraktívnejšie pre zahraničných aj domácich investorov, ktorí hľadajú kvalifikovanú pracovnú silu. To vedie k zvýšeniu investícií a tvorbe nových pracovných miest. Veľká časť populácie má stredoškolské vzdelanie, vrátane odborných a technických škôl, ktoré pripravujú študentov na miestny pracovný trh.

Tab. 99: Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v okrese Dunajská Streda k 1. 1. 2021 (počet obyv.: 124669)

bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0 – 14 rokov (abs.)	bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0 – 14 rokov (%)	základné vzdelanie (abs.)	základné vzdelanie (%)	stredné odborné vzdelanie (učňovské) (bez maturity) (abs.)	stredné odborné vzdelanie (učňovské) (bez maturity) (%)	úplné stredné vzdelanie (s maturitou) (abs.)	úplné stredné vzdelanie (s maturitou) (%)
13167	10.56	24530	19.68	29040	23.29	28309	22.71
vyššie odborné vzdelanie (abs.)	vyššie odborné vzdelanie (%)	vysokoškolské vzdelanie (abs.)	vysokoškolské vzdelanie (%)	bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac (abs.)	bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)
6989	5.61	17258	13.84	447	0.36	4929	3.95

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Investície do vzdelávania a rozvoja ľudských zdrojov sú nevyhnutné pre zabezpečenie dlhodobého a inkluzívneho rozvoja okresu. Preto je dôležité, aby vláda, miestne samosprávy, súkromný a mimovládny sektor spolupracovali na podpore vzdelania a vytváraní priaznivých podmienok pre rozvoj vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva.

Tab. 100: Štruktúra obyvateľov podľa súčasnej ekonomickej aktivity v okrese Dunajská Streda k 1. 1. 2021 (počet obyv.: 124669)

pracujúci (okrem dôchodcov) (abs.)	pracujúci (okrem dôchodcov) (%)	pracujúci (abs.)	pracujúci (%)	osoba na materskej dovolenke (abs.)	osoba na materskej dovolenke (%)	osoba na rodičovskej dovolenke (abs.)	osoba na rodičovskej dovolenke (%)	nezamestnaný (abs.)	nezamestnaný (%)
53516	42.93	7763	6.23	446	0.36	1215	0.97	4321	3.47
žiak strednej školy (abs.)	žiak strednej školy (%)	študent vysokej školy (abs.)	študent vysokej školy (%)	osoba v domácnosti (abs.)	osoba v domácnosti (%)	dôchodca (abs.)	dôchodca (%)	prijemca kapitálových príjmov (abs.)	prijemca kapitálových príjmov (%)
3869	3.1	1727	1.39	6903	5.54	23369	18.74	116	0.09
žiak základnej školy (abs.)	žiak základnej školy (%)	dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky (abs.)	dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky (%)	osoba v domácnosti (abs.)	osoba v domácnosti (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)		
10755	8.63	8236	6.61	254	0.2	2179	1.75		

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Pre okres je špecifické jeho rovinaté územie, tvorí ho Podunajská rovina. Geologická stavba územia je jednotná. V podloží ju tvoria vrstvy neogénnych uloženín, na ktorých sú mocné nánosy Dunaja, štrky, piesky, íly. Svojou geografickou polohou patrí k oblastiam s priaznivými prírodnými podmienkami (nížinná oblasť, teplá klíma, vodné zdroje, kvalitná pôda). Z hľadiska prírodných pomerov zohráva mimoriadne významnú úlohu prítomnosť rieky Dunaj.

Z celkovej rozlohy územia okresu 76 % tvorí poľnohospodárska pôda. Okrem toho, že okres patrí k najproduktívnejším poľnohospodárskym oblastiam, nachádzajú sa tu rozsiahle zásoby podzemných pitných vôd nadregionálneho významu. Z toho dôvodu bola prevažná časť okresu vyhlásená za chránenú oblasť prirodzenej akumulácie vôd Žitného ostrova.

Rastlinstvo a živočíšstvo v tomto regióne je veľmi rozmanité a bohaté. K vzácnym rastlinným druhom patria slanomilné rastliny: *palina prímorská*, *skorocel prímorský* a vodné rastliny *salvinia plávajúca* a *lekno biele*. Typickým pre okres je živočíšstvo kultúrnych stepí: *bažant obyčajný*, *jarabica poľná*, *sysel' obyčajný*. Z chránených živočíšnych druhov sa tu vyskytujú najmä vodné vtáky: *kormorán veľký*, *myšiarka močiarna*, *rybárík riečny*, *blatniak tmavý*, *chocholačka sivá* a *volavka purpurová*. Znovu naplnené, dlhé roky vysychajúce, vodné ramená a vodné dielo Gabčíkovo priťahujú množstvo vodného vtáctva, vyskytuje sa tam vyše 90 druhov.

Štruktúra využitia zeme je kritickým aspektom regionálneho rozvoja, pretože určuje, ako sú rôzne územia použité na rôzne účely, ako poľnohospodárstvo, lesníctvo, urbanizáciu, priemysel alebo ochranu prírody. Efektívne a udržateľné využívanie zeme môže mať významné ekonomické, sociálne a environmentálne dopady na regióny.

Hospodársky výkon okresu Dunajská Streda je výsledkom kombinácie silných priemyselných odvetví, prosperujúceho poľnohospodárstva, rastúceho cestovného ruchu a dobrej infraštruktúry.

Okres Dunajská Streda je jedným z najúrodnejších regiónov na Slovensku. Veľká časť pôdy je využívaná na poľnohospodárske účely, najmä na pestovanie obilnín, kukurice, slnečnice a repky olejnej. Poľnohospodárstvo tradične prispieva k exportným možnostiam regiónu.

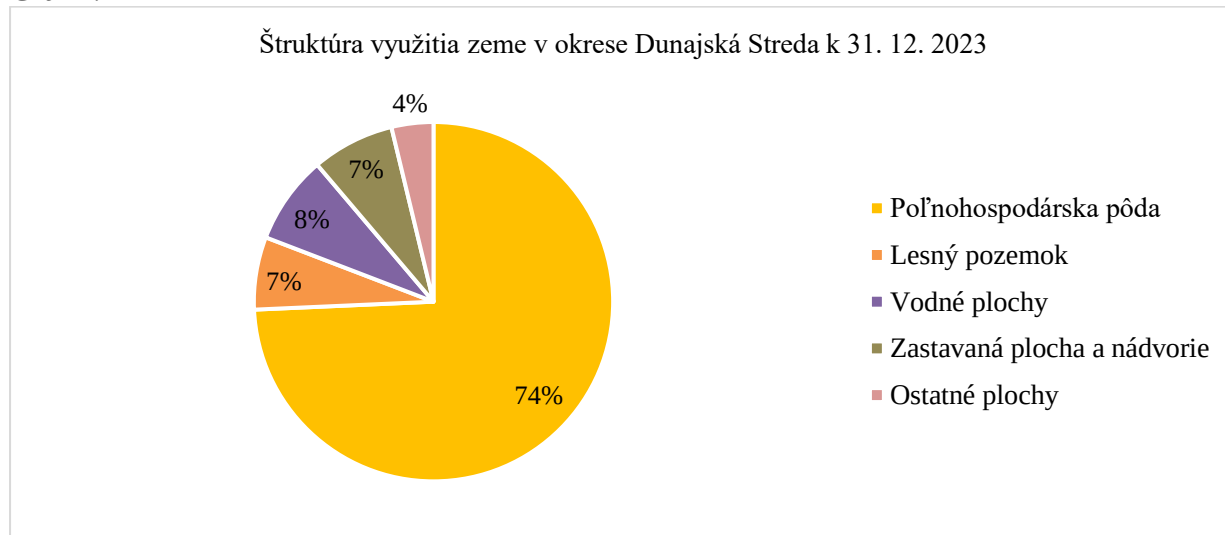
Tab. 101: Štruktúra využitia zeme v okrese Dunajská Streda k 31. 12. 2023

	Celková výmera územia mesta	Poľnohospodárska pôda	Lesný pozemok	Vodné plochy	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatné plochy
v m ²	1074589421	798357961	70199135	85616862	79932141	40483322
v %	100.00	74.29	6.53	7.97	7.44	3.77

Poznámka: Údaje k 31. 12. 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Graf 1:

Poznámka: Údaje k 31. 12. 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

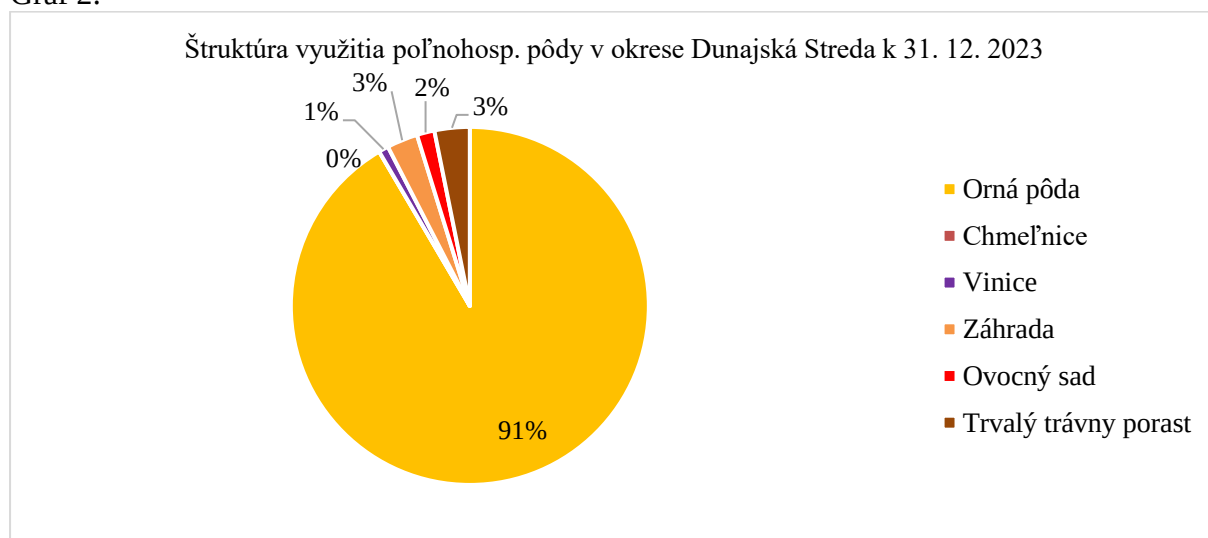
Tab. 102: Štruktúra využitia poľnohosp. pôdy v okrese Dunajská Streda k 31. 12. 2023

	Celková výmera poľnohosp. p.	Orná pôda	Chmeľnice	Vinice	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávny porast
v m ²	798357961	730845066	0	7100992	22335933	12672403	25403567
v %	100.00	91.54	0.00	0.89	2.80	1.59	3.18

Poznámka: Údaje k 31. 12. 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Graf 2:

Poznámka: Údaje k 31. 12. 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Domový a bytový fond, ktorý predstavuje súbor obytných budov a bytových jednotiek v regióne, zohráva kľúčovú úlohu v regionálnom rozvoji. Jeho stav, dostupnosť a kvalita majú priame dopady na ekonomiku, sociálnu kohéziu, demografické trendy a celkovú kvalitu života v danej oblasti. Kvalitný a dostatočne veľký domový a bytový fond môže pritiahnúť nové investície, podniky a pracovné príležitosti, čo vedie k ekonomickému rastu regiónu. V roku 2021 (SODB 2021) bolo v okrese Dunajská Streda 37685 domov a 55449 bytov.

Tab. 103: Štruktúra domov podľa typu domu v okrese Dunajská Streda k 1. 1. 2021 (počet domov spolu: 37685)

rodinný dom (abs.)	rodinný dom (%)	bytový dom (abs.)	bytový dom (%)	polyfunkčná budova (abs.)	polyfunkčná budova (%)	ostatné budovy na bývanie (abs.)	ostatné budovy na bývanie (%)	neskolaudovaný rodinný dom (abs.)	neskolaudovaný rodinný dom (%)
33786	89,65	1879	4,99	147	0,39	667	1,77	181	0,48
núdzový objekt, neurčený na bývanie (abs.)	núdzový objekt, neurčený na bývanie (%)	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia (abs.)	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia (%)	ostatné (abs.)	ostatné (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)		
80	0,21	113	0,3	804	2,13	28	0,07		

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 104: Štruktúra domov podľa typu kanalizačného systému v okrese Dunajská Streda k 1. 1. 2021 (počet domov spolu: 37685)

septik, žumpa (abs.)	septik, žumpa (%)	prípojka kanalizačnú na sieť (abs.)	prípojka kanalizačnú na sieť (%)	domáca čistička odpadových vôd (abs.)	domáca čistička odpadových vôd (%)
18644	49.47	17523	46.5	362	0.96
bez kanalizácie (abs.)	bez kanalizácie (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)		
722	1.92	434	1.15		

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Tab. 105: Štruktúra bytov podľa typu domu v okrese Dunajská Streda k 1. 1. 2021 (počet bytov spolu: 55449)

rodinný dom (abs.)	rodinný dom (%)	bytový dom (abs.)	bytový dom (%)	polyfunkčná budova (abs.)	polyfunkčná budova (%)	ostatné budovy na bývanie (abs.)	ostatné budovy na bývanie (%)	neskolaudovaný rodinný dom (abs.)	neskolaudovaný rodinný dom (%)
34217	61.71	17663	31.85	1176	2.12	839	1.51	187	0.34
núdzový objekt, neurčený na bývanie (abs.)	núdzový objekt, neurčený na bývanie (%)	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia (abs.)	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia (%)	ostatné (abs.)	ostatné (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)		
84	0.15	429	0.77	826	1.49	28	0.05		

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024, <https://www.scitanie.sk/>

Okres Dunajská Streda má rozvinutý priemyselný sektor, ktorý zahŕňa výrobu automobilových komponentov, potravinársky priemysel, stavebníctvo a spracovanie dreva. Hospodárske výkony okresu v období 2020 – 2021 boli výrazne poznačené negatívnymi následkami pandémie COVID19, vrátane jej vplyvu na zdravie a život ľudí žijúcich v tomto regióne.

V rámci Trnavského kraja okres Dunajská Streda patrí medzi okresy s vyššími mierami nezamestnanosti. Okres Dunajská Streda na základe výšky priemerných miezd patrí medzi podpriemerné regióny Slovenska, príjmy tunajších obyvateľov sú výrazne pod krajským a celoslovenským priemerom.

Tab. 106: Celkový počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v okrese Dunajská Streda k 31. 12. v období 2010 – 2023

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Počet UoZ	2362	2797	3334	4137	1843	2025	2537	4330	6347	7419	8137	8733	7927	7514

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 107: Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie v okrese Dunajská Streda k 31. 12. v období 2010 – 2023

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Počet UoZ	1444	1721	2006	2392	1140	1320	1567	2634	3581	4070	4326	4627	4235	3912

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 108: Miera evidovanej nezamestnanosti na rôznych regionálnych úrovniach k 30. 06. 2024

Územie	*Prítok UoZ v mesiaci	*Odtok UoZ v mesiaci	Stav UoZ ku koncu mesiaca	Počet nedisponibilných UoZ					Obyvateľstvo v produktívnom veku (OPV)	Počet disponibilných UoZ v produktívnom veku	Podiel UoZ v PV na OPV (v %) (PU)	Podiel disponibilných UoZ v PV na OPV (v %) (PDU)
				spolu	z toho							
					Vzdelávanie a príprava pre trh práce, Rekvalifikácia	Dočasná pracovná neschopnosť a OČR	Absolventská prax a Prax pre mladých	Menšie obecné služby a PUPN				
Okres Dunajská Streda	382	310	2 570	259	7	231	5	16	87 453	2 310	2,94	2,64
Okres Galanta	293	246	1 674	118	9	109	0	0	66 580	1 556	2,51	2,34
Okres Hlohovec	123	104	699	62	5	57	0	0	28 542	637	2,45	2,23
Okres Piešťany	142	132	941	99	6	93	0	0	40 630	842	2,32	2,07
Okres Senica	213	210	1 815	131	12	92	0	27	39 987	1 684	4,54	4,21
Okres Skalica	148	136	839	45	6	39	0	0	31 592	794	2,66	2,51
Okres Trnava	415	340	2 193	134	13	122	0	0	88 998	2 058	2,46	2,31
Trnavský kraj	1 716	1 478	10 731	848	58	743	5	43	383 782	9 881	2,80	2,57
Slovensko	16 973	16 036	166 094	27 890	936	12 914	59	14 368	3 632 461	138 173	4,57	3,80

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, <https://www.upsvr.gov.sk/> 2024

Okres Dunajská Streda by mohol byť prítiažlivým miestom pre potenciálnych investorov v budúcnosti v dôsledku dobrej dopravnej polohy územia (v blízkosti miest Bratislava a Győr [Maďarsko]), kvalitnej pracovnej sily a infraštruktúrnej vybavenosti (v dopravnej vybavenosti územia veľký prínos predstavuje rýchlostná komunikácia R7, avšak pre udržateľný rozvoj okresu je potrebné pokračovať vo výstavbe R7).

Súčasná výkonnosť ekonomiky okresu je mierne nižšia ako priemer Slovenska (čo naznačuje aj ukazovateľ, ako priemerná mesačná nominálna mzda), avšak potenciál pre rozvoj hospodárstva regiónu je veľmi veľký – do roku 2030 sa okres môže stať jedným z najrozvinutejších hospodárskych centier Slovenska.

Nevyhnutným činiteľom pre rozvoj regiónu je prílev zahraničných investícií (ktoré v uplynulých rokoch smerovali hlavne do Dunajskej Stredy a Šamorína, resp. do obce Kostolné Kračany), rozvoj progresívnych technológií, informačného a poradenského systému pre potreby podnikateľskej sféry. Najmladším priemyselným parkom okresu je Žitnoostrovský priemyselný park v obci Kostolné Kračany v susedstve mesta Dunajská Streda. Predpokladom úspešnosti je skvalitňovanie spolupráce podnikateľov a samospráv a ich integrácia do všetkých rozvojových oblastí a rozvoj cezhraničnej spolupráce.

Podnikateľská aktivita, realizovaná právnickými osobami (napr. spoločnosťami s ručením obmedzeným, akciovými spoločnosťami) a fyzickými osobami (živnostníkmi), je jedným z hlavných motorov regionálneho rozvoja. Súkromní podnikatelia – fyzické osoby nezapísané v OR² zohrávajú dôležitú úlohu v hospodárskom živote a vo vývoji konkurencieschopnosti každého regiónu. Vzhľadom na počet súkromných podnikateľov – fyzických osôb nezapísaných v OR postavenie regiónu je v celoštátnom pomere silnejšie než v oblasti podnikov (právnických osôb). Z pohľadu štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE najviac fyzických osôb – živnostníkov pôsobilo v stavebníctve, väčšie zastúpenie bolo aj vo veľkoobchode a maloobchode, oprave motorových vozidiel a motocyklov a v priemyselnej výrobe.

Najvyšší počet zamestnancov v okrese Dunajská Streda pracuje v rámci obsluhy strojov a zariadení, ktorí predstavujú viac než pätinu výberovej vzorky zamestnancov. Pomerne vysoký podiel majú aj technickí, zdravotnícki a pedagogickí zamestnanci, prevádzkoví zamestnanci v službách a obchode a remeselní a kvalifikovaní robotníci v príbuzných odboroch. Vzhľadom na odvetvovú skladbu zamestnancov je dominantou okresu priemysel, ktorý zamestnáva viac ako tretinu z výberovej vzorky zamestnancov. Na druhom mieste sa nachádzajú zamestnanci v sekcii veľkoobchod a maloobchod; oprava motor. vozidiel, za nimi nasledujú zamestnanci verejnej správy a obrany; povinného sociálneho zabezpečenia a zamestnanci dopravy a skladovania.

Najväčší zamestnávateľia okresu sa nachádzajú v okresnom centre (napr. METRANS /Danubia/, a. s. [profil: logistika, nákladná doprava, prevádzka terminálu kombinovanej dopravy; stav zamestnancov ku dňu 31. 12. 2021 bol 591]), Wertheim T, s. r. o. [profil: zámočníctvo, výroba zdvíhacích a manipulačných zariadení, výroba kovových výrobkov; stav zamestnancov ku dňu 31. 12. 2022 bol 378], Wertheim Kovo, s. r. o. [profil: výroba kovových výrobkov, kovoobrábanie a zámočnícke práce, vrátane úpravy povrchov nanášaním farieb a to pre konštrukcie pohyblivých schodov a chodníkov a zvárané konštrukcie; stav zamestnancov ku dňu 31. 12. 2022 bol 65] atď.) a v jeho susedstve – v priemyselnom parku Obce Kostolné Kračany (ktorý má rozlohu 150 hektárov a disponuje kompletnou infraštruktúrou, ktorá je vo vlastníctve obce; v súčasnosti tam nachádza pracovné uplatnenie vyše 2000 ľudí; medzi

² Fyzické osoby – podnikatelia, nezapísaní v obchodnom registri, sú osoby, podnikajúce na vlastnú zodpovednosť, podľa osobitných predpisov. Sú to živnostníci (podnikajúci na základe živnostenského zákona), osoby so slobodným povoláním (osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona napr. advokáti, lekári, audítori a i.) a samostatne hospodáriaci roľníci.

najväčšie firmy patrí Schindler Dunajská Streda a. s. [profil: výroba eskalátorov a výtáhov; stav zamestnancov ku dňu 31. 12. 2023 bol 435]).

Okrem Dunajskej Stredy ďalšie významné hospodárske centrá okresu sú mesto Veľký Meder a mesto Šamorín. Veľký Meder je jedným z najvýznamnejších turistických centier na juhu Slovenska – o to sa stará termálny a 100-hektárový lesopark na okraji mesta, ktorý predstavuje posledný pozostatok bývalého veľkého dubového lesa v Podunajskej nížine, ktorý je na Žitnom ostrove jedinečný. V meste Veľký Meder sú aj veľké priemyselné podniky: Webasto-Edscha Cabrio Slovakia s. r. o. (výroba strešných systémov pre kabriolety), Mliekareň Euromilk a. s. (firma sa zaoberá spracovávaním surového kravského mlieka, výrobou a distribúciou mliečnych produktov; výrobná štruktúra je úzko špecializovaná na trvanlivé mlieko UHT, trvanlivú šľahačku, smotanu, maslo a sušené mliečne pudinky).

V meste Šamorín sa nachádza moderný priemyselný park, funguje už vyše 15 rokov, pričom v ňom figurujú hlavne talianske firmy zamerané na automobilový priemysel. Medzi významné spoločnosti priemyselného parku patrí MEVIS Slovakia, s. r. o. Hlavným predmetom činnosti spoločnosti MEVIS Slovakia, s. r. o. je výroba kovov a kovových výrobkov, nástrojárstvo v oblasti kovovýroby. Stav zamestnancov ku dňu 31. 12. 2023 bol 201 a ďalších 94 pracovníkov pracoval u nich cez personálne agentúry. Spoločnosť MEVIS Slovakia, s. r. o. plánuje v nasledujúcom období rozširovať výrobu, aby pokryla narastajúce objednávky zákazníkov, najmä z automobilového priemyslu (osobných aj nákladných vozidiel) a tiež z odvetvia domácich elektrospotrebičov (zdroj: Výročná správa MEVIS Slovakia, s. r. o. za rok 2023).

Druhé najväčšie mesto okresu je významné aj v cestovnom ruchu v dôsledku výstavby rezortu x-bionic® sphere od roku 2014, tento rekreačno – športovo – kongresový areál vznikol vďaka myšlienke vytvoriť kvalitné podmienky pre každého, kto nielen rád športuje, ale chce kvalitný relax, gastronómiu (návštevníci rezortu okrem špičkových športovísk s olympijskými parametrami a vybavením nájdu široké možnosti oddychu) a konferenčné podmienky. Prevádzku rezortu X-BIONIC® SPHERE zabezpečuje X-BIONIC® SPHERE a. s. V roku 2016 rezort získal štatút Slovenského olympijského tréningového centra, ktorý poskytuje profesionálne podmienky pre výkon 27 olympijských športov. Súčasťou areálu je jedno z najväčších a najmodernejších olympijských jazdeckých centier, moderný atletický štadión, hotel (X-BIONIC® Hotel s kapacitou 282 izieb) i kongresové priestory. Ku dňu 31. 12. 2023 X-BIONIC® SPHERE a. s. zamestnávala 176 zamestnancov v trvalom pracovnom pomere (zdroj: Výročná správa X-BIONIC® SPHERE a. s. za rok 2023).

Mesto Gabčíkovo patrí medzi najmladšie mestá na Slovensku. Jednou z najväčších atrakcií mesta je Vodné dielo Gabčíkovo, ktoré patrí medzi najväčšie vodohospodárske projekty v Európe a svojou výrobou elektriny je najväčšou vodnou elektrárnou na Slovensku. Vo vodnej elektrárni je inštalovaných spolu 8 agregátov s výkonom po 90 MW.

Okres Dunajská Streda poskytuje dobré možnosti pre cestovný ruch, región je známy svojimi termálnymi kúpaliskami a wellness centrami, ktoré sú obľúbené medzi domácimi aj zahraničnými turistami. V okrese sa cestovný ruch veľmi rýchlo rozvíja. Využíva sa najmä ako rekreačné zázemie Bratislavy pre víkendové pobyty vo vlastných objektoch a na výlety najmä v letnom období za kúpaním. V súčasnosti je región Žitného ostrova vyhľadávaný najmä menej solventnou klientelou ako miesto lacnej dovolenky. Pre turizmus je mimoriadne dôležitý celkový stav územia a jeho podmienky, vrátane tých umelo vytvorených. V strednodobom horizonte cestovný ruch v regióne bude významnou ekonomickou aktivitou – čo potvrdzuje stúpajúci trend výstavby hotelov a ďalších ubytovacích zariadení za ostatné roky. Okres Dunajská Streda má široké možnosti pre rozvoj cestovného ruchu, čo bolo predurčené už aj

v strategickom pláne rozvoja cestovného ruchu z dielne Ministerstva hospodárstva SR „Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike“. Konkurencieschopnosť riešeného regiónu na trhu cestovného ruchu medzi inými ovplyvňujú hlavne nasledovné faktory:

- výhodná geografická poloha regiónu v rámci strednej Európy (nachádza sa v silne urbanizovanom ekonomickom trojuholníku Bratislava – Budapešť – Viedeň) – tieto veľmi dobré polohové predpoklady umožňujú, aby priťahoval hostí a návštevníkov zo Slovenska, ako aj zo susediacich zahraničných regiónov (a zároveň môže profitovať aj zo silného tranzitu),
- bohatý kultúrno-historický a spoločenský potenciál regiónu,
- vzácne prírodné prostredie regiónu (rieky, geotermálne pramene, lužné lesy atď.).

Okres sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi, folklórom a kultúrnymi festivalmi (okres možno označiť za „okres festivalov“ každoročne sa tu organizuje veľké množstvo kultúrnych festivalov (jazzové, divadelné, detské, gastronomické, národnostné). Rozvoj turizmu v okrese sa môže popri cykloturistike a termálnych areáloch zakladať na vidieckom turizme, ponuke tichých lokalít, miestnych tradíciách, zachovanom kolorite a gastronómii. Nutné je však budovať zariadenia, ktoré sa kvalitou svojej ponuky vyrovnajú úrovni v susednom Maďarsku. V takom prípade je reálne získať aj solventnejšiu klientelu v porovnaní so súčasnosťou.

Z hľadiska podnikateľskej aktivity právnických a fyzických osôb možno konštatovať, že podiel právnických osôb i fyzických osôb na tisíc obyvateľov okresu je mierne nad priemerom Slovenska. V okrese Dunajská Streda najpočetnejšie zastúpenie majú podnikateľské subjekty s počtom zamestnancov 0 – 19. Podnikateľské aktivity malých podnikov a živnostníkov v regióne sú zamerané prevažne na oblasť služieb (obchodná a sprostredkovateľská činnosť, poskytovanie iných služieb pre obyvateľstvo).

Tab. 109: Vývoj počtu fyzických osôb – podnikateľov v okrese Dunajská Streda v období 2023 – 2005

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Fyzické osoby podnikatelia (osoby)	10499	10598	9871	8935	9231	8803	9338	9305	9080	9939	10149	10571	10983	11370	11624	11777	11276	10800	9879

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 110: Vývoj počtu živnostníkov v okrese Dunajská Streda v období 2023 – 2005

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Živnostníci (osoby)	9845	9981	9244	8337	8631	8146	8750	8723	8548	9055	9323	9799	10233	10621	10846	10994	10445	9953	9026

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 111: Vývoj počtu živnostníkov na rôznych regionálnych úrovniach
v období 2023 – 2013

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Slovenská republika	376 745	376 991	350 236	312 269	323 896	303 961	323 948	322 968	316 460	337 182	352 709
Trnavský kraj	40 948	40 822	37 654	32 980	34 001	32 193	34 946	34 714	33 950	35 883	37 338
Okres Dunajská Streda	9 845	9 981	9 244	8 337	8 631	8 146	8 750	8 723	8 548	9 055	9 323

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 112: Vývoj počtu právnických osôb (spolu) v okrese Dunajská Streda
v období 2023 – 2005

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Právnické osoby spolu	6606	6653	6538	6554	6209	5736	5380	4934	4395	5583	5303	4801	4538	4154	3745	3456	2976	2707	2359

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 113: Vývoj počtu právnických osôb – ziskových v okrese Dunajská Streda
v období 2023 – 2005

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Právnické osoby ziskové	5912	5912	5768	5830	5541	5091	4799	4584	4129	4554	4322	3855	3625	3305	2945	2690	2245	2005	1700

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 114: Vývoj počtu právnických osôb – neziskových v okrese Dunajská Streda
v období 2023 – 2005

Rok	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Právnické osoby neziskové	694	741	770	724	668	645	581	350	266	1029	981	946	913	849	800	766	731	702	659

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 115: Vývoj počtu podnikov na rôznych regionálnych úrovniach

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Slovenská republika	264 086	266 583	258 090	258 813	247 022	230 143	219 466	210 766	193 262	196 355
Trnavský kraj	23 749	23 794	22 994	23 402	22 115	20 494	19 361	18 618	17 048	17 778
Okres Dunajská Streda	5 912	5 912	5 768	5 830	5 541	5 091	4 799	4 584	4 129	4 554

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 116: Štruktúra podnikov podľa ekonomických činností podľa SK NACE Rev. 2 v okrese Dunajská Streda v roku 2020 a v roku 2022

	Spolu	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	Priemysel spolu	Ťažba a dobývanie	Priemyselná výroba	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	Stavebníctvo	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	Doprava a skladovanie	Ubytovacie a stravovacie služby	Informácie a komunikácia	Finančné a poisťovacie činnosti	Činnosti v oblasti nehnuteľností	Odborné, vedecké a technické činnosti	Administratívne a podporné služby	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	Vzdelávanie	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	Umenie, zábava a rekreácia	Ostatné činnosti
Počet k 31.12.2020	5830	247	749	4	700	7	38	661	990	387	250	228	11	273	908	691	0	69	149	63	154
Počet k 31.12.2022	5912	251	747	6	691	5	45	690	925	363	253	263	16	299	990	695	0	84	147	73	116

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Tab. 117: Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností (SK NACE Rev. 2) v okrese Dunajská Streda v roku 2020 a v roku 2022

	Spolu	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	Priemysel spolu	Ťažba a dobývanie	Priemyselná výroba	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	Stavebníctvo	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	Doprava a skladovanie	Ubytovacie a stravovacie služby	Informácie a komunikácia	Finančné a poisťovacie činnosti	Činnosti v oblasti nehnuteľností	Odborné, vedecké a technické činnosti	Administratívne a podporné služby	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	Vzdelávanie	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	Umenie, zábava a rekreácia	Ostatné činnosti
Počet k 31.12.2020	8337	171	815	1	793	0	21	2580	1491	294	315	272	56	30	1177	489	0	88	13	51	495
Počet k 31.12.2022	9981	203	1021	1	934	1	85	2892	1650	431	342	320	75	29	1467	782	0	106	15	61	587

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Súkromný podnikatelia – fyzické osoby nezapísané v OR³ zohrávajú dôležitú úlohu v hospodárskom živote a vo vývoji konkurencieschopnosti každého regiónu. Vzhľadom na počet súkromných podnikateľov – fyzických osôb nezapísaných v OR postavenie regiónu je v celoštátnom pomere silnejšie než v oblasti podnikov (právnických osôb). Z pohľadu štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE najviac fyzických osôb –

³ Fyzické osoby – podnikatelia, nezapísaní v obchodnom registri, sú osoby, podnikajúce na vlastnú zodpovednosť, podľa osobitných predpisov. Sú to živnostníci (podnikajúci na základe živnostenského zákona), osoby so slobodným povoláním (osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona napr. advokáti, lekári, audítori a i.) a samostatne hospodáriaci roľníci.

živnostníkov pôsobilo v stavebníctve, väčšie zastúpenie bolo aj vo veľkoobchode a maloobchode, oprave motorových vozidiel a motocyklov a v priemyselnej výrobe.

Aktívne podnikateľské prostredie zároveň zvyšuje konkurencieschopnosť regiónu, podporuje internacionalizáciu a prispieva k infraštruktúrnemu a urbanistickému rozvoju. Podpora a rozvoj podnikateľských aktivít sú teda kľúčové pre dosiahnutie dlhodobého a udržateľného rozvoja okresu Dunajská Streda.

Príjmy generované podnikateľskou aktivitou umožňujú zvýšenie životnej úrovne obyvateľov, čo sa prejavuje v lepšom prístupe k bývaniu, vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti a iným službám. Úspešné podniky môžu prispievať k miestnemu rozvoju aj prostredníctvom sponzoringu a podpory komunitných aktivít. Podniky často podporujú kultúrne a spoločenské podujatia, ktoré obohacujú kultúrny život v regióne a posilňujú identitu miestnej komunity.

Ekonomický vývoj okresu i celej krajiny ovplyvňujú globálne procesy. Vysoká inflácia a vysoké ceny energií zvyšujú náklady firiem a spôsobia spomalenie ekonomického rastu celého Slovenska. Reálne mzdy majú klesajúci trend a spolu s nimi klesne aj spotreba domácností. Viditeľné oživenie ekonomiky príde v období 2024 – 2025. Hlavným rizikom je ďalší nárast cien energetických surovín a obmedzenie fyzických dodávok zemného plynu z Ruska. Hrozbou je taktiež zhoršenie vývoja vojny na Ukrajine a s tým spojené negatívne vplyvy na dodávateľské reťazce a zahraničný obchod. Pretrvávajúcim rizikom sú naďalej nové mutácie koronavírusu, ktoré by sa prejavili významnou jesennou alebo zimnou vlnou s potrebou zavedenia reštrikčných opatrení. (zdroj: Ministerstvo financií SR, 61. zasadnutie výboru pre makroekonomické prognózy (september 2022)).

Základné socioekonomické priestorové väzby obce a formy medziobecnej spolupráce

Podľa Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) v znení Zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011 obec Michal na Ostrove má výhodnú strategickú polohu: je súčasťou bratislavsko-trnavského regiónu s dominantnou pôsobnosťou metropolitného ťažiska osídlenia.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) v znení Zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011 vyhodnotila jednotlivé obce ako terciárne centrá, t. j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou), resp. predpokladov vytvorenia kvartérnej obslužnosti.

Na základe vyhodnotenia jednotlivých skupín zariadení občianskej vybavenosti bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí, ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie. Prvé tri skupiny sú členené na dve podskupiny.

Na základe zastúpenia vybraných druhov zariadení sociálnej infraštruktúry je mesto Dunajská Streda v zmysle Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 zaradené do miest druhej skupiny a prvej podskupiny – sú to mestá, ktoré majú nadregionálny až celoštátny význam (v Trnavskom kraji sa nachádza už len jedno také mesto: Piešťany).

Rozvojové osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia

požiadavky trvalej udržateľnosti a vytvárania zdravého a environmentálne vhodného obytného i pracovného prostredia.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) v znení Zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

- *rozvojová os prvého stupňa* – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu,
- *rozvojová os druhého stupňa* – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
- *rozvojová os tretieho stupňa* – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení Zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011 odporúča sa na riešenom území prednostne podporovať územný rozvoj v smere týchto osí:

- Žitnoostrovno-dunajská rozvojová os – rozvojová os druhého stupňa: Bratislava – Dunajská Streda – Komárno – Štúrovo,
- Južnoslovenská rozvojová os – rozvojová os druhého stupňa: Dunajská Streda – Nové Zámky – Želiezovce – Šahy – Veľký Krtíš – Lučenec (v úseku Dunajská Streda – Nové Zámky, ako komunikačno-sídelnú os),
- Dudvážska rozvojová os – rozvojová os tretieho stupňa: Galanta – Dunajská Streda.

Rozvoj obce Michal na Ostrove ovplyvňujú vyššie spomenuté rozvojové osi.

Bratislava, ako hlavné a najväčšie mesto Slovenska, má významný vplyv riešené územie. Pre obec ležiacu vo vzdialenosti 30 km od Bratislavy predstavuje blízkosť hlavného mesta množstvo príležitostí, ale aj výziev, ktoré ovplyvňujú jej hospodársky, sociálny a kultúrny rozvoj. Blízkosť Bratislavy poskytuje obyvateľom obce prístup k širšiemu trhu práce. Mnohí obyvatelia môžu denne dochádzať do Bratislavy za prácou, čo zvyšuje ich príjmy a zlepšuje životnú úroveň. Toto môže viesť k ekonomickej stabilite domácností a zvýšeniu spotreby v miestnej ekonomike.

Polohový potenciál riešeného územia je veľmi vysoký, riešené územie je súčasťou ťažiskového jadra stredoeurópskeho mestského regiónu Viedeň – Bratislava – Győr (mesto Győr je vzdialené 30 km Győr, kým mesto Viedeň je vzdialené 100 km).

Poloha obce Michal na Ostrove voči rozvojovému pólu prvého stupňa ako Dunajská Streda (23 tisíc obyvateľov a podľa KURS 2001 v znení Zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011 je to sídlo nadregionálneho až celoštátneho významu) je dobrá, obec Michal na Ostrove je vzdialená od mesta Dunajská Streda na 10 km.

Podľa Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 v znení Zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011 je riešené územie súčasťou euroregiónov:

- euroregiónu „Podunajský trojopolok“ s Maďarskom,
- euroregiónu „Váh – Dunaj – Ipel“ s Maďarskom.

V rámci Koncepcie spolupráce regiónov pri priestorovom usporiadaní a rozvoji Podunajského priestoru (medzinárodné projekty DONAUREGIONEN a DONAUREGIONEN+) bolo na území Trnavského kraja identifikované a popísané územie so silnými cezhraničnými, resp. cez dunajskými väzbami (Cezdunajský región Dunajská Streda – Győr), ktorého najvýznamnejšie centrum na území Trnavského samosprávneho kraja je mesto Dunajská Streda a na území regiónu Győr – Moson – Sopron mesto Győr. V rámci tohto územia existujú významné socioekonomické cezhraničné väzby spojené s výmenou osôb, tovaru a kapitálu. Vzdialenosť obce Michal na Ostrove od mesta Győr je 49 km.

Ďalší vývoj sídelnej štruktúry záujmového územia je potrebné vnímať v nových súvislostiach. Tieto nespočívajú len v zmenených politických a hospodárskych podmienkach Slovenska, ale predovšetkým v súvislostiach a podmienkach tzv. postindustriálnej etapy vývoja spoločnosti. Podstatou tejto etapy vývoja spoločnosti je jej transformácia zo spoločnosti „industriálnej“ na spoločnosť „informačnú“, pre ktorú je determinantom rozvoja transformácia z produkcie hmotných statkov na produkciu duchovných hodnôt. Súčasne s tým sa očakáva v súlade s charakterom postindustriálneho vývoja ďalší rozvoj primárneho a sekundárneho sektora, ktorého ďalší rozvoj tkvie v ekologizácii výroby, spôsobe spracovania a využívania ich produktov.

Pri ďalšom rozvoji obce i jej mikropriestoru sa žiada akceptovať charakteristické znaky vývoja vidieckeho osídlenia a kultúrnej krajiny, a to pri rozvoji sídiel a pri lokalizovaní výrobných a technických diel v krajine, stavieb a areálov, trás dopravy a technickej infraštruktúry a hospodárskej činnosti. To znamená:

- pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity, špecifičnosti a pod. pôvodného osídlenia,
- rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty až areály v širšom zábere, než požaduje ochrana pamiatok, tzn. podchytením aj ďalších hodnôt prostredia s cieľom zabezpečiť pre ne potrebnú ochranu,
- rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie, a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie.

Združenia obcí

Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, obec má právo združovať sa s inými obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu. V praxi najčastejším predmetom činnosti združenia obcí sú oblasti: sociálne veci, starostlivosť o životné prostredie, miestna doprava, školstvo, kultúra a miestny cestovný ruch. Svojou činnosťou združenie obcí napomáha využiť svoj prirodzený potenciál na dosiahnutie hospodárskeho, kultúrneho a sociálneho rozvoja územia, spoločne vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí.

Obec Michal na Ostrove má aktívnu spoluprácu aj s okolitými obcami z okresu Dunajská Streda, aj so vzdialenejšími obcami z iných okresov SR, popritom spolupracuje

dokonca aj s obcami zo zahraničia (spočiatku sa tieto spolupráce týkali len kultúrneho života, v súčasnosti sa však už obec venuje aj problematike regionálneho rozvoja).

Obec Michal na Ostrove aktívne spolupracuje aj s okolitými obcami z okresu Dunajská Streda. Obec Michal na Ostrove aktívne spolupracuje s obcami zo Žitného ostrova – obec je členom Združenia miest a obcí Žitného ostrova (ďalej len ZMOŽO). ZMOŽO (webstránka: <https://www.zmozo.sk/>) so sídlom v Dunajskej Strede je dobrovoľným záujmovým združením na presadzovanie postavenia a práv miest a obcí Žitného ostrova s ohľadom na ich osobné postavenie a záujmy a potreby občanov týchto miest a obcí.

V uplynulých rokoch Obec Michal na Ostrove bola zapojená do prístupu LEADER (ktorý je spôsobom podpory vidieckych oblastí cestou integrovaného rozvoja vidieka – podpory rozvoja jeho vnútorného potenciálu s dôrazom na zachovanie identity a regionálnych špecifik a využitím jeho vnútornej organizácie). Prístup LEADER v obci Michal na Ostrove bol implementovaný v rámci Občianskeho združenia Agroprameň. Územie Občianskeho združenia Agroprameň (ďalej OZ Agroprameň) sa nachádza na Podunajskej nížine v Trnavskom samosprávnom kraji, na území okresu Dunajská Streda (obce Blahová, Blatná na Ostrove, Holice, Horná Potôň, Lehnice, Macov, Mierovo, Michal na Ostrove, Oľdza, Potôňské Lúky, Rohovce, Trnávka, Veľká Paka, Vojka nad Dunajom) v centrálnej časti Žitného ostrova. Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň definuje nasledovné priority a špecifické ciele:

- Priorita 1: Obnova a rozvoj obcí
 - Špecifický cieľ 1.1: Zlepšiť podmienky života v obciach
 - Špecifický cieľ 1.2: Zlepšiť podmienky pre kultúrno-spoločenské a športové využitie občanov a návštevníkov územia
- Priorita 2: Rozvoj miestneho hospodárstva
 - Špecifický cieľ 2.1: Rozvíjať miestne hospodárstvo
- Priorita 3: Zvýšenie ľudskej kapacity a zachovanie kultúrneho dedičstva
 - Špecifický cieľ 3.1: Zvýšiť informovanosť, vedomostnú úroveň a záujmy miestneho obyvateľstva
 - Špecifický cieľ 3.2: Zachovať kultúrne dedičstvo územia OZ Agroprameň
- Priorita 4: Rozvoj spolupráce a partnerstva
 - Špecifický cieľ 4.1: Rozvíjať spoluprácu a partnerstvo na území OZ Agroprameň i mimo neho
- Priorita 5: Kvalitnejšie životné prostredie
 - Špecifický cieľ 5.1: Znížiť znečistenie životného prostredia na území MAS

Obec Michal na Ostrove je aj členom Združenia miest a obcí Slovenska (<https://www.zmos.sk/>).

Spoločný vstup Slovenska a Maďarska do EÚ vyvolal otváranie a priechodnosť spoločnej štátnej hranice týchto dvoch krajín, a tým aj vznik nových priestorových väzieb. V nových geopolitických podmienkach rozvoj obce (i jej mikropriestoru) ovplyvňuje stále silnejšie maďarské mesto Győr a jeho zázemie. Táto pohraničná poloha obce Michal na Ostrove vytvára perspektívne predpoklady ďalšieho rozvoja obce. V regióne obec veľmi aktívnu cezhraničnú spoluprácu realizuje Európske zoskupenie pre územnú spoluprácu (EGTC) Arrabona (webová stránka: <https://arrabona.eu/sk/>).

SMART vidiek – SMART Michal na Ostrove

V dnešnej dobe digitálnych technológií a inovácií sa čoraz viac rozvíja koncept „smart“ rozvoja, ktorý nachádza uplatnenie nielen v mestských oblastiach, ale aj na vidieku. Smart, inteligentný rozvoj na vidieku predstavuje kombináciu technológií a inovatívnych riešení, ktoré umožňujú zvýšiť kvalitu života obyvateľov, optimalizovať využívanie prírodných zdrojov, podporovať hospodársky rast a zároveň zabezpečiť ochranu životného prostredia.

Smart, inteligentný rozvoj na vidieku predstavuje veľkú príležitosť pre zlepšenie kvality života, hospodárskej prosperity a ekologickej udržateľnosti. Technológie a inovácie umožňujú vidieckym oblastiam čeliť výzvam modernej doby, znižovať svoju izolovanosť a zvyšovať konkurencieschopnosť. Zavedením smart riešení sa vidiek môže premeniť na prosperujúce a atraktívne miesto pre život, prácu a podnikanie, kde sa efektívne využívajú zdroje a zároveň sa chráni prírodné a kultúrne dedičstvo. Inteligentný rozvoj tak vytvára základy pre dlhodobú udržateľnosť a odolnosť voči globálnym zmenám, čím prispieva k lepšej budúcnosti pre všetkých obyvateľov vidieka.

Smart rozvoj predstavuje pre obce na vidieku na Slovensku sľubnú cestu k dosiahnutiu udržateľného rozvoja, ktorý rešpektuje lokálne potreby a tradície zároveň, ako využíva najnovšie technologické inovácie. Inteligentné riešenia ponúkajú možnosť nielen riešiť aktuálne výzvy, ale aj otvárať nové príležitosti pre budúcnosť, čím sa zvyšuje kvalita života a zabezpečuje prosperita pre súčasné aj budúce generácie obyvateľov. SMART rozvoj je novým prístupom v rozvoji obcí i regiónov, ich spravovaní a plánovaní, ktorý využíva inovácie. Implementácia inovatívnych riešení v rozvoji riešeného územia posilňujú trvalo udržateľný rozvoj obce Michal na Ostrove

V ére digitalizácie a technologického pokroku sa koncept „smart“ rozvoja, tradične aplikovaný na mestské prostredia, stáva čoraz relevantnejším aj pre obce na vidieku. Smart rozvoj, alebo inteligentný rozvoj, predstavuje integráciu digitálnych technológií a inovatívnych prístupov do každodenného fungovania a správy obce s cieľom zvýšiť kvalitu života jej obyvateľov, efektívnosť verejných služieb a udržateľnosť. Pre obec na vidieku môže znamenať smart rozvoj prelom v riešení tradičných aj súčasných výziev.

Smart technológie môžu zlepšiť prístup k zdravotnej a sociálnej starostlivosti, zvýšiť bezpečnosť v obci, zlepšiť efektívnosť prvkov technickej infraštruktúry a zároveň znížiť ich dopad na životné prostredie. Digitálne platformy pre miestnych výrobcov a remeselníkov môžu otvoriť nové trhy a zvýšiť viditeľnosť lokálnych produktov. Smart technológie tiež umožňujú efektívnejšie využívanie poľnohospodárskej pôdy prostredníctvom presného poľnohospodárstva, čo môže zvýšiť produkciu a zároveň minimalizovať environmentálnu záťaž. Zavedenie inteligentných energetických sietí umožňuje monitorovať a optimalizovať spotrebu energie, čím sa dosahuje energetická efektivita a znižujú sa náklady na elektrickú energiu.

Smart rozvoj môže tiež podporiť sociálnu inklúziu a posilniť komunitné väzby vo vidieckych oblastiach. Digitálne nástroje a sociálne platformy môžu posilniť komunitný život tým, že uľahčia organizovanie komunitných podujatí, zlepšia komunikáciu medzi občanmi a miestnou samosprávou a podporia občiansku participáciu.

Inteligentný (smart) rozvoj obce zahŕňa integráciu moderných technológií a udržateľných praktík do každodenného života s cieľom zlepšiť kvalitu života obyvateľov, zvýšiť efektívnosť verejných služieb a podporiť ekonomický rast. V strednodobom horizonte pri podpore rozvoja obce bude potrebné využívať inteligentné technológie a zabezpečiť prístup k

vysokorýchlostnému internetu pre všetkých obyvateľov ako základ pre digitálne služby a smart technológie. 3 základné piliere SMART rozvoja:

- ✓ smart prostredie a infraštruktúra – ochrana a udržateľné využívanie zdrojov s modernou infraštruktúrou (napr. implementácia inteligentných energetických systémov pre verejné osvetlenie, budovy a domácnosti, vrátane využívania obnoviteľných zdrojov energie; využitie inteligentných technológií pre monitorovanie a riadenie spotreby vody atď.),
- ✓ smart ekonomika – udržateľné, efektívne a konkurencieschopné zhodnocovanie zdrojov,
- ✓ smart komunita – tolerantné, otvorené, vzdelané, zdravé a aktívne spoločenstvo obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov + smart spravovania/riadenia územia (governance).

Obr. 5: 3 základné zložky smart (inteligentného) obce zabezpečujúce vysokú kvalitu života v obci Michal na Ostrove

Smart riešenia podporujú inovácie a rozvoj nových technológií, čo následne môže skvalitniť podnikateľské príležitosti a pritiahnúť nové investície, čím posilňuje miestnu ekonomiku.

Napriek mnohým výhodám prináša implementácia smart rozvoja v obci na vidieku aj výzvy, ako sú počiatočné investície, potreba digitálnej gramotnosti a otázky súkromia a bezpečnosti dát. Prekonanie týchto výziev vyžaduje komplexný prístup, ktorý zahŕňa vzdelávanie obyvateľov, zabezpečenie prístupu k vysokorýchlostnému internetu a vytvorenie partnerstiev s technologickými poskytovateľmi, akademickou sférou a vládnymi inštitúciami. Implementácia smart konceptov si vyžaduje strategické plánovanie, zapojenie komunity a otvorenosť k inováciám, čo sú kľúčové prvky na ceste k transformácii obce do inteligentnej a udržateľnej komunity.

Na úrovni kraja pre smart rozvoj je základným dokumentom *SMART stratégia rozvoja regiónu Trnavského samosprávneho kraja*. *SMART stratégia rozvoja regiónu Trnavského samosprávneho kraja* definuje nasledovnú víziu: Inteligentný kraj, atraktívny, technologicky vyspelý, konkurencieschopný s proexportnými aktivitami a zároveň kraj s vysokou kvalitou života obyvateľov založenou a podporovanou verejnými politikami kraja. Pre naplnenie vízie sú určené 2 prierezové priority:

- ➡ partnerstvo a sieťovanie (globálny cieľ: zvýšenie povedomia, zainteresovanosti a participácie na rozvoji SMART kraja),
- ➡ obyvateľstvo a vzdelávanie (globálny cieľ: kontinuálne šírenie povedomia o možnostiach, atraktívnosti a úrovni SMART TTSK, ako aj vzdelávanie v tejto oblasti).

Cieľom miestnej samosprávy je premeniť obec Michal na Ostrove na modernú, smart a udržateľnú komunitu, ktorá efektívne využíva technológie a inovačné riešenia pre zlepšenie kvality života, podporu hospodárskeho rastu a ochranu životného prostredia. Zámerom je vybudovať inteligentnú infraštruktúru, ktorá bude podporovať digitálnu konektivitu, energetickú efektívnosť a moderné riešenia v oblasti dopravy, zdravotnej starostlivosti a verejných služieb.

Víziou je vybudovať obec, ktorá bude nielen miestom pre moderný a udržateľný život, ale aj príkladom inovatívneho prístupu k regionálnemu rozvoju, kde technológie a ľudský potenciál spolupracujú pre dosiahnutie spoločného blaha a prosperity pre súčasné aj budúce generácie. Do roku 2030 sa obec stane moderným, inovatívnym a ekologicky uvedomelým miestom, kde technológie slúžia na zlepšenie kvality života, podporu ekonomického rastu a ochranu prírodných zdrojov.

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT analýza potenciálu rozvoja obce

Zhodnotenie súčasného stavu územia formou SWOT analýzy je spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce. Analýza sa dotýka 4 oblastí: **1.** Poloha, prírodné pomery, životné prostredie **2.** Bytový fond, dopravná a technická infraštruktúra **3.** Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra **4.** Hospodárstvo, ekonomický rozvoj

Poloha, prírodné pomery, životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
• dobrá geografická poloha v blízkosti miest Dunajská Streda, Bratislava, Šamorín, Trnava, Veľký Meder, Győr • pokojné vidiecke prostredie a blízkosť prírody • priaznivé prírodné podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v obci i jej okolí • prírodné lokality s významnými estetickými a biologickými hodnotami • zabezpečený odvoz TKO a existencia separovaného zberu • estetická kvalita centra obce • existencia územného plánu obce	• vysoký podiel ornej pôdy na úkor lesných a trv. trávnych porastov – intenzívne využívaná poľnohospodárska pôda (veľké bloky parciel ornej pôdy) • nedostatočné využitie obnoviteľných zdrojov energie v prospech rozvoja obce • absencia ekodvora a kompostárne • absencia verejnej kanalizácie • nevyhovujúci stav verejnej zelene na viacerých miestach • vplyv klimatických zmien na poľnohospodárstvo a na kvalitu životného prostredia • nízke environmentálne vedomie niektorých skupín obyvateľov • vysoká intenzita cestnej dopravy na komunikáciách prechádzajúcich centrom obce a cez miestnu časť Kolónia
Príležitosti	Ohrozenia
• zintenzívnenie spolupráce s okolitými obcami ako aj cezhraničnej spolupráce • zvýšenie ekologickej stability územia – uplatnenie princípov trvalo udržateľného rozvoja v ďalšom rozvoji územia • realizovanie projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách • realizácia projektov podporujúcich využitie obnoviteľných zdrojov energie • vybudovanie ekodvora a kompostárne • skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva • revitalizácia a rozšírenie verejnej zelene • revitalizácia parku v centre obce • vybudovanie verejnej kanalizačnej siete v obci (vrátane miestnej časti Kolónia) • realizácia vodozádržných opatrení v obci • zvýšiť environmentálne povedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia	• stagnácia už nadviazanej lokálnej, regionálnej, ako aj medzinárodnej spolupráce, resp. nenadviažu sa nové partnerské vzťahy • znižovanie ekologickej stability krajiny v dôsledku intenzívnenia sa stresových faktorov (znečisťovanie prírody vplyvom rozvoja dopravy) • zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerných hospodárskych aktivít (nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy) • klimatické zmeny môžu ovplyvniť produkciu poľnohospodárstva • zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej automobilovej dopravy, nedodržiavanie rýchlosti v obci • nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi • nedostatok finančných zdrojov na environmentálne aktivity obce

Bytový fond, dopravná a technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
• dostupnosť pozemkov – dostupné pozemky na rozšírenie bytového fondu, výstavbu nových bytových jednotiek • existencia obecných nájomných bytov • záujem o výstavbu nových bytov - atraktivita vidieckeho bývania v blízkosti hlavného mesta SR • dobré pokrytie obce signálmi mobilných operátorov • dostupnosť širokopásmového internetu • existencia vlakovej verejnej dopravy na trati Bratislava - Dunajská Streda – Komárno – železnica zabezpečujúca dobrú dopravnú dostupnosť obce • systém regionálnej autobusovej dopravy • existencia obecného rozhlasu • vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie, kvalita verejného osvetlenia • cesta II/572 zabezpečujúca dobrú dopravnú dostupnosť obce	• vek časti bytového fondu – časť bytového fondu si vyžaduje investície do rekonštrukcií a modernizácií • zlý technický stav miestnych komunikácií • nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry • nedostatok možností na nájomné bývanie • nevyhovujúci stav vybraných miestnych komunikácií, chodníkov, verejných priestranstiev • nedobudované chodníky, absencia chodníkov na viacerých úsekoch • zlý stav autobusových zastávok • rekonštrukcia chodníka a parku pri budove Obecného úradu • nedostatočne rozvinutý systém verejného vodovodu • absencia verejnej kanalizácie • absencia záchytného parkoviska pri železničnej zastávke • absencia cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň
Príležitosti	Ohrozenia
• obnova a modernizácia bytového fondu • podpora projektov rozvoja bývania v obci • vytvorenie podmienok pre rozvíjanie a skvalitnenie bytového fondu obce • rekonštrukcia obecného nájomného bytového domu č. 277 • zníženie energetickej náročnosti verejných budov vo vlastníctve obce • rekonštrukcia a vybudovanie inžinierskych sietí • rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií • budovanie nových chodníkov – rozšírenie chodníkového systému obce pre zvýšenie bezpečnosti chodcov vo vybraných častiach obce • rekonštrukcia chodníka v obci Michal na Ostrove v parku pri budove Obecného úradu • rekonštrukcia priestranstiev a parkov • vybudovanie verejnej kanalizácie • rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu • vybudovanie záchytného parkoviska pri železničnej zastávke • budovanie cyklistických chodníkov – vybudovanie cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň • rozšírenie využitia obnoviteľných zdrojov energie • rekonštrukcia autobusových zastávok	• zníženiu dopytu po bytoch, čo znižuje záujem o investície do bytového fondu • nedostatočné financie na údržbu a rekonštrukciu starých bytov • nedostatok finančných prostriedkov na ďalšie skvalitnenie technickej infraštruktúry • nevybudovanie kanalizácie • nerozšírenie verejného vodovodu • zhoršenie kvality miestnych komunikácií z dôvodu nedostatku financií na ich údržbu • hrozba dopravných nehôd v dôsledku nevybudovania cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň

Ludské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra

Silné stránky	Slabé stránky
• migračný rast obyvateľstva • multikulturálny charakter obyvateľstva • silné komunitné a sociálne väzby medzi obyvateľmi, čo podporuje vzájomnú pomoc, spoluprácu a angažovanosť v komunitných aktivitách • dobrá spolupráca obecného zastupiteľstva s aktérmi lokálneho života • aktívny miestny futbalový klub • vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami v riešení spoločných problémov • existencia zdravotného strediska a MŠ • individuálny prístup k deťom v MŠ • zrekonštruovaný kultúrny dom a obecný úrad • existencia kultúrnohistorických pamiatok • aktívny dobrovoľný hasičský zbor	• starnutie obyvateľstva – rastúci záujem o soc. Služby • rastúci podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku • hrozba nezamestnanosti sociálne slabých skupín s nízkou vzdelanosťou • nízke príjmy miestneho obyvateľstva • slabé možnosti miestneho trhu práce • slabá vybavenosť obce so zariadeniami pre šport • nevyhovujúci technický stav oplatenia cintorína • nedostatočná priestorová kapacita materskej školy • nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb
Príležitosti	Ohrozenia
• podpora vzdelávania a rekvalifikácie obyvateľstva • obnovenie a rozvíjanie tradičných remesiel • rozvoj celoživotného učenia ako záruky rozvoja adaptability pracovnej sily • zvýšenie starostlivosti o starých obyvateľov obce • rozvoj zariadení pre šport • rozšírenie miestnej materskej školy – prístavba a nadstavba k existujúcej budove • rekonštrukcia oplatenia cintorína • organizovanie Festivalu miestnych tradícií	• zintenzívnenie starnutia obyvateľstva • pokles počtu obyvateľov a odliv mladých ľudí do väčších miest • nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce • nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnej infraštruktúry

Hospodárstvo, ekonomický rozvoj

Silné stránky	Slabé stránky
• nízka nezamestnanosť • priaznivé podmienky pre multifunkčné poľnohospodárstvo, existencia poľovníckeho revíru • priaznivé prírodné a spoločenské podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, cykloturistiky • blízke centrá cestovného ruchu a ekonomického rozvoja – Dunajská Streda, Šamorín, Bratislava, Trnava • existencia ubytovacích a reštauračných služieb v obci • zvyšujúca sa zamestnanosť v regióne obce	• nízka kúpyschopnosť miestneho obyvateľstva • slabé tradície cestovného ruchu • nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu • slabý marketing obce • málo pracovných miest v obci • nízka inovačná aktivita firiem • nedostatok kapitálu pre podporu inovatívnych podnikateľských zámerov
Príležitosti	Ohrozenia
• zvyšujúci záujem o vidiecky cestovný ruch, cykloturistiku • zvyšujúci záujem o eko- a bioprodukty • rozvoj nepotravinárskeho poľnohospodárstva - diverzifikácia tradičných činností poľnohospodárskych subjektov (napr. rozvoj agroturistiky, pestovanie liečivých rastlín, rozvíjanie ovocinárstva, poľovníctvo, oživenie remesiel) • rozvoj cestovného ruchu a multifunkčného poľnohospodárstva • rozvoj spolupráce subjektov hospodárskeho života - využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít • efektívne využitie podporných programov na rozvoj poľnohospodárstva a vidieka • vytvorenie efektívneho marketingu obce • podpora rozvoja malých a stredných podnikov (MSP) – vytvorenie nových pracovných miest v MSP	• nerozvíjanie marketingu územia a úrovne poskytovaných služieb cestovného ruchu • znehodnocovanie prírodného agropotenciálu územia • nezáujem o turistické produkty obce i regiónu • implementácia investičných programov bez rešpektovania princípov trvalo udržateľného rozvoja • neschopnosť subjektov písať kvalitné projekty a využívať podporné programy štátu a EÚ • nízka motivácia obyvateľstva k rozvoju podnikateľských aktivít

Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Kľúčové disparity

- Nízke príjmy obyvateľov, hrozba rastu skupín so sociálnym vylúčením
- Potreba rekonštrukcie vybraných obecných nájomných bytov
- Nedostatočná kapacita materskej školy
- Nedostatočne rozvinuté prvky v technickej a environmentálnej infraštruktúre
- Nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb
- Absencia verejného vodovodu pre väčšiu časť domácností (v rodinných domoch)
- Absencia verejnej kanalizácie
- Absencia zberného dvora a kompostárne – nedostatočné triedenie a spracovanie odpadov
- Nevyužívanie kultúrneho a prírodného potenciálu obce v oblasti cestovného ruchu pre vytváranie turistických produktov a služieb – zaostávanie za ostatnými obcami v okolí
- Nízka úroveň kvality verejnej infraštruktúry a služieb
- Nedostatok kvalitatívnej verejnej zelene
- Nedostatočná kvalita ľudských zdrojov a spoločenského života
- Nízka kvalita základných a doplnkových služieb CR a vidieckeho turizmu

Hlavné faktory rozvoja

- ✓ Využitie výhodných polohových a prírodných podmienok obce (napr. blízkosť Bratislavy, Trnavy)
- ✓ Bohatý prírodný, kultúrny a historický potenciál pre rozvoj cestovného ruchu
- ✓ Rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života
- ✓ Zvýšenie atraktivity územia obce
- ✓ Zlepšenie podmienok bývania v obci
- ✓ Nárast počtu nových pracovných príležitostí a zvýšenie príjmov obyvateľstva
- ✓ Skvalitnenie životného prostredia – rozšírenie a revitalizácia verejnej zelene
- ✓ Zachovanie kultúrno-historického dedičstva
- ✓ Zvýšenie dostupnosti sociálnych a zdravotných služieb
- ✓ Vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb
- ✓ Rozšírenie miestnej materskej školy – prístavba a nadstavba k existujúcej budove MŠ
- ✓ Vybudovanie verejnej kanalizácie
- ✓ Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete v obci
- ✓ Vybudovanie zberného dvora
- ✓ Budovanie nových chodníkov – rozšírenie chodníkového systému obce pre zvýšenie bezpečnosti chodcov (Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia – vedľa miestnej komunikácie, Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia – vedľa komunikácie č. II/572)
- ✓ Vybudovanie cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň
- ✓ Rekonštrukcia existujúcich autobusových zastávok
- ✓ Realizácia opatrení na adaptáciu na zmenu klímy (napr. vodozadržných opatrení)
- ✓ Rozšírenie využitia obnoviteľných zdrojov energie v obci
- ✓ Trendy v cestovnom ruchu – zvýšený záujem o vidiecku turistiku a agroturistiku, aktívny cestovný ruch, festivalový a kulinársky turizmus, krátkodobé pobyty
- ✓ Fondy EÚ, národné zdroje i ďalšie zdroje na podporu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

B – Strategická časť

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Táto časť obsahuje aj strategickú víziu obce, prehľad strategických prioritných oblastí, strategických prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov a opatrení v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Pri spracovaní tohto dokumentu boli plno akceptované najvýznamnejšie rozvojové dokumenty týkajúce sa územia obce – (Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030, Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2023 – 2027, Program Slovensko 2021 – 2027, Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030, Konceptia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030, Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja, Stratégia rozvoja zdravotníctva na území Trnavského samosprávneho kraja v rokoch 2023 – 2027, Stratégia rozvoja kultúry na území Trnavského samosprávneho kraja v rokoch 2023 – 2027, Plán udržateľnej mobility Trnavského samosprávneho kraja, Nízkouhlíková stratégia Trnavskej župy, Územný plán obce Michal na Ostrove, Komunitný plán sociálnych služieb obce Michal na Ostrove, Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 atď.), ako aj zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja.

Zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce nasledovne v § 8:

Program rozvoja obce

(1) Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

(2) Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z

a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov,

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

(4) Aktualizácia programu rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

(5) Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(6) Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

Pôsobnosť obcí pri podpore regionálneho rozvoja zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja definuje nasledovne v § 12:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,

b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,

c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,

e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,

f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,

g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Stratégia, priority a ciele obce Michal na Ostrove vychádzajú z cieľov Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027:

Oblasti podpory v celi politiky „Inteligentnejšia Európa“

- Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
- Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji
- Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj
- Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore
- Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
- Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť
- Modernizácia poskytovania verejných služieb
- Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
- Podpora digitálnej pripojiteľnosti

- Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
- Podpora malého a stredného podnikania – Internacionalizácia malého a stredného podnikania
- Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
- Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
- Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
- Digitálne a podnikateľské zručnosti

Oblasti podpory v celi politiky „Ekologickejšia nízkouhlíková Európa“

- Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
- Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
- Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
- Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
- Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
- Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
- Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
- Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
- Zlepšenie kvality ovzdušia
- Podpora udržateľnej multimodálnej mobility

Oblasti podpory v celi politiky „Prepojenejšia Európa“

- Cestná doprava
 - Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T
 - Výstavba rýchlostných ciest
 - Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov
 - Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti
- Železničná doprava
 - Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov
 - Podpora regionálnej železničnej dopravy
- Vodná doprava
 - Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T
 - Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel

Oblasti podpory v celi politiky „Sociálnejšia Európa“

- Adaptabilný a prístupný trh práce
- Kvalitné inkluzívne vzdelanie
- Záruka pre mladých
- Aktívne začlenenie a dostupné služby
- Potravinová a materiálna deprivácia
- Sociálne inovácie a experimenty

Oblasti podpory v celi politiky „Európa bližšie k občanom“

- Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
- Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
- Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
- Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch

Oblasti podpory v ciele politiky „Fond spravodlivej transformácie (FST)“

- Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Centrálным pilierom stratégie Slovensko 2030, v súlade s globálnou Agendou 2030, ako aj s Európskou zelenou dohodou je udržateľnosť: dôraz na ochranu životného prostredia na Slovensku, strategické plánovanie a udržateľný rozvoj, zosúladenie priorít s rozvojovým potenciálom regiónov a rozvoj priemyslu založeného na zelenej transformácii a vysokej pridanej hodnote, automatizácii, trhových službách, digitálnej ekonomike, inováciách a výskume a vývoji. Princípmi Slovensko 2030 sú:

- environmentálna a hospodárska udržateľnosť,
- kvalita života ako rozhodujúci faktor verejných politík,
- efektívnosť, synergia, subsidiarita, sebestačnosť a integrácia,
- dôraz na priority.

Tento programový dokument plne zohľadňuje *horizontálne priority*, ktoré sú svojím charakterom a vplyvmi prierezovými témami všetkých priorít a budú rešpektované pri každom projekte/skupine projektov operačných programov, bez ohľadu na podporovanú tému alebo územie.

Cezhraničná spolupráca je jedným z dvoch cieľov politiky súdržnosti. Zameriava sa na riešenie spoločných výziev, ktoré členské štáty spoločne identifikovali v pohraničných regiónoch, a na využívanie nevyužitého potenciálu rastu. Predmetný pohraničný región prechádza od vstupu do EÚ dynamickým procesom otvárania. V dôsledku toho sa výrazne zlepšili sociálne a ekonomické vzťahy pohraničných obcí a miest. Obec Michal na Ostrove plánuje realizáciu viacerých projektov v rámci cezhraničnej spolupráce medzi obcami a mestami Slovenska, Česka, Maďarska, Rumunska, Srbska a Ukrajiny i ďalších krajín EÚ. V prípade obce Michal na Ostrove ideálne zdroje predstavujú viaceré cezhraničné programy na zvýšenie kvality života v pohraničí:

- Interreg VI-A Slovensko – Maďarsko 2021 – 2027 [<https://www.skhu.eu/>],
- Interreg VI-A Slovensko – Česko 2021 – 2027 [<https://www.sk-cz.eu/sk/>],
- Interreg VI-A Slovensko – Rakúsko 2021 – 2027 [<https://www.sk-at.eu/sk/>].

Ďalší rozvoj obce môže byť podporený aj z Programu občania, rovnosť, práva a hodnoty (Citizens, Equality, Rights and Values Programme [CERV – https://ec.europa.eu/info/departments/justice-and-consumers/justice-and-consumers-funding-tenders/funding-programmes/citizens-equality-rights-and-values-programme_en]), ktorého cieľom je chrániť a podporovať práva a hodnoty zakotvené v zmluvách EÚ a v Charte základných práv, a to najmä podporou organizácií občianskej spoločnosti pôsobiacich na

miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a nadnárodnej úrovni. Cieľom programu je podporovať a rozvíjať otvorené, demokratické, rovnocenné a inkluzívne spoločnosti založené na právach vychádzajúce zo zásad právneho štátu. Zahŕňa to dynamickú a silnú občiansku spoločnosť, ktorá podporuje demokratickú, občiansku a spoločenskú účasť obyvateľov a rozvíja bohatú rozmanitosť európskej spoločnosti na základe našich spoločných hodnôt, našej spoločnej histórie a pamäte.

Územný plán obce

Územné plánovanie patrí k dôležitým nástrojom rozvoja sídiel. Územnoplánovacia dokumentácia komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladí záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

Zákon č. 200/2022 Z. z. Zákon o územnom plánovaní upravuje územné plánovanie, pôsobnosť orgánov územného plánovania, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb v územnom plánovaní a informačný systém územného plánovania a výstavby. Územným plánovaním je súbor činností, ktorými sa určuje a reguluje priestorové usporiadanie územia, funkčné využívanie územia a zabezpečuje sa udržateľný územný rozvoj za podmienok dodržania ochrany životného prostredia, ochrany prírody a krajiny, ochrany historického a kultúrneho dedičstva a ochrany verejného zdravia, obrany štátu, bezpečnosti štátu, hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja, sociálnej súdržnosti a územnej súdržnosti.

Obec Michal na Ostrove má vypracovaný a schválený Územný plán obce.

Strategický program a akčný plán Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030 sú v súlade s globálnym cieľom, strategickými cieľmi a prioritami Koncepcie rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030 a Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030.

Na obdobie r. 2023 – 2030 si Trnavský samosprávny kraj zadefinoval nasledovnú Víziu rozvoja

„Konkurencieschopný a všestranne rozvinutý kraj využívajúci efektívne prírodné, kultúrne a ľudské zdroje so zameraním na zvyšovanie kvality života občanov a ochranu životného prostredia s dôrazom na dosiahnutie klimatickej neutrality a zastavenie straty biodiverzity.“

Hlavný cieľ Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030

Mobilizácia vnútorných zdrojov regiónu na zabezpečenie udržateľného rozvoja v rozvíjajúcom sa regióne prosperujúceho ekonomického a sociálneho prostredia pri zachovaní prírodných a kultúrnych hodnôt.

Štruktúra priorít Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030

<i>Priorita 1: Rozvoj inovačného a udržateľného hospodárstva kraja</i>	<i>Priorita 2: Zvyšovanie kvality životného prostredia a adaptability na zmenu klímy</i>	<i>Priorita 3: Zvyšovanie kvality života občanov v udržateľne sa rozvíjajúcom regióne</i>
Opatrenia v priorite 1 sa zameriavajú na posilňovanie hospodárstva prostredníctvom regionálnej, nadregionálnej a cezhraničnej spolupráce s identifikovanými aktérmi v regionálnej inovačnej schéme na území Trnavského samosprávneho kraja ako budúcej platformy poskytujúcej priestor na sieťovanie inovatívnych aktérov. Výsledky tejto platformy by mali byť spropagované s cieľom zvýšenia povedomia a udržateľnosti budúcej funkčnej inovačnej schémy regiónu. Dôležitú úlohu zohráva aj akademický sektor a odborné vzdelávanie, a to vrátane duálneho a celoživotného vzdelávania, ako súčasť technologického transferu a šírenia inovácií. Opatrenia sa zameriavajú taktiež na posilnenie väzieb medzi podnikmi a verejným sektorom s cieľom podpory sociálnej politiky podnikov, aby sa zlepšili podmienky pre zamestnancov, vrátane zvýšenia miezd pracovníkov najmä v podnikoch s vysokou produktivitou. Zároveň bude podporená sebestačnosť prostredníctvom podpory lokálneho hospodárstva zmiernením fluktuácie ľudských zdrojov a rozvojom zdrojov regiónu.	Hlavným cieľom priority 2 je zabezpečenie ochrany, tvorby a udržateľného využívania lokálnych zdrojov a revitalizácie krajiny so zabezpečením spolupráce na regionálnej, nadregionálnej a cezhraničnej úrovni aj s dôrazom na integrovaný vodný manažment a zvýšenie ochrany významných zdrojov pitnej vody. V rámci podpory využívania prírodných zdrojov v krajine je dôležitá podpora ekosystémových služieb prírode blízkeho hospodárstva, zlepšenie kvality ovzdušia a posilňovanie a budovanie zelenej a modrej infraštruktúry. Významným cieľom je podpora adaptačných a eliminačných opatrení v súvislosti zmiernenia vplyvov zmeny klímy na krajinu, podpora prechodu na nízkoemisnú ekonomiku, ako aj zlepšovanie životného prostredia, vrátane zlepšenia kvality života.	Tretia priorita sa zameriava na zabezpečenie kvalitného prostredia pre občanov, ktorá má byť poskytovaná prostredníctvom dostupnej a kvalitnej infraštruktúry a ponúkaných služieb na území Trnavského samosprávneho kraja, ale aj na území medziregionálnej alebo cezhraničnej spolupráce. Na mnohé aspekty života majú vplyv verejne prospešné služby, ktoré sú vnímané najmä v prípade ich nedostatku. Nadregionálny vplyv na kvalitu života obyvateľov a návštevníkov TTSK má doprava vrátane osobnej i nákladnej dopravy, pričom pre budúci rozvoj v tejto oblasti hrá dôležitú úlohu podpora nemotorovej dopravy a integrácia dopravných systémov s cieľom zlepšenia regionálnej obslužnosti vo verejnej osobnej doprave, ale aj podpora multimodálneho dopravného systému v nákladnej doprave. S rozvojom IoT technológií bude mať významný vplyv rozhodovanie na základe získavaných a spracovávaných údajov v zmysle SMART prístupu, a to najmä do procesov rozhodovania vo verejnej správe, ale aj v oblasti dopravy, školstva, energetiky, ale postupne aj do zdravotníctva a sociálnej starostlivosti pod vplyvom pandémie COVID-19. V oblasti zlepšenia dostupnosti a kvality služieb občianskej vybavenosti sa opatrenia zameriavajú aj na podporu budovania komplexnej siete sociálnych služieb na komunitnej báze, na rozvoj infraštruktúry a vybavenosti zdravotných, na rozvoj vzdelávacích inštitúcií a na podporu rozvoja infraštruktúry a služieb v oblastiach športu, zdravého životného štýlu a voľnočasových aktivít. Na zvýšenie kvality zdravotnej starostlivosti je potrebné zvyšovať využívanie poznatkov z výskumu a vývoja a neustále modernizovať infraštruktúru a vybavenie. Obdobne aj v oblasti vzdelávania bude potrebné sa zamerať na stabilizáciu a dlhodobý rozvoj kvalifikovaných odborných kapacít, ktoré svojou činnosťou a kvalitou priamo ovplyvňujú verejnoprospešné služby na ďalšie roky. V oblasti kultúry sa opatrenia zameriavajú na budovanie, rekonštrukciu, modernizáciu a zavádzanie moderných technológií v rámci kultúrnych a osvetových zariadení. Zabezpečenie dostupného bývania s cieľom zabezpečenia udržateľnosti a efektivity existujúcej sociálnej, technickej a dopravnej infraštruktúry taktiež patrí do tejto priority.

Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030

Nízkouhlíková stratégia Trnavskej župy (schválená v roku 2022) definuje nasledovnú víziu pre TTSK: „Konkurencieschopný a všestranne rozvinutý kraj efektívne využívajúci všetky zdroje pri zachovaní prírodných, kultúrnych a historických hodnôt, pamiatok, kvality života a životného prostredia. Mobilizácia vnútorných zdrojov regiónu a získanie

mimoregionálnych zdrojov pre realizovanie zámerov spejúcich k rozvoju kraja. Kraj so zregenerovanou urbanizovanou, lesnou a poľnohospodárskou krajinou tak, aby bola zabezpečená energetická, environmentálna, sociálna, potravinová, vodná a klimatická bezpečnosť ekonomicky prosperujúceho kraja.“ Tento strategický dokument zároveň definuje nasledovný globálny cieľ: „Na území pod správou TTSK znížiť emisie CO₂ do roku 2030 o 40 %.“ Piliere podporujúce tento globálny cieľ:

- aplikácia smart riešení,
- zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie,
- zlepšenie energetickej efektívnosti,
- odolnosť a schopnosť adaptácie súvisiacej s klimatickými zmenami.

Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj (OSN 2015) je kľúčovou agendou pre zabezpečenie globálneho udržateľného rozvoja. Jej transformačný charakter je vyjadrený v 17 cieľoch udržateľného rozvoja (Sustainable Development Goals – SDGs). Slovensko si v roku 2018 zvolilo taký prístup k národnej implementácii Agendy 2030, ktorý 17 cieľov udržateľného rozvoja premietol na národnú úroveň prostredníctvom šiestich *Národných priorít implementácie Agendy 2030*, schválených Vládou SR v roku 2018. Ide o nasledujúce priority: – Vzdelanie pre dôstojný život – Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí – Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia – Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy – Právny štát, demokracia a bezpečnosť – Dobré zdravie. Rozvojová vízia obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030 sleduje aj vyššie uvedené Národné priority implementácie Agendy 2030.

Rozvojová vízia obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030 je v súlade s *Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobou stratégiou udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030*. Princípmi *Slovensko 2030* sú:

- environmentálna a hospodárska udržateľnosť,
- kvalita života ako rozhodujúci faktor verejných politík,
- efektívnosť, synergia, subsidiarita, sebestačnosť a integrácia,
- dôraz na priority.

Zámerom tejto kapitoly je identifikácia prioritných rozvojových oblastí obce a zároveň stanovenie strategických cieľov, priorít a opatrení predstavujúcich rozvojovú stratégiu obce nadväzujúcu na výsledky komplexného auditu rozvojového potenciálu záujmového územia, na SWOT analýzu a na vyššie uvedené programové dokumenty.

Globálnym cieľom Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030 je podporiť vyvážený rozvoj v obci prostredníctvom postupného zvyšovania jej konkurencieschopnosti. Strategickým cieľom obce je vytvorenie vhodného sociálnoekonomického a trvalo udržateľného prostredia, ktoré bude podporovať vlastné úsilie a výkony obyvateľov pri tvorbe pracovných príležitostí, povedie jednotlivcov k dobrovoľnej zodpovednosti o sociálne slabších a o životné prostredie.

Cieľom rozvojovej stratégie je vybudovať príťažlivú obec pre vlastných obyvateľov, ako aj pre návštevníkov obce, zlepšiť občiansku a technickú infraštruktúru obce, zlepšiť

súčasný stav životného prostredia v obci, zviditeľniť obec pre potenciálnych turistov a potenciálnych podnikateľov, a tým aj posilniť miestnu ekonomiku.

Vychádzajúc z analýzy existujúceho stavu hospodárskych a sociálnych podmienok v obci boli identifikované nasledovné strategické prioritné rozvojové oblasti obce:

- Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 1: Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce
- Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Inkluzívna, sociálna, vzdelaná, zdravá a kultúrna obec s modernou občianskou infraštruktúrou
- Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 3: Udržateľná dopravná a technická infraštruktúra
- Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 4: Rozvoj bývania a bytového fondu obce
- Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy
- Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 6: SMART Michal na Ostrove

Strategický cieľ v hospodárskej oblasti: Trvalo udržateľný hospodársky rozvoj založený na miestnych zdrojoch.

Strategický cieľ v sociálnej oblasti: Kvalitné a inkluzívne sociálne služby zabezpečujúce spokojnosť občanov.

Strategický cieľ v environmentálnej oblasti: Kvalitné životné prostredie v obci Michal na Ostrove.

Strategická vízia obce Michal na Ostrove

Strategická rozvojová vízia pre obec je ambicióznym plánom, ktorý si kladie za cieľ vytvoriť prosperujúcu, udržateľnú a inkluzívnu komunitu, ktorá je pripravená čeliť výzvam 21. storočia, zatiaľ čo si zachováva svoju jedinečnú identitu a bohaté dedičstvo.

Riadiaci výbor, pracovné skupiny – tímy logistickej podpory a Tím pre koordináciu participatívnej tvorby a implementácie PHRSR obce Michal na Ostrove formulovali nasledovnú strategickú víziu obce Michal na Ostrove a strategický cieľ obce Michal na Ostrove. Rozvojová vízia na roky 2024 – 2030 je navrhnutá tak, aby zabezpečila udržateľný rozvoj obce, zvýšila kvalitu života jej obyvateľov a zachovala jej jedinečný charakter a prírodné dedičstvo. Vízia sa opiera o štyri základné piliere:

- ⇒ udržateľný ekonomický rast,
- ⇒ posilnenie komunitného života,
- ⇒ ochrana prírodného prostredia,
- ⇒ modernizácia technickej a dopravnej infraštruktúry, smart rozvoj.

Obec Michal na Ostrove stojí pred mnohými výzvami, ale zároveň má unikátne príležitosti na udržateľný rozvoj, ktorý môže zlepšiť život obyvateľov a zabezpečiť prosperitu pre budúce generácie. PHRSR obce Michal na Ostrove sa zameriava na komplexné využitie lokálnych zdrojov, zlepšenie infraštruktúry, rozvoj ekonomiky, vzdelávanie, sociálnu inklúziu, ochranu životného prostredia a kultúrne dedičstvo. Cieľom je vytvoriť dynamickú, udržateľnú

a vzájomne prepojenú komunitu, ktorá je rezistentná voči ekonomickým a environmentálnym výzvam.

Strategická vízia obce Michal na Ostrove

„Obec Michal na Ostrove kladie dôraz na trvalo udržateľný rozvoj obce, ktorý vyvažuje ekonomický rast s ochranou životného prostredia a sociálnou inklúziou.

Obec sa bude rozvíjať ako dynamická, prosperujúca a ekologicky udržateľná komunita, kde sú prírodné zdroje rešpektované, miestne tradície podporované a kvalita života všetkých obyvateľov neustále zlepšovaná. Budeme usilovať o vytvorenie harmonického prostredia, ktoré umožní každému obyvateľovi dosiahnuť svoj potenciál, s dôrazom na sociálnu inklúziu, ekonomickú diverzifikáciu a ekologickú zodpovednosť.

Naša vízia kladie dôraz na sociálnu súdržnosť, rovnosť a vzájomnú podporu, pričom sa snažíme o udržateľný rozvoj, ktorý zabezpečí prosperitu pre súčasné i budúce generácie.

Miestna občianska infraštruktúra bude kvalitná. Budovy vo vlastníctve obce budú mať kvalitnú energetickú bilanciu, zrekonštruované vykurovacie systémy, sociálne miestnosti. Materská škola bude zabezpečovať kvalitné podmienky pre inkluzívne vzdelávanie a výchovu.

Obec sa bude rozvíjať ako jedinečné miesto, kde sa bohaté kultúrne dedičstvo a tradície prelínajú s modernými prístupmi k udržateľnému rozvoju. Kultúrny a spoločenský život obce bude pestrý.

Dopravná a technická infraštruktúra obce budú zabezpečovať kvalitné podmienky pre život občanov, rozvoj podnikania i pre ochranu životného prostredia. Udržateľná mobilita bude populárna. V obci bude vybudovaná verejná kanalizácia a verejný vodovod. V obci bude rozšírené využívanie obnoviteľných zdrojov energie a zavedené opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti v domácnostiach a verejných budovách.

Obec bude charakterizovať udržateľné hospodárenie s prírodnými zdrojmi: implementácia stratégií pre ochranu vody, pôdy a biodiverzity.

Hospodársky rozvoj bude založený na miestnych zdrojoch, na miestnych malých a stredných podnikoch implementujúcich moderné technologické a ekologické postupy.

Obec bude pripravená na výzvy spojené so zmenou klímy. Budú implementované stratégie na ochranu pred záplavami a suchom, vrátane výsadby stromov a zlepšenia systému zadržiavania dažďovej vody. Ochranu pred prívalovými dažďami budú zabezpečovať vodozádržné opatrenia. Kvalita životného prostredia bude vysoká aj v dôsledku rozvoja nemotorovej dopravy.

V roku 2030 obec Michal na Ostrove bude atraktívne miesto pre život, kde budú prepojené tradičné hodnoty s inováciami a modernými technológiami. Bude prosperujúcou komunitou, ktorá sa stará o svoje prírodné zdroje, podporuje lokálnu ekonomiku a vytvára podmienky pre vysoko kvalitný život obyvateľov. Táto strategická vízia si kladie za cieľ vytvoriť prosperujúcu a živú komunitu s dôrazom na ekologický, ekonomický a sociálny rozvoj, ktorý bude prospešný pre všetkých obyvateľov.“

Táto rozvojová vízia pre obec Michal na Ostrove predstavuje integrovaný prístup, ktorý zahŕňa zlepšenie infraštruktúry, podporu miestneho hospodárstva, rozvoj sociálnych služieb, ochranu životného prostredia a posilnenie komunitného života. Vízia stanovuje cestu k prosperujúcej, udržateľnej a inkluzívnej komunite, ktorá ctí svoje korene zároveň, ako sa pozerá dopredu do budúcnosti. Jej realizáciou sa obec stane vzorom pre udržateľný rozvoj, kde sa kvalita života neustále zvyšuje v harmónii s prírodným prostredím a kde každý občan má príležitosť prispieť k spoločnému dobru.

Strategický cieľ obce Michal na Ostrove

Budovať komunitu, ktorá je sociálne súdržná, ekologicky zodpovedná a pripravená na budúcnosť prostredníctvom modernizovanej infraštruktúry, kvalitných služieb. Zabezpečiť rovnováhu medzi hospodárskou prosperitou a ochranou prírodného prostredia.

Vytvoriť prostredie, ktoré efektívne využíva miestne zdroje, podporuje podnikanie a inovatívne prístupy, a zároveň chráni prírodné a kultúrne dedičstvo.

Vytvoriť obec, ktorá aktívne podporuje kvalitu života všetkých obyvateľov prostredníctvom udržateľného a inkluzívneho rozvoja, kde miestna komunita prosperuje vďaka inováciám a kvalitnému životnému prostrediu.

K dosiahnutiu strategického cieľa obec plánuje využiť kombináciu verejných a súkromných zdrojov financovania, podporu zo strany EÚ fondov a aktívne zapojenie miestnej komunity do rozhodovacích procesov. Strategické partnerstvá s neziskovými organizáciami, vzdelávacími inštitúciami a súkromným sektorom pomôžu pri realizácii konkrétnych projektov a iniciatív.

Vychádzajúc z analýzy existujúceho stavu hospodárskych a sociálnych podmienok a zo strategických dokumentov týkajúcich sa riešenia územia pre obec Michal na Ostrove boli identifikované nasledovné strategické prioritné rozvojové oblasti obce:

- ⇒ **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 1: Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce**
- ⇒ **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Inkluzívna, sociálna, vzdelaná, zdravá a kultúrna obec s modernou občianskou infraštruktúrou**
- ⇒ **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 3: Udržateľná dopravná a technická infraštruktúra**
- ⇒ **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 4: Rozvoj bývania a bytového fondu obce**
- ⇒ **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Kvalitné životné prostredie a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy**
- ⇒ **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 6: Smart Michal na Ostrove**

C – Programová časť

Programová časť obsahuje strategické prioritné rozvojové oblasti obce, definovanie strategických cieľov pri jednotlivých prioritných oblastiach, priority, zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Program obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úroveň opatrení a aktivít.

Strategické prioritné rozvojové oblasti, ciele, opatrenia, aktivity

- **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 1: Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce**

Strategický cieľ: *Zabezpečiť trvalo udržateľný hospodársky rast v miestnej ekonomike a v okolí obce, ktorý je základom hospodárskeho a sociálneho postavenia obyvateľov obce. Podpora multifunkčného poľnohospodárstva, priemyslu a služieb – vrátane cestovného ruchu ako perspektívneho hospodárskeho odvetvia obce. Zvýšenie atraktivity obce pre malých a stredných podnikateľov, zvýšenie zamestnanosti obyvateľov obce. Posilnenie cezhraničnej a medzinárodnej spolupráce na zhodnocovanie vnútorného potenciálu v prospech ďalšieho vyváženého rozvoja územia.*

Cieľ 1: Zvýšiť ekonomickú atraktívnosť obce, zvýšiť podiel malých a stredných podnikateľov v lokálnej ekonomike

Opatrenie 1.1: Podpora tradičných remesiel a rozvoj inovatívneho podnikania, posilnenie miestnych malých a stredných podnikateľov

Aktivity:

- Podpora zvýšenia konkurencieschopnosti miestnych malých a stredných podnikateľov
- Podpora diverzifikácie lokálnej ekonomiky – podpora nových ekonomických odvetví (napr. kreatívneho priemyslu) popri tradičných (napr. poľnohospodárstvo) a efektívne využívanie komparatívnych výhod obce
- Zintenzívnenie spolupráce s aktérmi hospodárskeho života doma i v zahraničí, vytváranie partnerstiev

Cieľ 2: Rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile, rozvoj inkluzívneho trhu práce a rovnosti príležitostí pre výšenie životnej úrovne obyvateľov obce

Opatrenie 2.1: Podpora celoživotného vzdelávania, podporu rastu zamestnanosti a vytvárania nových pracovných miest v obci

Aktivity:

- Podpora rekvalifikačných kurzov a vzdelávacích programov poskytujúcich rôzne kvalifikácie s ohľadom na dynamiku trhu práce
- Podpora programov na elimináciu prejavov diskriminácie na trhu práce postavenej na akomkoľvek základe

Cieľ 3: Cezhraničná spolupráca

Opatrenie 3.1: Podpora vytvárania nových cezhraničných a medzinárodných partnerstiev

Aktivita:

- Realizácia projektov v cezhraničnej a medzinárodnej spolupráci
- Udržiavať existujúce a vytvárať nové partnerské vzťahy
- Využívať pohraničnú lokalizáciu obce a multikultúrny charakter obyvateľstva

Cieľ 4: Cestovný ruch

Opatrenie 4.1: Zvýšiť návštevnosť obce, kvalitu a rozsah služieb pre turistov, využívať územie pre rozvoj vhodných foriem cestovného ruchu a zlepšiť marketing obce

Aktivita:

- Účasť obce na projektoch podporujúcich cestovný ruch v danom regióne
- Zvýšenie ponuky vybavenosti obce pre cestovný ruch
- Rozšírenie ponuky cestovného ruchu, podpora rozvoja turistickej infraštruktúry obce
- Podpora budovania zariadení na vidiecky cestovný ruch a agroturistiku
- Rozvoj ubytovacích služieb v obci

- **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Inkluzívna, sociálna, vzdelaná, zdravá a kultúrna obec s modernou občianskou infraštruktúrou**

Strategický cieľ: *Zabezpečiť dostupnosť kvalitnej občianskej infraštruktúry v školskej, sociálnej, zdravotnej, športovej a kultúrnej oblasti. Zvýšiť úroveň vzdelania obyvateľstva – vytvoriť kvalitné, otvorené, inkluzívne, atraktívne a flexibilné prostredie pre mládež. Podporiť zvýšenie kultúrnej identity obce, implementácia inovatívnych riešení na zachovanie hodnôt miestneho dedičstva. Podpora športu pre všetkých obyvateľov obce. Optimalizácia a modernizácia zariadení a služieb sociálnej infraštruktúry s dôrazom na individuálny prístup ku klientom. Rozvoj sociálnych služieb a podporu integrácie rôznych skupín obyvateľov do spoločenského života. Zlepšenie sociálnej starostlivosti a služieb pre marginalizované skupiny a deti, podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných. Rozvoj aktívneho občianstva. Zvýšenie efektívnosti, flexibility a kvality poskytovaných verejných služieb obecným úradom. Posilnenie miestnej spolupatričnosti obyvateľov obce.*

Cieľ 1: Skvalitniť a optimalizovať občiansku infraštruktúru obce, zvyšovať úroveň poskytovaných služieb

Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Aktivita:

- Oprava, rekonštrukcia a výstavba objektov občianskej infraštruktúry
- Rozšírenie miestnej materskej školy – prístavba a nadstavba k existujúcej budove MŠ
- Podpora kultúry, športu, školských a voľnočasových programov
- Podpora programov na ochranu a rozvoj kultúrneho dedičstva s dôrazom na udržanie a posilňovanie miestnej identity

- Zabezpečiť pravidelnú obnovu a modernizáciu stavebno-technického stavu objektov MŠ a modernizáciu ich materiálno-technického vybavenia
- Zlepšiť podmienky na moderné vzdelávanie a prípravu žiakov v súlade s potrebami osobného rozvoja a uplatnenia sa na trhu práce – inovácie vyučovacích procesov – školské zariadenia rešpektujúce individuálne potreby a záujmy žiakov
- Vytvárať podmienky pre rozvoj talentu, nadania a záujmového vzdelávania detí a žiakov
- Zlepšiť dostupnosť voľnočasových aktivít pre deti a mládež
- Podpora zdravého životného štýlu občanov
- Rekonštrukcia plotu cintorína v obci Michal na Ostrove

Cieľ 2: Inkluzívne, kvalitné a dostupné sociálne služby v obci

Opatrenie 2.1: Rozvoj sociálnych služieb

Aktivity:

- Pomoc obyvateľom, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii – poradenstvo v sociálnej oblasti
- Rozšírenie osvetu s protidrogovou a protialkoholickou tematikou
- Koordinovanie poskytovania sociálnej pomoci v obci
- Rozšírenie sociálnej starostlivosti a služieb pre ohrozené, marginalizované skupiny a deti, podpora sociálneho zapojenia ohrozených a marginalizovaných skupín
- Rozvoj sociálnych služieb pre občanov so zdravotným znevýhodnením v prirodzenom domácom prostredí a v komunite
- Vzdelávanie seniorov (napr. podpora rozvoja digitálnych zručností)

Cieľ 3: Aktívne občianstvo a posilnenie občianskej spoločnosti

Opatrenie 3.1: Občianska participácia na rozvoji obce. Vytvorenie podmienok na podporu aktívneho občianstva a zvýšenie záujmu obyvateľov obce o verejné dianie. Zapájania sa mladých ľudí, ako aj seniorov do verejného života.

Aktivity:

- Aktívnu účasť obyvateľov vo verejnom živote – realizovanie permanentného dialógu samosprávnych orgánov obce s obyvateľmi, zabezpečiť monitoring občianskych potrieb a dôsledne rešpektovať právo na informovanosť
- Vytvárať podmienky na podporu činnosti mimovládnych organizácií a dobrovoľníckeho sektoru

Cieľ 4: Dostupná kultúra a kultúrne dedičstvo

Opatrenie 4.1: Rozvoj kultúry a ochrana kultúrneho dedičstva

Aktivity:

- Zlepšiť ponuku a propagáciu kultúrnych podujatí v obci
- Organizovanie kultúrnych podujatí k hlbšiemu poznaniu kultúrneho dedičstva
- Podpora talentov v oblasti kultúry
- Využiť kultúrne dedičstvo v ďalšom rozvoji obce
- Zachovať a obnoviť kultúrno-historické pamiatky

- Podpora komunitných programov, ktoré budú rešpektovať a posilňovať kultúrnu identitu všetkých skupín obyvateľov
- Organizovanie Festivalu miestnych tradícií v obci Michal na Ostrove

- **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 3: Udržateľná dopravná a technická infraštruktúra**

Strategický cieľ: *Skvalitniť dopravnú a technickú infraštruktúru v obci. Sieť bezpečných miestnych komunikácií. Podpora udržateľnej mobility. Zvýšenie kvality, bezpečnosti a plynulosti dopravy v obci Michal na Ostrove a minimalizovať jej negatívny vplyv na obyvateľov a návštevníkov obce. Budovanie bezbariérových prístupov a spojnic medzi komunikáciami a chodníkmi, vstupov do verejných objektov na území obce. Zlepšiť podmienky nemotorovej dopravy a verejnej hromadnej dopravy. Znižovanie ekologickej záťaže z dopravy. Podpora využitia hustej siete cyklistických komunikácií a cyklotrás. Systematicky znižovať negatívne environmentálne vplyvy dopravy. Zrekonštruovať a rozšíriť vodovodnú sieť v obci – zabezpečiť všetkým obyvateľom prístup k čistej a bezpečnej pitnej vode. Dobudovať chýbajúcu technickú infraštruktúru a inžinierske siete podporujúce kvalitu života obyvateľov i návštevníkov obce, kvalitu životného prostredia a konkurencieschopný, udržateľný socioekonomický rozvoj obce.*

Cieľ 1: Skvalitnenie dopravnej infraštruktúry, podpora nemotorovej dopravy

Opatrenie 1.1: Rozvoj dopravnej infraštruktúry, zlepšenie bezpečnosti, efektívnosti a udržateľnosti dopravného a technického vybavenia územia

Aktivity:

- Rekonštrukcia a budovanie miestnych komunikácií
- Budovanie a rozvoj chodníkov v obci
- Zabezpečenie odtoku dažďovej vody z miestnych komunikácií
- Budovanie cyklistickej infraštruktúry (napr. cyklistických chodníkov)
- Vybudovanie parkoviska pri železničnom priecestí v obci Michal na Ostrove

Cieľ 2: Rozvoj technickej infraštruktúry a inžinierskych sietí s cieľom zlepšenia podmienok bývania a zvýšenia kvality života občanov

Opatrenie 2.1: Rozšírenie a zvýšenie kvality technickej infraštruktúry a inžinierskych sietí s cieľom skvalitnenia životných podmienok obyvateľom obce

Aktivity:

- Rozšírenie a modernizácia inžinierskych sietí
- Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete v obci
- Vybudovanie verejnej kanalizácie
- Rozšírenie a modernizácia verejného osvetlenia

Cieľ 3: Podpora rozvoja verejnej hromadnej dopravy

Opatrenie 3.1: Skvalitnenie podmienok cestovania autobusmi

Aktivity:

- Rekonštrukcia autobusových zastávok

- **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 4: Rozvoj bývania a bytového fondu obce**

Strategický cieľ: *Vytvorenie priťažlivých podmienok bývania v obci. Podpora obnovy obecného nájomného bytového fondu. Revitalizácia obytného prostredia pre zlepšenie kvality bývania pre obyvateľov obce. Zabezpečenie vhodných pozemkov pre výstavbu bytov. Vytvoriť podmienky pre kvalitné bývanie reagujúce na potreby a požiadavky obyvateľov obce.*

Cieľ 1: Skvalitňovanie bytovej situácie a zvýšenie kvality stavieb

Opatrenie 1.1: Podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby a znižovanie spotreby energie budov na bývanie

Aktivity:

- Podpora zlepšenia dostupnosti stavebných pozemkov s potrebnou technickou infraštruktúrou – príprava lokalít pre bytovú výstavbu
- Rekonštrukcia bytov a domov (najmä v oblasti konštrukcií budov, vykurovacích systémov, prípravy teplej úžitkovej vody a na zvýšenie podielu využívania obnoviteľných a nízkoemisných zdrojov energie, ako aj vo vytváraní riešení podporujúcich prispôsobovanie sa zmene klímy)
- Podpora využitia nástrojov štátnej dotačnej politiky zo ŠFRB, resp. štrukturálnych fondov zo zdrojov Európskej únie na obnovu a modernizáciu existujúceho bytového fondu a tiež na obnovu obytného prostredia

Opatrenie 1.2: Obnova obecného nájomného bytového fondu

Aktivity:

- Rekonštrukcia obecného nájomného bytového domu č. 277 v obci Michal na Ostrove

- **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Kvalitné životné prostredie a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy**

Strategický cieľ: *Vybudovať moderný a udržateľný verejný kanalizačný systém, ktorý zabezpečí obyvateľom odvod a čistenie odpadových vôd. Budovanie zelenej infraštruktúry, realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy. Zvyšovanie energetickej efektívnosti budov a podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo. Zvyšovanie podielu využívania alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie. Zníženie energetickej náročnosti verejných budov. Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia, budovanie environmentálnej infraštruktúry. Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia, skrášlenie vzhľadu obce, podpora environmentálnej výchovy detí predškolského a školského veku i širokej verejnosti. Zachovať úctu k životnému prostrediu nielen na úrovni platných noriem v oblasti životného prostredia, ale hlavne zvyšovať povedomie obyvateľov, aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia. Zdokonalenie systému odpadového hospodárstva a manažmentu odpadového hospodárstva. Dobudovanie environmentálnej infraštruktúry na zabezpečenie ochrany zdravia obyvateľstva, minimalizácia množstva produkovaného odpadu s orientáciou na maximálne využitie separácie. Využitie obnoviteľných zdrojov energie. Koordinácia rozvoja priestorového*

usporiadania a funkčného využitia pozemkov súčasne s riadeným socioekonomickým rozvojom. Zlepšenie vzhľadu obce a dosiahnutie pozitívnych zmien v životnom prostredí obce.

Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia a podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov

Opatrenie 1.1: Využívanie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie

Aktivita:

- Budovanie a rozvoj zariadení pre výrobu energie z obnoviteľných zdrojov
- Inštalovanie solárnych kolektorov na výrobu energie na strechách obecných budov s cieľom ich energetickej samostatnosti
- Podpora modernizácie všetkých budov inteligentnými technológiami
- Podpora energeticky efektívnych riešení vo verejnej i súkromnej sfére
- Osveta v oblasti efektívneho využívania energie a využívania obnoviteľných zdrojov energie

Opatrenie 1.2: Skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci

Aktivita:

- Vybudovanie zberného dvora v obci Michal na Ostrove
- Odstránenie divokých skládok, sanácia vzniknutých environmentálnych záťaží, likvidácia čiernych skládok odpadu
- Rozširovanie a zefektívnenie triedeného zberu odpadu
- Zvyšovanie úrovne odpadového hospodárstva využitím SMART a inovatívnych technológií
- Podpora aktivít zameraných na zhodnocovanie odpadov a znižovanie skládkovaného odpadu

Opatrenie 1.3: Revitalizácia verejných priestorov a budovanie nových zelených plôch na budovanie odolnosti proti klimatickým zmenám, ako aj proti hrozbám pre zdravie občanov

Aktivita:

- Revitalizácia a rozšírenie verejnej zelene, verejných plôch
- Vybudovanie a revitalizácia oddychových zón
- Uplatnenie princípov trvalo udržateľného rozvoja pri tvorbe a ochrane živého a neživého prostredia obce
- Obstaranie potrebnej techniky na údržbu plôch verejnej zelene

Opatrenie 1.4: Ochrana vodných zdrojov územia prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

Aktivita:

- Vybudovanie systému verejnej kanalizácie
- Zefektívnenie odvozu splaškových odpadových vôd zo žump občanov

Opatrenie 1.5: Zníženie negatívnych dôsledkov zmeny klímy, preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami spôsobenými s privalovými dažďami a adaptáciu obce na klimatické zmeny

Aktivita:

- Vybudovanie chýbajúcich jarkov, resp. dažďovej kanalizácie
- Vybudovanie ochranného systému na ochranu pred privalovými vodami, vodozádržné opatrenia v obci Michal na Ostrove

Opatrenie 1.6: Odstraňovanie inváznych nepôvodných druhov rastlín a zvýšenie záujmu obyvateľov o ochranu a tvorbu životného prostredia, zlepšenie environmentálneho povedomia a informovanosti obyvateľstva o ochrane prírody a životného prostredia

Aktivity:

- Upozornenie vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na území obce na miesta výskytu inváznych nepôvodných druhov rastlín
- Informovanie verejnosti o metódach odstraňovania inváznych nepôvodných druhov rastlín (napr. kosenie a mulčovanie, vykopávanie, výrub, chemický spôsob likvidácie – postrek celej rastliny herbicídny prípravkom atď.)
- Odstraňovanie inváznych nepôvodných druhov rastlín
- Propagácia využívania obnoviteľných prírodných zdrojov a alternatívnych zdrojov energií
- Posilnenie environmentálnej výchovy a vzdelávania, významu ochrany prírody a životného prostredia na MŠ
- Zlepšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti

Cieľ 2: Zníženie energetickej náročnosti verejných i neverejných budov a prechod na energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo

Opatrenie 2.1: Rekonštrukcia verejných i neverejných budov s cieľom znižovania ich energetickej spotreby a zvyšovať informovanosť v oblasti energetickej efektívnosti

Aktivity:

- Realizácia aktivít na zníženie energetickej spotreby verejných i neverejných budov a na zvýšenie energetickej efektívnosti budov

- **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 6: SMART Michal na Ostrove**

Strategický cieľ: *Využitie inteligentných informačno-komunikačných technológií, zavádzanie inteligentných systémov a technológií pre hospodársky, sociálny a environmentálny rozvoj obce.*

Cieľ 1: Rozšírenie inteligentných technológií, systémov a služieb

Opatrenie 1.1: Podpora využívania inteligentných technológií a systémov pri poskytovaní služieb pre občanov

Aktivity:

- Podpora zavádzania inteligentných systémov manažmentu územia
- Podpora zavádzania inteligentných riešení pre verejnú správu a samosprávu
- Rozvoj digitalizácie a skvalitnenia služieb pre občana
- Rozvoj procesu participatívneho plánovania cez zapojenie verejnosti do príprav zadania a prerokovania následných návrhov dokumentov
- Budovanie a rozširovanie verejných wifi sietí, modernizácia a budovanie optických sietí

Prehľad strategických prioritných oblastí, strategických prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov a opatrení

Hospodárska oblasť							Sociálne oblasť			Environmentálna oblasť	
⇒ Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 1: Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce ⇒ Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 3: Udržateľná dopravná a technická infraštruktúra ⇒ Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 6: Smart Michal na Ostrove							⇒ Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Inkluzívna, sociálna, vzdelaná, zdravá a kultúrna obec s modernou občianskou infraštruktúrou ⇒ Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 4: Rozvoj bývania a bytového fondu obce			⇒ Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Kvalitné životné prostredie a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy	
Cieľ 1: Zvýšiť ekonomickú atraktivnosť obce, zvýšiť podiel malých a stredných podnikateľov v lokálnej ekonomike	Cieľ 2: Rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile, rozvoj inkluzívneho trhu práce a rovnosti príležitostí pre zvýšenie životnej úrovne obyvateľov obce	Cieľ 3: Cezhraničná spolupráca	Cieľ 4: Cestovný ruch	Cieľ 1: Skvalitnenie dopravnej infraštruktúry, podpora nemotorovej dopravy	Cieľ 2: Rozvoj technickej infraštruktúry a inžinierskych sietí s cieľom zlepšenia podmienok bývania a zvýšenia kvality života občanov	Cieľ 3: Podpora rozvoja verejnej hromadnej dopravy	Cieľ 1: Rozšírenie inteligentných technológií, systémov a služieb	Cieľ 1: Skvalitniť a optimalizovať občiansku infraštruktúru obce, zvyšovať úroveň poskytovaných služieb	Cieľ 2: Inkluzívne, kvalitné a dostupné sociálne služby v obci	Cieľ 3: Aktívne občianstvo a posilnenie občianskej spoločnosti	Cieľ 4: Dostupná kultúra a kultúrne dedičstvo
Cieľ 1: Skvalitňovanie bytovej situácie a zvýšenie kvality stavieb							Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia a podpora investícií na prispôbovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov			Cieľ 2: Zníženie energetickej náročnosti verejných i neverejných budov a prechod na energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo	

<i>Opatrenie 1.1: Podpora tradičných remesiel a rozvoj inovatívneho podnikania, posilnenie miestnych malých a stredných podnikateľov</i>
<i>Opatrenie 2.1: Podpora celoživotného vzdelávania, podpora rastu zamestnanosti a vytvárania nových pracovných miest v obci</i>
<i>Opatrenie 3.1: Podpora vytvárania nových cezhraničných a medzinárodných partnerstiev</i>
<i>Opatrenie 4.1: Zvýšiť návštevnosť obce, kvalitu a rozsah služieb pre turistov, využívať územie pre rozvoj vhodných foriem cestovného ruchu a zlepšiť marketing obce</i>
<i>Opatrenie 1.1: Rozvoj dopravnej infraštruktúry, zlepšenie bezpečnosti, efektívnosti a udržateľnosti dopravného a technického vybavenia územia</i>
<i>Opatrenie 2.1: Rozšírenie a zvýšenie kvality technickej infraštruktúry a inžinierskych sietí s cieľom skvalitnenia životných podmienok obyvateľom obce</i>
<i>Opatrenie 3.1: Skvalitnenie podmienok cestovania autobusmi</i>
<i>Opatrenie 1.1: Podpora využívania inteligentných technológií a systémov pri poskytovaní služieb pre občanov</i>
<i>Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry</i>
<i>Opatrenie 2.1: Rozvoj sociálnych služieb</i>
<i>Opatrenie 3.1: Občianska participácia na rozvoji obce. Vytvorenie podmienok na podporu aktívneho občianstva a zvýšenie záujmu obyvateľov obce o verejné dianie. Zapájania sa mladých ľudí, ako aj seniorov do verejného života.</i>
<i>Opatrenie 4.1: Rozvoj kultúry a ochrana kultúrneho dedičstva</i>
<i>Opatrenie 1.1: Podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby a znižovanie spotreby energie budov na bývanie</i>
<i>Opatrenie 1.2: Obnova obecného nájomného bytového fondu</i>
<i>Opatrenie 1.1: Využívanie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie</i>
<i>Opatrenie 1.2: Skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci</i>
<i>Opatrenie 1.3: Revitalizácia verejných priestorov a budovanie nových zelených plôch na budovanie odolnosti proti klimatickým zmenám, ako aj proti hrozbám pre zdravie občanov</i>
<i>Opatrenie 1.4: Ochrana vodných zdrojov územia prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry</i>
<i>Opatrenie 1.5: Zníženie negatívnych dôsledkov zmeny klímy, preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami spôsobenými s prívalovými dažďami a adaptáciu obce na klimatické zmeny</i>
<i>Opatrenie 1.6: Odstraňovanie invázií nepôvodných druhov rastlín a zvýšenie záujmu obyvateľov o ochranu a tvorbu životného prostredia, zlepšenie environmentálneho povedomia a informovanosti obyvateľstva o ochrane prírody a životného prostredia</i>
<i>Opatrenie 2.1: Rekonštrukcia verejných i neverejných budov s cieľom znížovania ich energetickej spotreby a zvyšovať informovanosť v oblasti energetickej efektívnosti</i>

Monitorovanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Navrhované ukazovatele zohľadňujú prioritné oblasti trvalo udržateľného rozvoja obce: hospodárske, sociálne a environmentálne priority.

Názov ukazovateľa	Informačný zdroj	Merná jednotka
Novovytvorené pracovné miesta	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet pracovných miest
Zníženie prevádzkových nákladov občianskej infraštruktúry obce	Obec	EUR
Miera nezamestnanosti	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet nezamestnaných
Priemerné mzdy	Štatistický úrad SR	EUR
Sociálne odkázaní obyvatelia	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet sociálne odkázaných obyvateľov
Počet vybudovaných denných stacionárov v obci	Obec	Počet
Spokojnosť obyvateľov so sociálnymi službami v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Objem investícií do skvalitnenia občianskej infraštruktúry obce	Obec, ostatné úrady a organizácie	EUR
Objem investícií do skvalitnenia technickej infraštruktúry obce	Obec, ostatné úrady a organizácie	EUR
Zrekonštruované, resp. novovybudované miestne komunikácie	Obec	m
Zrekonštruované, resp. novovybudované prvky technickej infraštruktúry obce	Obec	Počet, m
Intenzita výstavby bytov	Obec	Počet novopostavených bytov
Verejný poriadok a bezpečnosť obyvateľov – zaznamenané priestupky a trestné činy	Obec, Polícia SR	Počet
Počet vybudovaných verejných kanalizácií	Obec	Počet
Počet rozšírených a zrekonštruovaných systémov verejného vodovodu	Obec	Počet
Verejný vodovod a kanalizácia	Obec, ostatné úrady a organizácie	Podiel napojených domácností v %
Demografický vývoj obyvateľstva obce	Obec	Počet
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou školských inštitúcií v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s možnosťami športovania v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s kultúrnym životom v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou služieb v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre prácu	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre bývanie a život	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s kvalitou životného prostredia obce	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť návštevníkov, turistov s obcou	Dotazníkový prieskum	% návštevníkov/turistov
Počet vybudovaných zberných dvorov	Obec	počet
Produkcia komunálnych odpadov	Obec	kg/obyv.
Miera skládkovania komunálneho odpadu – Podiel skládkovaného komunálneho odpadu na celkovom množstve vyprodukovaného komunálneho odpadu.	Obec	%
Miera recyklácie komunálneho odpadu – Indikátor predstavuje podiel recyklovaného komunálneho odpadu na celkovom množstve vyprodukovaného komunálneho odpadu. Recyklácia zahŕňa materiálovú recykláciu a recykláciu organických látok vrátane kompostovania.	Obec	%
Počet zrekonštruovaných a modernizovaných EKO dvorov v obci	Obec	Počet
Dĺžka vybudovaných cyklotrás	Obec	m
Počet realizovaných projektov na zvýšenie energetickej hospodárnosti budov	Obec	Počet
Výmera revitalizovaných a novovytvorených zelených plôch/parkov/zelenej infraštruktúry	Obec	m ²

Miera zaškolenosti detí v predprimárnom vzdelávaní – Podiel počtu detí v materských školách (vrátane špeciálnych tried) a špeciálnych materských školách vo veku 3 až 5 rokov na celkovom počte detí vo veku od 3 až 5 rokov	Obec	%, počet
Miera zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím – Podiel počtu pracujúcich osôb so zdravotným postihnutím z obyvateľstva so zdravotným postihnutím vo veku od 15 rokov	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	%, počet
Počet verejne prístupných staníc (nabíjacích bodov) pre nabíjanie elektromobilov	Obec	Počet
Počet implementovaných SMART riešení	Obec, realizátori SMART riešení	Počet
Počet implementovaných opatrení v boji proti klimatickým zmenám	Obec	Počet

Merateľné ukazovatele

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť. Na základe týchto ukazovateľov bude možné priebežne sledovať napĺňanie cieľov PHRSR. Výstupy projektov predstavujú práce, služby a tovary, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska. Výsledok projektov (výstup programu) predstavuje okamžitý efekt realizácie aktivít projektu (výstupy z aktivít), ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo predstavuje služby poskytnuté cieľovej skupine. Dopad vyjadruje dlhodobý efekt intervencie na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý je mimo priamej a výlučnej kontroly subjektu zodpovedajúceho za realizáciu projektu. Východiskové hodnoty ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PHRSR obce boli stanovené ako nulové v roku 2024, cieľové hodnoty boli stanovené pre rok 2030.

Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHRSR obce Michal na Ostrove na obdobie 2024 – 2030

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota/Rok	
				2024	2027	2030
Prioritná oblasť – Hospodárska						
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 3: Udržateľná dopravná a technická infraštruktúra – Cieľ 1: Skvalitnenie dopravnej infraštruktúry, podpora nemotorovej dopravy – Opatrenie 1.1: Rozvoj dopravnej infraštruktúry, zlepšenie bezpečnosti, efektívnosti a udržateľnosti dopravného a technického vybavenia územia						
	3 ks zrekonštruované autobusové zastávky	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	3
	Novovybudované parkovisko pri železničnom priecestí	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
	Zrekonštruovaný chodníkový systém v parku pri budove Obecného úradu	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1

	Novovybudovaný cyklochodník na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
	Novovybudovaný chodník v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa miestnej komunikácie	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
	Novovybudovaný chodník v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa komunikácie č. II/572	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
	Zrekonštruovaný chodníkový systém	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
	Systém zrekonštruovaných miestnych komunikácií	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 3: Udržateľná dopravná a technická infraštruktúra – Cieľ 2: Rozvoj technickej infraštruktúry a inžinierskych sietí s cieľom zlepšenia podmienok bývania a zvýšenia kvality života občanov – Opatrenie 2.1: Rozšírenie a zvýšenie kvality technickej infraštruktúry a inžinierskych sietí s cieľom skvalitnenia životných podmienok obyvateľom obce						
	Zrekonštruovaná a rozšírená vodovodná sieť	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1

Prioritná oblasť – Sociálna						
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Inkluzívna, sociálna, vzdelaná, zdravá a kultúrna obec s modernou občianskou infraštruktúrou – Cieľ 1: Skvalitniť a optimalizovať občiansku infraštruktúru obce – Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry						
	Materská škola s rozšírenou kapacitou	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
	Zrekonštruovaný plot cintorína	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Inkluzívna, sociálna, vzdelaná, zdravá a kultúrna obec s modernou občianskou infraštruktúrou – Cieľ 4: Dostupná kultúra a kultúrne dedičstvo – Opatrenie 4.1: Rozvoj kultúry a ochrana kultúrneho dedičstva						
	Každoročne organizovaný Festival miestnych tradícií	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	6
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 4: Rozvoj bývania a bytového fondu obce – Cieľ 1: Skvalitňovanie bytovej situácie a zvýšenie kvality stavieb – Opatrenie 1.2: Obnova obecného nájomného bytového fondu						

	Zrekonštruovaný obecný nájomný bytový dom č. 277	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
Prioritná oblasť – Environmentálna						
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy – Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia a podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov – Opatrenie 1.3: Revitalizácia verejných priestorov a budovanie nových zelených plôch na budovanie odolnosti proti klimatickým zmenám, ako aj proti hrozbám pre zdravie občanov						
	Revitalizovaný park v centre obce	Obec Michal na Ostrove	počet	0	1	
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy – Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia a podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov – Opatrenie 1.4: Ochrana vodných zdrojov územia prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry						
	Novovybudovaný systém verejnej kanalizácie	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy – Cieľ 2: Zníženie energetickej náročnosti verejných i neverejných budov a prechod na energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo – Opatrenie 2.1: Rekonštrukcia verejných i neverejných budov s cieľom znižovania ich energetickej spotreby a zvyšovať informovanosť v oblasti energetickej efektívnosti						

	System verejných budov vo vlastníctve obce so zníženou energetickou náročnosťou	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
	Novovybudované systémy obnoviteľných zdrojov energie v objektoch, ktoré sú v správe obce Michal na Ostrove	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy – Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia a podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov – Opatrenie 1.2: Skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci						
	Novovybudovaný funkčný zberný dvor	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
	Skvalitnený systém odpadového hospodárstva	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy – Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia a podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov – Opatrenie 1.5: Zníženie negatívnych dôsledkov zmeny klímy, preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami spôsobenými s prívalovými dažďami a adaptáciu obce na klimatické zmeny						
	System vodozádržných opatrení na zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy	Obec Michal na Ostrove	počet	0	0	1

D – Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčného plánu na roky 2024 – 2030, vrátane prehľadu projektových zámerov obce na dané obdobie.

Organizačné zabezpečenie realizácie

Zabezpečenie realizácie PHRSR je dosahované koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými partnermi a aktérmi regionálneho rozvoja na území obce.

Organizačné zabezpečenie realizácie jednotlivých projektov a aktivít je určené v programovej časti. Osobitne pre každý projekt (aktivita) je určený zodpovedný subjekt – tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec, resp. iné organizačné zložky správy obce (odborné komisie, oddelenia na obecnom úrade).

Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PHRSR je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

Komunikačná stratégia

Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého pripravovaného projektu PHRSR v rámci informovanosti a publicity alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov.

Prvú cieľovú skupinu predstavujú miestni obyvatelia. Táto cieľová skupina bola oslovená aj počas spracovania dokumentu PHRSR. Komunikácia s verejnosťou bude pokračovať naďalej (priamym zapojením a zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie). Druhú cieľovú skupinu predstavujú organizácie, podnikatelia, potenciálni investori, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa charakteru rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce: <https://www.michalnaostrove.sk/>, avšak veľký význam má aj miestny rozhlas. Vzhľadom na veľkosť obce má významnú úlohu aj neformálna komunikácia poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

Správna komunikácia zásadná pre budovanie silnej, zapojenej a udržateľnej komunity. Je to nástroj, ktorý umožňuje obyvateľom byť informovanými a aktívnymi účastníkmi v procesoch, ktoré formujú ich bezprostredné životné prostredie. Správna komunikácia rozvojových cieľov v obci je kľúčová z mnohých dôvodov:

- ⇒ transparentná, otvorená a pravidelná komunikácia o rozvojových cieľoch a projektoch zvyšuje transparentnosť rozhodovacích procesov – to zvyšuje dôveru v obecnú samosprávu a jej schopnosť spravovať verejné zdroje efektívne a spravodlivo,
- ⇒ efektívna komunikácia umožňuje obyvateľom obce lepšie porozumieť plánom a cieľom, ktoré má obecná samospráva.
- ⇒ správna komunikácia je kľúčom k riešeniu konfliktov a problémov, ktoré vznikajú - otvorený dialóg a zdieľanie informácií môže pomôcť predísť nedorozumeniam a podporiť spoločné riešenie problémov.

Systém monitorovania a hodnotenia

PHRSR obce Michal na Ostrove je živým dokumentom. Realizácia programu bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Michal na Ostrove, organizáciami zriadenými a založenými obcou, resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Pre udržiavanie a realizáciu PHRSR obce Michal na Ostrove bude zriadený Riadiaci výbor PHRSR obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030, ktorého úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať v prípade potreby zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie vízie obce. V Riadiacom výbore PHRSR obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030 budú zastúpení hlavní predstavitelia samosprávy s dôrazom na zastúpenie všetkých sektorov a priradenie odborníkov k jednotlivým prioritám.

Proces realizácie PHRSR obce Michal na Ostrove sa začne po jeho schválení Obecným zastupiteľstvom.

Úlohou Riadiaceho výboru PHRSR obce Michal na Ostrove bude:

- schádzať sa na prehodnocovanie plnenia PHRSR obce Michal na Ostrove podľa potreby, najmenej jedenkrát ročne,
- jedenkrát ročne podať správu Obecnému zastupiteľstvu o stave realizácie cieľov PHRSR obce Michal na Ostrove tak, aby bolo zabezpečené, že všetky ciele budú splnené včas,
- prideliť zodpovednosť (hlavnú garanciu) za monitorovanie jednotlivých cieľov akčných plánov svojim jednotlivým členom,
- vzájomne sa informovať o plánoch prípravy a realizovaní projektov s cieľom koordinácie aktivít v obci,
- aktualizovať PHRSR obce Michal na Ostrove (minimálne každý druhý rok) – je to živý, otvorený dokument,
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o PHRSR obce Michal na Ostrove – so stratégiou rozvoja obce bude oboznámená verejnosť prostredníctvom miestnych médií.

Jednotlivé úlohy programu budú realizované pomocou bežných postupov a procedúr obecného úradu a ďalších zúčastnených inštitúcií, pričom rozhodujúcim pre úspech bude monitorovanie a koordinácia týchto úloh uskutočnená určeným odborom (oddelením) obecného úradu alebo príslušnými zodpovednými osobami.

PHRSR obce Michal na Ostrove je otvorený dokument, ktorý bude reagovať na zmeny v okolí, zmeny potrieb obyvateľov obce Michal na Ostrove a legislatívne zmeny. PHRSR obce Michal na Ostrove bude podliehať priebežným aktualizáciám a hodnoteniam. Vychádza z princípu, že proces plánovania bude úspešný len vtedy, ak sa k nemu bude pristupovať ako k dlhodobému procesu, bude sa orientovať na využitie silných stránok a možností územia, na potláčanie slabých stránok a možných ohrození územia a bude sa neustále adaptovať, aktualizovať a prispôsobovať v súlade so zmenami a potrebami sociálno-ekonomického života obce. Otvorenosťou dokumentu sa zabezpečí flexibilita pri určovaní priorít obce, ktoré musia reagovať na vzniknuté zmeny v danom prostredí a preferenciách obyvateľov.

Aktualizácia PHRSR obce Michal na Ostrove bude založená na princípe výberu priorít, opatrení, aktivít a projektov, pomocou ktorých je možné dosiahnuť najefektívnejší rozvoj prioritných oblastí obce. Postup bude nasledovný:

1. Riadiaci výbor PHRSR obce odporučí zmeny v PHRSR obce Michal na Ostrove,
2. Obecné zastupiteľstvo schváli aktualizovaný PHRSR obce Michal na Ostrove na ďalšie obdobie.

Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2024 – 2030		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2026	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PHRSR	2026	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	2024 – 2030	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Akčný plán obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Akčný plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Akčný plán je spracovaný pre jednotlivé prioritné oblasti a obsahuje aj predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania a ukazovateľ výstupu.

Akčný plán pre hospodársku oblasť				
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 3: Udržateľná dopravná a technická infraštruktúra – Cieľ 1: Skvalitnenie dopravnej infraštruktúry, podpora nemotorovej dopravy – Opatrenie 1.1: Rozvoj dopravnej infraštruktúry, zlepšenie bezpečnosti, efektívnosti a udržateľnosti dopravného a technického vybavenia územia				
Aktivita 3/1 Rekonštrukcia existujúcich autobusových zastávok	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	3 ks zrekonštruované autobusové zastávky
Aktivita 3/2 Vybudovanie parkoviska pri železničnom priecestí v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Novovybudované parkovisko pri železničnom priecestí
Aktivita 3/3 Rekonštrukcia chodníka v obci Michal na Ostrove v parku pri budove Obecného úradu	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Zrekonštruovaný chodníkový systém v parku pri budove Obecného úradu

Aktivita 3/4 Vybudovanie cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Novovybudovaný cyklochodník na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň
Aktivita 3/6 Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia – vedľa miestnej komunikácie	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Novovybudovaný chodník v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa miestnej komunikácie
Aktivita 3/7 Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia – vedľa komunikácie č. II/572	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Novovybudovaný chodník v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa komunikácie č. II/572
Aktivita 3/8 Rekonštrukcia chodníkového systému v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Zrekonštruovaný chodníkový systém
Aktivita 3/9 Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Systém zrekonštruovaných miestnych komunikácií
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 3: Udržateľná dopravná a technická infraštruktúra – Cieľ 2: Rozvoj technickej infraštruktúry a inžinierskych sietí s cieľom zlepšenia podmienok bývania a zvýšenia kvality života občanov – Opatrenie 2.1: Rozšírenie a zvýšenie kvality technickej infraštruktúry a inžinierskych sietí s cieľom skvalitnenia životných podmienok obyvateľom obce				
Aktivita 3/5 Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Zrekonštruovaná a rozšírená vodovodná sieť

Akčný plán pre sociálnu oblasť				
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Inkluzívna, sociálna, vzdelaná, zdravá a kultúrna obec s modernou občianskou infraštruktúrou – Cieľ 1: Skvalitniť a optimalizovať občiansku infraštruktúru obce – Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry				
Aktivita 2/1 Rozšírenie miestnej materskej školy – prístavba a nadstavba k existujúcej budove MŠ	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Materská škola s rozšírenou kapacitou
Aktivita 2/3 Rekonštrukcia plotu cintorína v obci Michal na Ostrove	2024 – 2025	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Zrekonštruovaný plot cintorína –
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Inkluzívna, sociálna, vzdelaná, zdravá a kultúrna obec s modernou občianskou infraštruktúrou – Cieľ 4: Dostupná kultúra a kultúrne dedičstvo – Opatrenie 4.1: Rozvoj kultúry a ochrana kultúrneho dedičstva				
Aktivita 2/2 Organizovanie Festivalu miestnych tradícií v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Každoročne organizovaný Festival miestnych tradícií
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 4: Rozvoj bývania a bytového fondu obce – Cieľ 1: Skvalitňovanie bytovej situácie a zvýšenie kvality stavieb – Opatrenie 1.2: Obnova obecného nájomného bytového fondu				

Aktivita 4/1 Rekonštrukcia obecného nájomného bytového domu č. 277 v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Zrekonštruovaný obecný nájomný bytový dom č. 277
---	-------------	------------------------	---------------------------------------	--

Akčný plán pre environmentálnu oblasť				
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy – Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia a podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov – Opatrenie 1.3: Revitalizácia verejných priestorov a budovanie nových zelených plôch na budovanie odolnosti proti klimatickým zmenám, ako aj proti hrozbám pre zdravie občanov				
Aktivita 5/1 Revitalizácia parku v obci Michal na Ostrove	2024 – 2026	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Revitalizovaný park v centre obce
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy – Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia a podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov – Opatrenie 1.4: Ochrana vodných zdrojov územia prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry				

Aktivita 5/2 Vybudovanie miestnej kanalizačnej siete v obci Michal na Ostrove (vrátane miestnej časti Kolónia)	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Novovybudovaný systém verejnej kanalizácie
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy – Cieľ 2: Zníženie energetickej náročnosti verejných i neverejných budov a prechod na energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo – Opatrenie 2.1: Rekonštrukcia verejných i neverejných budov s cieľom znížovania ich energetickej spotreby a zvyšovať informovanosť v oblasti energetickej efektívnosti				
Aktivita 5/3 Zníženie energetickej náročnosti verejných budov vo vlastníctve obce Michal na Ostrove	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Systém verejných budov vo vlastníctve obce so zníženou energetickou náročnosťou
Aktivita 5/6 Rozšírenie využitia obnoviteľných zdrojov energie v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Novovybudované systémy obnoviteľných zdrojov energie v objektoch, ktoré sú v správe obce Michal na Ostrove
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy – Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia a podpora investícií na prispôbovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov – Opatrenie 1.2: Skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci				
Aktivita 5/4 Vybudovanie zberného dvora v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Novovybudovaný funkčný zberný dvor
Aktivita 5/5 Skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Skvalitnený systém odpadového hospodárstva

Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia a realizácia adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na zmenu klímy – Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia a podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov – Opatrenie 1.5: Zníženie negatívnych dôsledkov zmeny klímy, preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami spôsobenými s prívalovými dažďami a adaptáciu obce na klimatické zmeny				
Aktivita 5/7 Vodozádržné opatrenia v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	Obec Michal na Ostrove	Zdroje EÚ Zdroje SR Zdroje obce	Systém vodozádržných opatrení na zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy

Projektové zámery obce Michal na Ostrove na obdobie 2024 – 2030

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 2/1

Základné údaje o projektovom zámere č. 1

Názov projektu	Rozšírenie miestnej materskej školy – prístavba a nadstavba k existujúcej budove MŠ						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Rastúci počet detí v predškolskom veku v obci. Nedostatočné pokrytie aktuálnych potrieb obce pre umiestnenie detí predškolského veku v materskej škole. Veľký záujem o bývanie v obci – demografický rast obce v strednodobom horizonte. Očakávanie rastu natality v obci. Aktuálna kapacita MŠ (26 detí) je nepostačujúca. Záujem rodičov o zápis svojich detí do miestnej materskej školy. Nárast dopytu po miestnej materskej škole.						
Cieľ projektu	Cieľom tohto projektu je vytvorenie potrebných nových kapacít v materskej škole v obci rozšírením miestnej materskej školy – prístavba a nadstavba k existujúcej budove MŠ (navýšenie kapacity o 14 detí). Vytvoriť potrebné nové kapacity a následné dovybavenie materskej školy technickým vybavením. Pokryť potreby v oblasti výchovy a vzdelávania detí v predškolskom veku ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám – zvýšenie zaškolenosti detí materských škôl. Zabezpečiť, aby všetky deti mali prístup k vzdelávaniu a výchove v miestnom prostredí v obecnej MŠ. Podpora sociálneho a emocionálneho rozvoja detí. Vytváranie kvalitnejších možností na prispôsobenie a podporu detí so špeciálnymi výchovnými potrebami, čo vedie k inkluzívnejšiemu a podporujúcejšiemu prostrediu.						
Výstupy	Materská škola s rozšírenou kapacitou						
Užívatelia	Deti v predškolskom veku – obyvatelia obce a jej regiónu.						
Indikátory monitoringu	Počet materských škôl s rozšírenou kapacitou (1 ks). Kapacita rozšírenej materskej školy (26 + 14 = 40 detí). Zlepšený prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve. Spokojnosť rodičov a detí so službami miestnej materskej školy.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rozšírenie miestnej materskej školy – prístavba a nadstavba k existujúcej budove MŠ						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rozšírenie miestnej materskej školy – prístavba a nadstavba k existujúcej budove MŠ	2024 – 2030	250 000,-	200 000,-	30 000,-		20 000,-	
Spolu	2024 – 2030	250 000,-	200 000,-	30 000,-		20 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 2/2
Základné údaje o projektovom zámere č. 2

Názov projektu	Organizovanie Festivalu miestnych tradícií v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Dlhá tradícia Festivalu miestnych tradícií – festival je pravidelne organizovaný v auguste. Festival miestnych tradícií patrí medzi najvýznamnejšie kultúrne podujatia počas roka v regióne obce, ktorého program je vystavaný na prezentácii rôznorodosti, jedinečnosti a vzájomnosti kultúry obce, jej regiónu a ľudí tu žijúcich. Snaha o zachovanie tradícií je úzko spätá s organizovaním Festivalu m. tradícií.						
Cieľ projektu	Cieľom projektu je každoročná oslava miestnych tradícií v rámci Festivalu miestnych tradícií (v auguste). Cieľom projektu je realizácia festivalu so zameraním na živú kultúru (tanec, spev, hudba) a ukážka bohatosti, rozmanitosti a jedinečnosti miestnej kultúry. Cieľom je odovzdávať miestne kultúrne zvyky z generácie na generáciu, aby sa tak uchovalo dedičstvo predkov. Festival prispieje k zachovávaniu miestnej kultúry, k zbližovaniu miestneho obyvateľstva, miestnych komunít. Na festivale sa tradične zúčastnia predstavitelia rôznych kultúrnych žánrov z užšieho i širšieho regiónu obce. Kultúrny festival svojim návštevníkom sprostredkováva zvyky obyvateľov obce i regiónu – podporí rozvoj cestovného ruchu v danom regióne. Náklady na organizovanie 1 ročníka Festivalu: 15 000,- EUR.						
Výstupy	Každoročne organizovaný Festival miestnych tradícií						
Užívatelia	Obyvatelia obce a jej regiónu, návštevníci obce, turisti.						
Indikátory monitoringu	Počet Festivalov miestnych tradícií organizovaných v obci (1 festival/rok). Kultúrne a spoločenské oživenie obce (i regiónu). Udržanie a upevnenie identity obyvateľov obce vo vzťahu ku kultúrnym hodnotám a kultúrnemu dedičstvu. Rast atraktivity obce. Rast návštevnosti obce. Rast významu cestovného ruchu v miestnom rozvoji.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Projekt je pokračovaním každoročne sa opakujúceho projektu. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Organizovanie Festivalu miestnych tradícií v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Organizovanie Festivalu miestnych tradícií v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	105 000,-	84 000,-	12 600,-		8 400,-	
Spolu	2024 – 2030	105 000,-	84 000,-	12 600,-		8 400,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 2/3

Základné údaje o projektovom zámere č. 3

Názov projektu	Rekonštrukcia plotu cintorína v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)	MAS Agropremeň						
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2025						
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci technický stav plotu cintorína, ktorý má aj negatívny vplyv na estetiku cintorína a okolitého prostredia.						
Cieľ projektu	Cieľom projektu je rekonštrukcia plotu cintorína v obci Michal na Ostrove na optimalizáciu funkčnosti cintorína pre návštevníkov, zabezpečenie lepšej ochrany cintorína, na zlepšenie estetiky cintorína (aktuálne oplotenie cintorína je v zlom technickom stave), na uľahčenie prístupu na cintorín pre návštevníkov. Rekonštrukcia prispieva k celkovému estetickému vzhľadu cintorína a jeho harmonickému zapojeniu do okolitej krajiny a architektúry. Nový plot bude odolnejší voči poveternostným podmienkam. Cintorín je miestom posledného odpočinku predkov obce a rekonštrukcia jeho oplotenia symbolizuje rešpekt a úctu k tým, ktorí v minulosti v obci žili.						
Výstupy	Zrekonštruovaný plot cintorína – zrekonštruovaná predná časť oplotenia cintorína (časť pri miestnej komunikácii)						
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci cintorína.						
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných plotov cintorína (1 ks). Dĺžka zrekonštruovaného plotu (m). Optimalizácia funkčnosti cintorína pre návštevníkov. Dôstojnejšie podmienky pre návštevníkov cintorína. Zlepšenie prístupnosti cintorína. Estetickejšia ochrana cintorína pred neoprávneným vstupom.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Podaná žiadosť o poskytnutie NFP (riešená cez MAS Agropremeň) Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/milník			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Rekonštrukcia plotu cintorína v obci Michal na Ostrove							2024 – 2025
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia plotu cintorína v obci Michal na Ostrove	2024 – 2025	40 000,-	32 000,-	6 000,-		2 000,-	
Spolu	2024 – 2025	40 000,-	32 000,-	6 000,-		2 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/1

Základné údaje o projektovom zámere č. 4

Názov projektu	Rekonštrukcia existujúcich autobusových zastávok						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci technický stav autobusových zastávok. Podpora verejnej dopravy.						
Cieľ projektu	Zabezpečiť bezpečnejšie a komfortnejšie prostredie pre čakanie na autobus. Cieľom projektu je rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti zvyšovania bezpečnosti občanov využívajúcich autobusovú dopravu, eliminovať kolízne a nebezpečné situácie a zvýšenie dopravnej a bezpečnostnej situácie. Zvýšiť bezpečnosť cestujúcich, zvýšiť pohodlie a komfort pre čakajúcich cestujúcich. Zlepšiť viditeľnosť cestujúcich pre vodičov. Zlepšenie prístupnosti zastávok pre osoby s obmedzenou pohyblivosťou (ako aj odstránenie prekážok, ktoré by mohli brániť prístupu k zastávke). Zlepšenie informovanosti cestujúcich (inštalácia moderných informačných panelov). Modernizované zastávky prilákajú viac turistov, čo môže podporiť miestnu ekonomiku. Zvýšenie používania hromadnej dopravy – kvalitné a pohodlné zastávky budú viac motivovať ľudí, aby využívali autobusovú dopravu namiesto individuálnej dopravy (áut), čo môže prispieť k zníženiu dopravného preťaženia a ochrane životného prostredia. Predbežná cenová kalkulácia: náklady na rekonštrukciu 1 aut. zastávky: 10 000,- EUR.						
Výstupy	3 ks zrekonštruované autobusové zastávky						
Užívatelia	Cestujúci – užívatelia autobusovej dopravy – obyvatelia obce, návštevníci obce, turisti.						
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných autobusových zastávok (3 ks). Zvýšený komfort cestovania autobusmi. Zvýšená bezpečnosť cestovania autobusmi. Rast kvality verejnej dopravy. Rast kvality životného prostredia v dôsledku zníženia intenzity využitia osobných motorových dopravných prostriedkov.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Podaná žiadosť o poskytnutie NFP. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Rekonštrukcia existujúcich autobusových zastávok							2024 – 2030
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia existujúcich autobusových zastávok	2024 – 2030	30 000,-	24 000,-	3 600,-		2 400,-	
Spolu	2024 – 2030	30 000,-	24 000,-	3 600,-		2 400,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/2**Základné údaje o projektovom zámere č. 5**

Názov projektu	Vybudovanie parkoviska pri železničnom priecestí v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia moderného parkoviska pri železničnom priecestí pre občanov využívajúcich železničnú dopravu. Veľa občanov používa železničnú dopravu, avšak chýba im kvalitný priestor na odstavenie ich motorového vozidla.						
Cieľ projektu	Cieľom projektu je rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti zvyšovania bezpečnosti chodcov, eliminovania kolíznych a nebezpečných situácií a zvýšení dopravnej a bezpečnostnej situácie. Výstavbou parkoviska pri železničnom priecestí sa zabezpečí, aby autá neboli parkované na nevhodných miestach, aby neohrozovali životné prostredie. Zlepšenie dostupnosti verejnej dopravy – parkovisko pri železničnej stanici zlepší dostupnosť verejnej dopravy pre obyvateľov obce a okolitých oblastí, čím sa podporí používanie vlakovej dopravy a zníži sa závislosť na individuálnych vozidlách. Vytvorenie parkoviska bude optimalizovať využitie dostupného priestoru okolo železničnej stanice a podporí plynulosť a bezpečnosť dopravy. Nové parkovisko poskytne pohodlné a bezpečné miesto na parkovanie pre cestujúcich, čo zlepší ich celkový zážitok z používania verejnej dopravy. Vytvorenie parkoviska pri železničnej stanici podporí udržateľnejšie formy mobility a zníži emisie skleníkových plynov spojené s individuálnou automobilovou dopravou.						
Výstupy	Novovybudované parkovisko pri železničnom priecestí (počet park. miest – kapacita parkoviska: 20 ks osobných automobilov)						
Užívatelia	Vodiči – obyvatelia obce a jej regiónu, návštevníci obce, turisti.						
Indikátory monitoringu	Počet vybudovaných parkovísk pri železničnom priecestí (1 ks). Kapacita parkoviska (20 ks). Rast atraktivity a popularity železničnej dopravy. Zlepšenie kvality životného prostredia.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Vybudovanie parkoviska pri železničnom priecestí v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie parkoviska pri železničnom priecestí v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	50 000,-	40 000,-	6 000,-		4 000,-	
Spolu	2024 – 2030	50 000,-	40 000,-	6 000,-		4 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/3

Základné údaje o projektovom zámere č. 6

Názov projektu	Rekonštrukcia chodníka v obci Michal na Ostrove v parku pri budove Obecného úradu						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)	MAS Agroprameň						
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatočne rozvinutý chodníkový systém v parku pri budove Obecného úradu.						
Cieľ projektu	Zlepšenie bezpečnosti chodcov v parku pri budove Obecného úradu. Zvýšenie prístupnosti parku – rekonštrukcia technicky a funkčne nevyhovujúceho chodníka zlepší prístup do parku pre obyvateľov obce, vrátane detí, starších osôb a osôb s obmedzenou pohyblivosťou. Kvalitný chodník v parku bude motivovať obyvateľov k pravidelnému prechádzaniu, behu, joge a iným aktivitám, čo prispieva k zdraviu a celkovému blahobytu obce.						
Výstupy	Zrekonštruovaný chodníkový systém v parku pri budove Obecného úradu						
Užívatelia	Chodci – obyvatelia obce a jej regiónu, návštevníci obce, turisti.						
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných chodníkových systémov v parku pri budove Obecného úradu (1 ks). Zvýšená bezpečnosť chodcov. Rast prístupnosti parku (pre rôzne skupiny ľudí, vrátane detí, seniorov a osôb s obmedzenou pohyblivosťou). Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rekonštrukcia chodníka v obci Michal na Ostrove v parku pri budove Obecného úradu						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia chodníka v obci Michal na Ostrove v parku pri budove Obecného úradu	2024 – 2030	70 000,-	59 500,-	7 000,-		3 500,-	
Spolu	2024 – 2030	70 000,-	59 500,-	7 000,-		3 500,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/4

Základné údaje o projektovom zámere č. 7

Názov projektu	Vybudovanie cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia cyklochodníka medzi obcami Michal na Ostrove a Orechová Potôň. V súčasnosti nie sú vytvorené vhodné podmienky pre cyklistov a pre bezpečnú cyklistickú dopravu ako plnohodnotný spôsob prepravy v rámci mobility občanov medzi obcami Michal na Ostrove a Orechová Potôň. Existencia populárnych cykloturistických trás v regióne obce, blízkosť obľúbenej cyklistickej trase EuroVelo 6.						
Cieľ projektu	Podpora cyklistickej dopravy v obci a jej regióne. Cieľom projektu je vybudovanie cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň (v dĺžke 550 m). Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb. Podpora ekologickej – alternatívnej mobility občanov. Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi obcami, zvýšenie komfortu a bezpečnosti účastníkov cestnej dopravy. Zlepšenie zdravia populácie. Podpora rozvoja cykloturistiky – cykloturistika predstavuje jednu z významných príležitostí udržateľného rozvoja cestovného ruchu na Žitnom ostrove. Je potrebné vytvoriť také podmienky, aby bol bicykel použiteľný bez obmedzení ako plnohodnotný dopravný prostriedok pri ceste do zamestnania a škôl, za nákupmi, službami či voľnočasovými aktivitami.						
Výstupy	Novovybudovaný cyklochodník na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň						
Užívatelia	Obyvatelia obce a jej regiónu, návštevníci obce, turisti.						
Indikátory monitoringu	Počet novovybudovaných cyklochodníkov (1 ks). Dĺžka vybudovaného cyklochodníka (550 m). Rast bezpečnosti dopravy. Rast významu cykloturistiky v obci a jej regióne. Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Vybudovanie cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň							2024 – 2030
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň	2024 – 2030	200 000,-	160 000,-	24 000,-		16 000,-	
Spolu	2024 – 2030	200 000,-	160 000,-	24 000,-		16 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/5

Základné údaje o projektovom zámere č. 8

Názov projektu	Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Obec má vlastný vodný zdroj. Nevyhovujúci stav vodovodnej siete v obci (väčšina obyvateľov nemá prístup k obecnému verejnému vodovodu), potreba zabezpečenia kvalitnej dodávky pitnej vody pre všetkých obyvateľov obce.						
Cieľ projektu	Vysporiadanie pozemkového vlastníctva pre rozšírenie vodovodnej siete v obci. Zlepšenie prístupu k pitnej vode pre všetkých obyvateľov obce. Zlepšenie kvality života obyvateľov obce rekonštrukciou a rozšírením vodovodnej siete. Ochrana zdravia obyvateľov – staré a poškodené vodovodné siete môžu predstavovať riziko kontaminácie pitnej vody, čo môže viesť k zdravotným problémom pre obyvateľov. (Rekonštrukcia siete zabezpečí, že voda bude bezpečná na pitie.) Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete bude výrazne prispievať k zlepšeniu životnej úrovne a pohodlia obyvateľov obce. Spoľahlivá a efektívna vodovodná sieť je dôležitá aj pre podnikateľské aktivity a hospodársky rozvoj obce.						
Výstupy	Zrekonštruovaná a rozšírená vodovodná sieť						
Užívatelia	Obyvatelia obce a jej regiónu, návštevníci obce, organizácie v obci.						
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných alebo rozšírených vodovodných sietí (1 ks). Celková dĺžka zrekonštruovaných alebo rozšírených vodovodných sietí (m). Zlepšenie kvality života občanov – pozitívny vplyv na zdravie, bezpečnosť a rozvoj miestnej komunity.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	2 000 000,-	1 700 000,-	200 000,-		100 000,-	
Spolu	2024 – 2030	2 000 000,-	1 700 000,-	200 000,-		100 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/6

Základné údaje o projektovom zámere č. 9

Názov projektu	Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia – vedľa miestnej komunikácie						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia chodníka na určitých úsekoch v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia.						
Cieľ projektu	Zvýšenie bezpečnosti peších – chodcov a zlepšenie podmienok pre ich pohyb po obci. Novovybudovaný chodník bude poskytovať bezpečnú a oddelenú zónu pre chodcov, čo znižuje riziko nehôd a zranení medzi chodcami a motorovými vozidlami. Vytvorenie chodníka v obci bude podporovať ekologickú formu dopravy ako chôdza, čo povzbudzuje k aktívnemu životnému štýlu a vedie k zdraviu obyvateľov. Zlepšenie každodenného života občanov prostredníctvom vytvorenia bezpečného a prístupného prostredia. Dĺžka chodníka vedľa miestnej komunikácie: 300 m.						
Výstupy	Novovybudovaný chodník v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa miestnej komunikácie						
Užívatelia	Chodci – obyvatelia obce, návštevníci obce.						
Indikátory monitoringu	Počet novovybudovaných chodníkov v obci (1 ks). Dĺžka novovybudovaného chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia (300 m). Zlepšenie kvality života občanov – pozitívny bezpečnosť a rozvoj miestnej komunity.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Projektová dokumentácia je vo fáze prípravy. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa miestnej komunikácie							2024 – 2030
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa miestnej komunikácie	2024 – 2030	200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	
Spolu	2024 – 2030	200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/7

Základné údaje o projektovom zámere č. 10

Názov projektu	Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia – vedľa komunikácie č. II/572						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia chodníka na určitých úsekoch v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia.						
Cieľ projektu	Zvýšenie bezpečnosti peších – chodcov a zlepšenie podmienok pre ich pohyb po obci. Novovybudovaný chodník bude poskytovať bezpečnú a oddelenú zónu pre chodcov, čo znižuje riziko nehôd a zranení medzi chodcami a motorovými vozidlami. Vytvorenie chodníka v obci bude podporovať ekologickú formu dopravy ako chôdza, čo povzbudzuje k aktívnemu životnému štýlu a vedie k zdraviu obyvateľov. Zlepšenie každodenného života občanov prostredníctvom vytvorenia bezpečného a prístupného prostredia. Dĺžka chodníka vedľa miestnej komunikácie: 420 m.						
Výstupy	Novovybudovaný chodník v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa komunikácie č. II/572						
Užívatelia	Chodci – obyvatelia obce, návštevníci obce.						
Indikátory monitoringu	Počet novovybudovaných chodníkov v obci (1 ks). Dĺžka novovybudovaného chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia (420 m). Zlepšenie kvality života občanov – bezpečnosť a pozitívny rozvoj miestnej komunity.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Projektová dokumentácia je vo fáze prípravy. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín		
Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa komunikácie č. II/572					2024 – 2030		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa komunikácie č. II/572	2024 – 2030	300 000,-	255 000,-	30 000,-		15 000,-	
Spolu	2024 – 2030	300 000,-	255 000,-	30 000,-		15 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/8
Základné údaje o projektovom zámere č. 11

Názov projektu	Rekonštrukcia chodníkového systému v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Poškodené chodníky a nerovnosti povrchu predstavujú riziko pre chodcov, najmä pre deti starších ľudí a osoby s obmedzenou pohyblivosťou. Riziko dopravných nehôd.						
Cieľ projektu	Hlavným cieľom je zvýšenie bezpečnosti chodcov prostredníctvom rekonštrukcie – opravy a vylepšenia chodníkového systému (to zahŕňa odstránenie nebezpečných povrchových nerovností, opravu poškodených častí a prispôbenie chodníkov tak, aby boli bezpečné aj pre deti a starších ľudí). Cieľom je zlepšenie prístupnosti chodníkov pre všetkých obyvateľov, vrátane tých s obmedzenou pohyblivosťou (to bude zahŕňať vytvorenie sklonových plôch, odstránenie prekážok a vytvorenie bezbariérových prechodov). Rekonštrukcia chodníkov bude prispievať aj k zvýšeniu bezpečnosti cestnej dopravy tým, že zrekonštruované chodníky budú poskytovať bezpečné priestranstvo pre pohyb chodcov. Rekonštrukcia chodníkov zlepši prístupnosť rôznych miest v obci.						
Výstupy	Zrekonštruovaný chodníkový systém						
Užívatelia	Chodci – obyvatelia obce, návštevníci obce.						
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných chodníkových systémov (1 ks). Dĺžka zrekonštruovaného chodníkového systému (cca 300 m). Zlepšenie kvality života občanov – bezpečnosť a pozitívny rozvoj miestnej komunity. Zlepšenie životnej kvality a bezpečnosti miestnych občanov.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik				Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín
Rekonštrukcia chodníkového systému v obci Michal na Ostrove							2024 – 2030
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia chodníkového systému v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	
Spolu	2024 – 2030	200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/9

Základné údaje o projektovom zámere č. 12

Názov projektu	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatočná kvalita miestnych komunikácií na určitých úsekoch (výtlky a rozpadnutý povrch zvyšujú riziko dopravných nehôd).						
Cieľ projektu	Zrekonštruované cesty prispievajú k bezpečnej doprave občanov (nerovnosti, výtlky a neudržiavané cesty predstavujú riziko pre dopravné nehody a zranenia) – k zníženiu nehodovosti a zvýšeniu bezpečnosti v doprave. Lepšia dopravná infraštruktúra priláka nových obyvateľov, podnikateľské subjekty a turistov do obce. Zlepšenie odtokových pomerov dažďových vôd v okolí pozemných komunikácií a priamo na pozemných komunikáciách. Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Michal na Ostrove (vrátane miestnej časti Kolónia) prispieva k zvýšeniu kvality života obyvateľov tým, že zlepšuje ich každodennú mobilitu, bezpečnosť a pohodlie. Rekonštrukciou miestnych komunikácií sa umožní ich celoročná bezproblémová prevádzka, zníži sa prašnosť a hlučnosť spôsobená premávkou v dotknutých lokalitách obce a zvýši sa bezpečnosť cestnej premávky. Investície do miestnych komunikácií v rámci projektu prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti a k miestnemu ekonomickému rozvoju (lepšia dopravná infraštruktúra môže prilákať nové podnikateľské aktivity, čo môže viesť k vzniku nových pracovných miest a posilneniu ekonomiky obce).						
Výstupy	Systém zrekonštruovaných miestnych komunikácií						
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce, účastníci cestnej dopravy/premávky.						
Indikátory monitoringu	Počet systémov zrekonštruovaných miestnych komunikácií (1 ks). Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií (1 000 m). Dĺžka vybudovaných miestnych komunikácií (m). Rast bezpečnosti mobility v obci. Zníženie počtu dopravných nehôd na miestnych komunikáciách. Zlepšenie životného prostredia v danej lokalite znížením prašnosti a hlučnosti.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	1 000 000,-	850 000,-	100 000,-		50 000,-	
Spolu	2024 – 2030	1 000 000,-	850 000,-	100 000,-		50 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 4/1
Základné údaje o projektovom zámere č. 13

Názov projektu	Rekonštrukcia obecného nájomného bytového domu č. 277 v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Obecný nájomný bytový dom č. 277 v obci Michal na Ostrove je v nevyhovujúcom tepelno-technickom stave (nízka energetická efektívnosť bytov) v dôsledku prirodzeného starnutia budovy (postavený bol v roku 2003). Viac prvkov budov si vyžaduje rozsiahle rekonštrukčné práce (napr. vykurovací systém, strecha, vodovodná sieť atď.)						
Cieľ projektu	Realizáciou projektu dôjde k rekonštrukcii obecného nájomného bytového domu č. 277 (v ktorom sa nachádza až 51 obecných nájomných bytov). Realizované budú: rekonštrukcia strechy (zateplenie strechy), vykurovacieho systému s príslušenstvom, sociálnych miestností, inžinierskych sietí (vrátane vnútornej vodnej siete s príslušenstvom). Hlavným cieľom rekonštrukcie obecných nájomných bytov je zvýšiť kvalitu bývania pre súčasných a budúcich nájomníkov. To zahŕňa modernizáciu vybavenia, zlepšenie izolácie pre zvýšenie energetickej efektívnosti a celkové zvýšenie komfortu bývania v obecných nájomných bytoch. Rekonštrukciou bude dosiahnuté zníženie energetických nákladov prostredníctvom lepšej izolácie, výmeny starých okien za energeticky úsporné modely, inštalácie účinnejších vykurovacích systémov a použitia obnoviteľných zdrojov energie. Rekonštrukciou obecného nájomného bytového domu č. 277 sa predlžuje životnosť budovy, tým obec zabezpečuje udržateľnú investíciu do svojho majetku. Rekonštrukcia obecného nájomného bytového domu č. 277 podporí aj sociálnu súdržnosť udržateľného rozvoja obce.						
Výstupy	Zrekonštruovaný obecný nájomný bytový dom č. 277						
Užívatelia	Obyvatelia obce – nájomníci obecných nájomných bytov.						
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných obecných nájomných bytových domov (1 ks). Počet zrekonštruovaných obecných nájomných bytov (51 ks). Zníženie spotreby energie. Zvýšenie energetickej efektívnosti obecných nájomných bytov (meranie množstva spotrebovanej energie pred a po rekonštrukcii, aby sa posúdila efektívnosť energetických úprav). Redukcia/zníženie emisií CO2 v dôsledku energetických úspor. Spokojnosť obyvateľov obecných nájomných bytov pred a po rekonštrukcii, aby sa zistilo, ako sú obyvatelia spokojní s vykonanými zmenami. Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín		
Rekonštrukcia obecného nájomného bytového domu č. 277 v obci Michal na Ostrove					2024 – 2030		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia obecného nájomného bytového domu č. 277 v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	400 000,-	*	*		*	
Spolu	2024 – 2030	400 000,-	*	*		*	

*Štruktúra rozpočtu zatiaľ nie je známa.

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/1
Základné údaje o projektovom zámere č. 14

Názov projektu	Revitalizácia parku v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)	MAS Agroprameň PPA						
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2026						
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci stav miestneho parku, potreba rozvoja a skvalitnenia zelených verejných plôch v obci pre zvýšenie kvality životného prostredia.						
Cieľ projektu	Cieľom je zlepšenie kvality verejného priestoru v centre obce so zvýšením množstva verejnej zelene – revitalizáciou parku (medzi inými výsadbou stromov, kríkov atď.), čo prispieva k zvýšeniu kvality životného prostredia, k zvyšovaniu atraktivity obce pre obyvateľov aj návštevníkov (čo následne podporí aj miestny cestovný ruch). Revitalizovaný park bude poskytovať príjemné miesto na relaxáciu občanov, dobre udržiavané zelené verejné priestory prispievajú k lepšej kvalite života obyvateľov (revitalizovaný park podporí zdravší životný štýl a aktívny pohyb pre obyvateľov obce). Ochrana miestnej biodiverzity, udržateľný rozvoj miestneho spoločenstva. Zlepšenie environmentálneho prostredia priestoru pred Obecným úradom (centrálneho priestoru obce).						
Výstupy	Revitalizovaný park v centre obce						
Užívatelia	Obyvatelia obce a jej regiónu, návštevníci obce, turisti.						
Indikátory monitoringu	Počet revitalizovaných parkov (1 ks). Výmera revitalizovanej verejnej zelene v parku (m²). Počet vysadených stromov (ks). Počet vysadenej zelene v danom území (stromy, kríky). Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu výstavby – realizácie. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Revitalizácia parku v obci Michal na Ostrove							2024 – 2026
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Revitalizácia parku v obci Michal na Ostrove	2024 – 2026	12 513,-	11 313,-			1 200,-	
Spolu	2024 – 2026	12 513,-	11 313,-			1 200,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/2

Základné údaje o projektovom zámere č. 15

Názov projektu	Vybudovanie miestnej kanalizačnej siete v obci Michal na Ostrove (vrátane miestnej časti Kolónia)						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Združenie obcí kanalizácia Orechová Potôň – Vieska – Michal na Ostrove						
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia miestnej verejnej kanalizačnej siete v obci, ohrozenie miestnych podzemných vodných zdrojov. Potreba účinného riešenia odkanalizovania obce (obec sa nachádza v CHVO Žitný ostrov).						
Cieľ projektu	Zlepšenie kvality života na vidieku s dôrazom na životné prostredie. Riešenie odvádzania odpadových vôd pre obyvateľov obce a ostatných organizácií na území obce. Projekt rieši vybudovanie splaškovej kanalizácie v obci a odvádzanie splaškových odpadových vôd cez kanalizačný systém na čistiareň odpadových vôd v obci Orechová Potôň. Pripojenie domácností na stokovú sieť zlepšuje kvalitu bývania v obci. Realizáciou projektu sa eliminuje znečisťovanie životného prostredia a zabezpečuje sa vyhovujúce čistenie splaškových vôd z daného územia v súlade s predpismi SR a EÚ.						
Výstupy	Novovybudovaný systém verejnej kanalizácie						
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce, organizácie v obci.						
Indikátory monitoringu	Počet vybudovaných systémov verejnej kanalizácie v obci (1 ks). Dĺžka verejnej kanalizačnej siete (m). Napojiteľnosť obyvateľov a organizácií na vybudovaný systém verejnej kanalizácie (%). Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Vypracovaná projektová dokumentácia. Aktuálne podaná žiadosť o poskytnutie NFP pre centrálnu časť obce – bez miestnej časti Kolónia (Environmentálny fond). Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Vybudovanie miestnej kanalizačnej siete v obci Michal na Ostrove (vrátane miestnej časti Kolónia)						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie miestnej kanalizačnej siete v obci Michal na Ostrove (vrátane miestnej časti Kolónia)	2024 – 2030	6 000 000,-	5 100 000,-	600 000,-		300 000,-	
Spolu	2024 – 2030	6 000 000,-	5 100 000,-	600 000,-		300 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/3

Základné údaje o projektovom zámere č. 16

Názov projektu	Zníženie energetickej náročnosti verejných budov vo vlastníctve obce Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci technický stav určitých verejných budov vo vlastníctve obce. Vysoká energetická náročnosť určitých verejných budov vo vlastníctve obce.						
Cieľ projektu	Zvýšenie energetickeho výkonu budov s cieľom znížiť spotrebu energie na kúrenie, chladenie a osvetlenie. Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov vo vlastníctve obce. Podpora a investície do zlepšovania a rozširovania miestnych základných služieb pre obyvateľstvo na rozvoj kultúry. Zníženie energetickej náročnosti verejných budov vo vlastníctve obce – modernizácia vykurovacích systémov a ostatných prvkov využívajúcich energiu (napr. osvetlenie). Zníženie spotreby energie v budovách vedie k nižšej emisii skleníkových plynov, čím sa prispieva k ochrane životného prostredia a zmierňovaniu klimatických zmien. Finančné úspory – nižšia spotreba energie znamená nižšie náklady na energiu a údržbu budov, čo vedie k úsporám vo verejných financiách. Dodržiavanie environmentálnych noriem SR a EÚ.						
Výstupy	Systém verejných budov vo vlastníctve obce so zníženou energetickou náročnosťou						
Užívatelia	Obyvatelia obce, užívatelia verejných budov vo vlastníctve obce.						
Indikátory monitoringu	Počet verejných budov vo vlastníctve obce so zníženou energetickou náročnosťou. Zníženie nákladov na energiu pri prevádzke verejných budov vo vlastníctve obce. Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Zníženie energetickej náročnosti verejných budov vo vlastníctve obce Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Zníženie energetickej náročnosti verejných budov vo vlastníctve obce Michal na Ostrove	2024 – 2030	400 000,-	320 000,-	48 000,-		32 000,-	
Spolu	2024 – 2030	400 000,-	320 000,-	48 000,-		32 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/4
Základné údaje o projektovom zámere č. 17

Názov projektu	Vybudovanie zberného dvora v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia zberného dvora a kompostárne – potreba zriadenia zberného dvora a kompostárne pre obec je veľmi dôležitá. Ohrozenie kvality životného prostredia v dôsledku absencie zberného dvora a kompostárne.						
Cieľ projektu	Efektívnejšie spravované odpadové hospodárstvo v obci bude podporovať recykláciu, opätovné použitie a využívanie zdrojov. Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov. Cieľom projektu je výstavba nového zberného dvora s kompostárňou v obci vrátane prislúchajúceho technologického a strojového vybavenia s cieľom zvýšenia kapacity triedeného zberu komunálnych odpadov a zelených odpadov. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry. Zlepšenie správy odpadu – zberný dvor umožní obyvateľom obce jednoduchší prístup k správnej likvidácii odpadu, čo zlepší správu odpadu v obci a zníži riziko nelegálneho skládkovania. Realizáciou projektu plánuje obec zvýšiť kapacitu pre triedenie komunálnych odpadov. Projekt pre rozvoj odpadového hospodárstva bude zvyšovať povedomie obyvateľov o správnom triedení odpadu, recyklácii a udržateľnom nakladaní s odpadom.						
Výstupy	Novovybudovaný funkčný zberný dvor						
Užívatelia	Obyvatelia obce.						
Indikátory monitoringu	Počet vybudovaných zberných dvorov v obci (1 ks). Množstvo vytriedeného komunálneho odpadu umiestneného na zbernom dvore (t). Podiel vyseparovaného odpadu v pomere k celkovému množstvu komunálneho odpadu v obci. Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Vo fáze prípravy projektových dokumentácií. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik				Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín
Vybudovanie zberného dvora v obci Michal na Ostrove							2024 – 2030
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie zberného dvora v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	400 000,-	320 000,-	48 000,-		32 000,-	
Spolu	2024 – 2030	400 000,-	320 000,-	48 000,-		32 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/5

Základné údaje o projektovom zámere č. 18

Názov projektu	Skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia moderných a ekologických zariadení pre efektívne riadenie odpadového hospodárstva obce. Potreba nákupu traktora s prívesom, potreba nákupu odpadových nádob pre jednotlivé druhy odpadov.						
Cieľ projektu	Cieľom projektu je obstaranie odpadových nádob pre jednotlivé druhy odpadov, obstaranie techniky – traktora s nakladačom a prívesom. Od skvalitnenia a rozvoja odpadového hospodárstva sa očakáva efektívnejšie odpadové hospodárstvo (obstarané predmety a zariadenia pomôžu znížiť množstvo odpadu), zlepšenie podmienok separácie a zvýšenie množstva vyseparovaného odpadu, zároveň zníženie množstva komunálneho zmesového odpadu a zlepšenie kvality životného prostredia v obci. Zavedenie efektívneho triedenia odpadov obstaraním nevyhnutného technického a technologického vybavenia. Realizáciou projektu sa zníži aj množstvo zmesového odpadu. Modernizácia a rozšírenie komunálnej zberovej a triediacej a techniky. Projekt podporí zníženie rizika kontaminácie životného prostredia a verejných priestranstiev, čo bude prispievať k zlepšeniu zdravia obyvateľov obce. Náklady na obstaranie traktora s nakladačom a prívesom: 90 000,- EUR. Náklady na obstaranie odpadových nádob: 30 000,- EUR.						
Výstupy	Skvalitnený systém odpadového hospodárstva						
Užívatelia	Obyvatelia obce, organizácie v obci.						
Indikátory monitoringu	Počet skvalitnených systémov odpadového hospodárstva (1 ks). Počet obstaraných traktorov s nakladačom a prívesom (1 ks). Počet obstaraných odpadových nádob (ks). Zníženie vplyvov environmentálnych rizikových faktorov na zdravie ľudí. Podiel vyseparovaného odpadu v pomere k celkovému množstvu komunálneho odpadu v obci. Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Viackrát podaná žiadosť o poskytnutie NFP. Aktuálne znovu podaná žiadosť o poskytnutie NFP. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	120 000,-	96 000,-	14 400,-		9 600,-	
Spolu	2024 – 2030	120 000,-	96 000,-	14 400,-		9 600,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/6

Základné údaje o projektovom zámere č. 19

Názov projektu	Rozšírenie využitia obnoviteľných zdrojov energie v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Potreba využívaniu obnoviteľných zdrojov energie (OZE) pre ochranu kvality životného prostredia mesta. Potreba dekarbonizácie obce. Nízka úroveň využívania obnoviteľných druhov energií. Hrozby klimatických zmien.						
Cieľ projektu	Využívanie fotovoltiky a tepelných čerpadiel. Podpora výroby tepla, teplej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných a nízkoemisných zdrojov. Využívanie fotovoltických panelov a tepelných čerpadiel pomôže obci získavať energetickú nezávislosť tým, že znižuje jej závislosť od fosílnych palív a cenových výkyvov na trhu s energiou. Realizáciou projektu sa dosiahne úspora energie, dôjde k skvalitneniu životného prostredia. Fotovoltické panely a tepelné čerpadlá budú znižovať náklady na energiu. Ochrana životného prostredia. Implementácia fotovoltických a tepelných systémov bude podporovať modernizáciu energetických infraštruktúr v obci a prispievať k zlepšeniu energetickej účinnosti budov a systémov.						
Výstupy	Novovybudované systémy obnoviteľných zdrojov energie v objektoch, ktoré sú v správe obce Michal na Ostrove						
Užívatelia	Obyvatelia obce. Užívatelia verejných budov v obci.						
Indikátory monitoringu	Počet objektov/budov využívajúcich obnoviteľné zdroje energie. Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe. Počet novovybudovaných systémov využívajúcich obnoviteľné zdroje energie. Zníženie nákladov na energiu. Zníženie spotreby fosílnych palív. Rast kvality životného prostredia mesta.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu prípravy projektových dokumentácií. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rozšírenie využitia obnoviteľných zdrojov energie v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rozšírenie využitia obnoviteľných zdrojov energie v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	150 000,-	120 000,-	18 000,-		12 000,-	
Spolu	2024 – 2030	150 000,-	120 000,-	18 000,-		12 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/7

Základné údaje o projektovom zámere č. 20

Názov projektu	Vodozádržné opatrenia v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	V minulosti boli už vybudované vodozádržné opatrenia na 3 miestach v intraviláne obce. Chýbajúce odvodňovacie riešenia na 2 miestach v intraviláne obce (určené na odvádzanie dažďovej vody z ciest). Po spadnutí nadmerného množstva zrážok dažďová voda robí problémy v doprave na 2 miestach v intraviláne, taktiež existuje aj hrozba škody na majetku.						
Cieľ projektu	Riešenie výziev klimatických zmien, adaptácia na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou – predchádzanie povodní po výdatných dažďoch. Cieľom projektu je vybudovať zberný systém pre zrážkové vody a systém pre ich zadržanie/vsakovanie na 2 miestach v obci. Realizáciou vodozádržných opatrení v intraviláne obce sa zlepšuje prispôsobenie sa zmene klímy na území obce (s cieľom zadržiavania dažďovej vody vsakovaním). Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy. Zachytávanie, odvedenie dažďovej vody, zlepšenie kvality životného prostredia obce. Zvýšiť zadržiavanie vody v krajine. Podporiť vytváranie pestrých a odolných krajinných štruktúr adaptovaných na zmenené klimatické podmienky.						
Výstupy	Systém vodozádržných opatrení na zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy						
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce, účastníci dopravy.						
Indikátory monitoringu	Počet novovybudovaných systémov vodozádržných opatrení (2 ks). Skvalitnenia podmienok cestnej premávky v obci. Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy. Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu prípravy projektových dokumentácií. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Vodozádržné opatrenia v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vodozádržné opatrenia v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	40 000,-	32 000,-	4 800,-		3 200,-	
Spolu	2024 – 2030	40 000,-	32 000,-	4 800,-		3 200,-	

E – Finančná časť

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja budú plynúť z viacerých zdrojov: rozpočet obce (čo je základným zdrojom financovania aktivít), fondy Európskej únie, zdroje štátu, zdroje vyššieho územného celku, úverové zdroje, súkromné zdroje, ostatné verejné zdroje. Väčšina rozvojových aktivít – projektov bude mať viaczdrojové financovanie.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (zákon č. 539/2008 Z. z.) definuje zdroje financovania regionálneho rozvoja v § 4:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo investícií“) a z rozpočtových kapitol iných ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.

Záver

Dokument PHRSR obce Michal na Ostrove je rozvojový dokument obce – vyjadruje víziu rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania. Strategické plánovanie rozvoja obce predstavuje základný nástroj, ktorý umožňuje miestnej samospráve cielene a efektívne reagovať na potreby a výzvy miestnej komunity. Strategické plánovanie umožňuje obci identifikovať svoje kľúčové priority a dlhodobé ciele. To zahŕňa analýzu súčasných potrieb obyvateľstva, hodnotenie dostupných zdrojov a identifikáciu hlavných výziev, ktorým obec čelí. Takýto prístup zabezpečuje, že rozvojové aktivity sú zamerané tam, kde je to najviac potrebné a kde môžu priniesť najväčší benefit pre komunitu. PHRSR obce Michal na Ostrove predstavuje základný kameň pre budovanie silnej, udržateľnej, životaschopnej a prosperujúcej komunity v obci Michal na Ostrove.

Rozvojový dokument PHRSR stanovuje strategickú víziu obec s dôrazom na udržateľný rozvoj, ktorý rešpektuje a podporuje miestne kultúrne dedičstvo, prírodné zdroje a sociálnu súdržnosť. Obec Michal na Ostrove sa zaviazala budovať budúcnosť, ktorá je ekologicky zodpovedná, ekonomicky životaschopná a sociálne inkluzívna.

Obec má jedinečnú príležitosť stavať na svojich historických základoch a kultúrnych tradíciách, aby vytvorila prosperujúcu a súdržnú komunitu, ktorá je hrdá na svoju identitu. Zároveň je nevyhnutné, aby tieto tradičné hodnoty skombinovali s modernými prístupmi, ktoré zabezpečia ekologickú a ekonomickú udržateľnosť.

Implementáciou PHRSR obec zabezpečí harmonické prepojenie minulosti a budúcnosti, kde dedičstvo hrá ústrednú úlohu v rozvoji a súdržnosti komunity. Týmto spôsobom bude možné zaručiť, že obec Michal na Ostrove bude miestom, kde sa darí kultúre, kde obyvatelia nachádzajú zmysel v tradíciách a kde je zaistená prosperita pre súčasné aj budúce generácie.

PHRSR obce Michal na Ostrove je strednodobý programovací dokument s časovým horizontom 7 rokov. Tento programovací dokument bol spracovaný ako podporný dokument pre stanovenie prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov, priorít, opatrení a aktivít rozvoja obce Michal na Ostrove.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Taktiež dôležitým faktorom sú komplikované vlastnícke vzťahy.

PHRSR obce Michal na Ostrove schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Michale na Ostrove. Monitorovanie a hodnotenie PHRSR obce Michal na Ostrove realizuje Obecné zastupiteľstvo v Michale na Ostrove. Schválený PHRSR obce Michal na Ostrove je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity, resp. môžu sa niektoré opatrenia a aktivity rušiť.

Príloha č. 1: Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 6 rokov

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 2/1

Základné údaje o projektovom zámere č. 1

Názov projektu	Rozšírenie miestnej materskej školy – prístavba a nadstavba k existujúcej budove MŠ						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Rastúci počet detí v predškolskom veku v obci. Nedostatočné pokrytie aktuálnych potrieb obce pre umiestnenie detí predškolského veku v materskej škole. Veľký záujem o bývanie v obci – demografický rast obce v strednodobom horizonte. Očakávanie rastu natality v obci. Aktuálna kapacita MŠ (26 detí) je nepostačujúca. Záujem rodičov o zápis svojich detí do miestnej materskej školy. Nárast dopytu po miestnej materskej škole.						
Cieľ projektu	Cieľom tohto projektu je vytvorenie potrebných nových kapacít v materskej škole v obci rozšírením miestnej materskej školy – prístavba a nadstavba k existujúcej budove MŠ (navýšenie kapacity o 14 detí). Vytvoriť potrebné nové kapacity a následné dovybavenie materskej školy technickým vybavením. Pokryť potreby v oblasti výchovy a vzdelávania detí v predškolskom veku ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám – zvýšenie zaškolenosti detí materských škôl. Zabezpečiť, aby všetky deti mali prístup k vzdelávaniu a výchove v miestnom prostredí v obecnej MŠ. Podpora sociálneho a emocionálneho rozvoja detí. Vytváranie kvalitnejších možností na prispôsobenie a podporu detí so špeciálnymi výchovnými potrebami, čo vedie k inkluzívnejšiemu a podporujúcejšiemu prostrediu.						
Výstupy	Materská škola s rozšírenou kapacitou						
Užívatelia	Deti v predškolskom veku – obyvatelia obce a jej regiónu.						
Indikátory monitoringu	Počet materských škôl s rozšírenou kapacitou (1 ks). Kapacita rozšírenej materskej školy (26 + 14 = 40 detí). Zlepšený prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve. Spokojnosť rodičov a detí so službami miestnej materskej školy.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Rozšírenie miestnej materskej školy – prístavba a nadstavba k existujúcej budove MŠ							2024 – 2030
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rozšírenie miestnej materskej školy – prístavba a nadstavba k existujúcej budove MŠ	2024 – 2030	250 000,-	200 000,-	30 000,-		20 000,-	

Spolu	2024 – 2030	250 000,-	200 000,-	30 000,-		20 000,-	
-------	----------------	-----------	-----------	----------	--	----------	--

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 2/2

Základné údaje o projektovom zámere č. 2

Názov projektu	Organizovanie Festivalu miestnych tradícií v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Dlhá tradícia Festivalu miestnych tradícií – festival je pravidelne organizovaný v auguste. Festival miestnych tradícií patrí medzi najvýznamnejšie kultúrne podujatia počas roka v regióne obce, ktorého program je vystavaný na prezentácii rôznorodosti, jedinečnosti a vzájomnosti kultúry obce, jej regiónu a ľudí tu žijúcich. Snaha o zachovanie tradícií je úzko spätá s organizovaním Festivalu m. tradícií.						
Cieľ projektu	Cieľom projektu je každoročná oslava miestnych tradícií v rámci Festivalu miestnych tradícií (v auguste). Cieľom projektu je realizácia festivalu so zameraním na živú kultúru (tanec, spev, hudba) a ukážka bohatosti, rozmanitosti a jedinečnosti miestnej kultúry. Cieľom je odovzdávať miestne kultúrne zvyky z generácie na generáciu, aby sa tak uchovalo dedičstvo predkov. Festival prispeje k zachovávaniu miestnej kultúry, k zblížovaniu miestneho obyvateľstva, miestnych komunít. Na festivale sa tradične zúčastnia predstavitelia rôznych kultúrnych žánrov z užšieho i širšieho regiónu obce. Kultúrny festival svojim návštevníkom sprostredkováva zvyky obyvateľov obce i regiónu – podporí rozvoj cestovného ruchu v danom regióne. Náklady na organizovanie 1 ročníka Festivalu: 15 000,- EUR.						
Výstupy	Každoročne organizovaný Festival miestnych tradícií						
Užívatelia	Obyvatelia obce a jej regiónu, návštevníci obce, turisti.						
Indikátory monitoringu	Počet Festivalov miestnych tradícií organizovaných v obci (1 festival/rok). Kultúrne a spoločenské oživenie obce (i regiónu). Udržanie a upevnenie identity obyvateľov obce vo vzťahu ku kultúrnym hodnotám a kultúrnemu dedičstvu. Rast atraktivity obce. Rast návštevnosti obce. Rast významu cestovného ruchu v miestnom rozvoji.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Projekt je pokračovaním každoročne sa opakujúceho projektu. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Organizovanie Festivalu miestnych tradícií v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Organizovanie Festivalu miestnych tradícií v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	105 000,-	84 000,-	12 600,-		8 400,-	
Spolu	2024 – 2030	105 000,-	84 000,-	12 600,-		8 400,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 2/3

Základné údaje o projektovom zámere č. 3

Názov projektu	Rekonštrukcia plotu cintorína v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)	MAS Agropremeň						
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2025						
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci technický stav plotu cintorína, ktorý má aj negatívny vplyv na estetiku cintorína a okolitého prostredia.						
Cieľ projektu	Cieľom projektu je rekonštrukcia plotu cintorína v obci Michal na Ostrove na optimalizáciu funkčnosti cintorína pre návštevníkov, zabezpečenie lepšej ochrany cintorína, na zlepšenie estetiky cintorína (aktuálne oplatenie cintorína je v zlom technickom stave), na uľahčenie prístupu na cintorín pre návštevníkov. Rekonštrukcia prispieva k celkovému estetickému vzhľadu cintorína a jeho harmonickému zapojeniu do okolitej krajiny a architektúry. Nový plot bude odolnejší voči poveternostným podmienkam. Cintorín je miestom posledného odpočinku predkov obce a rekonštrukcia jeho oplatenia symbolizuje rešpekt a úctu k tým, ktorí v minulosti v obci žili.						
Výstupy	Zrekonštruovaný plot cintorína – zrekonštruovaná predná časť oplatenia cintorína (časť pri miestnej komunikácii)						
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci cintorína.						
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných plotov cintorína (1 ks). Dĺžka zrekonštruovaného plotu (m). Optimalizácia funkčnosti cintorína pre návštevníkov. Dôstojnejšie podmienky pre návštevníkov cintorína. Zlepšenie prístupnosti cintorína. Estetickejšia ochrana cintorína pred neoprávneným vstupom.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Podaná žiadosť o poskytnutie NFP (riešená cez MAS Agropremeň) Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rekonštrukcia plotu cintorína v obci Michal na Ostrove						2024 – 2025	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia plotu cintorína v obci Michal na Ostrove	2024 – 2025	40 000,-	32 000,-	6 000,-		2 000,-	
Spolu	2024 – 2025	40 000,-	32 000,-	6 000,-		2 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/1

Základné údaje o projektovom zámere č. 4

Názov projektu	Rekonštrukcia existujúcich autobusových zastávok						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci technický stav autobusových zastávok. Podpora verejnej dopravy.						
Cieľ projektu	Zabezpečiť bezpečnejšie a komfortnejšie prostredie pre čakanie na autobus. Cieľom projektu je rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti zvyšovania bezpečnosti občanov využívajúcich autobusovú dopravu, eliminovať kolízne a nebezpečné situácie a zvýšenie dopravnej a bezpečnostnej situácie. Zvýšiť bezpečnosť cestujúcich, zvýšiť pohodlie a komfort pre čakajúcich cestujúcich. zlepšiť viditeľnosť cestujúcich pre vodičov. Zlepšenie prístupnosti zastávok pre osoby s obmedzenou pohyblivosťou (ako aj odstránenie prekážok, ktoré by mohli brániť prístupu k zastávke). Zlepšenie informovanosti cestujúcich (inštalácia moderných informačných panelov). Modernizované zastávky prilákajú viac turistov, čo môže podporiť miestnu ekonomiku. Zvýšenie používania hromadnej dopravy – kvalitné a pohodlné zastávky budú viac motivovať ľudí, aby využívali autobusovú dopravu namiesto individuálnej dopravy (áut), čo môže prispieť k zníženiu dopravného preťaženia a ochrane životného prostredia. Predbežná cenová kalkulácia: náklady na rekonštrukciu 1 aut. zastávky: 10 000,- EUR.						
Výstupy	3 ks zrekonštruované autobusové zastávky						
Užívatelia	Cestujúci – užívatelia autobusovej dopravy – obyvatelia obce, návštevníci obce, turisti.						
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných autobusových zastávok (3 ks). Zvýšený komfort cestovania autobusmi. Zvýšená bezpečnosť cestovania autobusmi. Rast kvality verejnej dopravy. Rast kvality životného prostredia v dôsledku zníženia intenzity využitia osobných motorových dopravných prostriedkov.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Podaná žiadosť o poskytnutie NFP. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Rekonštrukcia existujúcich autobusových zastávok							2024 – 2030
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia existujúcich autobusových zastávok	2024 – 2030	30 000,-	24 000,-	3 600,-		2 400,-	
Spolu	2024 – 2030	30 000,-	24 000,-	3 600,-		2 400,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/2**Základné údaje o projektovom zámere č. 5**

Názov projektu	Vybudovanie parkoviska pri železničnom priecestí v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia moderného parkoviska pri železničnom priecestí pre občanov využívajúcich železničnú dopravu. Veľa občanov používa železničnú dopravu, avšak chýba im kvalitný priestor na odstavenie ich motorového vozidla.						
Cieľ projektu	Cieľom projektu je rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti zvyšovania bezpečnosti chodcov, eliminovania kolíznych a nebezpečných situácií a zvýšení dopravnej a bezpečnostnej situácie. Výstavbou parkoviska pri železničnom priecestí sa zabezpečí, aby autá neboli parkované na nevhodných miestach, aby neohrozovali životné prostredie. Zlepšenie dostupnosti verejnej dopravy – parkovisko pri železničnej stanici zlepši dostupnosť verejnej dopravy pre obyvateľov obce a okolitých oblastí, čím sa podporí používanie vlakovej dopravy a zníži sa závislosť na individuálnych vozidlách. Vytvorenie parkoviska bude optimalizovať využitie dostupného priestoru okolo železničnej stanice a podporí plynulosť a bezpečnosť dopravy. Nové parkovisko poskytne pohodlné a bezpečné miesto na parkovanie pre cestujúcich, čo zlepši ich celkový zážitok z používania verejnej dopravy. Vytvorenie parkoviska pri železničnej stanici podporí udržateľnejšie formy mobility a zníži emisie skleníkových plynov spojené s individuálnou automobilovou dopravou.						
Výstupy	Novovybudované parkovisko pri železničnom priecestí (počet park. miest – kapacita parkoviska: 20 ks osobných automobilov)						
Užívatelia	Vodiči – obyvatelia obce a jej regiónu, návštevníci obce, turisti.						
Indikátory monitoringu	Počet vybudovaných parkovísk pri železničnom priecestí (1 ks). Kapacita parkoviska (20 ks). Rast atraktivity a popularity železničnej dopravy. Zlepšenie kvality životného prostredia.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Vybudovanie parkoviska pri železničnom priecestí v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie parkoviska pri železničnom priecestí v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	50 000,-	40 000,-	6 000,-		4 000,-	
Spolu	2024 – 2030	50 000,-	40 000,-	6 000,-		4 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/3

Základné údaje o projektovom zámere č. 6

Názov projektu	Rekonštrukcia chodníka v obci Michal na Ostrove v parku pri budove Obecného úradu						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)	MAS Agroprameň						
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatočne rozvinutý chodníkový systém v parku pri budove Obecného úradu.						
Cieľ projektu	Zlepšenie bezpečnosti chodcov v parku pri budove Obecného úradu. Zvýšenie prístupnosti parku – rekonštrukcia technicky a funkčne nevyhovujúceho chodníka zlepší prístup do parku pre obyvateľov obce, vrátane detí, starších osôb a osôb s obmedzenou pohyblivosťou. Kvalitný chodník v parku bude motivovať obyvateľov k pravidelnému prechádzaniu, behu, joge a iným aktivitám, čo prispieva k zdraviu a celkovému blahobytu obce.						
Výstupy	Zrekonštruovaný chodníkový systém v parku pri budove Obecného úradu						
Užívatelia	Chodci – obyvatelia obce a jej regiónu, návštevníci obce, turisti.						
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných chodníkových systémov v parku pri budove Obecného úradu (1 ks). Zvýšená bezpečnosť chodcov. Rast prístupnosti parku (pre rôzne skupiny ľudí, vrátane detí, seniorov a osôb s obmedzenou pohyblivosťou). Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rekonštrukcia chodníka v obci Michal na Ostrove v parku pri budove Obecného úradu						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia chodníka v obci Michal na Ostrove v parku pri budove Obecného úradu	2024 – 2030	70 000,-	59 500,-	7 000,-		3 500,-	
Spolu	2024 – 2030	70 000,-	59 500,-	7 000,-		3 500,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/4

Základné údaje o projektovom zámere č. 7

Názov projektu	Vybudovanie cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia cyklochodníka medzi obcami Michal na Ostrove a Orechová Potôň. V súčasnosti nie sú vytvorené vhodné podmienky pre cyklistov a pre bezpečnú cyklistickú dopravu ako plnohodnotný spôsob prepravy v rámci mobility občanov medzi obcami Michal na Ostrove a Orechová Potôň. Existencia populárnych cykloturistických trás v regióne obce, blízkosť obľúbenej cyklistickej trase EuroVelo 6.						
Cieľ projektu	Podpora cyklistickej dopravy v obci a jej regióne. Cieľom projektu je vybudovanie cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň (v dĺžke 550 m). Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb. Podpora ekologickej – alternatívnej mobility občanov. Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi obcami, zvýšenie komfortu a bezpečnosti účastníkov cestnej dopravy. Zlepšenie zdravia populácie. Podpora rozvoja cykloturistiky – cykloturistika predstavuje jednu z významných príležitostí udržateľného rozvoja cestovného ruchu na Žitnom ostrove. Je potrebné vytvoriť také podmienky, aby bol bicykel použiteľný bez obmedzení ako plnohodnotný dopravný prostriedok pri ceste do zamestnania a škôl, za nákupmi, službami či voľnočasovými aktivitami.						
Výstupy	Novovybudovaný cyklochodník na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň						
Užívatelia	Obyvatelia obce a jej regiónu, návštevníci obce, turisti.						
Indikátory monitoringu	Počet novovybudovaných cyklochodníkov (1 ks). Dĺžka vybudovaného cyklochodníka (550 m). Rast bezpečnosti dopravy. Rast významu cykloturistiky v obci a jej regióne. Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Vybudovanie cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň							2024 – 2030
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie cyklochodníka na trase Michal na Ostrove – Orechová Potôň	2024 – 2030	200 000,-	160 000,-	24 000,-		16 000,-	
Spolu	2024 – 2030	200 000,-	160 000,-	24 000,-		16 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/5

Základné údaje o projektovom zámere č. 8

Názov projektu	Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Obec má vlastný vodný zdroj. Nevyhovujúci stav vodovodnej siete v obci (väčšina obyvateľov nemá prístup k obecnému verejnému vodovodu), potreba zabezpečenia kvalitnej dodávky pitnej vody pre všetkých obyvateľov obce.						
Cieľ projektu	Vysporiadanie pozemkového vlastníctva pre rozšírenie vodovodnej siete v obci. Zlepšenie prístupu k pitnej vode pre všetkých obyvateľov obce. Zlepšenie kvality života obyvateľov obce rekonštrukciou a rozšírením vodovodnej siete. Ochrana zdravia obyvateľov – staré a poškodené vodovodné siete môžu predstavovať riziko kontaminácie pitnej vody, čo môže viesť k zdravotným problémom pre obyvateľov. (Rekonštrukcia siete zabezpečí, že voda bude bezpečná na pitie.) Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete bude výrazne prispievať k zlepšeniu životnej úrovne a pohodlia obyvateľov obce. Spoľahlivá a efektívna vodovodná sieť je dôležitá aj pre podnikateľské aktivity a hospodársky rozvoj obce.						
Výstupy	Zrekonštruovaná a rozšírená vodovodná sieť						
Užívatelia	Obyvatelia obce a jej regiónu, návštevníci obce, organizácie v obci.						
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných alebo rozšírených vodovodných sietí (1 ks). Celková dĺžka zrekonštruovaných alebo rozšírených vodovodných sietí (m). Zlepšenie kvality života občanov – pozitívny vplyv na zdravie, bezpečnosť a rozvoj miestnej komunity.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	2 000 000,-	1 700 000,-	200 000,-		100 000,-	
Spolu	2024 – 2030	2 000 000,-	1 700 000,-	200 000,-		100 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/6

Základné údaje o projektovom zámere č. 9

Názov projektu	Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia – vedľa miestnej komunikácie						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia chodníka na určitých úsekoch v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia.						
Cieľ projektu	Zvýšenie bezpečnosti peších – chodcov a zlepšenie podmienok pre ich pohyb po obci. Novovybudovaný chodník bude poskytovať bezpečnú a oddelenú zónu pre chodcov, čo znižuje riziko nehôd a zranení medzi chodcami a motorovými vozidlami. Vytvorenie chodníka v obci bude podporovať ekologickú formu dopravy ako chôdza, čo povzbudzuje k aktívnemu životnému štýlu a vedie k zdraviu obyvateľov. Zlepšenie každodenného života občanov prostredníctvom vytvorenia bezpečného a prístupného prostredia. Dĺžka chodníka vedľa miestnej komunikácie: 300 m.						
Výstupy	Novovybudovaný chodník v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa miestnej komunikácie						
Užívatelia	Chodci – obyvatelia obce, návštevníci obce.						
Indikátory monitoringu	Počet novovybudovaných chodníkov v obci (1 ks). Dĺžka novovybudovaného chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia (300 m). Zlepšenie kvality života občanov – pozitívny bezpečnosť a rozvoj miestnej komunity.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Projektová dokumentácia je vo fáze prípravy. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa miestnej komunikácie							2024 – 2030
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa miestnej komunikácie	2024 – 2030	200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	
Spolu	2024 – 2030	200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/7

Základné údaje o projektovom zámere č. 10

Názov projektu	Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia – vedľa komunikácie č. II/572						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia chodníka na určitých úsekoch v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia.						
Cieľ projektu	Zvýšenie bezpečnosti peších – chodcov a zlepšenie podmienok pre ich pohyb po obci. Novovybudovaný chodník bude poskytovať bezpečnú a oddelenú zónu pre chodcov, čo znižuje riziko nehôd a zranení medzi chodcami a motorovými vozidlami. Vytvorenie chodníka v obci bude podporovať ekologickú formu dopravy ako chôdza, čo povzbudzuje k aktívnemu životnému štýlu a vedie k zdraviu obyvateľov. Zlepšenie každodenného života občanov prostredníctvom vytvorenia bezpečného a prístupného prostredia. Dĺžka chodníka vedľa miestnej komunikácie: 420 m.						
Výstupy	Novovybudovaný chodník v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa komunikácie č. II/572						
Užívatelia	Chodci – obyvatelia obce, návštevníci obce.						
Indikátory monitoringu	Počet novovybudovaných chodníkov v obci (1 ks). Dĺžka novovybudovaného chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia (420 m). Zlepšenie kvality života občanov – bezpečnosť a pozitívny rozvoj miestnej komunity.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Projektová dokumentácia je vo fáze prípravy. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa komunikácie č. II/572						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie chodníka v obci Michal na Ostrove – časť Kolónia vedľa komunikácie č. II/572	2024 – 2030	300 000,-	255 000,-	30 000,-		15 000,-	
Spolu	2024 – 2030	300 000,-	255 000,-	30 000,-		15 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/8
Základné údaje o projektovom zámere č. 11

Názov projektu	Rekonštrukcia chodníkového systému v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Poškodené chodníky a nerovnosti povrchu predstavujú riziko pre chodcov, najmä pre deti starších ľudí a osoby s obmedzenou pohyblivosťou. Riziko dopravných nehôd.						
Cieľ projektu	Hlavným cieľom je zvýšenie bezpečnosti chodcov prostredníctvom rekonštrukcie – opravy a vylepšenia chodníkového systému (to zahŕňa odstránenie nebezpečných povrchových nerovností, opravu poškodených častí a prispôbenie chodníkov tak, aby boli bezpečné aj pre deti a starších ľudí). Cieľom je zlepšenie prístupnosti chodníkov pre všetkých obyvateľov, vrátane tých s obmedzenou pohyblivosťou (to bude zahŕňať vytvorenie sklonových plôch, odstránenie prekážok a vytvorenie bezbariérových prechodov). Rekonštrukcia chodníkov bude prispievať aj k zvýšeniu bezpečnosti cestnej dopravy tým, že zrekonštruované chodníky budú poskytovať bezpečné priestranstvo pre pohyb chodcov. Rekonštrukcia chodníkov zlepši prístupnosť rôznych miest v obci.						
Výstupy	Zrekonštruovaný chodníkový systém						
Užívatelia	Chodci – obyvatelia obce, návštevníci obce.						
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných chodníkových systémov (1 ks). Dĺžka zrekonštruovaného chodníkového systému (cca 300 m). Zlepšenie kvality života občanov – bezpečnosť a pozitívny rozvoj miestnej komunity. Zlepšenie životnej kvality a bezpečnosti miestnych občanov.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/milník			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Rekonštrukcia chodníkového systému v obci Michal na Ostrove							2024 – 2030
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia chodníkového systému v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	
Spolu	2024 – 2030	200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 3/9

Základné údaje o projektovom zámere č. 12

Názov projektu	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatočná kvalita miestnych komunikácií na určitých úsekoch (výtlky a rozpadnutý povrch zvyšujú riziko dopravných nehôd).						
Cieľ projektu	Zrekonštruované cesty prispievajú k bezpečnej doprave občanov (nerovnosti, výtlky a neudržiavané cesty predstavujú riziko pre dopravné nehody a zranenia) – k zníženiu nehodovosti a zvýšeniu bezpečnosti v doprave. Lepšia dopravná infraštruktúra priláka nových obyvateľov, podnikateľské subjekty a turistov do obce. Zlepšenie odtokových pomerov dažďových vôd v okolí pozemných komunikácií a priamo na pozemných komunikáciách. Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Michal na Ostrove (vrátane miestnej časti Kolónia) prispieva k zvýšeniu kvality života obyvateľov tým, že zlepšuje ich každodennú mobilitu, bezpečnosť a pohodlie. Rekonštrukciou miestnych komunikácií sa umožní ich celoročná bezproblémová prevádzka, zníži sa prašnosť a hlučnosť spôsobená premávkou v dotknutých lokalitách obce a zvýši sa bezpečnosť cestnej premávky. Investície do miestnych komunikácií v rámci projektu prispejú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti a k miestnemu ekonomickému rozvoju (lepšia dopravná infraštruktúra môže prilákať nové podnikateľské aktivity, čo môže viesť k vzniku nových pracovných miest a posilneniu ekonomiky obce).						
Výstupy	Systém zrekonštruovaných miestnych komunikácií						
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce, účastníci cestnej dopravy/premávky.						
Indikátory monitoringu	Počet systémov zrekonštruovaných miestnych komunikácií (1 ks). Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií (1 000 m). Dĺžka vybudovaných miestnych komunikácií (m). Rast bezpečnosti mobility v obci. Zníženie počtu dopravných nehôd na miestnych komunikáciách. Zlepšenie životného prostredia v danej lokalite znížením prašnosti a hlučnosti.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	1 000 000,-	850 000,-	100 000,-		50 000,-	
Spolu	2024 – 2030	1 000 000,-	850 000,-	100 000,-		50 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 4/1
Základné údaje o projektovom zámere č. 13

Názov projektu	Rekonštrukcia obecného nájomného bytového domu č. 277 v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Obecný nájomný bytový dom č. 277 v obci Michal na Ostrove je v nevyhovujúcom tepelno-technickom stave (nízka energetická efektívnosť bytov) v dôsledku prirodzeného starnutia budovy (postavený bol v roku 2003). Viac prvkov budov si vyžaduje rozsiahle rekonštrukčné práce (napr. vykurovací systém, strecha, vodovodná sieť atď.)						
Cieľ projektu	Realizáciou projektu dôjde k rekonštrukcii obecného nájomného bytového domu č. 277 (v ktorom sa nachádza až 51 obecných nájomných bytov). Realizované budú: rekonštrukcia strechy (zateplenie strechy), vykurovacieho systému s príslušenstvom, sociálnych miestností, inžinierskych sietí (vrátane vnútornej vodnej siete s príslušenstvom). Hlavným cieľom rekonštrukcie obecných nájomných bytov je zvýšiť kvalitu bývania pre súčasných a budúcich nájomníkov. To zahŕňa modernizáciu vybavenia, zlepšenie izolácie pre zvýšenie energetickej efektívnosti a celkové zvýšenie komfortu bývania v obecných nájomných bytoch. Rekonštrukciou bude dosiahnuté zníženie energetických nákladov prostredníctvom lepšej izolácie, výmeny starých okien za energeticky úsporné modely, inštalácie účinnejších vykurovacích systémov a použitia obnoviteľných zdrojov energie. Rekonštrukciou obecného nájomného bytového domu č. 277 sa predlžuje životnosť budovy, tým obec zabezpečuje udržateľnú investíciu do svojho majetku. Rekonštrukcia obecného nájomného bytového domu č. 277 podporí aj sociálnu súdržnosť udržateľného rozvoja obce.						
Výstupy	Zrekonštruovaný obecný nájomný bytový dom č. 277						
Užívatelia	Obyvatelia obce – nájomníci obecných nájomných bytov.						
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných obecných nájomných bytových domov (1 ks). Počet zrekonštruovaných obecných nájomných bytov (51 ks). Zníženie spotreby energie. Zvýšenie energetickej efektívnosti obecných nájomných bytov (meranie množstva spotrebovanej energie pred a po rekonštrukcii, aby sa posúdila efektívnosť energetických úprav). Redukcia/zníženie emisií CO2 v dôsledku energetických úspor. Spokojnosť obyvateľov obecných nájomných bytov pred a po rekonštrukcii, aby sa zistilo, ako sú obyvatelia spokojní s vykonanými zmenami. Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rekonštrukcia obecného nájomného bytového domu č. 277 v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia obecného nájomného bytového domu č. 277 v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	400 000,-	*	*		*	
Spolu	2024 – 2030	400 000,-	*	*		*	

*Štruktúra rozpočtu zatiaľ nie je známa.

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/1
Základné údaje o projektovom zámere č. 14

Názov projektu	Revitalizácia parku v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)	MAS Agroprameň PPA						
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2026						
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci stav miestneho parku, potreba rozvoja a skvalitnenia zelených verejných plôch v obci pre zvýšenie kvality životného prostredia.						
Cieľ projektu	Cieľom je zlepšenie kvality verejného priestoru v centre obce so zvýšením množstva verejnej zelene – revitalizáciou parku (medzi inými výsadbou stromov, kríkov atď.), čo prispieva k zvýšeniu kvality životného prostredia, k zvyšovaniu atraktivity obce pre obyvateľov aj návštevníkov (čo následne podporí aj miestny cestovný ruch). Revitalizovaný park bude poskytovať príjemné miesto na relaxáciu občanov, dobre udržiavané zelené verejné priestory prispievajú k lepšej kvalite života obyvateľov (revitalizovaný park podporí zdravší životný štýl a aktívny pohyb pre obyvateľov obce). Ochrana miestnej biodiverzity, udržateľný rozvoj miestneho spoločenstva. Zlepšenie environmentálneho prostredia priestoru pred Obecným úradom (centrálneho priestoru obce).						
Výstupy	Revitalizovaný park v centre obce						
Užívatelia	Obyvatelia obce a jej regiónu, návštevníci obce, turisti.						
Indikátory monitoringu	Počet revitalizovaných parkov (1 ks). Výmera revitalizovanej verejnej zelene v parku (m²). Počet vysadených stromov (ks). Počet vysadenej zelene v danom území (stromy, kríky). Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu výstavby – realizácie. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Revitalizácia parku v obci Michal na Ostrove							2024 – 2026
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Revitalizácia parku v obci Michal na Ostrove	2024 – 2026	12 513,-	11 313,-			1 200,-	
Spolu	2024 – 2026	12 513,-	11 313,-			1 200,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/2**Základné údaje o projektovom zámere č. 15**

Názov projektu	Vybudovanie miestnej kanalizačnej siete v obci Michal na Ostrove (vrátane miestnej časti Kolónia)						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Združenie obcí kanalizácia Orechová Potôň – Vieska – Michal na Ostrove						
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia miestnej verejnej kanalizačnej siete v obci, ohrozenie miestnych podzemných vodných zdrojov. Potreba účinného riešenia odkanalizovania obce (obec sa nachádza v CHVO Žitný ostrov).						
Cieľ projektu	Zlepšenie kvality života na vidieku s dôrazom na životné prostredie. Riešenie odvádzania odpadových vôd pre obyvateľov obce a ostatných organizácií na území obce. Projekt rieši vybudovanie splaškovej kanalizácie v obci a odvádzanie splaškových odpadových vôd cez kanalizačný systém na čistiareň odpadových vôd v obci Orechová Potôň. Pripojenie domácností na stokovú sieť zlepšuje kvalitu bývania v obci. Realizáciou projektu sa eliminuje znečisťovanie životného prostredia a zabezpečuje sa vyhovujúce čistenie splaškových vôd z daného územia v súlade s predpismi SR a EÚ.						
Výstupy	Novovybudovaný systém verejnej kanalizácie						
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce, organizácie v obci.						
Indikátory monitoringu	Počet vybudovaných systémov verejnej kanalizácie v obci (1 ks). Dĺžka verejnej kanalizačnej siete (m). Napojiteľnosť obyvateľov a organizácií na vybudovaný systém verejnej kanalizácie (%). Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Vypracovaná projektová dokumentácia. Aktuálne podaná žiadosť o poskytnutie NFP pre centrálnu časť obce – bez miestnej časti Kolónia (Environmentálny fond). Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Vybudovanie miestnej kanalizačnej siete v obci Michal na Ostrove (vrátane miestnej časti Kolónia)						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie miestnej kanalizačnej siete v obci Michal na Ostrove (vrátane miestnej časti Kolónia)	2024 – 2030	6 000 000,-	5 100 000,-	600 000,-		300 000,-	
Spolu	2024 – 2030	6 000 000,-	5 100 000,-	600 000,-		300 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/3

Základné údaje o projektovom zámere č. 16

Názov projektu	Zníženie energetickej náročnosti verejných budov vo vlastníctve obce Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci technický stav určitých verejných budov vo vlastníctve obce. Vysoká energetická náročnosť určitých verejných budov vo vlastníctve obce.						
Cieľ projektu	Zvýšenie energetickeho výkonu budov s cieľom znížiť spotrebu energie na kúrenie, chladenie a osvetlenie. Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov vo vlastníctve obce. Podpora a investície do zlepšovania a rozširovania miestnych základných služieb pre obyvateľstvo na rozvoj kultúry. Zníženie energetickej náročnosti verejných budov vo vlastníctve obce – modernizácia vykurovacích systémov a ostatných prvkov využívajúcich energiu (napr. osvetlenie). Zníženie spotreby energie v budovách vedie k nižšej emisii skleníkových plynov, čím sa prispieva k ochrane životného prostredia a zmierňovaniu klimatických zmien. Finančné úspory – nižšia spotreba energie znamená nižšie náklady na energiu a údržbu budov, čo vedie k úsporám vo verejných financiách. Dodržiavanie environmentálnych noriem SR a EÚ.						
Výstupy	Systém verejných budov vo vlastníctve obce so zníženou energetickou náročnosťou						
Užívatelia	Obyvatelia obce, užívatelia verejných budov vo vlastníctve obce.						
Indikátory monitoringu	Počet verejných budov vo vlastníctve obce so zníženou energetickou náročnosťou. Zníženie nákladov na energiu pri prevádzke verejných budov vo vlastníctve obce. Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Zníženie energetickej náročnosti verejných budov vo vlastníctve obce Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Zníženie energetickej náročnosti verejných budov vo vlastníctve obce Michal na Ostrove	2024 – 2030	400 000,-	320 000,-	48 000,-		32 000,-	
Spolu	2024 – 2030	400 000,-	320 000,-	48 000,-		32 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/4
Základné údaje o projektovom zámere č. 17

Názov projektu	Vybudovanie zberného dvora v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia zberného dvora a kompostárne – potreba zriadenia zberného dvora a kompostárne pre obec je veľmi dôležitá. Ohrozenie kvality životného prostredia v dôsledku absencie zberného dvora a kompostárne.						
Cieľ projektu	Efektívnejšie spravované odpadové hospodárstvo v obci bude podporovať recykláciu, opätovné použitie a využívanie zdrojov. Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov. Cieľom projektu je výstavba nového zberného dvora s kompostárňou v obci vrátane prislúchajúceho technologického a strojového vybavenia s cieľom zvýšenia kapacity triedeného zberu komunálnych odpadov a zelených odpadov. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry. Zlepšenie správy odpadu – zberný dvor umožní obyvateľom obce jednoduchší prístup k správnej likvidácii odpadu, čo zlepši správu odpadu v obci a zníži riziko nelegálneho skládkovania. Realizáciou projektu plánuje obec zvýšiť kapacitu pre triedenie komunálnych odpadov. Projekt pre rozvoj odpadového hospodárstva bude zvyšovať povedomie obyvateľov o správnom triedení odpadu, recyklácii a udržiateľnom nakladaní s odpadom.						
Výstupy	Novovybudovaný funkčný zberný dvor						
Užívatelia	Obyvatelia obce.						
Indikátory monitoringu	Počet vybudovaných zberných dvorov v obci (1 ks). Množstvo vytriedeného komunálneho odpadu umiestneného na zbernom dvore (t). Podiel vyseparovaného odpadu v pomere k celkovému množstvu komunálneho odpadu v obci. Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Vo fáze prípravy projektových dokumentácií. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Vybudovanie zberného dvora v obci Michal na Ostrove							2024 – 2030
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie zberného dvora v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	400 000,-	320 000,-	48 000,-		32 000,-	
Spolu	2024 – 2030	400 000,-	320 000,-	48 000,-		32 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/5

Základné údaje o projektovom zámere č. 18

Názov projektu	Skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia moderných a ekologických zariadení pre efektívne riadenie odpadového hospodárstva obce. Potreba nákupu traktora s prívesom, potreba nákupu odpadových nádob pre jednotlivé druhy odpadov						
Cieľ projektu	Cieľom projektu je obstaranie odpadových nádob pre jednotlivé druhy odpadov, obstaranie techniky – traktora s nakladačom a prívesom. Od skvalitnenia a rozvoja odpadového hospodárstva sa očakáva efektívnejšie odpadové hospodárstvo (obstarané predmety a zariadenia pomôžu znížiť množstvo odpadu), zlepšenie podmienok separácie a zvýšenie množstva vyseparovaného odpadu, zároveň zníženie množstva komunálneho zmesového odpadu a zlepšenie kvality životného prostredia v obci. Zavedenie efektívneho triedenia odpadov obstaraním nevyhnutného technického a technologického vybavenia. Realizáciou projektu sa zníži aj množstvo zmesového odpadu. Modernizácia a rozšírenie komunálnej zberovej a triediacej a techniky. Projekt podporí zníženie rizika kontaminácie životného prostredia a verejných priestranstiev, čo bude prispievať k zlepšeniu zdravia obyvateľov obce. Náklady na obstaranie traktora s nakladačom a prívesom: 90 000,- EUR. Náklady na obstaranie odpadových nádob: 30 000,- EUR.						
Výstupy	Skvalitnený systém odpadového hospodárstva						
Užívatelia	Obyvatelia obce, organizácie v obci.						
Indikátory monitoringu	Počet skvalitnených systémov odpadového hospodárstva (1 ks). Počet obstaraných traktorov s nakladačom a prívesom (1 ks). Počet obstaraných odpadových nádob (ks). Zníženie vplyvov environmentálnych rizikových faktorov na zdravie ľudí. Podiel vyseparovaného odpadu v pomere k celkovému množstvu komunálneho odpadu v obci. Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Viackrát podaná žiadosť o poskytnutie NFP. Aktuálne znovu podaná žiadosť o poskytnutie NFP. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/milník			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci Michal na Ostrove							2024 – 2030
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Skvalitnenie a rozvoj odpadového hospodárstva v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	120 000,-	96 000,-	14 400,-		9 600,-	
Spolu	2024 – 2030	120 000,-	96 000,-	14 400,-		9 600,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/6
Základné údaje o projektovom zámere č. 19

Názov projektu	Rozšírenie využitia obnoviteľných zdrojov energie v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	Potreba využívaniu obnoviteľných zdrojov energie (OZE) pre ochranu kvality životného prostredia mesta. Potreba dekarbonizácie obce. Nízka úroveň využívania obnoviteľných druhov energií. Hrozby klimatických zmien.						
Cieľ projektu	Využívanie fotovoltiky a tepelných čerpadiel. Podpora výroby tepla, teplej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných a nízkoemisných zdrojov. Využívanie fotovoltických panelov a tepelných čerpadiel pomôže obci získavať energetickú nezávislosť tým, že znižuje jej závislosť od fosílnych palív a cenových výkyvov na trhu s energiou. Realizáciou projektu sa dosiahne úspora energie, dôjde k skvalitneniu životného prostredia. Fotovoltické panely a tepelné čerpadlá budú znižovať náklady na energiu. Ochrana životného prostredia. Implementácia fotovoltických a tepelných systémov bude podporovať modernizáciu energetických infraštruktúr v obci a prispievať k zlepšeniu energetickej účinnosti budov a systémov.						
Výstupy	Novovybudované systémy obnoviteľných zdrojov energie v objektoch, ktoré sú v správe obce Michal na Ostrove						
Užívatelia	Obyvatelia obce. Užívatelia verejných budov v obci.						
Indikátory monitoringu	Počet objektov/budov využívajúcich obnoviteľné zdroje energie. Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe. Počet novovybudovaných systémov využívajúcich obnoviteľné zdroje energie. Zníženie nákladov na energiu. Zníženie spotreby fosílnych palív. Rast kvality životného prostredia mesta.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu prípravy projektových dokumentácií. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rozšírenie využitia obnoviteľných zdrojov energie v obci Michal na Ostrove						2024 – 2030	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rozšírenie využitia obnoviteľných zdrojov energie v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	150 000,-	120 000,-	18 000,-		12 000,-	
Spolu	2024 – 2030	150 000,-	120 000,-	18 000,-		12 000,-	

Projektový zámer – strategická prioritná rozvojová oblasť/poradie – 5/7

Základné údaje o projektovom zámere č. 20

Názov projektu	Vodozádržné opatrenia v obci Michal na Ostrove						
Garant	Obec Michal na Ostrove						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od – do)	2024 – 2030						
Stav projektu pred realizáciou	V minulosti boli už vybudované vodozádržné opatrenia na 3 miestach v intraviláne obce. Chýbajúce odvodňovacie riešenia na 2 miestach v intraviláne obce (určené na odvádzanie dažďovej vody z ciest). Po spadnutí nadmerného množstva zrážok dažďová voda robí problémy v doprave na 2 miestach v intraviláne, taktiež existuje aj hrozba škody na majetku.						
Cieľ projektu	Riešenie výziev klimatických zmien, adaptácia na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou – predchádzanie povodní po výdatných dažďoch. Cieľom projektu je vybudovať zberný systém pre zrážkové vody a systém pre ich zadržanie/vsakovanie na 2 miestach v obci. Realizáciou vodozádržných opatrení v intraviláne obce sa zlepšuje prispôsobenie sa zmene klímy na území obce (s cieľom zadržiavania dažďovej vody vsakovaním). Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy. Zachytávanie, odvedenie dažďovej vody, zlepšenie kvality životného prostredia obce. Zvýšiť zadržiavanie vody v krajine. Podporiť vytváranie pestrých a odolných krajinných štruktúr adaptovaných na zmenené klimatické podmienky.						
Výstupy	Systém vodozádržných opatrení na zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy						
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce, účastníci dopravy.						
Indikátory monitoringu	Počet novovybudovaných systémov vodozádržných opatrení (2 ks). Skvalitnenia podmienok cestnej premávky v obci. Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy. Rast kvality životného prostredia obce.						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu prípravy projektových dokumentácií. Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov.						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín		
Vodozádržné opatrenia v obci Michal na Ostrove					2024 – 2030		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vodozádržné opatrenia v obci Michal na Ostrove	2024 – 2030	40 000,-	32 000,-	4 800,-		3 200,-	
Spolu	2024 – 2030	40 000,-	32 000,-	4 800,-		3 200,-	

Príloha č. 2: Zoznam informačných zdrojov použitých v PHRSR

Návrh Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 – nové znenie, Úrad vlády SR, 2020
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014)
Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (Úrad vlády SR, Sekcia regionálneho rozvoja)
Národný investičný plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030, Ministerstvo hospodárstva SR
Stratégia nízko – uhlíkového rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050, Ministerstvo životného prostredia SR
Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020, 2014, Vláda SR
Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030, Ministerstvo životného prostredia SR
Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025, Ministerstvo životného prostredia SR
Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027, Ministerstvo životného prostredia SR, 2019
Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) v znení Zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011, Ministerstvo dopravy a výstavby SR
Konceptia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, Ministerstvo dopravy a výstavby SR
Plán obnovy a odolnosti SR, Ministerstvo financií SR
Moderné a úspešné Slovensko – Národný integrovaný reformný plán, Ministerstvo financií SR
Aktualizácia Strategického rámca starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030, Ministerstvo zdravotníctva SR
Aktualizácia Stratégie dlhodobej sociálno – zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike, Ministerstvo zdravotníctva SR
Konceptia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030, Trnavský samosprávny kraj
Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030, Trnavský samosprávny kraj
Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja, 2015, Trnavský samosprávny kraj
Stratégia rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v Trnavskom samosprávnom kraji na roky 2018 – 2022, Trnavský samosprávny kraj
Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, 2013, Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda, Slovenská agentúra životného prostredia, 2019
Národná stratégia zamestnanosti Slovenskej republiky do roku 2020, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
Zákon č. 448/2008 Z. z. Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
Zákon č. 543/2002 Z. z. Zákon o ochrane prírody a krajiny
Zákon č. 49/2002 Z. z. – Zákon o ochrane pamiatkového fondu
Zákon č. 245/2008 Z. z. Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Aktualizácia národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky do 2030
Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024, Vláda SR
Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021– 2025, Ministerstvo životného prostredia SR
Plán udržateľnej mobility Trnavského samosprávneho kraja, 2021, Trnavský samosprávny kraj
Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu: Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, Metodika tvorby PHRSR 2020, verzia: 1.0.3

Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy, Bratislava, 2005: Klimatická zmena a jej možné dopady na pôdny fond Slovenska

Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2022, Ministerstvo životného prostredia SR

Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 – Fáza II, Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy, Ministerstvo životného prostredia SR

Národný program znižovania emisií, Ministerstvo životného prostredia SR

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Slovenská agentúra životného prostredia: Obehové hospodárstvo – budúcnosť rozvoja Slovenska, 2019

Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030, Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov SR, 2020, Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Národný program znižovania emisií – Slovenská republika – podľa čl. 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 zo 14. decembra 2016 o znížení národných emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, ktorou sa mení smernica 2003/35/ES a zrušuje smernica 2001/81/ES

Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030, Vláda Slovenskej republiky schválila uznesením č. 181/2021 dňa 7. apríla 2021

Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania 2018 – 2027, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Agenda 2030 – Správa o dosiahnutých výsledkoch v národných prioritách implementácie Agendy 2030, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike, Uznesenie Vlády SR č. 71/2015

Atlas rómskych komunít 2019, <https://www.romovia.vlada.gov.sk/atlas-romskych-komunit/atlas-romskych-komunit-2019/?csrc=4418137146028904115>

Register mimovládnych neziskových organizácií <https://ives.minv.sk/rmno/>

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (2018): Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Ostrovné lúky na roky 2018 – 2047

Zákon č. 305/2018 Z. z. Zákon o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 543/2002 Z. z. Zákon o ochrane prírody a krajiny

Ministerstvo ŽP SR, Slovenská agentúra životného prostredia: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2018 – Rozšírené hodnotenie kvality a starostlivosti

ŽSR Zvýšenie priepustnosti trate Bratislava – Dunajská Streda – Komárno, Útvar hodnoty za peniaze, Ministerstvo financií SR, 2022 (https://www.mfssr.sk/files/archiv/78/Hodnotenie-ZSR-Zvyssenie-priepustnosti-BA-DS-KN_20220429.pdf)

Predloženie širokorozchodnej železničnej trate na území Slovenska s prepojením na územie Rakúska (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/predlozenie-sirokorozchodnej-zeleznicnej-trate-na-uzemi-slovenska-s-pre>)

Hlavný banský úrad, <https://www.hbu.sk/bansky-register-a-zoznamy/zoznam-lozisk-nevyhradenych-nerastov/bratislava?cookieconsent=1>

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, <https://apl.geology.sk/radio/>

Územný plán obce Michal na Ostrove (Územný plán obce Michal na Ostrove – zmeny a doplnky č. 01, zmeny a doplnky č. 02) - Všeobecné záväzné nariadenie obce ktorým sa vyhlasuje záväzná časť "Územného plánu obce Michal na Ostrove – Zmeny a doplnky č. 1“, VZN obce Michal na Ostrove č. 2/2024. ktorám sa vyhlasujú záväzné časti ÚPN obce Michal na Ostrove - Zmeny a doplnky č. 2

Komunitný plán sociálnych služieb obce Michal na Ostrove, Michal na Ostrove

Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Veľkoblahovské rybníky na roky 2017 – 2046, Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, 2017

Program starostlivosti Chráneného vtáčieho územia Lehnice, Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, Správa CHKO Dunajské luhy

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň, Občianske združenie Agroprameň

https://www.agropramen.sk/e_download.php?file=data/editor/71sk_13.pdf&original=ISRU_OZ_Agropramen_2010_10_07.pdf

Pamiatkový úrad SR, <http://www.pamiatky.sk/>

www.statistics.sk

www.upsvar.sk

<http://www.sopsr.sk/web/>

<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-543>

<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-539>
<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-245>
[Register účtovných závierok https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/simplesearch](https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/simplesearch)
<https://finstat.sk/>
<http://www.arrabona.eu/>
<https://www.minv.sk/>
<https://www.mindop.sk/>
<https://www.mirri.gov.sk/index.html>
<https://www.employment.gov.sk/sk/>
<https://www.minedu.sk/>
<https://www.minzp.sk/>
<http://www.zmozo.sk/sk/o-zdruzeni>
<http://www.sopsr.sk/web/>
<https://www.enviroportal.sk/>
<http://www.telecom.gov.sk/index/index.php>
<http://www.mpsr.sk/>
<http://enviroportal.sk/informacny-system-zp/informacne-systemy-1>
<https://www.employment.gov.sk/sk/>
<http://www.zmozo.sk/sk/o-zdruzeni>
<http://www.sopsr.sk/web/>
<https://www.enviroportal.sk/>
<https://www.zmos.sk/>
<https://www.cvtisr.sk/>
<https://www.klatovskerameno.sk/o-kl%C3%A1tovskom-jazere>
<https://www.skhu.eu/>
<https://www.facebook.com/termalneakupaliskotopolniky>
<https://envirozataze.enviroportal.sk/>
<https://www.geology.sk/geoinfoportal/mapovy-portal/registre-geofondu/skladky/>
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/show/533038>
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/9167221>
<https://www.michalnaostrove.sk/>

Príloha č. 3: Zoznam skratiek použitých v PHRSR

PHRSR – program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
SR – Slovenská republika
EÚ – Európska únia
NSK – Nitriansky samosprávny kraj
CR – cestovný ruch
MSP – malé a stredné podniky
RD – rodinný dom
BD – bytový dom
IBV – individuálna bytová výstavba
HBV – hromadná bytová výstavba
MŠ – materská škola
ZŠ – základná škola
ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
NPRVaV – Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania
UoZ – uchádzač o zamestnanie
ŠÚ SR – Štatistický úrad SR
VÚC – vyšší územný celok
NFP – nenávratný finančný príspevok
VO – verejné obstarávanie
CS – cieľová skupina
IBV – individuálna bytová výstavba
UoZ – uchádzač o zamestnanie
OZE – obnoviteľné zdroje energie
MNO – mimovládne neziskové organizácie

Príloha č. 4: Zoznam členov Riadiaceho výboru, pracovných skupín – tímov logistickej podpory a Tímu pre koordináciu participatívnej tvorby a implementácie PHRSR obce Michal na Ostrove na roky 2024 – 2030

Gestor PHRSR Mgr. Július Borbély, starosta obce
Koordinátor PHRSR Mgr. Zuzana Zalka

Pracovná skupina – tím logistickej podpory pre rozvojovú oblasť: Inovatívny a trvalo udržateľný ekonomický rozvoj, rozvoj cestovného ruchu

1. Peter Lőrinczi
2. Simon Tomáš

Vedúci: Mgr. Simon Attila

Pracovná skupina – tím logistickej podpory pre rozvojovú oblasť: Školstvo, vzdelávanie, šport, občianska spoločnosť, podpora rozvoja kultúry, ochrana kultúrneho dedičstva

1. Mgr. Kitti Polláková
2. Fridrich Gálffy

Vedúci: Jozef Bürsüly

Pracovná skupina – tím logistickej podpory pre rozvojovú oblasť: Kvalitné sociálne a zdravotnícke služby, dostupná sociálna a zdravotná starostlivosť, podpora sociálnej inklúzie

1. Mátyás Kántor
2. Mgr. Attila Simon

Vedúci: Beáta Wiedermannová

Pracovná skupina – tím logistickej podpory pre rozvojovú oblasť: Moderná technická infraštruktúra, doprava a mobilita, inteligentná obec, digitalizácia, smart riešenia a technické inovácie, rozvoj bývania

1. Jozef Bürsüly
2. Vojtech Wiedermann

Vedúci: Ing. Ádám Simon

Pracovná skupina – tím logistickej podpory pre rozvojovú oblasť: Kvalitné a udržateľné životné prostredie

1. Peter Lőrinczi
2. Mgr. Attila Simon

Vedúci: Fridrich Gálffy

Riadiaci výbor Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) obce Michal na Ostrove na obdobie 2024 – 2030

Gestor PHRSR Mgr. Július Borbély, starosta obce
Koordinátor PHRSR Mgr. Zuzana Zalka

Vedúci pracovných skupín - tímov logistickej podpory pre rozvojové oblasti:

Mgr. Attila Simon

Jozef Bürsüly

Beáta Wiedermannová

Fridrich Gálffy

Tím pre koordináciu participatívnej tvorby a implementácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) obce Michal na Ostrove na obdobie 2024 – 2030

Gestor PHRSR Mgr. Július Borbély, starosta obce

Koordinátor PHRSR Mgr. Zuzana Zalka

Vojtech Wiedermann

Fridrich Gálffy

Mgr. Attila Simon

